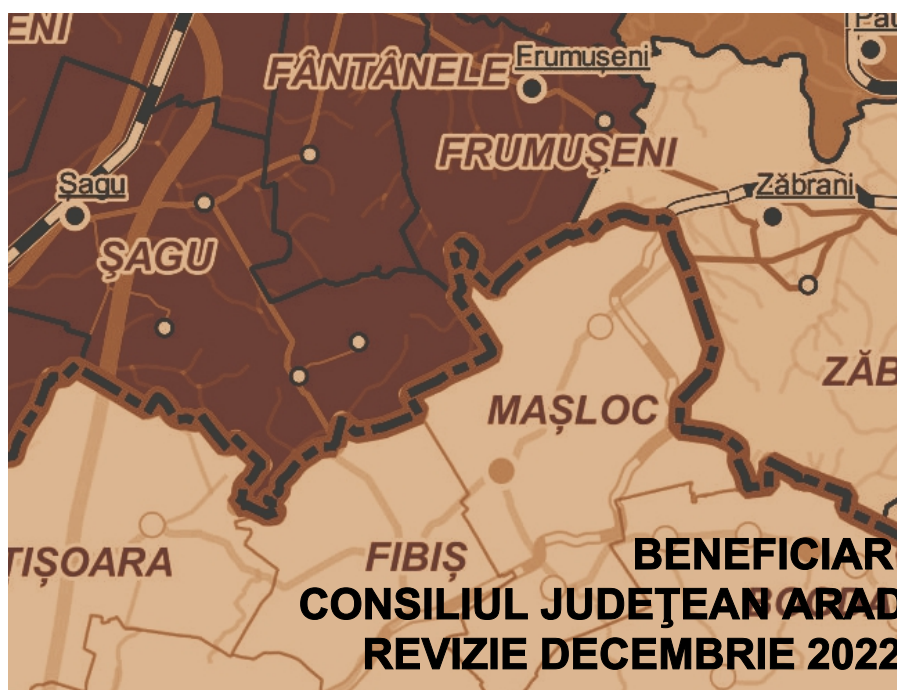

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad

P.A.T.J. ARAD

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

ETAPA IV PLANUL DE ACȚIUNE AL JUDEȚULUI ARAD

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

ELABORATOR:

**URBAN TEAM S.R.L.
Administrator: urb. Dana APOSTOL**

DENUMIRE PROIECT:

**ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI
JUDEȚEAN ARAD**

FAZA DE PROIECTARE:

ETAPA IV**PLANUL DE ACȚIUNE AL JUDEȚULUI ARAD**

CONTRACT NR.:

228 / 12.11.2019

BENEFICIAR:

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN ARAD:

Iustin-Marinel CIONCA-ARGHIR

ARHITECT ȘEF AL JUDEȚULUI ARAD:

arch. Florin VÎRVESCU

PROIECTANT:

URBAN TEAM S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Dana APOSTOL

ȘEF PROIECT:

urb. Victor GHEORGHE

VERIFICATOR PROIECT:

lect. dr. urb. Liviu VELUDA

COLECTIV DE ELABORARE:

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR literele B,C,D
lect. dr. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR literele B,C,D,E,F6,G5,G6,G7
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR literele B,D,D3,DZ0,E,F6,G5,G6
ms. urb. Iulian STAN	Specialist urbanist Specialist GIS
ms. urb. Radu CĂPRARU	Specialist urbanist
dr. urb. peisag. Raluca DUICĂ	Specialist urbanist, atestat RUR literele D,D3,DZ0,E,F5,G6
arh. CS III – Doina BUBULETE	Arhitect – specialist MCPN, atestat RUR literele A,B,C,D,E,F6,G5,G6
ing. CS III – Mariana DOROBANȚU	Inginer, atestat RUR literele F4,G1
ing. CS III – Elena STANCU	Inginer
ing. CS III – Luiza MINCULESCU	Inginer atestat RUR literele F4,G1
geogr. Robert STOICULESCU	Geograf
dr. soc. Alina CHICOȘ	Sociolog, atestat RUR literele B,F3,G2
ec. CS III – Maria-Monica TACHE	Specialist atestat RUR literele F2,G4
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului
Ing. Florin RĂDUCU	Inginer trafic
matem. Anca BRĂNZĂREA	Specialist trafic
matem. Simona MÂNEA	Specialist trafic
tehn. Rodica NĂMOLOIU	Tehnician proiectant

CUPRINS

INTRODUCERE.....	1
1. ELEMENTE METODOLOGICE.....	1
1.1. Generalități.....	1
2. STRUCTURA ȘI MOD DE ELABORARE	1
2.1. Structura lucrării	1
2.2. Corelare și relaționare între strategia de dezvoltare teritorială și programul de măsuri în propunerile de dezvoltare spațială ale județului Arad.....	3
2.3. Informarea publicului	4
2.4. Avizarea documentației	4
2.5. Modul de elaborare	5
2.6. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ anterioare	6
2.7. Sursele bibliografice și legislative	7
CAPITOLUL 1 – STRUCTURA TERITORIULUI.....	8
1. CADRUL NATURAL ȘI MEDIUL	8
1.1. Zone expuse la riscurile naturale.....	8
1.1.1. Alunecări de teren și cutremure.....	8
1.1.2. Inundații	21
1.2. Zone expuse la riscuri tehnologice	31
2. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CONSTRUIT, PEISAJE.....	38
2.1. Patrimoniul natural	38
2.2. Patrimoniul construit, peisaje.....	47
3. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	81
3.1. Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad	81
3.2. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor	84
4. INFRASTRUCTURI TEHNICO - MAJORE.....	107
4.1. Gospodărirea apelor.....	107
4.2. Îmbunătățiri funciare	114
4.3. Căi de comunicație și transport	128
4.4. Alimentarea cu energie electrică	158
4.5. Alimentarea cu energie termică.....	164
4.6. Alimentarea cu gaze naturale	172
4.7. Telecomunicații	180
4.8. Gestionarea deșeurilor	184
5. ZONIFICAREA TERITORIULUI	204
5.1. Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad	204
5.2. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului.....	204
CAPITOLUL 2 - STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ ȘI RESURSELE DE MUNCĂ ..	209
1. Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad.....	209
1.1. Obiectivele strategice sectoriale	210
1.2. Obiectivele specifice.....	211
2. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului	211
2.1. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație).	211

2.2.	Planul de masuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective)	212
2.3.	Politici publice teritoriale	212
2.4.	Programe și proiecte majore.....	214

CAPITOLUL 3 – ACTIVITĂȚI ECONOMICE 219

1.	Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad.....	222
1.1.	Obiectivele strategice sectoriale	222
1.2.	Obiectivele specifice.....	223
2.	Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului	225
2.1.	Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare	225
2.2.	Politici publice teritoriale	247
2.3.	Programe și proiecte majore.....	249

CAPITOLUL 4 – CONTEXTUL SUPRATERITORIAL 256

1.	ELEMENTE STRATEGICE GENERALE CORELATE CU PLANUL DE ACȚIUNE A PATJ ARAD.....	256
1.1.	Obiectivul strategic sectorial	256
1.2.	Obiective specifice	257
2.	PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR PATJ ARAD	258
2.1.	Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective si masuri de dezvoltare ce vor fi preluate in actuala documentație).	258
2.2.	Planul de masuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective).....	261
2.3.	Politici publice teritoriale	264
2.4.	Programe și proiecte majore.....	268

SURSE DOCUMENTARE..... 282

ANEXE 284

LISTA TABELELOR

Tabel nr. 1: Planul de măsuri aferent subdomeniilor Alunecări de teren și Cutremure.....	13
Tabel nr. 2: Planul de măsuri aferent subdomeniului Inundații	24
Tabel nr. 3: Planul de măsuri aferent subdomeniului Riscuri tehnologice	34
Tabel nr. 4: Planul de măsuri aferent subdomeniului Patrimoniul natural	42
Tabel nr. 5: Planul de măsuri aferent subdomeniului Patrimoniul construit, peisaje.....	57
Tabel nr. 6: Planul de măsuri aferent subdomeniului Rețeaua de localități.....	92
Tabel nr. 7: Planul de măsuri aferent subdomeniului Gospodărirea apelor.....	111
Tabel nr. 8: Planul de măsuri aferent subdomeniului Îmbunătățiri funciare.....	118
Tabel nr. 9: Planul de măsuri aferent subdomeniului Căi de comunicație și transport	139
Tabel nr. 10: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentare cu energie electrică	161
Tabel nr. 11: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentarea cu energie termică	165
Tabel nr. 12: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentarea cu gaze naturale	175
Tabel nr. 13: Planul de măsuri aferent subdomeniului Telecomunicații	182
Tabel nr. 14: Planul de măsuri aferent subdomeniului Gestionarea deșeurilor	191
Tabel nr. 15: Planul de măsuri aferent subdomeniului Zonificarea teritoriului	208
Tabel nr. 16: Planul de măsuri aferent domeniului Socio-demografic.....	216
Tabel nr. 17: Planul de măsuri aferent domeniului Activități economice	241
Tabel nr. 18: Tabelul cu obiectivele sectoriale și programul de măsuri pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad, anul 2010.....	259
Tabel nr. 19: Pilonul accesibilitate – priorități și obiective	269
Tabel nr. 20: Pilonul dezvoltare urbană durabilă – priorități și obiective	270
Tabel nr. 21: Pilonul diversificare în mediul rural – priorități și obiective	270
Tabel nr. 22: Planul de măsuri aferent domeniului Contextul suprateritorial	272

INTRODUCERE

1. ELEMENTE METODOLOGICE

1.1. Generalități

Documentația „Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Arad” (P.A.T.J. ARAD) este realizată de UrbanTeam S.R.L., în conformitate cu contractul nr. 228 / 12.11.2019, având ca beneficiar Consiliul Județean Arad. Documentația este elaborată din necesitatea completării documentațiilor de amenajare a teritoriului cu strategii și politici specific formulate în concordanță cu elementul major intervenit în infrastructura de transport a României și al județului Arad, respectiv integrarea în rețeaua europeană.

Actualizarea documentației de tip P.A.T.J. se înscrie în eforturile C.J. Arad de îndeplinire a atribuțiilor ce-i revin în conformitate cu art. 21 și 22 din Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în sensul coordonării activității în acest domeniu la nivel județean și al asigurării elaborării și aprobării Planului de amenajare a teritoriului județean, care potrivit legii, se actualizează periodic la 10 ani. Prevederile noului P.A.T.J. vor deveni obligatorii pentru documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism care le detaliază.

Planul de amenajare a teritoriului județean (P.A.T.J. Arad) este o documentație cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului, elaborat de către autoritățile județene, pentru teritoriul pe care îl gestionează. Principalele obiective vizate în cadrul planului de amenajare a teritoriului județean se referă la: dezvoltarea economică și socială echilibrată, îmbunătățirea calității vieții colectivităților umane, gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului, utilizarea rațională a teritoriului.

2. STRUCTURA ȘI MOD DE ELABORARE

2.1. Structura lucrării

Lucrarea „Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Arad” se elaborează în concordanță cu metodologia „Conținutul cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile legii nr. 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul” – redactarea a III-a și Ordinul 233 / 2016 - Norme Metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism.

Documentația este structurată conform Caietului de Sarcini emis de autoritatea contractantă, pe părți, conform art. 8, 9, 10, 11 și 12 din Ordinul 233/26.02.2016 al MDRAP, după cum urmează:

a. Etapa I (ÎNCHEIATĂ)

Anterior elaborării documentației propriu-zise, a fost încheiată și predată către C.J. Arad etapa pregătitoare care a constat în asigurarea unei baze de date și în realizarea unor **studii de fundamentare** întocmite în vederea aprofundării anumitor domenii sau aspecte relevante la nivelul județului Arad.

În cadrul acestei etape au fost realizate următoarele studii de fundamentare:

Studii cu caracter analitic:

- Studiu privind zonele de risc tehnologic, la alunecări de teren, cutremure și inundații în județul Arad.

- Studiu privind căile majore de comunicații și transport în județul Arad.

Studii cu caracter prospectiv:

- Prognoza privind evoluția populației în județul Arad.
- Prognoza privind evoluția activităților în județul Arad.

b. Etapa a II-a, de elaborare propriu-zisă, a cuprins **două faze (AMBELE ÎNCHEIATE)**:

- **Faza II.I. - Analiza situației existente, identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea cu evidențierea problemelor, a disfuncționalităților, a tendințelor și identificarea zonelor cu potențial natural sau cultural**

În cadrul acestei faze a fost elaborată Partea 1 a P.A.T.J. Arad care a cuprins:

- analiza situației existente;
- identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea, cu evidențierea problemelor, disfuncționalităților și tendințelor;
- identificarea zonelor cu potențial natural sau cultural;
- **Faza II.II. - Diagnostic prospectiv și general**

În cadrul acestei faze a fost elaborată **Partea a 2-a** a P.A.T.J. Arad: diagnostic prospectiv și general;

Cele două faze II.I și II.II din cadrul etapei a II-a au fost de asemenea predate către autoritatea contractantă, C.J. Arad conform procesului verbal de predare-primire nr. 66/2020/11.08.2020 înregistrat la CJ Arad cu nr. 18565/12.08.2020 și conform procesului verbal de predare-primire nr. 98/2020/11.11.2020, înregistrat la CJ Arad cu nr. 26337/13.11.2020. Etapa predată a fost analizată de serviciul U.A.T.B.D.U.G.I.S. – Direcția Arhitect Șef și de către Comisia T.A.T.U. – C.J. Arad, în ședința din 15.12.2020 și recepționată de către C.J Arad.

c. Etapa a III-a, de elaborare propriu-zisă, (**ÎNCHEIATĂ**) a conținut **Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad**. Tot în cadrul acestei etape a fost elaborată **Partea a 3-a** a P.A.T.J. Arad: Strategia de dezvoltare teritorială a județului;

Etapa a fost predată către autoritatea contractantă, C.J. Arad conform procesului verbal de predare - primire nr. 3324/12.02.2021 înregistrat la CJ Arad. Etapa de strategie a județului Arad predată a fost analizată de serviciul U.A.T.B.D.U.G.I.S. – Direcția Arhitect Șef și de către Comisia T.A.T.U. – C.J. Arad, în ședința din data de 18.03.2021 și recepționată de către C.J Arad.

În momentul de față documentația „Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Arad” (P.A.T.J. Arad) a ajuns în **etapa a IV-a**, conform Caietului de Sarcini emis de C.J Arad și Ofertei tehnice a elaboratorului documentației, Urban Team S.R.L București. Această etapă cuprinde:

d. Etapa a IV-a, de elaborare propriu-zisă, (**AFLATĂ ÎN DERULARE**) ce va cuprinde **Partea a 4-a** a P.A.T.J. Arad

Elaborarea Planului de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad - politici publice teritoriale, programe și proiecte.

După predarea și recepționarea acestei etape urmează ultimul stadiu din cadrul acestei documentații, anume avizarea: **avizare și aprobare PATJ Arad**.

2.2. Corelare și relaționare între strategia de dezvoltare teritorială și programul de măsuri în propunerile de dezvoltare spațială ale județului Arad

Ultimele două etape, etapa a III-a, (cea predată anterior acesteia), plus etapa de față, a IV-a – **Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad - politici publice teritoriale, programe și proiecte** – aflată în derulare, constituie o parte foarte importantă a acestei documentații deoarece cele două, conțin toate elementele strategice pentru propunerile de dezvoltare spațială a județului Arad. Așa cum am precizat și în cadrul etapei a III-a, **deși Caietul de Sarcini le prezintă ca fiind etape de sine stătătoare, este lesne de înțeles că cele două trebuie să fie corelate și relaționate între ele.**

Astfel, strategia de dezvoltare teritorială, cu direcțiile și prioritățile de dezvoltare ale județului stabilite în baza diagnosticului, vor asigura eliminarea/reducerea decalajelor de dezvoltare. Evident că **strategia de dezvoltare teritorială a județului nu poate fi aplicată decât în baza unor măsuri de organizare (etapizate în timp) cu precizarea responsabilităților și a surselor de finanțare, a politicilor publice, programelor și proiectelor de investiții publice necesare dezvoltării durabile și competitive a teritoriului.**

Etapa actuală – a IV-a și ultima de elaborare a documentației propriu-zise – are ca scop integrarea rezultatelor fazelor precedente, în care au fost evidențiate, pe domenii și componente analizate, aspecte legate de punctele forte ale teritoriului, oportunități și riscuri precum și elemente prioritare pentru dezvoltarea echilibrată și implicațiile spațiale în teritoriul județului Arad. Strategia de dezvoltare spațială a județului a fost orientată către atingerea celor trei ținte care asigură coeziunea economică, socială și teritorială, creșterea competitivității și anume: dezvoltarea policentrică și noi relații urban - rural, accesul egal la infrastructuri și cunoaștere și dezvoltarea durabilă, managementul prudent al resurselor naturale și al patrimoniului.

Așa cum am observat anterior, etapa trecută – cea a strategiei de dezvoltare a județului Arad – a cuprins direcțiile și prioritățile majore ale dezvoltării, viziunea de dezvoltare precum și obiectivul general, cel sectorial și obiectivele specifice necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pentru domeniile țintă ale amenajării teritoriului. Etapa de față, își propune o **corelare** a planului de obiective aferent domeniilor țintă ale amenajării teritoriului cu un program de măsuri specifice ce punctează pe niveluri teritoriale de intervenție răspunsuri către îndeplinirea obiectivelor propuse. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad prezentat în cadrul acestei etape, reprezintă un set coerent și corelat de propuneri de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat, cu prezentarea nivelului de aplicare și a responsabilităților.

Scopul acestei faze a IV-a este așadar, de a **completa și corela** strategia de dezvoltare spațială a județului cu - **Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad - politici publice teritoriale, programe și proiecte** - în relație cu zonele înconjurătoare inter și intrajudețene, intra și interregionale și a zonei de cooperare transfrontalieră, pe baza elementelor strategice prezentate la etapa anterioară (Etapa III - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad).

Așadar, fiecare măsură concretă propusă în etapa actuală, va răspunde obiectivului strategic general, apoi obiectivului sectorial și poate fi realizată prin materializarea efectivă a proiectului (proiectelor) pe care aceasta le presupune. Deci, planul de acțiune este în strânsă legătură cu obiectivele strategiei de dezvoltare spațială (din etapa trecută) și de aceea, chiar dacă sunt etape separate, **acestea vor fi reluate și corelate sub formă tabelară și vor fi prezentate în cadrul acestei etape a IV-a a PATJ Arad.**

De asemenea, în cadrul acestei etape a IV-a – **Elaborarea Planului de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ Arad – politici publice teritoriale, programe și proiecte**, proiectantul va elabora și **planșele aferente propunerilor de măsuri de dezvoltare.**

2.3. Informarea publicului

Documentația va avea o etapă distinctă – ultima – care va cuprinde informarea și consultarea populației, prin asigurarea unei transparențe a procesului de elaborare. Această etapă poate începe în momentul în care documentația va avea finalizate cele două etape care compun de fapt partea de propuneri de dezvoltare a teritoriului județului Arad propriu-zise .

Ordinul Ministrului Dezvoltării Regionale și Turismului nr. 2701 / 30.12.2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, denumit în continuare „Ordinul”, publicat în M.O. Partea I nr. 47 / 19.01.2011, stabilește componentele obligatorii ale informării și consultării publicului care se aplică în cadrul proceselor de elaborare și revizuire a planurilor de urbanism și amenajare a teritoriului, în conformitate cu art. 61 din Legea nr. 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele prevederi în baza cărora se desfășoară procesul de participare a publicului la elaborarea documentației Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, se vor desfășura după cum urmează:

- Identificarea părților interesate - identificarea grupurilor – țintă se realizează luând în considerare principiul reprezentativității grupului-țintă în raport cu domeniile asupra cărora secțiunile PATJ Arad au impact.
- Modalitatea de informare a părților interesate cu privire la elaborarea PATJ Arad
- Modalitatea de a contacta inițiatorul și proiectantul în vederea transmiterii observațiilor și propunerilor publicului interesat
- Calendarul întocmit pentru activitățile de consultare a populației și a actorilor locali va fi corelat cu graficul de prestare a serviciilor.

Astfel, după elaborarea ultimei etape, se vor obține avizele și/sau acordurile de la forurile superioare de resort precum și de alte organisme centrale și teritoriale interesate.

Informarea și consultarea publicului se va realiza prin Serviciul Relații Publice - Compartimentul Monitorul Oficial și Transparență Decizională; Instituția Arhitect Șef - Serviciul Urbanism și Amenajare a Teritoriului, cu sprijinul Serviciului Logistic și Biroului Informatică din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Arad.

Locul de desfășurare al activității de informare și consultare a publicului va fi sediul Consiliului Județean Arad, municipiul Arad, Str. Corneliu Coposu, nr. 22.

Spațiul în care vor fi expuse documentațiile, respectiv în care se va desfășura dezbateră publică va fi specificat în cadrul anunțurilor în presă și pe site-ul propriu.

Vor fi puse la dispoziția publicului pentru consultare, actuala documentație PATJ, precum și explicații și reprezentări grafice succinte ale propunerilor preliminare pe durata a cel puțin 20 de zile. În acest interval vor fi expuse materialele grafice, cu explicații într-un un limbaj nontehnic, cu posibilitatea înregistrării observațiilor cetățenilor.

Evaluarea procesului de participare publică se va face prin Raportul privind informarea și consultarea publică. Acesta, însoțit de punctul de vedere tehnic al Serviciului de Urbanism și Amenajarea Teritoriului, se prezintă Consiliului Județean Arad spre însușire sau respingere.

2.4. Avizarea documentației

Avizarea și aprobarea documentațiilor de amenajare a teritoriului se face de către autoritățile și organismele centrale și teritoriale interesate, potrivit art.56 alin.1 și Anexei nr.1. din Legea nr. 350 din 06.07.2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Avizele/ acordurile au caracter obligatoriu, în sensul că cerințele cuprinse în aceste avize vor fi introduse în documentație înainte de aprobarea acesteia. Acestea sunt necesare în vederea realizării concordanței dintre propunerile de dezvoltare a teritoriului cu politicile de dezvoltare stabilite la nivel național, sectorial, județean și local.

Solicitarea avizelor/acordurilor asupra documentațiilor elaborate se face în momentul în care intervine consensul între beneficiar, elaboratori, și organismele centrale și teritoriale interesate, în ceea ce privește propunerile avansate.

Documentațiile pentru obținerea avizelor/acordurilor se întocmesc de către elaboratori, cu excepția Raportului de mediu.

Pentru obținerea avizelor Consiliul Județean Arad va transmite cu adresă de înaintare, documentațiile pentru obținerea de avize / acorduri, în format electronic, simultan către emitenții de avize / acorduri, cu excepția autorității centrale cu responsabilități în domeniul amenajării teritoriului (Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației).

Avizul Ministerului de resort, se emite ultimul, pe baza documentației prezentate integral și după obținerea avizelor celorlalte organisme centrale și teritoriale interesate.

Organismele centrale și teritoriale interesate vor transmite prin reprezentanții lor avizul sau acordul solicitat.

Emiterea avizului / acordului trebuie să se încadreze în termenul de 30 zile de la data solicitării, fără percepere de taxe, așa cum prevede legea. Neemiterea avizului / acordului în termenul de 30 zile se consideră acord tacit.

Planul de amenajare a teritoriului județului Arad (P.A.T.J.) se aprobă de către Consiliul Județean Arad.

2.5. Modul de elaborare

Conținutul documentației este constituit din părți scrise și desenate care vor fi structurate conform celor patru etape ale PATJ. Piese scrise au fost prezentate sub forma unor memorii, care au fost grupate în volume separate, aferente fiecărei etape prevăzute în Caietul de Sarcini. Pentru facilitarea urmăririi și înțelegerii elementelor prezentate, pentru gruparea problematicii și în vederea unei mai eficiente utilizări de către beneficiar, la anumite etape au existat părți desenate (cartograme) care vor fi anexate părților scrise sau chiar vor constitui, ele însele, un volum de sine stătător.

Memoriile – ce alcătuiesc volumele pentru fiecare etapă – s-au întocmit pe capitole, subcapitole și alineate, dispuse într-o succesiune logică, cu o tratare explicită, concisă și sugestivă. Ca și în etapele precedente, și în această ultimă etapă, în cuprinsul volumului vor fi folosite grafice și scheme, care ilustrează evoluțiile și tendințele fenomenelor analizate/propuse și distribuția teritorială a acestora.

Pentru această ultimă etapă – **Elaborarea Planului de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ Arad – politici publice teritoriale, programe și proiecte**, proiectantul va elabora și **planșele aferente propunerilor de măsuri de dezvoltare care se vor prezenta sub formă de hărți și planuri ce vor fi întocmite la scările uzuale folosite în amenajarea teritoriului: 1:200.000 sau 1:100.000**. Modelul acesta de abordare a mai fost folosit și în cadrul etapei a II-a (ce a situației existente) unde la faza II.I au fost prezentate părți desenate de tip cartogramă, urmând ca la faza II.II să fie predate către beneficiar numărul de planșe conform Caietului de Sarcini.

Pe tot parcursul de până acum al elaborării P.A.T.J. Arad au avut loc consultări și discuții cu specialiști din cadrul Consiliului Județean Arad, precum și din partea altor organisme locale, corespunzătoare domeniilor abordate în cadrul lucrării, pentru fiecare etapă, conform graficului de desfășurare al proiectului.

De asemenea, pe parcursul derulării acestei etape a IV-a, cu sprijinul C.J. Arad, **au avut loc două grupuri de lucru**, astfel:

În data de 26.05.2021 a avut loc pe platforma on-line Zoom **Grupul de lucru nr. 1** aferent PATJ Arad, pentru o serie de domenii relevante cum sunt: **Patrimoniul construit, Activități economice, Infrastructurile tehnice ale teritoriului.**

În data de 15.07.2021 a avut loc pe platforma on-line Zoom **Grupul de lucru nr. 2** aferent PATJ Arad, pentru domeniul **Rețeaua de localități** în care au fost abordate următoarele aspecte: **Rețeaua de localități a județului Arad, Centrele urbane majore și zonele periurbane/metropolitane înconjurătoare, Zona Urbană Funcțională a municipiului Arad.**

În urma discuțiilor purtate cu ocazia acestor întâlniri on-line au fost dezbătute o serie de aspecte importante atât pentru județul cât și pentru municipiul Arad, dintre care unele au fost menționate și de elaboratorii documentației P.U.G. Arad care este în desfășurare în această perioadă. De asemenea, au fost manifestate intenții de furnizare de informații de la instituțiile și UAT-urile din județ, precum și departamente din cadrul CJ Arad, informații care au fost primite și care au fost necesare elaborării complete și actualizate a acestei etape a IV-a a documentației PATJ Arad.

Mulțumim și pe această cale pentru sprijinul și buna colaborare dintre elaboratorii acestei documentații și Consiliul Județean Arad – domnului Arhitect Șef – care a oferit mereu consultarea și suportul specialiștilor săi în buna desfășurare a acestei documentații PATJ.

2.6. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ anterioare

Caietul de sarcini a PATJ Arad prevede în baza Art. 31 alin. (5) din Ordinul M.D.R.A.P. nr. 233/2016, că este necesar a se elabora o secțiune care să cuprindă o evaluare a modului de implementare a prevederilor documentației P.A.T.J. Arad anterioare.

Documentația anterioară acesteia, intitulată: Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, Proiect Nr. 6961/2007 a fost elaborată de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT - București și a avut colaborator pentru capitolele referitoare la cadrul natural și activitățile economice Institutul de Geografie al Academiei Române. De asemenea, Studiul istoric care a fundamentat analiza patrimoniul cultural a fost realizat de un colectiv al Muzeului de Istorie Arad. Această documentație a fost finalizată și aprobată de Consiliul Județean Arad, ca beneficiar al lucrării prin H.C.J. nr. 28 / 24.02.2010.

Proiectul a constatat într-o documentație de amenajarea teritoriului a cărei necesitate era stabilită doar conform prevederilor Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului deoarece la acea vreme nu exista Ordinul nr. 233/26.02.2016 al M.D.R.A.P.

În cadrul acestei documentații, **Strategia de dezvoltare spațială și programul de măsuri** au fost conținute într-o etapă de sine stătătoare, și au stabilit obiectivele strategice generale și obiectivele specifice pentru domeniile țintă precum și un program de măsuri. Cu sprijinul C.J. Arad care a elaborat un material sub formă tabelară, noi elaboratorii actualei documentații am putut avea o "oglină" a modului de implementare a prevederilor documentației P.A.T.J. Arad anterioare. Astfel, din cercetarea tabelului prezentat, s-a observat că programul de măsuri a conținut măsuri și acțiuni prioritare care au fost identificate ca fiind **permanente¹, deci care ar putea avea continuitate și în actuala documentație PATJ Arad, pentru orizontul anilor 2030.** Astfel, o serie dintre măsurile propuse în vechea documentație PATJ Arad se regăsesc și în cea de față, prezentate tot sub formă tabelară. Mai există identificate în această situație primită de la C.J. Arad **măsurile de dezvoltare care au**

¹ În tabel, coloanele marcate cu culoarea gri reprezintă măsurile considerate ca fiind cele permanente

fost realizate până în prezent, dar și cele care, deși au fost propuse de vechiul PATJ, nu au fost realizate până astăzi, din diferite motive care nu sunt însă cunoscute.

Evaluarea modului de implementare a vechii documentații PATJ Arad, elaborată în perioada anului 2010 a fost analizată de către noi, ca elaboratori ai noii documentații PATJ Arad, cu un orizont de timp îndelungat: anii 2027-2030. Comentariile și analizele obiectivelor propuse anterior – pentru fiecare domeniu țintă analizat – plus măsurile de dezvoltare teritorială, vor avea misiunea de a identifica care dintre acestea au fost îndeplinite, dacă ele mai sunt relevante în acest moment și dacă trebuie preluate în continuare în noua strategie.

Având în vedere că etapele în care vor fi propuse direcțiile strategice ale teritoriului și programul de măsuri de dezvoltare sunt distincte – dar **corelate și în strânsă legătură** – vom prezenta (și) în cadrul acestei etape a IV-a anumite corelări și comparații între măsurile "vechi" și cele care vor fi nou propuse sau cele care vor avea continuitate în derulare, în actuala documentație PATJ Arad. Astfel, au fost evidențiate cele au fost îndeplinite, sau care mai sunt relevante în acest moment și – pe lângă toate acestea – a fost creionat noul program de măsuri de dezvoltare în care au fost integrate elemente strategice (obiective și măsuri) ce vor avea continuitate sau care sunt încă în derulare, din vechea documentație elaborată și aprobată acum zece ani.

2.7. Sursele bibliografice și legislative

Sursele bibliografice folosite pe parcursul desfășurării documentației "Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Arad" (P.A.T.J. ARAD) au fost puse la dispoziția proiectantului prin grija Consiliului Județean Arad și au constat în principalele documentații / studii de amenajarea teritoriului și urbanism elaborate în perioada ulterioară P.A.T.J. Arad (documentația elaborată de către INCD Urbanproiect și aprobată prin H.C.J. nr.28 / 24.02.2010). Furnizarea datelor, informațiilor statisticilor și analizelor disponibile, împreună cu documentarea fotografică realizată în teren, au constituit fundamentarea bazei de date necesare elaborării documentației.

La finalul fiecărui volum scris se vor menționa sursele bibliografice folosite în cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad.

Lucrarea "Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Arad" (P.A.T.J. ARAD) va respecta legislația în vigoare în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului precum și principalele surse legislative.

CAPITOLUL 1 – STRUCTURA TERITORIULUI**1. CADRUL NATURAL ȘI MEDIUL****1.1. Zone expuse la riscurile naturale****1.1.1. Alunecări de teren și cutremure**

Riscurile de mediu reprezintă o problemă la nivel național. Dezvoltarea infrastructurii și activității economice trebuie să ia în calcul factorul de risc de mediu determinat fie de fenomenele climatice extreme (inundații, secetă, alunecări de teren) fie de starea efectivă a mediului (pondere mai mare a precipitațiilor, etc.). Lipsa întreținerii și consolidării infrastructurii de protecție împotriva factorilor de risc poate avea efecte catastrofale și poate favoriza fenomene de mediu ireversibile.

Condițiile geologice și fizico-geografice, defrișarea și procesele erozionale pe terenurile în pantă intensificate datorită fenomenelor meteorologice nefavorabile situează județul Arad în categoria celor cu potențial mediu și ridicat de producere a alunecărilor de teren fapt care determină degradarea în stadii diferite a solurilor și scăderea corespunzătoare a posibilității lor de folosire. Procesele de eroziune care determină vulnerabilitatea terenurilor la alunecări de teren însumează o suprafață de peste 82.000 ha și afectează versanții lipsiți de vegetație forestieră. S-au înregistrat pagube materiale în gospodăriile localnicilor, pe drumurile sau obiectivele publice aflate în administrarea consiliilor locale.

Pentru evitarea degradării terenurilor sub influența alunecărilor de teren și pentru remedierea zonelor afectate este necesară urmărirea la nivel de județ a obiectivului general al politicii naționale în domeniul protecției mediului. Pentru atingerea acestui scop sunt necesare direcții de acțiune, măsuri și acțiuni care privesc protecția mediului natural prin identificarea, atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad**Obiectivele strategice sectoriale**

Definirea la nivelul PATJ Arad a obiectivele domeniului riscurilor naturale s-a făcut prin corelarea acestora cu obiectivele Strategiilor europene, naționale și regionale care privesc protecția mediului natural prin apărarea împotriva calamităților naturale și care vizează "Prevenirea și protecția față de riscurile naturale în scopul gestionării eficiente a resurselor materiale și prevenirii dezastrelor."

Printre obiectivele care decurg din Strategia de dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2014 – 2020, elaborată de CJ Arad în anul 2016 cu privire la Zonele de risc natural trebuie amintite:

- Promovarea planificării și managementului zonelor amenințate de dezastru;
- Proiectarea și punerea în practică de către administrațiile locale a planurilor de acțiune în cazul dezastrelor și calamităților naturale.

Obiectivele specifice

Prin prezentul proiect se propun obiective specifice care preiau, adaptează și actualizează elemente ce se regăsesc în documentația anterioară. Așa cum se poate vedea în secțiunea Strategia în domeniul riscurilor naturale (alunecări și cutremure) în PATJ Arad obiectivele propuse pentru orizontul 2030 vizează:

- Combaterea apariției alunecărilor de teren
- Stabilizarea zonelor afectate de alunecări de teren
- Protecția construcțiilor din unitățile administrativ teritoriale urbane față de riscul seismic

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Obiectivele prevăzute în proiectul anterior, PATJ Arad 2010, erau specifice situației domeniului alunecărilor de teren și cutremurelor la momentul respectiv și aveau ca orizont de timp perioada anilor 2010. În proiectul anterior au fost propuse următoarele obiective de sector:

- Identificarea, atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive ale alunecări de teren în scopul gestionării eficiente a resurselor materiale;
- Identificarea, atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive ale cutremurelor în scopul gestionării eficiente a resurselor material.

Prin prezentul proiect se propun obiective specifice care preiau, adaptează și actualizează elemente ce se regăsesc în documentația anterioară. Obiectivele propuse pentru orizontul 2030 vizează:

- OTMr1 - Combaterea apariției alunecărilor de teren;
- OTMr2 - Stabilizarea zonelor afectate de alunecările de teren;
- OTMr3 - Protecția construcțiilor din Unitățile Administrativ Teritoriale urbane față de riscul seismic.

Planul de măsuri al domeniului riscurilor naturale legate de alunecări și cutremure va prelua acele măsuri din Planul anterior care n-au fost realizate până la această dată și, de asemenea, va recomanda continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent. Măsurile neimplementate care au în majoritate caracter permanent pot avea continuitate și pentru orizontul 2030. Vor fi preluate în viitorul Plan și acele măsuri pentru care nu sunt informații certe despre stadiul implementării.

Măsuri la nivel local (pe UATB) aferente obiectivelor specifice

OTMr1 - Combaterea apariției alunecărilor de teren;

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MMr1.1 - Măsuri de combatere a instabilității terenurilor în UAT aflate în zone cu potențial mediu și mare de producere a alunecărilor.

Aceste zone au fost identificate pe teritoriul orașelor Ineu, Sebiș, și al comunelor Almaș, Archiș, Beliu, Bârsa, Bârzava, Bocsig, Buteni, Craiva, Cărand, Dezna, Dieci, Gurahonț, Hășmaș, Hălmăgel, Moneasa, Petriș, Săvârșin, Vărădia de Mureș, Vârfurile. Pentru eliminarea problemelor provocate de instabilitatea terenurilor și producerea alunecărilor de teren sunt necesare acțiuni care vizează:

- Elaborarea hărților de risc la alunecări de teren pentru zonele vulnerabile, conform prevederilor Legii 575- 2001 - Zone de risc natural pe baza informațiilor din documentația - Harta de hazard la alunecări de teren a județului Arad;
- Consolidarea zonelor afectate sau cu potențial de declanșare a alunecărilor de teren prin menținerea în stare de funcționare a lucrărilor de combatere a eroziunii

- solului, lucrări de întreținere și extindere a acestora pe terenuri alunecate;
- Interzicerea amplasării construcțiilor pe suprafețele corespunzătoare unui potențial ridicat de producere a alunecărilor;
  - Diminuarea sau eliminarea factorilor antropici care exercită influență defavorabilă asupra stabilității versanților cursurilor de apă sau a interfluviilor: folosirea adecvată a terenurilor în pantă, eliminarea defrișărilor abuzive, interzicerea solicitării taluzurilor pentru construirea de drumuri, case etc.;
  - Reconstrucția ecologică (împădurire, constituire de rezervații naturale etc.) pe suprafețele agricole afectate de procese accentuate de degradare naturală și antropică care se încadrează în stadiul de risc ridicat de degradare;
  - Obligatoritatea obținerii avizului organelor de specialitate în cazul amplasării unor construcții. obligativitatea realizării de studii geotehnice pentru orice construcție sau amenajare (conform Legii 10/1995);
  - Interzicerea amplasării construcțiilor pe suprafețele corespunzătoare unui potențial ridicat de producere a alunecărilor;
  - Executarea lucrărilor de desecare și a celor de combatere a eroziunii solului sau reabilitarea celor degradate pentru evacuarea apelor provenite din scurgerea torențială și pentru a stopa fenomenul de eroziune de suprafață.

MMr1.2 - Măsuri de combatere a instabilității terenurilor în UAT-uri pe teritoriul cărora s-au produs alunecări de teren active după anul 2007.

Este vorba despre următoarele UAT: orașul Lipova, comunele Archiș (satele Nermiș, Bârzești, Groșeni), Buteni (satul Cuied), Dieci (satele Roșia, Revetiș, Crocna), Hășmaș (satul Urviș de Beliu), Hălmagiu (satele Bodești, Leștioara, Cristești), Tauț (satul Minișel), Șilindia (satul Luguzău), Șiria (satul Gașa), Șiștarovăț (satele Lalasint și Cuveșdia), Ususău (satele Dorgoș, Pătârș și Bruznic), Vârfurile (satele Mermești și Măgulicea). În aceste zone sunt necesare acțiuni care vizează:

- Combaterea instabilității terenurilor: împăduriri, consolidarea prin metode tehnice specifice, evitarea supraîncărcării versanților cu construcții, întocmirea hărților de risc la alunecări de teren
- Diminuarea / eliminarea factorilor antropici care exercită influență asupra stabilității zonelor: defrișări abuzive, solicitările versanților pentru construirea de drumuri, case etc.;
- Menținerea în stare de funcționare a lucrărilor de combatere a eroziunii solului;
- Reconstrucția ecologică (împădurire, asigurarea unei acoperiri vegetale bogate ierboase și silvice în zona terenurilor instabile) pe suprafețele afectate de procese accentuate de degradare naturală și antropică;
- Consolidarea versanților instabili prin lucrări inginerești (ziduri de sprijin, piteni etc.).

MMr1.3 - Măsuri cu caracter permanent propuse în proiectul anterior, PATJ 2010, neimplementate, care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030.

Aceste măsuri se referă la:

- Monitorizarea zonelor afectate de alunecări de teren active produse în perioada 2006-2007: orașul Lipova (Valea Drăuț amonte Lipova), comunele Archiș (satele Bârzești, Groșeni, Nermiș), Buteni (valea râului Valea Mare, Cuied și valea râului Cleciova), Dieci (satele Crocna, Roșia, Revetiș), Hălmagiu (satele Bodești, Leasa, Cristești), Hălmăgel (satele Sârbi, Luncșoara), Hășmaș (satele Clit, Urviș de Beliu),

Șilindia (sat Satu Mic), Șiria (dealul Merezin), Șiștarovăț (satele Șiștarovăț, Cuveșdia, Labașinț), Tauț (Valea râului Timercea), Ususău (satele Dorgoș, Pătârș și Bruznic), Vârfurile (satele Măgulicea, Groși).

- UAT-uri unde se recomandă măsuri pentru eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice prin acțiuni de monitorizare a zonelor critice afectate de lucrări de decopertare și excavare și a zonelor de exploatare a hidrocarburilor. (oraș Pecica - satele Bodrog, Turnu, Sederhat)

În aceste zone sunt necesare acțiuni care vizează:

Eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale:

- Îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare aplicate în complex cu alte tipuri de lucrări (hidroameliorative și agropedoameliorative) funcție de modul de utilizare a terenului;
- Îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei;
- Captarea izvoarelor de coastă cu debit permanent prin lucrări de drenaj pe versanți;
- Lucrări pedoameliorative (nivelare-modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate.

Eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice (activitățile umane):

- Stoparea defrișărilor de pe versanții împăduși;
- Stabilizarea și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților;
- Evitarea executării de căi de comunicații (drumuri, căi ferate) pe versanții instabili;
- Evitarea supraîncărcării versanților cu construcții de orice fel:
  - atenuarea vibrațiilor prin restricționarea vitezei de circulație a trenurilor în apropierea localităților sau a versanților cu potențial ridicat de producere a alunecărilor;
  - restricționarea defrișărilor necontrolate în zonele cu valori crescute ale coeficientului mediu de hazard;

Eliminarea problemelor provocate de influența lucrărilor miniere subterane asupra terenului de la suprafață.

OTMr2 - Stabilizarea zonelor afectate de alunecări de teren

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MMr2.1- Măsuri pentru îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare:

- Drenarea apei de șiroire; realizarea de rigole, drenarea subterană;
- Modernizarea drumurilor de acces comunale; întărirea versanților cu ziduri de sprijin;
- Interzicerea construcțiilor pe suprafețele cu valori mari ale coeficientului mediu de hazard ($K_m = 0,51 - 0,70$);

- Acceptarea construcțiilor în sectoarele cu valori mediu – mari ($Km = 0,31 - 0,50$) și reduse ($Km < 0,30$) ale Km.;

MMr2.2. - Măsuri cu caracter permanent propuse în proiectul anterior, PATJ 2010, neimplementate, care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030:

Măsuri pentru reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale:

- Îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări de îmbunătățiri funciare;
- Îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei;
- Captarea izvoarelor de coastă cu debit permanent prin lucrări de drenaj pe versanți;

Măsuri pentru eliminarea alunecărilor de teren din cauze antropice (activitățile umane):

- Monitorizarea zonelor critice în zonele de exploatare a hidrocarburilor (Sederhat, Pecica, Turnu, Bodrog);
- Stoparea defrișărilor de pe versanții împăduriți;
- Stabilizarea și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri;
- Evitarea supraîncărcării versanților cu construcții de orice fel.

Monitorizarea zonelor cu potențial de alunecare.

OTMr3 -Protecția construcțiilor din unitățile administrativ teritoriale urbane față de riscul seismic.

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MMr3.1. - Diminuarea vulnerabilității seismice a construcțiilor prin acțiuni de intervenție (consolidări)

Unitățile administrativ teritoriale urbane care sunt vizate de această măsură sunt aflate în zone cu intensitatea seismică VII: Municipiul Arad, Orașele Curtici, Lipova, Nădlac, Pecica. Clădirile vulnerabile care trebuie să facă cu prioritate obiectul acestor acțiuni sunt clădiri din domeniul sănătății, administrației educației, culturii, clădiri de locuit. Pentru eliminarea problemelor care pot fi provocate de seisme și care pot produce pagube materiale sunt importante acțiunile de prevenție:

- Protecția antiseismică a construcțiilor, a infrastructurii tehnice și de transport pe baza informațiilor oferite de zonarea și microzonarea seismică a localităților;
- Interdicții temporare sau permanente de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare legate de mișcările seismice ;
- Stabilirea centrelor de protecție civilă în caz de dezastru, programe de informare și instruire, simulări etc.;
- Respectarea Reglementării tehnice „Cod de proiectare seismică – Prevederi de proiectare pentru clădiri” – indicativ P100 -1/2013.

Responsabilitatea pentru implementarea măsurilor necesare atingerii obiectivelor menționate revine Consiliului Județean Consiliilor Locale, Inspectoratul pentru Situații de Urgență - ISU "Vasile Goldiș" Arad.

Tabel nr. 1: Planul de măsuri aferent subdomeniilor Alunecări de teren și Cutremure

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTM - Obiectivul sectorial al domeniului Riscuri naturale: Protecția mediului natural prin apărarea împotriva calamităților naturale		
OTMr1 - Obiectiv specific: Combaterea apariției alunecărilor de teren		
<p>MMr1.1 - Măsuri de combatere a instabilității terenurilor în UAT aflate în zone cu potențial mediu și mare de producere a alunecărilor: Comunele Almaș, Archiș, Beliu, Bârsa, Bârzava, Bocsig, Buteni, Craiva, Cărand, Dezna, Dieci, Gurahonț, Hășmaș, Hălmăgel, Moneasa, Ineu, Petriș, Sebiș, Săvârșin, Vărădia de Mureș, Vârfurile.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea hărților de risc la alunecări de teren ; - Menținerea în stare de funcționare a lucrărilor de combatere a eroziunii solului; - Interzicerea amplasării construcțiilor pe suprafețele corespunzătoare unui potențial ridicat de producere a alunecărilor; - Reconstrucția ecologică (împădurire, constituire de rezervații naturale, etc.) pe suprafețele agricole afectate de procese de degradare; - Obligativitatea obținerii avizului organelor de specialitate în cazul amplasării unor construcții; - Interzicerea amplasării construcțiilor pe suprafețele corespunzătoare unui potențial ridicat de producere a alunecărilor; 	<p>Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice adoptată în aprilie 2013 Programul general al Uniunii de acțiune pentru mediu adoptat în noiembrie 2013 Strategia UE pentru păduri adoptată în 2013 Strategia pentru Dezvoltare Regională 2021 – 2027 elaborată la nivel regional de ADR Vest Pilonul 2. Tranziție verde și schimbări climatice, Regiunea Vest la orizont 2030 Strategia Națională de Protecția Mediului – 2004-2025 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - <i>Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică</i>, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor.</p>	<p>Nivel de aplicare județean Responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Județean Arad - Consiliile locale - Inspectoratul pentru Situații De Urgență "Vasile Goldiș" Arad

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MMr1.2 - Măsuri de combatere a instabilității terenurilor în UAT-uri pe teritoriul cărora s-au produs alunecări de teren active după anul 2007: orașul Lipova, comunele Archiș, Buteni, Dieci, Dorgoș, Hășmaș, Hălmagiu, Tauț, Șilindia, Șiria, Șiștarovăț, Vârfuri.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eliminarea factorilor care exercită influență asupra stabilității zonelor: defrișări, solicitările versanților pentru construirea de drumuri, case etc.; - Menținerea în stare de funcționare a lucrărilor de combatere a eroziunii solului; - Reconstrucția ecologică (împădurire) pe suprafețele afectate de procese de degradare; - Consolidarea versanților instabili prin lucrări inginerești (ziduri de sprijin, piteni etc.). <p>MMr1.3 - Măsuri cu caracter permanent propuse în proiectul anterior, PATJ 2010, neimplementate, care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030</p> <p>Monitorizarea zonelor afectate de alunecări de teren active produse în perioada 2006-2007: orașul Lipova, comunele Archiș, Buteni, Dorgoș, Dieci, Hălmagiu, Hășmaș, Șilindia, Șiria, Șiștarovăț, Tauț, Vârfurile;</p> <p>Măsuri organizatorice pentru zonele afectate de alunecări de teren active:</p>		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea hărților de risc la alunecări de teren pentru zonele vulnerabile; - Introducerea zonelor afectate de alunecări în planurile urbanistice generale și realizarea studiilor geotehnice la nivel de comună; - Obligatorietatea realizării de studii geotehnice pentru orice construcție sau amenajare; - Avertizarea organelor și întreprinderilor interesate, cât și a factorilor de decizie în cazurile de extindere și intensificare a unor procese dăunătoare;		
OTMr2 - Obiectiv specific: Stabilizarea zonelor afectate de alunecări de teren		
<p>MMr2.1 - Măsuri pentru îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări de îmbunătățiri funciare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drenarea apei de șiroire; realizarea de rigole, drenarea subterană; - Plantarea de liziere transversale pe direcția deplasării alunecării cu vegetație hidrofilă; plantații de salcâm sau de cătină pe cornișele pantelor accentuate și terasări; - Modernizarea drumurilor de acces comunale; întărirea versanților cu ziduri de sprijin înrădăcinate în roca stabilă, pe porțiunile avariate ale drumurilor de acces principale și secundare;		Nivel de aplicare județean Responsabilități: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Județean Arad, - Consiliile locale - Inspectoratul pentru Situații De Urgență "Vasile Goldiș" Arad

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Interzicerea construcțiilor pe suprafețele cu valori mari ale coeficientului mediu de hazard ($K_m = 0,51 - 0,70$) – potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren; - Acceptarea construcțiilor în sectoarele cu valori mediu – mari ale ($K_m = 0,31 - 0,50$) în urma elaborării unor proiecte privind realizarea controlată a drenajelor, a amenajării drumurilor, a amplasării rețelelor de utilități, care să țină seama de harta de hazard - Acceptarea construcțiilor pe sectoarele cu valori reduse ale $K_m < 0,30$, corespunzătoare unui potențial scăzut de producere a alunecărilor de teren. <p>MMr2.2 - Măsuri cu caracter permanent propuse în proiectul anterior, PATJ 2010, neimplementate, care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lucrări specifice de îmbunătățiri funciare aplicate în complex cu alte tipuri de lucrări (hidroameliorative și agropedoameliorative); - îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei. - captarea izvoarelor de coastă cu debit permanent prin lucrări de drenaj pe versanți		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>Măsuri pentru eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice (activitățile umane)</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorizarea zonelor critice din punct de vedere al stabilității terenurilor în zonele de exploatare a hidrocarburilor (Sederhart, Pecica, Turnu, Bodrog) - stoparea defrișărilor de pe versanții împăduși - stabilizarea și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri - evitarea executării de căi de comunicații (drumuri, căi ferate) pe versanții instabili		
Cutremure		
OTMr3 - Obiectiv specific: Protecția construcțiilor din unitățile administrativ teritoriale urbane față de riscul seismic		
<p>MMr3.1. - Diminuarea vulnerabilității seismice a construcțiilor prin acțiuni de intervenție (consolidări) Sunt vizate clădiri din domeniul sănătății, administrației educației, culturii, clădiri de locuit din Unitățile administrativ teritoriale aflate în zone cu intensitatea seismică VII: Municipiul Arad, Orașele Curtici, Lipova, Nădlac, Pecica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protecția antiseismică a construcțiilor, a infrastructurii tehnice și de transport pe baza informațiilor oferite de zonarea și microzonarea seismică a localităților,		Nivel de aplicare local Responsabilități: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul Județean Arad, - Consiliile locale - Inspectoratul pentru Situații De Urgență "Vasile Goldiș" Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea centrelor de protecție civilă în caz de dezastru, programe de informare și instruire, simulări etc. - Respectarea Reglementării tehnice „Cod de proiectare seismică – Prevederi de proiectare pentru clădiri” – indicativ P100 -1/2013		

Acronime utilizate: APM – Agenția pentru Protecția Mediului, ISU - Inspectoratul pentru Situații de Urgență, CL – Consiliul local, CJ – Consiliul județean

OTM - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Mediu"

OTMr – Obiectiv specific al subdomeniului "Riscuri naturale"

MMr – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Politici europene

Degradarea terenurilor reprezintă o amenințare tot mai mare în UE. Potrivit studiilor, zonele afectate de degradare sunt legate de eroziunea solului, de salinizare, de pierderea carbonului organic din sol, de declinul biodiversității și de alunecări de teren. Anumiți factori asociați cu degradarea terenurilor sunt abordați în cadrul unor diverse strategii:

- Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice adoptată în aprilie 2013 pentru a încuraja statele membre să ia măsuri de adaptare. Aceasta subliniază necesitatea ca UE să ia măsuri pentru a se adapta la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice și la costurile economice, de mediu și sociale ale acestora.
- Programul general al Uniunii de acțiune pentru mediu adoptat în noiembrie 2013.
- Strategia UE pentru păduri adoptată în 2013 a evidențiat că pădurile sunt importante nu numai pentru dezvoltarea rurală, ci și pentru mediu și pentru lupta împotriva schimbărilor climatice. Pădurile joacă un rol important în combaterea degradării terenurilor și a deșertificării.
- Strategia Europa 2020, adoptată în aprilie 2013, care a propus un program pe zece ani (2010 – 2020) prin care Uniunea Europeană să creeze condiții pentru o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Strategia se fundamentează pe trei priorități tematice, care se întrepătrund și se condiționează reciproc din care se evidențiază "promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitivă".

"Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice se angajează să atingă obiectivele propuse prin punerea în aplicare a opt acțiuni din care de interes pentru acest domeniu sunt:

- Acțiunea 2: - Sprijinirea consolidării capacităților și accelerarea măsurilor de adaptare în Europa. Promovarea adaptării în zonele vulnerabile (gestionarea transfrontalieră a inundațiilor, gestionarea transfrontalieră a zonelor costiere, integrarea adaptării în amenajarea teritoriului, în mediul urban, în amplasarea clădirilor și în gestionarea resurselor naturale, zonele montane, gospodărirea sustenabilă a apelor, combaterea deșertificării în zonele predispuse la secete).
- Acțiunea 6: - Facilitarea imunizării la schimbările climatice a politicii agricole comune (PAC),.
- Acțiunea 7: - Asigurarea unei infrastructuri mai rezistente – identificarea și revizuirea standardelor sectoriale relevante în domeniile energiei, transporturilor și construcțiilor, pentru a asigura o mai bună integrare a aspectelor legate de adaptare.

Politici regionale

Viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe /comunitare, naționale, regionale și/sau locale a fost reprezentată de Strategia pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2014-2020. Obiectivul general al acestei Strategii a fost, ca orientând intervențiile pe nevoile locuitorilor săi, să ajungă la nivelul de calitate a vieții din regiunile puternice, non---capitale ale Europei Centrale.

Au fost identificate priorități de dezvoltare dintre care Axa Prioritară 5 a vizat Promovarea creșterii sustenabile prin sprijinirea tranziției către o economie verde în vederea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor. Obiectivul acesteia – Prezervarea

resurselor naturale și îmbunătățirea calității factorilor de mediu în Regiunea Vest. Printre Obiectivele tematice relevante ale acestei Axe prioritare se regăsește Obiectivul tematic 5: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;

Strategia pentru Dezvoltare Regională 2021 – 2027 elaborată la nivel regional de ADR Vest răspunde nevoilor de dezvoltare de la nivel regional, identificate prin analizele statistice sau consultările partenariale, dar ține cont și de orientările și tendințele din documentele strategice elaborate la nivel european sau național. SDR 2021 – 2027 are la bază Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014 – 2020, pe care o înlocuiește, preluând unele din obiectivele strategice și măsurile identificate.

De interes pentru problematica zonelor de risc legate de alunecările de teren este: Pilonul 2. Tranziție verde și schimbări climatice, Regiunea Vest la orizont 2030 cu Obiectivul:

- rezistență crescută la schimbări climatice și capacitate crescută de a face față riscurilor.

Alinierea Pilonului 2 cu Obiectivele de Politică ale UE și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă se realizează printr-o serie de priorități dintre care de interes pentru domeniul zonelor de risc este:

- Prioritate 4. – Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la dezastre prin obiectivul specific – Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu.

Politici naționale

Strategia Națională de Protecția Mediului – 2004-2025 a definit ca Obiectiv general protecția și valorificarea durabilă a elementelor mediului natural prin identificarea, atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive (riscuri naturale- inundații, alunecări, cutremure), apărarea împotriva calamităților naturale și a accidentelor, precum și sporirea capacității de prevenire, control și intervenție, prin realizarea unui sistem perfecționat de monitorizare integrată a factorilor de mediu și a unui sistem informațional eficient corespunzător cerințelor U.E

Programe și proiecte majore

Investițiile care vizează sectorul Riscurilor naturale – Alunecări și Cutremure vor avea oportunități de finanțare prin Ministerul Fondurilor Europene în viitoarea perioadă de programare 2021-2027. Prin Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale au fost definite Obiectivele prin care politicile naționale în domeniul deșeurilor se subscriu politicilor europene.

Prin Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale au fost identificate nevoile de investiții prioritare în materie de schimbări climatice, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență și de criză, inclusiv a impactului riscurilor naturale și antropice (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure).

Prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - Obiectivul de Politică 2 – ”O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor.” se vor finanța proiecte care privesc:

- sistemul de management al riscurilor;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor

naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;

- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.

Proiectele se vor derula prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) cu fonduri din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC) sau prin Programul Operațional Regional Sud-Est și fondul FEDR.

Din perspectiva riscurilor la alunecări și cutremure prin POR-uri se va finanța riscul la cutremure în contextul investițiilor în clădiri prin prisma eficienței energetice.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 a vizat "Prevenirea și protecția față de riscurile naturale în scopul gestionării eficiente a resurselor materiale" iar Obiectivele specifice preluate la nivelul județului sunt:

- Identificarea și atenuarea efectelor fenomenelor distructive (alunecări de teren și cutremure) în scopul gestionării eficiente a resurselor materiale;
- Dezvoltarea și perfecționarea sistemului de protecție civilă și de intervenție rapidă în caz de urgență, pentru monitorizarea permanentă a factorilor de risc, care să ofere o bază de date prin care să se pună în aplicare politica de prevenire și gestionare a riscurilor naturale.

Planul Național de Dezvoltare Rurală ca și concept se va încheia în exercițiul 2021-2027 dat fiind faptul că există un nou concept al Politicii Agricole Comune anume acela de 'Plan Strategic Național' care va aduna la un loc cele două surse de finanțare europeană, FEAGA și FEADR.

1.1.2. Inundații

PATJ Arad – Etapa III - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad propune și organizează politici sectoriale, susținute logic de programe și proiecte necesare rezolvării problemelor prioritare în atingerea coeziunii sociale, teritoriale, a creșterii economice a județului, toate acestea cu păstrarea unui echilibru cu obiectivele de protejare a mediului natural.

Planul de acțiune propus pentru implementarea prevederilor strategiei de dezvoltare, care face obiectul etapei IV de elaborare a documentației PATJ, cuprinde proiectele propuse anterior pentru realizare sau pentru finanțare din fonduri publice sau private și proiectele prioritare identificate prin conformarea la politica de coeziune a Uniunii Europene.

În acest context, politicile sectoriale ale managementului inundațiilor și cel al infrastructurilor tehnico-edilitare (alimentare cu apă și canalizare apă uzată) propuse, se conformează structurii prezentate propunând obiective și pachete de măsuri care să asigure condițiile optime pentru locuire și pentru continuarea și dezvoltarea de activități economice în strânsă legătură cu protecția mediului.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiective strategice sectoriale

Obiectivul strategic: **OTT - Prevenirea, reducerea și gestionarea riscului inundațiilor și a consecințelor negative ale acestora**, vizează reducerea vulnerabilității la riscul natural de inundație în contextul schimbărilor climatice actuale și creșterea rezilienței și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Schimbările climatice actuale înregistrează ploi cu intensități deosebite pe perioade mari de timp, generează viituri cu modificări remanente (de la o viitură la alta) ale caracteristicilor hidrogeologice ale solurilor, a morfologiei albiei și ale caracteristicilor constructive ale lucrărilor hidrotehnice. Riscul la inundații și amplexarea pagubelor produse vor crește ca urmare a gestionării inadecvate a cursurilor de apă, a construirii în zonele cu risc la inundații, a creșterii populației și a numărului de proprietăți în aceste zone.

Obiectivul strategic propus reprezintă sinteza obiectivelor generale economice, sociale și de mediu ale Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung (HG 846/2021) și este corelat cu Strategia de dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2014-2020, care are ca țintă asumată (în contextul Strategiei Europa 2020): „promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor”.

Obiectivul economic urmărește protecția infrastructurii economice existente împotriva inundațiilor și garantarea satisfacerii oportunităților economice ale generațiilor viitoare.

Obiectivul social urmărește protejarea populației și a comunităților umane împotriva inundațiilor prin creșterea rezilienței (capacitatea de revenire la starea de echilibru după trecerea fenomenului de inundații și a dezvoltării în condițiile riscului asumat de producere a viiturilor).

Obiectivul de mediu urmărește ca atingerea obiectivelor socio-economice să se realizeze cu păstrarea unui echilibru cu mediul natural înconjurător.

Totodată, obiectivul strategic sectorial privind inundațiile ia în considerare și abordarea agreată la nivelul Comisiei Internaționale pentru Protecția fluviului Dunărea (ICPDR), respectiv: „reducerea riscurilor existente, evitarea/reducerea unor riscuri noi, creșterea rezilienței la inundații și conștientizarea populației la pericolul inundațiilor”.

Obiective specifice

Obiectivul specific (operațional) al managementului inundațiilor este: **OTTa1 - Apărarea așezărilor umane și a obiectivelor socio-economice împotriva riscului la inundații.**

Obiectivul vizează reducerea riscului de inundații asupra obiectivelor socio-economice, de mediu și de patrimoniu cultural aflate în zonele cu vulnerabilitate la inundații ca urmare a degradării în timp a lucrărilor specifice de protecție, precum și a lipsei acestora.

Cerința minimă pentru atingerea acestui obiectiv este menținerea la situația actuală a numărului locuitorilor, a obiectivelor economice și infrastructurilor sociale expuse la riscul la inundații, precum și a obiectivelor de patrimoniu cultural aflate în zonele de risc. Pentru mediul natural, cerințele minime sunt: menținerea actuală a captărilor de apă expuse riscului la inundații, reducerea sau menținerea zonelor cu poluare potențială situate în zonele vulnerabile.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare

Obiectivele strategice și specifice ale managementului riscului inundațiilor au rămas aceleași ca în documentația anterioară, elaborată în anul 2010, având în vedere coordonarea lor cu legislațiile specifice actuale de la nivel european, național, bazinal.

Măsurile propuse pentru implementarea obiectivelor prezentate cuprind măsurile/acțiunile propuse anterior care nu au fost încă realizate, precum și măsurile structurale și non-structurale identificate în Planurile de Management al Riscului la Inundații actualizate, corespunzătoare județului Arad.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială

Măsurile propuse pentru realizarea obiectivelor menționate sunt în strânsă legătură cu managementul riscului la inundații al celor două bazine hidrografice, care acoperă teritoriul județului:

- **prevenire:** coordonarea strategiei de planificare teritorială cu Planul de Management al Riscului la Inundații al bazinelor hidrografice Crișuri și Mureș;
- **protecție:** reabilitare și mentenanța lucrărilor hidrotehnice cu rol de apărare la inundații, întreținerea cursurilor de apă de pe teritoriul județean, adaptarea infrastructurilor de apărare existente la condițiile schimbărilor climatice;
- **conștientizarea** publicului asupra fenomenului inundațiilor;
- **pregătire:** monitorizarea, prognozarea și avertizarea inundațiilor, asigurarea resurselor umane, financiare și materiale în situații de urgență;
- **refacere/reconstrucție:** evaluarea pagubelor, reconstrucția obiectivelor afectate, revizuirea gestionării inundațiilor în vederea îmbunătățirii procesului de planificare a intervenției pentru evenimentele viitoare, reconsiderarea zonelor de vulnerabilitate și de risc după fiecare viitură istorică.

Pentru reducerea riscului la inundații la nivelul județului măsurile propuse vizează:

- schimbarea sau adaptarea practicilor de utilizare a terenurilor în managementul pădurilor. Realizarea de împăduriri cu specii care permit fixarea versanților și stabilizarea terenurilor astfel încât acestea să nu producă pagube mari pe timpul viiturilor.
- supravegherea, întreținerea cursurilor de apă și mentenanța lucrărilor hidrotehnice cu rol de apărare;
- adaptarea structurilor de apărare existente la condițiile schimbărilor climatice, prin realizarea de infrastructură verde: zone umede și zone cu inundare controlată cu efecte de atenuare a viiturilor și de reducere a inundațiilor.
- creșterea gradului de conștientizare a comunităților asupra fenomenului inundațiilor.

Măsurile propuse pentru prevenirea și reducerea riscului cresc reziliența la dezastre naturale, prevenind astfel producerea unor pagube economice însemnate. Aceste măsuri trebuie completate cu măsuri de întărire a capacității de răspuns a serviciilor profesionale și voluntare pentru situații de urgență și a centrelor de intervenție rapidă. Măsurile de prevenire și cele de intervenție în situații de urgență au în vedere pe lângă dimensiunea națională și pe cea transnațională, precum și atingerea obiectivelor specifice stabilite prin Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (Decizia nr.1313/2013/UE).

Tabel nr. 2: Planul de măsuri aferent subdomeniului Inundații

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTM - Obiectiv sectorial al domeniului risc natural la inundații: Prevenirea, reducerea și gestionarea riscului inundațiilor și a consecințelor negative ale acestora		
OTTa1 - Obiectiv specific : Apărarea așezărilor umane și a obiectivelor socio-economice împotriva riscului la inundații.		
MTa1.1 - Măsura 1: Realizarea lucrărilor noi de amenajare a cursurilor de apă pentru reducerea riscului de inundații	Spațiul hidrografic Crișuri : <ul style="list-style-type: none"> • râul Crișul Alb (aval confluență Valea satului): acumulări nepermanente de mici dimensiuni: Valea Tăcașele (0,6 mil m³) și recalibrări albie Valea Tăcașelor (3,0 km), Zimbru (1,3 mil m³), Zeldiș - 2,5 mil m³), îndiguiți pe valea Hodiș (11,7 km), stabilizarea albiei (consolidare mal la Ionești - 0,4km, V. Clecioava la Buteni - 0,73 km, Crișul Alb la Pescari - 0,5 km), Crișul Alb-mal drept la Tămand- lneu (reprofilare albie, consolidare mal), Crișul Alb-mal stâng la Vârșand (refacere dig) și mal drept la Chișineu Criș (refacere dig); • râul Hălmăgel (aval localitatea Sârbi): acumulări nepermanente de mici dimensiuni: Valea Bănești (V = 0,99 mil m³ și reprofilare albie = 8 km), consolidări mal = 6 km), Valea Luncșoara (V = 0,64 mil m³), Valea Hălmăgel (V = 0,75 mil m³), stabilizare curs de apă Hălmăgel (4,5 km). • râul Valea Lazuri (aval localitatea lazuri) acumulare nepermanentă de mici dimensiuni Valea Leuca (S = 8,0 mil m³), stabilizarea albiei cursului de apă: Valea Leuca (consolidări mal 2,0 km, baraje filtrante 3 buc.), Valea Lazuri (reprofilare albie 9,4 km, protecție mal 5,6 km).	nivel bazinal/județean responsabilitate: SGA Arad, ABA Crișuri

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<ul style="list-style-type: none"> • râul Sebiș (aval confluență cu râul Vâlcea): acumulare nepermanentă de mici dimensiuni Dezna ($V = 1,3 \text{ mil m}^3$), amenajare albie = 1,0 km). • râul Moneasa (aval confluență cu râul Megheș): acumulare nepermanentă de mici dimensiuni Valea Moneasa ($V = 1,35 \text{ mil m}^3$). • râul Cigher (aval confluență cu râul Miniș): stabilizarea albiei cursurilor de apă: Valea Mare la Târnova (amenajare albie 5,33 km, protecție mal drept 1,57 km parapet din beton 1,82 km). • Valea Hodiș: recalibrare albie (3,5 km), consolidare maluri (1,3 km). • râul Beliu: acumulare nepermanentă de mici dimensiuni Tăgădău ($V = 2,5 \text{ mil m}^3$), stabilizarea albiei cursului de apă Valea Hășmaș și afluenți (recalibrare albie 20 km, apărare de mal 7,6 km). • Valea Târnăvița: reprofilare albie (3 km), ziduri sprijin (6 km); • Valea Sighișoara: consolidări de maluri, praguri de fund, de cădere, de acces. <p>Bazinul hidrografic Mureș:</p> <ul style="list-style-type: none"> • râul Mureș (aval localitatea Neagra): renaturarea malurilor cursului de apă prin consolidări vegetative în orașul Lipova (1,0 km); • râul Conop: regularizare și consolidare în intravilanul localității Conop. • proiect: „Îmbunătățirea condițiilor de mediu și a ecosistemelor acvatice prin refacerea conectivității	nivel bazinal/județean responsabilitate: SGA Arad, ABA Mureș

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	longitudinale pentru 9 râuri din BH Mureș”, aplicabil pe teritoriul comunei Săvârșin (POIM 2014-2020, Axa prioritară 4).	
MTa1.2 - Măsura 2: Reabilitarea lucrărilor hidrotehnice existente de apărare la inundații	Spațiul hidrografic Crișuri : <ul style="list-style-type: none"> • râul Crișul Alb (aval confluență Valea Satului): asigurarea capacității de drenaj/desecare prin decolmatare Canalul Morilor – 77 km și reabilitare SP Vârșand, SP Becheni, SP Pogancier, decolmatare V. Craicova - 0,8 km; mărirea gradului de siguranță la construcțiile hidrotehnice existente prin amenajare coronament diguri la Chișineu Criș - frontieră 22,54 km, înlăturare infiltrații prin diguri pe Crișul Alb zonare Vârșand 4,0 km; supraînălțare diguri pe Crișul Alb: zona Bocsig - Ineu md.14,0 km și ms. 5,7 km, zona Ineu-Șicula ms 5,9 km, zona Șicula - Vârșand md 52,9 km și ms 47,6 km, zona Gurahonț ms 1,0 km, zona Ineu 14,0 km. • râul Cigher (aval confluență cu râul Miniș): creșterea locală a capacității de tranzitare a albiei minore prin lucrări de decolmatare Valea Cigher (localitatea Sepreuş 2,0 km), Valea Miniș (1,0 km); mentenanța infrastructurilor de apărare la inundații (cosire covor vegetal pe diguri Valea Cigher și Valea Dudița 113,0 ha), la barajul acumulării Cigher (modernizare sistem închidere golire de fund la baraj, întreținere covor vegetal 10 ha), la barajul acumulării Tăut (reabilitare baraj, refacere parament 2,5 ha, întreținere covor vegetal 4,0 ha); întreținerea și igienizarea curs de apă Valea Cigher, Valea Bighiu (39,0 km). • râul Canalul Morilor (aval Canalul Militar): creșterea locală a capacității de tranzitare a albiei minore prin decolmatarea canalului Ciohoș-Morilor (16,5 km); mentenanța lucrărilor	nivel bazinal/ județean responsabilitate : SGA Arad, ABA Crișuri

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<p>existente de apărare la inundații (cosire covor vegetal pe digurile canal Ciohoș - Morilor (S - 46,0 ha).</p> <ul style="list-style-type: none"> • râul Crișul Negru (aval localitatea Poiana): creșterea locală a capacității de tranzitare a albiei minore prin decolmatarea văilor Beliu (17,0 km), Sartiș (21,0 km); punerea în siguranță a barajelor acumulărilor de la Beliu, Sartiș, Frunziș pe Canalul Cermei - Tăut; mentenanță la lucrările existente de apărarea la inundații prin cosire covor vegetal la barajul Zerindu Mic (S = 13,0 ha), barajul Sartiș (S = 12,0 ha), barajul Frunziș - Leveleș (S = 13,0 ha); măsuri de stabilizare a albiei prin protecția digurilor împotriva infiltrațiilor, pe Crișul Negru mal stâng, în zona localităților Zerind și Iermata Neagră (4,5 km); punerea în siguranță a lucrărilor de îndiguire prin supraînălțarea dig mal stâng la Canalul Cermei – Tăut (7,0 km). • râul Beliu: mărirea gradului de siguranță la construcțiile hidrotehnice existente prin amenajare Valea Mideș, confluență cu râul Beliu, sat Secaci (canton exploatare acumulare); mentenanță la lucrările de apărare existente prin cosirea covorului vegetal la baraj Mideș (S=4,0 ha). • râul Boftei: întreținerea și îngrijirea cursului de apă (tăiere vegetație) pe 0,5 ha. • râul Teuz (aval de localitatea Groșeni): mentenanță la lucrările de apărare existente prin cosirea covorului vegetal la baraj Cărand Răpsig (S = 15,0 ha) și la digurile de pe Valea Teuz (S = 74 ha). <p>Bazinul hidrografic Mureș:</p>	<p>nivel bazinal/județean responsabilitate : SGA Arad, ABA Mureș</p>

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<ul style="list-style-type: none"> • râul Mureș (aval de localitatea Neagra): mărirea capacității de tranzitare prin redimensionarea podurilor pe linia de cale ferată Frontieră – Curtici - Arad (km 614 pe tronsonul I, parte din Coridorul IV Paneuropean); creșterea capacității de tranzitare a albiei minore prin lucrări de decolmatare a albiei (extravilanul localității Ususău - 300 m³, localitatea Chelmac - 2 mii m³, localitatea Lelasinț - 4,8 mii m³); ridicarea clasei de importanță a infrastructurilor de apărare existente (Bârzava-Lelasinț, Ususău, Conop-Chelmac-POIM 2014-2020, Axa prioritară 5). Întreținerea albiilor cursului de apă prin tăieri vegetative (localitățile Lelasinț și Zăbrani - 180m²/2km, localitatea Săvârșin -360 m²/4km, sector Milova – Chelmac - 1250m²/9,2km, localitatea Lipova-700 m²/2,1km, sector Arad -Vladimirescu – 450 m²/5 km; supraînălțarea lucrărilor de îndiguire existente (Chelmac - 3km, Lelasinț - 2,7 km, Ususău - 2,9 km, Lipova – 1 km); în zona transfrontalieră RO - HU 1, reabilitare zid de apărare la Arad (2,3 km) și apărări de mal la Arad (0,225 km). • reabilitarea lucrărilor hidrotehnice existente pe teritoriul intravilan al municipiului Arad și elaborarea hărții de inundabilitate în zona orașului Nădlac (lucrări în derulare în cadrul proiectului „Îmbunătățirea managementului riscului la inundații pe râul Mureș în zona transfrontalieră” prin Programul INTERREG V-A România-Ungaria, 2014-2020).	
MTa1.3 - Măsura 3: Măsuri nestructurale de reducerea riscului la inundații	Spațiul hidrografic Crișuri : <ul style="list-style-type: none"> • râul Hălmăgel (aval localitatea Sârbi): îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundabilitate ale bazinului hidrografic al râului Hălmăgel (S	nivel bazinal/județean responsabilitate : SGA Arad, ABA Crișuri

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<p>= 0,03 ha); menținerea suprafeței pădurilor în bazinul hidrografic Hălmăgel (S = 4.636 ha).</p> <ul style="list-style-type: none"> • râul Sebiș (aval confluența cu râul Vâlceaua): îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundabilitate ale bazinului hidrografic al râului Sebiș (S = 5,6 ha); menținerea suprafeței pădurilor în bazinul hidrografic Sebiș (S = 7.256,3 ha). • râul Moneasa (aval confluență cu râul Megheș): îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundabilitate ale bazinului hidrografic al râului Moneasa (S = 46,62 ha); menținerea suprafeței pădurilor în bazinul hidrografic Sebiș (S = 6.534,8 ha). • Canalul Morilor (aval de canalul Militar): menținerea suprafeței pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundații din bazinul hidrografic Canalul Morilor (S = 104,3 ha). • râul Beliu: menținerea suprafeței pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundații din bazinul hidrografic Beliu (S = 5.002,44 ha); îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele inundabile ale râului Beliu (S = 2,46 ha). • râul Boftei: îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele inundabile ale râului Boftei (S = 48,12 ha); menținerea suprafeței pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundații din bazinul hidrografic Boftei (S = 2,546,96 ha). • râul Teuz (aval de localitatea Groșeni): îmbunătățirea managementului pădurilor în zonele inundabile ale râului Teuz (S = 1.571,18 ha); menținerea suprafeței pădurilor în zonele cu potențial semnificativ de inundații din bazinul hidrografic Teuz (S = 11.017,91 ha).	

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<p>UAT Petriș: localitățile Petriș și Corbești, revizuirea Studiului de Fezabilitate (realizat în 2006 și reactualizat în 2011) pentru debit de maxim cu probabilitatea de depășire de 1%;</p> <p>UAT Săvârșin: localitatea Căprioara, revizuirea Studiului de Fezabilitate (realizat în 2007 și reactualizat în 2011) pentru debit de maxim cu probabilitatea de depășire de 1%.</p> <p>Măsuri permanente: Evaluării de mediu ante proiect și derularea evaluărilor de impact din faza studiilor de fezabilitate pentru lucrările de amenajare a cursurilor de apă, în scopul diminuării impactului asupra viețuitoarelor acvatice; Asigurarea prin lucrările de apărare împotriva inundațiilor a zonelor umede inundabile, care rol de atenuare a viiturilor și de menținere a diversității biologice.</p>	<p>nivel bazinal/local SGA Arad</p> <p>idem</p> <p>nivel bazinal ABA Crișuri și Mureș</p> <p>idem</p>
<p>MTa1.4 - Măsura 4: Măsuri permanente pentru apărarea la inundații și diminuarea efectelor acestora</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluării de mediu ante proiect și derularea evaluărilor de impact din faza studiilor de fezabilitate pentru lucrările de amenajare a cursurilor de apă, în scopul diminuării impactului asupra viețuitoarelor acvatice; • Asigurarea prin lucrările de apărare împotriva inundațiilor a zonelor umede inundabile, care rol de atenuare a viiturilor și de menținere a diversității biologice; • Creșterea rezilienței la nivel regional, local și adaptarea continuă la realitatea operațională. 	<p>nivel bazinal: ABA Crișuri ABA Mureș</p>

Acronime utilizate: ABA Mureș - Administrația Bazinală de Apă Mureș, SGA - Sistemul de Gospodărire a Apelor Arad

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTa – Obiectiv specific al subdomeniului "Gospodărirea apelor"

MTa – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Politicile publice de dezvoltare teritorială sunt instrumente politice (care includ mai multe domenii: economic, social, mediu) prin care se rezolvă problemele identificate în teritoriu. Din punct de vedere al conținutului, acestea cuprind programe și proiecte privind problematica teritoriului.

Politicile sectoriale reprezintă acțiunile necesare pentru îmbunătățirea situației teritoriale și cuprind obiectivele dezvoltării, planificarea acestora, programele și proiectele de investiții publice.

Politica managementului riscului la inundații din teritoriul județean se coordonează Programului de politici publice perioada 2018-2020, Politica de mediu - Ape și păduri, cu Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung 2010-2035, cu Planurile Bazinale de Management al Riscului la Inundații, cu Planul județean de apărare împotriva inundațiilor.

Scopul politicii de prevenire, reducere și gestionare a riscului inundațiilor și a consecințelor negative ale acestora are ca linii directoare:

- elaborarea planurilor sectoriale pentru gestiunea riscului la inundații: hărți de hazard și risc, planuri de analiză și acoperire a riscului;
- aplicarea de măsuri structurale pentru protecția la inundații: realizare de lucrări noi, reabilitări și întrețineri pentru lucrările existente;
- aplicarea de măsuri nestructurale de prevenire și reducere a fenomenului și consecințelor acestuia.

Pentru implementarea politicii sunt identificate programe și proiecte, coordonate în timp și spațiu pentru îndeplinirea obiectivelor propuse.

Pachetul de proiecte propuse se completează cu proiectele propuse de Consiliul Județean și cu proiectele individuale ale primăriilor.

1.2. Zone expuse la riscuri tehnologice

Pentru îndeplinirea obiectivului strategic privind prevenirea și gestionarea riscurilor tehnologice, la elaborarea planului de acțiune al județului Arad a fost luată în considerare aplicarea măsurilor de reducere a riscului la un nivel acceptabil pentru dezvoltarea teritorială durabilă.

În complementaritatea conformării cu prevederile legislației naționale care transpune Directivele SEVESO și IPPC, acțiunile specifice domeniului riscuri tehnologice trebuie alinate pachetului de măsuri din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile 2018/0178 (COD) și Actul delegat privind taxonomia investițiilor durabile.

Acest pachet are rolul de a sprijini investițiile în activități, tehnologii și întreprinderi durabile din punct de vedere climatic, prin aplicarea principiului „a nu prejudicia în mod semnificativ” („do no significant harm”) în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență. Spre exemplu, utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile în acord cu taxonomia investițiilor durabile și obiectivele Pactului Ecologic European pot avea ca efect înlocuirea centralelor pe cărbune care utilizează tehnologii extrem de poluante, conducând la o reducere a emisiilor de carbon și a riscurilor tehnologice.

Conform articolului 17 din Regulamentul privind taxonomia, noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” este definită în raport cu cele șase obiective de mediu vizate de Regulament:

- Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ atenuarea schimbărilor climatice în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES);
- Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ adaptarea la schimbările climatice în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor;
- Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine;
- Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului;
- Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ prevenirea și controlul poluării în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
- Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Pentru îndeplinirea obiectivului specific privind controlul și prevenirea accidentelor tehnologice ce implică obiectivele SEVESO, este necesară implementarea măsurilor de identificare a zonelor de incompatibilitate teritorială și de reducere a nivelului expunerii populației, infrastructurii și a factorilor de mediu la aceste evenimente. Aplicarea celor mai bune tehnologii disponibile și reglementarea unitară a activităților legate de producția, depozitarea, transportul, utilizarea sau deversarea unor categorii de substanțe periculoase au ca obiectiv final limitarea consecințelor negative ale activităților industriale pentru om și mediu. Siguranța tehnologică poate fi realizată prin dezvoltarea unor noi sisteme de siguranță, prin automatizarea proceselor și utilizarea unor tehnologii mai puțin periculoase, sau prin consolidarea cadrului legislativ și implementarea acestuia cu scopul protecției populației, mediului și activităților economice într-un mod eficient.

În ceea ce privește obiectivul de limitare a riscurilor tehnologice la operatorii economici de tip IPPC, E-PRTR și IMA prin investiții durabile și tranziția către tehnologiile verzi, acțiunile propuse au în vedere limitarea consecințelor accidentelor tehnologice asupra obiectivelor de mediu, astfel încât noua strategie industrială pentru UE urmărește dezvoltarea unui cadru de acțiune transversal pentru a proteja împotriva poluării și degradării mediului. Obiectivul final este accelerarea tranziției către tehnologiile verzi care vizează îmbunătățirea siguranței și reducerea emisiilor de CO₂ și de gaze cu efect de seră. Inovarea tehnologică, cercetarea și

dezvoltarea sunt, conform Pactului Ecologic European, factori importanți pentru realizarea obiectivului privind neutralitatea climatică și utilizarea tehnologiilor curate.

Obiectivul privind creșterea condițiilor de siguranță și calitate a transportului de produse periculoase poate fi realizat prin investiții în creșterea condițiilor de siguranță pentru traficul de tranzit, acestea fiind cuprinse în Programul Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Vest, având în vedere faptul că printre factorii care pot influența manifestarea riscurilor de transport al produselor periculoase se numără calitatea infrastructurii rutiere. Conform analizei situației existente, principala caracteristică a traficului rutier la nivelul județului Arad este cea de tranzit, specifică județelor de graniță. Accidentele de circulație, avarii la mijlocul de transport, reacții chimice neprevăzute, nerespectarea normelor tehnice de ambalare și transport sau alți factori neprevăzuți pot conduce la apariția unor explozii, incendii, emisii de gaze, vapori toxici sau răspândirea de substanțe pe sol și în mediul înconjurător.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare

În ceea ce privește acțiunile derulate pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale documentației P.A.T.J. Arad anterioare în scopul prevenirii și gestionării riscurilor tehnologice, din analiză rezultă faptul că la nivelul județului nu au fost stabilite măsuri dedicate acestui domeniu.

Măsurile care vizează utilizarea celor mai bune tehnologii pentru prevenirea și controlul poluării mediului au fost integrate în documentația anterioară în obiectivele strategice care au vizat îmbunătățirea calității factorilor de mediu. Astfel, pentru îmbunătățirea calității aerului, au fost stabilite măsuri de modernizare și adoptare a unor tehnologii nepoluante la toți agenții economici care poluează atmosfera sau sunt susceptibili de poluarea atmosferei.

De asemenea, pentru îmbunătățirea calității solului, prin planul de acțiune anterior, a fost promovată necesitatea adoptării unor tehnologii nepoluante în scopul diminuării cantităților de hidrocarburi eliminate pe sol în spațiul limitrof al sondelor de exploatare a petrolului. Au fost stabilite inclusiv măsuri de promovare a produselor și tehnologiilor nepoluante, pentru îndeplinirea obiectivului specific de asigurare a compatibilității tehnologiilor și produselor industriale cu exigențele de protecție a mediului înconjurător.

Măsurile pentru prevenirea riscurilor tehnologice determinate de transportul prin rețele magistrale au fost identificate în cadrul domeniului privind alimentarea cu gaze naturale și fluide combustibile. În raport cu acest domeniu, obiectivul documentației anterioare era respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri față de conductele de transport gaze naturale și petrol, întreținerea lor corespunzătoare pentru evitarea accidentelor, prin măsuri de avizare a lucrărilor și activităților planificate.

Tabel nr. 3: Planul de măsuri aferent subdomeniului Riscuri tehnologice

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTM - Obiectivul sectorial al domeniului riscuri tehnologice: Prevenirea și gestionarea riscurilor tehnologice		
OTMr - Obiectiv specific: Reducerea impactului la nivel județean al schimbărilor climatice, promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor naturale:		
<p>MMr5.1 - Prevenirea accidentelor tehnologice ce implică obiectivele SEVESO prin aplicarea celor mai bune tehnologii disponibile</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura include identificarea zonelor de incompatibilitate teritorială din perspectiva expunerii populației, infrastructurii și a factorilor de mediu la accidente tehnologice în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție în cazul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase și aplicarea celor mai bune tehnologii disponibile legate de producția, depozitarea, transportul, utilizarea sau eliminarea unor categorii de substanțe periculoase pentru limitarea consecințelor negative ale activităților industriale pentru om și mediu.		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean - Responsabilitate: Operatori economici; CL; CJ; Autorității competente în aplicarea Legii 59/2016: APM Arad, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Arad și ISU „Vasile Goldiș” al Județului Arad

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MMr5.2 - Prevenirea accidentelor ce implică operatori economici cu activități de tip IPPC, E-PRTR, IMA și COV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura vizează adoptarea celor mai bune niveluri de performanță de mediu disponibile la nivel de sector și aplicarea măsurilor necesare pentru limitarea impactului asupra mediului prin respectarea condițiilor prevăzute în autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu conform Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale. Informarea autorităților administrației publice responsabile cu amenajarea teritoriului și cu urbanismul privind amplasamentele în care sunt utilizate substanțe periculoase, pentru facilitarea procesului de luare a deciziei de localizare sau dezvoltare de noi activități în condiții de siguranță		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean - Responsabilitate: APM Arad; Operatori economici; ISU Arad; CJ
<p>MMr5.3 - Prevenirea accidentelor ce implică transportul de produse periculoase</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea condițiilor de siguranță pentru traficul de tranzit prin îmbunătățirea calității infrastructurii rutiere și a celei feroviare	Proiectele majore includ reabilitarea liniei C.F. Frontieră – Curtici-Simeria, parte componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/h, tronsoanele 2a (UAT Păuliș, Ghioroc, Lipova, Conop, Bârzava), 2b (UAT Bata, Vărădia de Mureș, Săvârșin), 2c	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean și local - Responsabilitate: MTI; CJ și CL

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	(Petriș); modernizarea liniei feroviare Caransebeș-Timișoara-Arad, lot 4 Ronaț Triaj Gr D – Arad	

Acronime utilizate: ANANP - Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, MMAP - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, APM Arad - Agenția pentru Protecția Mediului Arad, MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, MDLPA - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, MTI - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, IGSU - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

OTM – Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Mediu”

OTMr – Obiectiv specific al subdomeniului ”Riscuri tehnologice”

MMr - Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

În contextul urbanizării și extinderii arealelor locuite în proximitatea zonelor cu amplasamente în care sunt utilizate substanțe periculoase, un element de referință în ceea ce privește impactul asupra sănătății populației și a mediului înconjurător îl reprezintă accidentele tehnologice.

În acest sens, prin transpunerea în legislația națională a Directivelor SEVESO și IPPC și integrarea acestora în activitățile de amenajarea teritoriului și urbanism se urmărește îndeplinirea obiectivului final de asigurare a unui nivel unitar de reglementare a activităților legate de producția, depozitarea, transportul, utilizarea sau eliminarea unor categorii de substanțe periculoase, încercând astfel să limiteze consecințele pentru om și mediu.

În ceea ce privește recomandări de politică publică, este oportună crearea unui mediu favorabil pentru investițiile durabile la nivel local. Autoritățile administrației publice locale pot promova atât la nivelul documentațiilor de urbanism și prin strategiile integrate de dezvoltare urbană, cât și prin aplicarea diverselor instrumente fiscale, acele activități economice durabile din punct de vedere al mediului, în acord cu Regulamentul (UE) 2020/852 privind taxonomia.

De asemenea, intervențiile pot viza dezvoltarea băncilor de date urbane care cuprind informații privind activele aflate în situații de risc (clădiri rezidențiale și publice, infrastructură de transport, rețele de utilități, amplasamente SEVESO, IPPC și E-PRTR). În prezent, disponibilitatea limitată a datelor privind infrastructura critică existentă, activele publice, clădirile private, precum și comunitățile expuse riscului tehnologic duce la incertitudine cu privire la adevărata magnitudine a vulnerabilității sistemelor teritoriale la diverse accidente tehnologice. În acest sens, este necesară dezvoltarea băncilor de date urbane care să integreze seturi de date tematice, să asigure interoperabilitatea serviciilor de date și să includă date privind amplasamentele existente, aflate sub incidența directivelor europene din domeniul riscului tehnologic, pentru facilitarea planificării și gestionării dezvoltării urbane.

Programe și proiecte majore

Principalele provocări pentru siguranța sistemelor teritoriale din perspectiva expunerii la riscuri tehnologice sunt legate de îmbunătățirea capacității de prevenire, pregătire și răspuns la dezastre naturale și tehnologice.

Pentru eficientizarea intervenției autorităților, se află în curs de implementare un proiect care vizează dezvoltarea unei rețele transfrontaliere pentru îmbunătățirea capacității de răspuns și a managementului riscurilor în situații de urgență. Proiectul este finanțat în cadrul Programului INTERREG România-Ungaria, Axa prioritară 5: Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor, Prioritatea de investiție 5/b Promovarea investițiilor pentru abordarea riscurilor specifice, asigurarea intervenției în cazul dezastrelor și dezvoltarea de sisteme de gestionare a dezastrelor.

Proiectul vizează îmbunătățirea cooperării, interoperativității și capacității instituționale de prevenție și acoperire a riscurilor în zona transfrontalieră, în situațiile de urgență, prin abordarea riscurilor specifice, asigurarea răspunsului optim în caz de dezastre și dezvoltarea unor sisteme comune de management ale catastrofelor.

De asemenea, îmbunătățirea siguranței transportului mărfurilor periculoase poate fi influențată de investițiile în infrastructura de transport rutier și feroviar, cu scopul de a reduce riscul de accidente.

Având în vedere că starea infrastructurii de transport reprezintă unul dintre elementele declanșatoare ce pot favoriza manifestarea hazardului, este importantă implementarea unor proiecte majore de îmbunătățire a acestei infrastructuri, precum reabilitarea liniei C.F. Frontieră – Curtici-Simeria, parte componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/h, tronsoanele 2a (UAT Păuliș, Ghioroc, Lipova, Conop,

Bârzava), 2b (UAT Bata, Vărădia de Mureș, Săvârșin), 2c (Petriș) și modernizarea liniei feroviare Caransebeș-Timișoara-Arad, lot 4 Ronaț Triaj Gr D – Arad.

2. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CONSTRUIT, PEISAJE

2.1. Patrimoniul natural

Pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu stabilite în cadrul strategiei de dezvoltare, acțiunile propuse în acest plan urmăresc realizarea convergenței cu obiectivele naționale și cele europene privind creșterea rezilienței sistemelor teritoriale prin tranziția către o economie verde, adaptarea la schimbarea climei și atenuarea impactului acesteia asupra ecosistemelor și bunăstării umane, precum și îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Prin acțiunile identificate sunt operaționalizate obiectivele cu caracter strategic la nivelul județului Arad pentru domeniul mediu și patrimoniu natural, acestea fiind corelate cu obiectivele Politicii de Coeziune pentru perioada 2021-2027, precum și cu obiectivele de dezvoltare durabilă din cadrul Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030).

Acțiunile vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea calității aerului, managementul durabil al resurselor de apă, reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale, protejarea patrimoniului natural și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural, în vederea alinierii măsurilor de dezvoltare teritorială cu măsurile de conservare a biodiversității și a ecosistemelor naturale.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Pentru îndeplinirea obiectivului privind reducerea impactului la nivel județean al schimbărilor climatice, promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor naturale și tehnologice, în elaborarea planului de acțiune au fost luate în considerare prioritățile din cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC). Succesul îndeplinirii acestui obiectiv depinde de integrarea măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice, cum ar fi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, alături de adaptarea la schimbările climatice, prin reducerea vulnerabilităților la schimbările climatice pentru toate categoriile de teritorii.

De asemenea, acțiunile din prezentul plan sunt corelate cu prevederile Pactului Ecologic European. Acest nou cadru de reglementare cuprinde un plan cuprinzător pentru realizarea neutralității climatice. Ca atare, cadrul financiar multianual 2021-2027 cuprinde un set variat de instrumente financiare care pot ajuta diferitele categorii de teritorii să atingă obiectivul de a deveni ecologice și reziliente.

În ceea ce privește obiectivul strategic privind reducerea poluării și îmbunătățirea calității factorilor de mediu, planul de acțiune reprezintă un element esențial în integrarea dimensiunii teritoriale în măsurile care vizează limitarea poluării atmosferice, contribuind la atingerea obiectivului de dezvoltare a orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile, al Agendei 2030. În acest sens, acțiunile propuse reflectă principiile Noile Carte de Leipzig, adoptată în decembrie 2020, conform căreia politicile și acțiunile dezvoltate la nivelul rețelei de orașe contribuie la combaterea încălzirii globale și la un mediu mai sănătos, cu o calitate crescută a aerului, apei, solului și utilizării terenului.

Pentru îndeplinirea obiectivului strategic de îmbunătățire a protecției naturii și a biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi, în planul de acțiuni au fost prevăzute elemente

care contribuie la protejarea și refacerea ecosistemelor terestre, utilizarea durabilă a pădurilor, limitarea degradării solului, precum și stoparea declinului biodiversității, conform Țintelor cuprinse în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 și Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030.

Obiectivele specifice

Principalul obiectiv din domeniul mediului și patrimoniului natural care orientează politicile și acțiunile de dezvoltare teritorială și urbană la nivel european și național este îmbunătățirea capacității de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la riscuri naturale asociate schimbărilor climatice. În acest context, planul de acțiune este întemeiat pe obiectivele de dezvoltare durabilă pentru perioada de până în 2030. Toate acțiunile pentru acest orizont de timp vor trebui să se centreze asupra politicilor și investițiilor care sprijină tranziția verde. Este important de amintit faptul că acțiunile de dezvoltare la nivel local vor fi influențate de integrarea aspectelor legate de schimbările climate în noul cadru financiar multianual 2021-2027 și în Next Generation EU, precum și de orientarea planului de redresare și reziliență către cheltuieli legate de climă.

În raport cu Țintele stabilite la nivel european și național, acțiunile de dezvoltare teritorială și urbană ar trebui să sprijine tranziția verde în domeniile energiei, transporturilor, decarbonizării industriei, dezvoltării economiei circulare, gestionării apei și biodiversității. Schimbările climatice sunt tot mai sesizabile în ultimele decenii, prin intensificarea unor riscurilor meteorologice și hidrologice. Valurile de căldură extremă sunt atribuite emisiilor de gaze cu efect de seră, iar efectul insulei de căldură urbană este creșterea riscului termic. În acest context, este necesară implementarea măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare pentru a asigura bunăstarea populației.

Dezvoltarea unui sistem corespunzător de perdele și plantații forestiere de protecție în spațiul rural poate diminua impactul schimbărilor climatice, atenuând efectele secetelor și ale manifestărilor extreme ale fenomenelor meteorologice.

Planul de acțiune face totodată referire la inițiativa Pactul primarilor, prin care autorități ale administrațiilor publice locale au identificat acțiuni pentru a sprijini punerea în aplicare a obiectivului UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și adoptarea unei abordări comune pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. În acest context, este importantă elaborarea planurilor de acțiune pentru energie durabilă (PAED).

Din perspectiva Strategiei de renovare pe termen lung (SRTL), este promovată complementaritatea măsurilor de renovare a parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în anul 2050, cu cele legate de reducerea riscului seismic care afectează renovările vizând eficiența energetică și durata de viață a clădirilor.

Vulnerabilitatea generală a teritoriului județului Arad în fața hazardurilor naturale este moderată, prin existența zonelor cu risc în ceea ce privește inundațiile și a zonelor cu risc în ceea ce privește alunecările de teren. În contextul actualelor modificări climatice, poate crește considerabil riscul de inundații la nivelul județului Arad, prin combinația unor factori perturbatori precum reducerea zonelor umede, a colectoarelor naturale și a solului permeabil ca urmare a urbanizării.

Acțiunile care vizează îmbunătățirea infrastructurii de mediu, în special a celei pentru gestionarea deșeurilor și a utilizării durabile a resurselor de apă și a infrastructurii pentru reducerea poluării aerului, au rolul de a proteja sănătatea și bunăstarea cetățenilor împotriva riscurilor și a efectelor legate de mediu.

Astfel, în privința reducerii poluării aerului, este necesară dezvoltarea unei rețele de stații de monitorizare a calității aerului, prin achiziționarea de sisteme de monitorizare a calității factorilor de mediu în următoarea perioadă de programare, pentru a colecta date în timp real la nivelul zonelor urbane din județul Arad și din zonele cu operatori economici aflați sub

incidența Directivei SEVESO și a Directivei IPPC. Aceste măsuri pot contribui la creșterea calității vieții locuitorilor și reducerea poluării aerului, reprezentând una din direcțiile prioritare ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Obiectivul specific privind reducerea poluării resurselor de apă, conservarea și valorificarea durabilă a acestora vizează protecția resurselor de apă, pe baza principiului conform căruia apa este o resursă epuizabilă și vulnerabilă. Valorificarea resurselor de apă are în vedere extinderea sistemelor integrate de alimentare cu apă, stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare în conformitate cu Directiva-cadru privind apa pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și durabile în vederea atingerii obiectivului de dezvoltare durabilă privind asigurarea accesului la apă și de canalizare pentru toți.

Asigurarea unui management integrat al deșeurilor și promovarea economiei circulare vizează reducerea impactului și a riscurilor pentru sănătatea oamenilor și a calității mediului, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere ecologic și economic. Conform Planului UE de acțiune pentru economia circulară - reprezentând unul dintre principalele elemente constitutive ale Pactului Ecologic European -, este subliniată necesitatea tranziției la o economie „circulară” bazată pe ciclul de viață al produselor, în care reutilizarea resurselor să fie cât mai mare, iar deșeurile reziduale să ajungă aproape de zero.

Având în vedere Directiva revizuită privind energia din surse regenerabile Directiva (UE) 2018/2001, încurajarea producției și consumului de energie din surse regenerabile (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii) contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și constituie alternative la dependența de piețele combustibililor fosili. În contextul implementării Mecanismul de redresare și reziliență, este sprijinită implementarea tehnologiilor curate perene, iar dezvoltarea și utilizarea surselor regenerabile de energie este accelerată la nivelul Uniunii Europene, la fel ca și integrarea acestora în sistemele de consum prin intermediul unor rețele modernizate și printr-o conectivitate îmbunătățită.

Pentru reducerea poluării și a degradării solurilor, planul de acțiune al județului Arad prevede refacerea solurilor degradate, prevenirea continuării degradării solului și menținerea funcțiilor sale (spre exemplu stocarea carbonului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, contribuția la atenuarea efectelor inundațiilor, precum și retenția substanțelor nutritive în sol). Acțiunile reflectă recomandările Agenției Europene de Mediu pentru limitarea eroziunii solului, pierderii de materii organice din sol și a fertilității acestuia, reducerea, atenuarea sau compensarea consecințelor urbanizării asupra impermeabilizării solurilor. Acțiunile propuse au în vedere faptul că extinderea urbană și impermeabilizarea solurilor măresc riscul atât de inundații, cât și de deficit de apă.

Acțiunile care contribuie la conservarea patrimoniului natural, a biodiversității și creșterea suprafețelor plantate sunt centrate pe intervenții pentru protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor naturale. Acest lucru va crea, de asemenea, noi oportunități economice în zonele rurale, prin utilizarea mai durabilă a terenurilor.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare

În ceea ce privește acțiunile derulate pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale P.A.T.J. Arad în domeniul mediului și patrimoniului natural, din analiza setului de măsuri și acțiuni prioritare rezultă faptul că la nivelul județului s-au înregistrat progrese pe toate componentele acestui domeniu.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective)

Măsurile aferente obiectivelor sectoriale ale domeniului mediu și patrimoniu natural sunt:

Pentru **OTMr** - Reducerea impactului la nivel județean al schimbărilor climatice, promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor naturale:

- MMr4.1 Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Pentru **OTMa** Reducerea poluării aerului:

- MMA1.1 Decarbonizarea sistemelor de încălzire
- MMA1.2 Reducerea poluării produsă de traficul auto
- MMA1.3 Reducerea poluării atmosferice provenite din activități economice
- MMA1.4 Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice

Pentru **OTMb** Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, dezvoltarea infrastructurii verzi:

- MMb1.1 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității
- MMb1.2 Dezvoltarea infrastructurii verzi și asigurarea coridoarelor ecologice

Tabel nr. 4: Planul de măsuri aferent subdomeniului Patrimoniul natural

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTM - Obiectivul sectorial al domeniului mediului și patrimoniul natural: Reducerea impactului la nivel județean al schimbărilor climatice, promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor naturale		
OTMr - Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare a județului la riscuri naturale asociate schimbărilor climatice		
MMr4.1 - Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice <ul style="list-style-type: none"> - Măsura are ca scop promovarea managementului durabil al terenurilor forestiere prin creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecție, stabilirea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul la care să permită prevenirea interferențelor antropice periculoase cu sistemul climatic, dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre pentru îmbunătățirea calitatea aerului, reducerea zgomotului urban și reglarea temperaturii atmosferice		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean și local - Responsabilitate: Administrația Națională „Apele Române” – Direcțiile Apelor Mureș și Crișuri
OMTa – Obiectiv specific: Reducerea poluării aerului		
MMA1.1 – Decarbonizarea sistemelor de încălzire <ul style="list-style-type: none"> - Susținerea utilizării sistemelor de încălzire moderne cu randamente și eficiență ridicată în scopul respectării standardelor de calitate pentru aerul ambiental, reducerea emisiilor de	Proiectele majore includ reabilitarea rețelei de transport și distribuție a energiei termice în Arad și transformarea punctului termic din cartierul Aradul Nou; Modernizare rețele termice, puncte termice și rețele de distribuție; Instalarea unei unități de	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: local - Responsabilitate: SC CET Arad hidrocarburi,

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
substanțe poluante (SO ₂ , NO _x , CO ₂ , pulberi) în timpul proceselor de producție până la valori sub limitele admise la agenții economici și SC CET Arad hidrocarburi, modernizarea și adoptarea unor tehnologii nepoluante la toți operatorii economici care poluează atmosfera sau sunt susceptibili de poluarea atmosferei, stabilizarea întregii suprafețe a haldei de zgură și cenușă a SC CET Arad – Lignit	producere combinată de căldură și energie la SC CET Hidrocarburi SA Arad	APM Arad; operatori economici
MMa1.2 – Reducerea poluării produsă de traficul auto <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea emisiilor de poluanți (în special pulberi în suspensie) din intravilanul localităților prin fluidizarea traficului, folosirea cu precădere a centurilor de ocolire, modernizarea și întreținerea drumurilor existente.	Proiectele majore includ achiziționarea a 6 tramvaie noi de capacitate mare pentru transportul publicului călător pe tronsonul de linie de tramvai: Vama Micalaca - centru Ghioroc; realizarea variantei ocolitoare a Municipiului Arad	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean și local - Responsabilitate: CJ; CL; Serviciul Administrare Drumuri și Poduri
MMa1.3 - Reducerea poluării atmosferice provenite din activități economice <ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea și adoptarea unor tehnologii nepoluante la toți operatorii economici care poluează atmosfera sau sunt susceptibili de poluarea atmosferei, precum și adoptarea măsurilor specifice de limitare/ reducere a		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: local - Responsabilitate: CL; operatori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
emisiilor de praf în aerul atmosferic pe durata executării lucrărilor de construcții		
MMA1.4 - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice <ul style="list-style-type: none"> - Măsura promovează utilizarea energiei din surse alternative și a echipamentelor eficiente din punct de vedere energetic, precum și aplicarea măsurilor de renovare a parcului de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean și local - Responsabilitate: CJ; CL; MMAP; MDLPA; APM Arad
OTMb – Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, dezvoltarea infrastructurii verzi		
MMb1.1 - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității <ul style="list-style-type: none"> - Restabilirea într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale și a speciilor din flora și fauna sălbatică periclitată, vulnerabile, endemice și rare		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean - Responsabilitate: ANANP; Administrația Parcului Natural Lunca Mureșului; CJ și CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MMb1.2 - Dezvoltarea infrastructurii verzi și asigurarea coridoarelor ecologice <ul style="list-style-type: none"> - Refacerea și menținerea conectivității ecologice funcționale prin integrarea coridoarelor ecologice (în care se aplică unele măsuri de protecție și conservare) în planificarea dezvoltării urbane și a infrastructurii de transport, cu scopul asigurării condițiilor de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice		<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: județean - Responsabilitate: ANANP; Administrația Parcului Natural Lunca Mureșului; CJ și CL

Acronime utilizate: ANANP - Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate, MMAP - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, APM Arad - Agenția pentru Protecția Mediului Arad, MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, MDLPA - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, MTI - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, IGSU - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Politici publice teritoriale

Un instrument cheie pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu este planificarea spațială care să integreze recomandările regionale și naționale într-o viziune de dezvoltare teritorială pe termen lung, cu obiective și planuri de acțiune pe termen mediu și scurt. Cu toate acestea, acest cadru de politici publice teritoriale ar trebui să fie suficient de flexibil pentru a nu descuraja investițiile private și a răspunde naturii dinamice a dezvoltării diferitelor categorii de teritorii în raport cu potențialul specific acestora.

Printre cele mai utile instrumente pentru a controla dezvoltarea zonelor construite și a proteja resursele agricole și naturale este constituirea formelor de cooperare inter-jurisdicțională. Fragmentarea administrativă poate influența în mod negativ capacitatea administrativă de a oferi servicii publice de înaltă calitate. În schimb, gestionarea la nivelul zonelor urbane funcționale a unor servicii și investiții (în domeniul managementului deșeurilor, mobilității urbane durabile, monitorizării calității aerului) poate să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Referitor la calitatea mediului, conform Băncii Mondiale (2019, Romania Catching-up regions. Modele de cooperare inter-jurisdicțională), unul dintre domeniile majore ale cooperării este cel al mediului, fiind vizate acțiuni de protecție și reglementare a calității factorilor de mediu, de reducere a consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră asociat dezvoltării urbane, reducerea poluării fonice și a aerului din cauza volumului de trafic, sprijinirea mobilității urbane durabile și reducerea fragmentării terenurilor.

În acest sens pot fi delimitate zonele urbane funcționale la nivelul județului Arad pentru planificarea intervențiilor de mediu la nivel inter-jurisdicțional și trans-sectorial. În prezent, cadrul legislativ privind zonele urbane funcționale la nivel național este în curs de revizuire ca parte a Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități (Legea nr. 351/2001). Caracterul trans-jurisdicțional al problemelor de mediu solicită o abordare integrată în gestiunea dezvoltării teritoriului care să asigure cooperarea între toți actorii relevanți pentru coordonarea dezvoltării teritoriale durabile și a intervențiilor din domeniul mediului.

Politicele teritoriale cu impact asupra calității factorilor de mediu, sustenabilității resurselor agricole și asupra integrității patrimoniului natural sunt centrate în jurul limitării expansiunii urbane necontrolate și dezvoltării unor orașe compacte și verzi, orientând astfel viziunea de dezvoltare teritorială spre interiorul localităților, prin valorificarea terenurilor libere sau a fostelor platforme industriale și reconversia funcțională a acestora. Scopul final al acestei abordări politice este de a reduce la minimum expansiunea periurbană neplanificată și orientarea urbanizării către obiectivele de dezvoltare durabilă.

Totodată, din perspectiva problemelor transfrontaliere de mediu, este relevant schimbul de bune practici în domeniul mediului și protecției patrimoniului natural la nivelul zonei de cooperare transfrontalieră. Cooperarea poate viza restabilirea și menținerea calității apelor, aerului și solului, gestionarea riscurilor de mediu, conservarea biodiversității și a peisajelor naturale.

Programe și proiecte majore

În acord cu intervențiile finanțate prin fonduri europene nerambursabile și cele sprijinite prin programele naționale de dezvoltare, proiectele majore reprezintă investiții de anvergură, care contribuie la extinderea și modernizarea infrastructurii de bază și a serviciilor publice cu scopul creșterii calității vieții, îmbunătățirii și menținerii calității factorilor de mediu, prevenirii riscurilor naturale și tehnologice la standarde europene, creării premiselor unei creșteri economice sustenabile, în condiții de siguranță și utilizare eficientă a resurselor naturale.

Conform Raportului de Țară din anul 2020, infrastructura de alimentare cu apă și cea de epurare a apelor uzate din România este încă deficitară. Având în vedere menținerea unui nivel scăzut al respectării cerințelor privind colectarea și tratarea apelor uzate, investițiile în acest sector vor rămâne o prioritate pe termen mediu și lung.

Investițiile în domeniul apei și apei uzate vizează realizarea angajamentelor ce derivă din directivele europene privind epurarea apelor uzate (91/271/EEC) și calitatea apei destinate consumului uman (Directiva 98/83/CE). Proiectele majore din acest domeniu, implementate în județul Arad, includ:

- Proiect Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din județul Arad (incluzând 53 de UAT-uri);
- Fazarea proiectului Extinderea și Modernizarea Infrastructurii de Apă și Apă Uzată în județul Arad;
- Extinderea/modernizarea/reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare în aproape toate unitățile administrativ-teritoriale;
- Îmbunătățirea managementului calitativ al râurilor transfrontaliere Criș (Koros), Mureș (Maros) și Tisa (Tisza).

Pentru adaptarea la schimbările climatice și pentru a spori reziliența sistemelor teritoriale la riscurile naturale determinate de aceste schimbări, proiectele majore de soluționare cuprind în special lucrări hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor, incluzând:

- acumulări nepermanente (Izvorin, Mănăștur, Valea Moneasa);
- regularizări (Valea Izvorin, Valea Mănăștur, canal rezervație Izvorin),
- consolidări ale malurilor Crișului Alb;
- îmbunătățirea managementului riscului la inundații pe râul Mureș în zona transfrontalieră (intravilan Municipiul Arad și zona localității Nădlac);
- mărirea gradului de protecție a infrastructurii existente de apărare (UAT-rile Bârzava, Ususău, Conop);
- precum și crearea unei rețele transfrontaliere pentru îmbunătățirea capacității de răspuns și a managementului riscurilor în situații de urgență.

2.2. Patrimoniul construit, peisaje

Strategia pentru Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), aflată în procedură de avizare parlamentară definește cadrul strategic pe termen lung, de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare al fiecărui teritoriu. Pentru domeniul mediu și patrimoniul natural este relevant obiectivul privitor la "Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială", care cuprinde următoarele aspecte specifice: 1) Protejarea patrimoniului și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural, 2) Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit, 3) Reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale, 4) Asigurarea echilibrului în dezvoltarea mediului rural și urban prin protejarea resurselor funciare agricole și limitarea extinderii intravilanelor localităților. Cel din urmă aspect include și o măsură de dezvoltare a spațiilor verzi la nivel urban și a centurilor verzi din jurul marilor orașe. Strategia indică necesitatea inițierii procesului de planificare și dezvoltare a unei rețele de spații verzi și de centuri verzi la nivelul orașelor.

În egală măsură, Planul de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) stabilește cadrul general pentru programele sectoriale strategice, determinând scopul și prioritățile pentru

dezvoltarea teritorială, relaționate cu politicile Uniunii Europene. Secțiunea a III-a Zone protejate stabilește cadrul legal pentru conservarea patrimoniului național natural și construit (cu identificarea ariilor de patrimoniu, vulnerabilitățile lor, direcționarea priorităților generale de conservare și valorificare, respectiv de susținere financiară).

Sprijinindu-se pe precedentă etapă specifică de întocmire a PATJ Arad, prezentul demers are ca ipoteză de lucru/viziune ideea că: "În orizontul 2030 se consideră că dezvoltarea județului Arad își construiește obiectivul general bazându-se pe aspecte care țin de structura teritoriului, cu toate resursele naturale și antropice, de colectivitățile teritoriale și activitățile economice, ca și de poziția și rolul lui în Regiunea de dezvoltare Vest."

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune al PATJ Arad

Obiective strategice sectoriale

Până în prezent, explorarea domeniului Patrimoniu natural și construit. Peisaje a conținut:

- Analiza patrimoniului natural pe tipuri de arii naturale protejate (rezervații, parcuri, situri de protecție comunitară);
- Analiza patrimoniului construit pe bază de criterii cronologice, funcționale și de distribuție teritorială, asociată și cu aspecte privitoare la patrimoniul imaterial;
- Coroborarea celor două tipuri de analize pentru identificarea peisajelor naturale și culturale.

Etapă precedentă și cea actuală cuprind, la nivel general, atât Strategia de dezvoltarea teritorială a județului, cât și Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului. Obiectivele și măsurile aferente acestora sunt identificate și organizate pe capitole aferente unor domenii-țintă majore ale PATJ, dintre care cel ce privește și domeniul sus-menționat este **Structura teritoriului**. La un loc, etapele menționate cuprind:

- Strategia propriu-zisă pe domenii-țintă, cu prezentarea succintă a diagnosticelor și cu liste de obiective și măsuri propuse (etapa III predată);
- Propuneri și tabele detaliate pe domenii-țintă și subdomenii specifice ale acestora, cu indicarea obiectivelor și măsurilor asociate, descrierile acestora și precizarea nivelului de aplicabilitate, precum și responsabilitățile aferente și intervalele temporale aferente și sursele indicative de finanțare;
- Cartograme ilustrative pentru măsurile cu localizare specifică, pentru determinarea repartizării și aplicabilității lor în teritoriu;
- Sugestii de politici publice, programe și proiecte majore.

Pentru simplificarea identificării, obiectivele și măsurile aferente s-au codificat printr-un sistem alfanumeric, pe 4 niveluri:

- Obiective aferente domeniilor-țintă;
- Obiective strategice sectoriale (secundare) aferente domeniilor-țintă;
- Sub-obiective sectoriale (terțiare) aferente domeniilor-țintă
- Măsuri specifice obiectivelor.

Toate obiectivele și măsurile se subordonează viziunii de dezvoltare, respectiv unui obiectiv general derivat.

Așa cum s-a precizat în etapa trecută: "**Județul Arad are o evoluție dinamică ce îndreptățește aspirațiile de element nodal la scara regiunii și de conector**

transfrontalier, în poziția extrem vestică a teritoriului național. Cu o rețea de localități adaptată unei mari și variate desfășurări de forme treptate de relief, județul Arad este și poate evolua ca un teritoriu atractiv și competitiv, cu dezvoltare economică favorizată de resurse și de legături de transport variate. Menționăm că activitățile generatoare de venituri printre care se află și turismul pot asigura, prin politici și programe adecvate, valorificarea resurselor endogene, de la resurse ale solului și subsolului, până la elementele atractive de patrimoniu construit și ocupații tradiționale." (Strategia de dezvoltare a județului Arad, etapa III, cap. 2. pct. 2.2.5 Viziunea sectorială. Obiective strategice).

Plecând de la propunerea **viziunii de dezvoltare a PATJ ARAD** pentru perioada 2021-2027, cu orizont anul 2030 (formulată în etapa trecută) și anume:

"Județul Arad – principala poartă de acces a României dinspre și spre Europa de Vest – teritoriu cu specializare funcțională și inteligentă, inovativ și sustenabil, bazat pe creștere economică susținută datorită promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile, precum și pe o dezvoltare teritorială echilibrată infrastructurii care asigură tuturor locuitorilor conectivitate și acces echitabil la servicii, sănătate și educație", deducem ca obiectiv general (OG) – Teritoriul, respectiv ca obiectiv al domeniului-țintă OT- Structura teritoriului.

Generat de **obiectivul domeniului țintă – structura teritoriului**, obiectivul **"Patrimoniu natural și construit, imaterial și peisaje"** se constituie ca un **obiectiv sectorial** al domeniului-țintă - **OTP** căruia i se subsumează sub-obiective sectoriale (terțiare/specifice) și măsuri. Față de etapa precedentă obiectivul sectorial sus-enunțat precizează în definirea sa și patrimoniul imaterial, apreciind importanța pe care acesta o prezintă pentru conservarea identității culturale românești și în definirea peisajelor culturale.

Subordonate obiectivului sectorial **OTP – Patrimoniul natural și construit, imaterial și peisaje** sunt formulate **obiectivele sectoriale** (secundare) astfel:

- **OTPn** – Protecția și conservarea ariilor naturale protejate, valorificarea resurselor naturale, în corelare cu controlul proceselor generale de antropizare;
- **OTPC** - Cercetarea, restaurarea, protejarea și valorificarea patrimoniului construit;
- **OTPI** - Consolidarea patrimoniului material și imaterial prin susținerea exercitării obiceiurilor și meșteșugurilor tradiționale;
- **OTPP** – Protejarea și valorificarea peisajului și diminuarea impactului negativ asupra acestuia.

Se impune reamintit că pentru identificarea celor mai reprezentative elemente constitutive ale patrimoniului natural și construit s-a făcut apel la evidențele din actele normative prin care s-au declarat zone naturale protejate, la secțiunea III– zone protejate a PATN (Rezervații și monumente ale naturii, Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare excepțională și Unități administrativ teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național), precum și la evidențele privind patrimoniul imobil și imaterial. În absența unor metodologii de identificare și delimitare a peisajelor s-a recurs la diferite documente conexe.

Obiective specifice (sub-obiective sectoriale/terțiare)

Relaționate cu **obiectivele sectoriale** (secundare) se definesc o serie de **obiective specifice (sub-obiective sectoriale/terțiare)** astfel:

Privitor la obiectivul sectorial **OTPn**:

OTPn1 - Protejarea și conservarea strictă a ariilor naturale protejate;

OTPN2 – Instituirea măsurilor de limitare a degradărilor cadrului natural provocate de riscuri naturale sau antropice;

OTPN3 – Susținerea practicării agriculturii tradiționale.

Privitor la obiectivul sectorial **OTPC**:

OTPC1 - Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor obiectivelor neexplorate și valorificarea patrimoniului arheologic;

OTPC2 – Intensificarea procesului de restaurare a monumentelor istorice;

OTPC3 – Optimizarea sistemului de evidență și monitorizare a monumentelor istorice;

OTPC4 – Punerea în valoare a monumentelor istorice.

Privitor la obiectivul sectorial **OTPi**:

OTPi1 - Conservarea memoriei locale;

OTPi2 -Susținerea tradițiilor ocupaționale ale locuitorilor prin promovarea reabilitării gospodăriilor specifice, transformarea lor în pensiuni și includerea în circuite agro-turistice;

OTPi3 - Susținerea tradițiilor evenimentelor culturale locale și a multiculturalității.

Privitor la obiectivul sectorial **OTPp**:

OTPp1 - Controlul dimensionării intravilanelor și al autorizării echilibrate a construirii pentru conservarea peisajelor, definirea și reglementarea unităților de peisaj;

OTPp2 - Încurajarea conservării și valorificării gospodăriilor și construcțiilor rurale tradiționale în zone cu peisaj cultural identificabil.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ anterioare, obiective și măsuri ce se vor prelua

Precedenta documentație **Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad**, Proiect Nr. 6961/2007 elaborată de către Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT - București și colaboratori (aprobată prin HCJ Arad nr. 28/2010), s-a întocmit în conformitate exclusivă cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului (înaintea apariției Ordinului 233/2016 – Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism). În aceste condiții structura ei este diferită în raport cu actualele prevederi metodologice. În conținutul său se regăsește **Etapa a III-a – Strategia de dezvoltare spațială și programul de măsuri, Documentație pentru obținerea avizelor**, cuprinzând un singur obiectiv fundamental privitor la teritoriul județului Arad **”Dezvoltarea echilibrată a teritoriului județean, prin optimizarea utilizării resurselor și valorificarea șanselor de dezvoltare, în vederea creării premizelor de dezvoltare economică și socială eficientă și durabilă, a creșterii calității vieții locuitorilor și în condițiile protejării mediului natural”**.

Tabelul centralizator cu obiectivele sectoriale și programul de măsuri – PATJ Arad, anul 2010 include, pentru actualul domeniu de interes **Patrimoniul natural și construit, imaterial și peisaje** doar două obiective sectoriale cu orizont temporal 2010, respectiv:

1. Administrarea ariilor naturale protejate printr-un ansamblu de măsuri de protecție și conservare

2. Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural construit.

Din același tabel centralizator menționat, cuprinzând și situația implementării Programului de măsuri aferente Strategiei din vechiul PATJ Arad (pus la dispoziție de către CJ Arad) rezultă existența în respectivul Program de măsuri atașat documentației, a unor măsuri și acțiuni prioritare (subliniate colorat). Ele se identifică drept măsuri permanente a căror continuitate devine implicită și pentru anul 2030, cu eventuale reconfigurări sau cu înglobarea în noua Strategie și în Programul de măsuri ce va urma să fie definitivat în etapa actuală. Situația celorlalte măsuri (necolorate) este raportată ca necunoscută

O primă evaluare din etapa anterioară, ca urmare a analizei comparative dintre documentul de monitorizare a vechiului PATJ și a propunerii de Strategie încheiată până în acest moment sugerează potențialul de cuprindere integrală a măsurilor propuse în PATJ anterior, indiferent de stadiul implementării lor, urmărind etapizarea pe termen scurt (3-5 ani), mediu (5-10 ani) și lung (10-20 ani). Asimilarea va permite distribuirea mai precisă pe domeniul țintă și obiectivele sectoriale și specifice enumerate în capitolele anterioare, obținând astfel o reală adecvare temporală și spațială. Totodată se va proceda la unele comasări sau chiar eliminări de măsuri cu grad prea mare de generalitate sau redundante, urmărind atingerea unei maxime eficientizări a operaționalității acestora. În ultimă instanță se vor redistribui și detalia unele din responsabilitățile propuse anterior.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială corelat cu setul de obiective

Precedentele etape ale parcursului de întocmire a PATJ Arad (explorarea situației existente, analize SWOT diagnosticarea prospectivă și generală) au scos la iveală o serie de priorități ale domeniului complex Patrimoniu natural și construit, imaterial și peisaje. În sprijinul inițierii unor măsuri pentru implementarea obiectivelor sectoriale și/sau specifice putem menționa:

Referitor la **patrimoniul natural**:

- Explorarea prudentă a resurselor materiale și de imagine din teritoriu pentru menținerea echilibrului biodiversității;
- Instituirea măsurilor de limitare a riscurilor naturale sau antropice, cauzatoare de degradări ale patrimoniului natural;
- Asigurarea măsurilor de protejare fermă a ariilor naturale legal instituite;
- Proiectarea după caz, a unor locuri/puncte de observare a trăsăturilor excepționale ale zonelor protejate natural;
- Stimularea turismului științific, sportiv, de expediții naturale;
- Prevederea unui sistem integrat de semnalizare pe teren a zonelor cu potențial natural deosebit;
- Stimularea creării de ONG-uri interesate de aspectele biodiversității, capabile de exercitarea unei informări atractive și profesioniste privind valorile de patrimoniu natural.

Privitor la **patrimoniul construit**:

- Eliminarea inconsecvențelor din LMI și RAN, marcând lipsa de omogenitate teritorială în cunoașterea resurselor arheologice;
- Crearea instrumentelor urbanistice adecvate pentru protejarea monumentelor izolate în intravilanele și extravilanele localităților; acestea trebuie să stabilească servituți privind desființarea construcțiilor (clasate sau neclasate), moduri de

construire în vecinătăți, diminuarea schimbărilor, controlul activităților umane, realizarea echilibrului dintre elemente păstrate și elemente noi;

- Stabilirea prin sugestii de inițiative legislative specifice, a regimului juridic al zonelor de protecție a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice (regim fiscal sau financiar de susținere a unor activități/acțiuni juste de protejare);
- Stabilirea prin documentații noi sau actualizate de tip PUG a zonelor de protecție sau a celor protejate, fără a mai face apel la documentații de tip PUZ, a căror avizare locală poate eluda avizarea organelor de specialitate autorizate de către Ministerul Culturii;
- Urgentarea măsurilor de salvare a monumentelor aflate în stare de degradare avansată sau de precolaps și/sau a celor care au fost prost restaurate;
- Promovarea unor noi obiective în Lista Monumentelor Istorice, respectiv impulsivarea întocmirii dosarelor de clasare (se va avea în vedere lista de priorități întocmită în acest sens de către autoritățile locale);
- Urgentarea întocmirii Fișelor de folosință ale monumentelor pentru aducerea la cunoștința proprietarilor a tuturor constrângerilor și avantajelor ce le revin în condițiile deținerii responsabile a obiectivelor de patrimoniu;
- Instituirea unui control mai riguros al respectării competențelor de întocmire a documentațiilor de restaurare a monumentelor.

Cu privire la patrimoniul imaterial și peisaje (inclusiv peisaje culturale):

- Abordarea prudentă și flexibilă a sistemelor/pachetelor de reguli specifice de conservare și protejare a ariilor protejate naturale; în vederea păstrării identității peisajelor caracteristice;
- Promovarea de programe turistice adecvate ariilor naturale cu identitate peisageră, prin care să se evite supraîncărcări dăunătoare cu funcțiuni diverse;
- Inițierea unor rute culturale cu legături în teritoriul regional și în afara granițelor pentru cunoașterea resurselor de patrimoniu natural, peisaj natural, peisaj cultural;
- Încurajarea perpetuării unor tradiții ocupaționale (meșteșuguri) sau de evenimente din sfera patrimoniului imaterial pentru conservarea unor peisaje culturale.
- Informări atractive pentru toate categoriile de public, referitoare la valorile de patrimoniu și peisaj.

În raport cu prioritățile evidențiate mai sus se identifică următoarele **măsuri (MP) aferente sub-domeniilor definite mai sus** (MPn1.1....MPn1, MPc1.1.....MPc1.n, MPi1.1....MPi1.n, MPp1.1....MPp1.n)

- **OTPn1 - Protejarea și conservarea strictă a ariilor naturale protejate**
  - **MPn1.1** Actualizarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de urbanism pentru UAT-uri integrate total sau parțial în arii naturale protejate pentru eliminarea oricărui inadvertențe funcționale la nivel teritorial;
  - **MPn1.2** Corelarea documentațiilor de urbanism general sau zonal cu Planurile de Administrare a Zonelor Naturale Protejate (cu verificarea exactă a delimitării acestor areale conform Planurilor de management);
  - **MPn1.3** Prevederea prin documentații de amenajarea teritoriului și urbanism a unor trasee și puncte de observare științifică a elementelor naturale caracteristice zonale, precis delimitate și semnalizate;

- **MPn1.4** Asigurarea pazei efective și a controlului strict asupra rezervațiilor naturale, îndeosebi pentru evitarea defrișărilor, degradărilor speciilor protejate și a braconajului.
- **OTPN2 – Instituirea măsurilor de limitare a degradărilor cadrului natural provocate de riscuri naturale sau antropice**
  - **MPn2.1** Elaborarea în toate UAT-urile vizate, a planurilor de risc (pentru toate categoriile de riscuri naturale, îndeosebi pentru inundații, cu reglementarea strictă a condițiilor de construibilitate în zone cu riscuri potențiale);
  - **MPn2.2** Prevederea amenajării ecologice a sistemelor de colectare, depozitare, tratare și neutralizare a deșeurilor periculoase;
  - **MPn2.3** Extinderea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor menajere în mediul rural și urban;
  - **MPn2.4** Extinderea în UAT-urile în care este necesar, a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și canalizare;
  - **MPn2.5** Reglementarea și controlul amenajării plajelor, a satelor de vacanță, a locurilor de campare și picnic, a activităților de pescuit sportiv și vânătoare
  - **MPn2.6** Reglementarea și controlul strict al utilizării oglinzilor de apă pentru protejarea cadrului natural contra poluării sau a degradărilor cauzate de acte de vandalism
- **OTPN3 – Susținerea practicării agriculturii tradiționale**
  - **MPn3.1** Încurajarea prin subvenționare a gospodăriilor care practică agricultura ecologică (neindustrializată)
  - **MPn3.2** Încurajarea și subvenționarea asocierilor gospodărești pentru eficientizarea unor activități agricole specifice;
  - **MPn3.3** Susținerea activității GAL-urilor din județ, ca promotoare ale utilizării resurselor naturale tradiționale prin programe finanțate din fonduri europene
- **OTPC1 - Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor obiectivelor neexplorate și valorificarea patrimoniului arheologic**
  - **MPc1.1** Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor siturilor sau obiectivelor punctuale neexplorate și întocmirea Rapoartelor de cercetare arheologică la nivelul UAT-urilor, pentru fundamentarea actualizării PUG-urilor;
  - **MPc1.2** Delimitarea precisă a siturilor și monumentelor arheologice și a zonelor lor de protecție și reprezentarea acestora, în coordonate STEREO '70, în documentațiile de urbanism, împreună cu reglementările lor adecvate;
  - **MPc1.3** Semnalizarea și protecția/paza siturilor arheologice și întreținerea peisajelor arheologice.
- **OTPC2 – Intensificarea procesului de restaurare a monumentelor istorice**
  - **MPc2.1** Accelerarea procesului de restaurare a monumentelor înregistrate în LMI, aflate în stare de degradare accentuată/precolaps și analizarea, după caz, a posibilităților de reparare a unor erori rezultate din restaurări defectuoase efectuate la diferite monumente;
  - **MPc2.2** Restaurarea prioritară a unor structuri tehnice și a unor construcții cu mare valoare memorială și reprezentativitate, din centre urbane care au avut roluri istorice semnificative în teritoriu;

- **MPc2.3** Restaurarea prioritară a unor monumente situate în localități cu densitate mare de obiective cu valoare patrimonială sau pe trasee istorice ori de turism tematic
- **MPc2.4** Consolidarea și restaurarea prioritară a bisericilor de lemn de pe Valea Superioară a Crișului Alb și Valea Mureșului și conceperea unor circuite speciale de vizitare și pelerinaj;
- **MPc2.5** Organizarea unor școli de vară naționale/internaționale sau a unor tabere de instruire în tehnici de restaurare a monumentelor istorice și a componentelor acestora, pe specialități.
- **OTPC3 – Optimizarea sistemului de evidență și monitorizare a monumentelor istorice**
  - **MPc3.1** Formularea la nivel local, de propuneri pentru clasare în LMI a unor noi obiective valoroase și/sau a unor propuneri de declasări;
  - **MPc3.2** Verificarea periodică a evidențelor din Lista Monumentelor Istorice și sesizarea oricăror neconcordanțe cu realitatea
  - **MPc3.3** Întocmirea Obligațiilor de Folosință ale tuturor monumentelor istorice
  - **MPc3.4** Întocmirea unei evidențe precise a situației monumentelor, ansamblurilor și siturilor amplasate pe traseele unor mari lucrări de amenajare teritorială.
- **OTPC4 – Punerea în valoare a monumentelor istorice**
  - **MPc4.1** Inițierea unor planuri de amenajare a teritoriului zonal (PATZ) pentru dezvoltarea integrată a mai multor UAT-uri cu concentrări mari de obiective de patrimoniu construit, legate geografic și istoric-cultural;
  - **MPc4.2** Elaborarea obligatorie a Studiilor istorice de fundamentare pentru documentații de urbanism (PUG, PUZ) conform metodologiilor în vigoare, conținând, după caz, propuneri de instituire și delimitare a zonelor de protecție ale monumentelor istorice și/sau a unor zone construite protejate;
  - **MPc4.3** Elaborarea obligatorie a studiilor istorico-arhitecturale pentru fundamentarea tuturor proiectelor de intervenție asupra monumentelor sau obiectivelor valoroase din zone construite protejate;
  - **MPc4.4** Studierea, inventarierea și inițierea unor proiecte de reconversie funcțională și/sau turistică a unor clădiri-monumente, în vederea creării unor noi repere identitare
  - **MPc4.5** Delimitarea precisă a parcelelor monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție, cu reprezentările și reglementările aferente, în documentațiile de urbanism (PUG, PUZ) nou inițiate;
  - **MPc4.6** Organizarea de trasee turistice culturale concomitent cu organizarea unor sisteme speciale de transport pentru vizitare și a unor spații publice cu servicii adecvate, în apropierea monumentelor.
- **OTPi1 - Conservarea memoriei locale**
  - **MPi1.1** Susținerea activității de conservare, restaurare și funcționalizare a unor muzee, case memoriale, muzee de situri arheologice, case de cultură, biblioteci, expoziții în aer liber, etc;
  - **MPi1.2** Punerea în valoare a unor muzee tematice a unor arhive și colecții particulare și a unor centre tradiționale de meșteșuguri;

- **MPi1.3** Inițierea realizării unui muzeu de arhitectură vernaculară specifică Țării Zărandului;
- **MPi1.4** Inițierea unor programe de informare privind istoria așezărilor arădene și a unor comunități, evenimente semnificative locale, valori mai puțin cunoscute din județ ;
- **MPi1.5** Susținerea activităților de cercetare istorică și de elaborare a monografiilor localităților și monumentelor
- **OTPi2 - Susținerea tradițiilor ocupaționale ale locuitorilor prin promovarea reabilitării gospodăriilor specifice, transformarea lor în pensiuni și includerea în circuite agro-turistice**
  - **MPi2.1** Încurajarea și susținerea creării unor pensiuni în gospodării tradiționale, care să asigure și servicii de gastronomie specifică prin includerea în trasee de turism cultural;
  - **MPi2.2** Înființarea unor școli pentru meserii în domeniul construirii specifice;
  - **MPi2.3** Stimularea strategică a înființării unor școli locale de pregătire a tinerilor în domenii de interes pentru turism
  - **MPi2.4** Încurajarea creării unor sisteme de călătorii ieftine de studii etnografice pentru tineri cercetători, în zone cu tradiții de meserii, meșteșuguri pe cale de dispariție;
  - **MPi2.5** Inițierea și localizarea unor târguri tematice, cu caracter repetabil și identitar, de meșteșuguri tradiționale
- **OTPi3 - Susținerea tradițiilor evenimentelor culturale locale și a multiculturalității**
  - **MPi3.1** Localizarea și susținerea evenimentelor dedicate unor evenimente istorice și a "zilelor tradiționale" ale comunelor și orașelor;
  - **MPi3.2** Susținerea manifestărilor repetabile (festivaluri muzicale, de teatru, de folclor, cinematografice, etc).;
  - **MPi3.3** Promovarea activităților culturale ale comunităților diferitelor etnii conlocuitoare și relaționarea activă a acestora cu administrațiile publice loc
- **OTPp1 - Controlul dimensionării intravilanelor și al autorizării echilibrate a construirii pentru conservarea peisajelor, definirea și reglementarea unităților de peisaj**
  - **MPp1.1** Instituirea "Planurilor de peisaj" ca parte componentă a documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, în sprijinul reglementării judicioase a teritoriilor UAT-urilor;
  - **MPp1.2** Delimitarea peisajelor degradate și instituirea prin reglementări, a măsurilor de recuperare ecologică;
  - **MPp1.3** Controlul extinderii intravilanelor sau al dezvoltărilor neautorizate în extravilanele localităților
  - **MPp1.4** Organizarea de trasee și facilități pentru turism, sport și agrement, tematice, în funcție de resurse naturale/peisaj/peisaj cultural;
- **OTPp2 - Încurajarea conservării și valorificării gospodăriilor și construcțiilor rurale tradiționale în zone cu peisaj cultural identificabil**

- **MPp2.1** Dezvoltarea de programe la nivel zonal pentru valorificarea integrată a relațiilor simbiotice dintre patrimoniul cultural/fond fizic și cel natural.
- **MPp2.2** Promovarea prin documentații de urbanism a conservării tipurilor de așezări rurale tradiționale și reglementarea protejării specificităților morfo-spațiale și funcționale ale acestora (locuire, activități agro-zootehnice, meșteșugărești, etc.), a materialelor și tehnicilor de realizare a construcțiilor, a specificității arhitectural-stilistice ca trăsături definitorii de peisaj cultural
- **MPp2.3** Realizarea unor ghiduri locale de construire și amenajare a construcțiilor din zone rurale, conținând prescripții de materiale, forme, cromatici, tehnici recomandate și atașate regulamentelor locale de urbanism (după modelul Ghidurilor de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural realizate cu sprijinul O.A.R.);
- **MPp2.4** Inventarierea unor gospodării cu tipologii de organizare specifice unor etnii stabilite în regiune (maghiari, germani, slovaci, sârbi, bulgari, cehi, ucraineni, ruteni, evrei, romi) în vederea evidențierii unor peisaje culturale particularizate;
- **MPp2.5** Inițierea unor rute turistice culturale cu legături în teritoriul regional și în afara granițelor pentru cunoașterea resurselor de patrimoniu natural, peisaj natural, peisaj cultural interzonal.

Tabel nr. 5: Planul de măsuri aferent subdomeniului Patrimoniul construit, peisaje

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTP - Obiectivul sectorial al domeniului patrimoniu construit: Protecția și conservarea ariilor naturale protejate, valorificarea resurselor naturale, în corelare cu controlul proceselor generate de antropizare		
OTPN1 – Obiectiv specific: Protejarea și conservarea strictă a ariilor naturale protejate		
<p>MPn1.1 - Actualizarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de urbanism pentru UAT-uri integrate total sau parțial în arii naturale protejate pentru eliminarea oricăror inadvertențe funcționale la nivel teritorial</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea cu precizie în documentații noi sau actualizate, avizate și aprobate, a ariilor naturale protejate (delimitări în coordonate STEREO 70) pentru evitarea de suprapuneri sau inexactități 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Ineu, Lipova, Nădlac, Pecica, Almaș, Bata, Bârzava, Birchiș, Brazii, Buteni, Chișindia, Conop, Gurahonț, Mișca, Petriș, Pilu, Săvârșin, Secusigiu, Semlac, Socodor, Șeitin, Ususău, Vărădia de Mureș, Vinga, Vârfurile, Zerind - Responsabilitate: MMAP, ANANP, APM Arad
<p>MPn1.2 - Corelarea documentațiilor de urbanism general sau zonal cu Planurile de Administrare a Zonelor Naturale Protejate (cu verificarea exactă a delimitării acestor areale conform Planurilor de management)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică împreună cu MPn1.1 pentru rezervații naturale și științifice, parcuri naturale, zone umede de importanță internațională, arii de protecție specială avifaunistică, situri de importanță comunitară 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Ineu, Lipova, Nădlac, Pecica, Almaș, Bata, Bârzava, Birchiș, Brazii, Buteni, Chișindia, Conop, Gurahonț, Mișca, Petriș, Pilu, Săvârșin, Secusigiu, Semlac, Socodor, Șeitin, Ususău, Vărădia de Mureș, Vinga, Vârfurile, Zerind - Responsabilitate: MMAP, ANANP, APM Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MPn1.3 - Prevederea prin documentații de amenajarea teritoriului și urbanism a unor trasee și puncte de observare științifică a elementelor naturale caracteristice zonale, precis delimitate și semnalizate; - Se referă la rute de migrație a păsărilor, zone de reproducere a unor păsări și animale pe cale de dispariție, plante rare, etc.	*	- Nivel de aplicare: Arad, Nădlac, Lipova, Pecica, Macea, Secusigiu, Semeac, Socodor, Șeitin, Zădăreni - Responsabilitate: MMAP, ANANP, APM Arad
MPn1.4 - Asigurarea pazei efective și a controlului strict asupra rezervațiilor naturale - Se aplică îndeosebi pentru evitarea defrișărilor, Incendiilor, degradărilor speciilor protejate și a braconajului.	*	- Nivel de aplicare: Ineu, Lipova, Bata, Bârzava, Birchiș, Gurahonț, Moneasa, Petriș, Săvârșin, Socodor, Vinga, Zăbrani - Responsabilitate: MI, ANANP, APM Arad
OTPN2 – Obiectiv specific: Instituirea măsurilor de limitare a degradărilor cadrului natural provocate de riscuri naturale sau antropice		
MPn2.1 - Elaborarea în toate UAT-urile vizate, a planurilor de risc - Se aplică pentru toate categoriile de riscuri naturale, îndeosebi pentru inundații, cu reglementarea strictă a condițiilor de constructibilitate în zone cu riscuri potențiale	*	- Nivel de aplicare: Chișineu-Criș, Ineu, Pâncota, Archiș, Buteni, Dieci, Grăniceri, Hălmagiu, Hălmăgel, Hășmaș, Mișca, Moneasa, Pilu, Șilindia, Șiria, Șiștarovăț, Vârfurile, Zerind - Responsabilitate: MMAP, MF, MDLPA, CJ, CL

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MPn2.2 - Prevederea amenajării ecologice a sistemelor de colectare, depozitare, tratare și neutralizare a deșeurilor periculoase <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea unui sistem controlat de depozitare selectivă a tuturor tipurilor de deșeuri și de colectare prin servicii specializate, subvenționate	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, toate UAT-urile - Responsabilitate: MF, MIPE , CJ; CL
MPn2.3 - Extinderea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor menajere în mediul rural și urban <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea unui sistem controlat de colectare selectivă a tuturor tipurilor de deșeuri prin servicii specializate, subvenționate	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, toate UAT-urile - Responsabilitate: MIPE , CJ; CL
MPn2.4 - Extinderea în UAT-urile în care este necesar, a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și canalizare <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică cu precădere în mediul rural sau în zone periferice urbane, insuficient dotate sau având rețele vechi, defecte	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Toate UAT-urile comunale - Responsabilitate: MIPE , CJ; CL
MPn2.5 - Reglementarea și controlul amenajării plajelor, a satelor de vacanță, a locurilor de campare și picnic, a activităților de pescuit sportiv și vânătoare <ul style="list-style-type: none"> - Se vor reglementa prin documentații de urbanism zone de campare, parcare,	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Lipova, Moneasa - Responsabilitate: CJ, CL Lipova, CI Moneasa, investitori privați, ONG-uri

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
controlul dotărilor și amenajărilor care să nu afecteze cadrul natural		
MPn2.6 - Reglementarea și controlul strict al utilizării oglinzilor de apă pentru protejarea cadrului natural contra poluării sau a degradărilor cauzate de acte de vandalism <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică cu precădere în zone navigabile ale râurilor, asigurând controlul circulației pe apă și/sau acolo unde se practică sporturi nautice, etc.	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Nădlac, Pecica, Felnac, Secusigiu, Semlac, Șeitin, UAT-uri de pe Valea Crișului Alb - Responsabilitate: MTS, MMAP, CJ, CL din UAT-uri interesate
OTPN3 – Obiectiv specific: Susținerea practicării agriculturii tradiționale		
MPn3.1 - Încurajarea prin subvenționare a gospodăriilor care practică agricultura ecologică <ul style="list-style-type: none"> - Se referă la agricultura de subzistență, neindustrializată	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, toate UAT-urile interesate - Responsabilitate: MADR, MIPE, CJ, CL din UAT-uri rurale
MPn3.2 - Încurajarea și subvenționarea asocierilor gospodărești pentru eficientizarea unor activități agricole specifice <ul style="list-style-type: none"> - Activitățile agricole specifice sunt legate de culturi cerealiere, viticultură, pomicultură, creștere animale	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, toate UAT-urile interesate - Responsabilitate: MADR, MIPE, CJ, CL din UAT-uri rurale

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPn3.3 - Susținerea activității GAL-urilor din județ</p> <ul style="list-style-type: none"> - GAL-urile sunt considerate promotoare ale utilizării resurselor naturale tradiționale prin programe finanțate din fonduri europene 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Chișineu-Criș, Pâncota, Pecica, Sebiș, Almaș, Apateu, Archiș, Beliu, Brazii, Buteni, Cermei, Chișindia, Covăsinț, Craiva, Dieci, Dorobanți, Frumușeni, Ghioroc, Grăniceri, Hălmațiu, Hălmațel, Hășmaș, Mișca, Olari, Pilu, Seleuș, Semlac, Sepreș, Sinte Mare, Șilindia, Șimand, Șiria, Tauț, Vârfurile, Vinga, Vladimirescu, Zădăreni, Zerind - Responsabilitate: MADR, MIPE, CJ, CL din UAT-uri rurale
OTPC - Obiectivul sectorial al domeniului patrimoniu construit: Cercetarea, restaurarea, protejarea și valorificarea patrimoniului construit		
OTPC1 – Obiectiv specific: Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor obiectivelor neexplorate și valorificarea patrimoniului arheologic		
<p>MPc1.1 - Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor siturilor sau obiectivelor punctuale neexplorate și întocmirea Rapoartelor de cercetare arheologică la nivelul UAT-urilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică pentru fundamentarea elaborării sau actualizării documentațiilor de urbanism PUG, PUZ, PUZ CP 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Curtici, Lipova, Pecica, Birchiș, Cermei, Conop, Covăsinț, Fântânele, Felnac, Frumușeni, Hălmațiu, Hășmaș, Moneasa, Păuliș, Săvârșin, Socodor, Șiria, Tauț, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni, Zimandu Nou

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
		- Responsabilitate: MDLPA, MC. CJ , CL
MPc1.2 - Delimitarea precisă a siturilor și monumentelor arheologice și a zonelor lor de protecție și reprezentarea acestora, în coordonate STEREO '70 - Se regăsesc în documentațiile de urbanism împreună cu reglementări adecvate atașate	*	- Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Lipova, Pâncota, Pecica, Sântana, Bata, Beliu, Buteni, Conop, Covăsinț, Felnac, Frumușeni, Grăniceri, Hălmagiu, Macea, Mișca, Moneasa, Păuliș, Pilu, Săvârșin, Secusigiu, Socodor, Șagu, Șeitin, Șimand, Șiria, Tauț, Vărădia de Mureș, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni - Responsabilitate: MDLPA, MC. CJ , CL
MPc1.3 - Semnalizarea și protecția/paza siturilor arheologice și întreținerea peisajelor arheologice. - Se referă cu precădere la siturile înscrise în LMI sau RAN (grupa valorică A)	*	- Nivel de aplicare: Arad, Lipova, Nădlac, Pâncota, Pecica, Bata, Brazii, Fântânele, Gurahonț, Hălmagiu, Pleșcuța, Șeitin, Zăbrani - Responsabilitate: MC, MAI, CJ, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTPC2 – Obiectiv specific: Intensificarea procesului de restaurare a monumentelor istorice		
MPc2.1 - Accelerarea procesului de restaurare a monumentelor înregistrate în LMI, aflate în stare de degradare accentuată/precolaps și analizarea, după caz, a posibilităților de reparare a unor erori rezultate din restaurări defectuoase efectuate la diferite monumente; - Se va aplica concomitent cu controlul proiectelor de către DJC Arad și cu consultarea și coordonarea unor specialiști/experti atestați MC	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Ineu, Lipova, , Birchiș, Conop, Dezna, Hălmagiu, Seleuș, Șiria, Zăbrani, Lipova Băi - Responsabilitate: MC, CJ, CL, Asociații profesionale (UNRMI, OAR), INP
MPc2.2 - Restaurarea prioritară a unor structuri tehnice și a unor construcții cu mare valoare memorială și reprezentativitate, din centre urbane care au avut roluri istorice semnificative în teritoriu - Se referă la obiective cu specificitate recunoscută (ex.: Canalul Morilor de pe lângă Crișul Alb, căi ferate, gări, linii de tramvai, poduri, foste clădiri industriale, precum și palate și grădini istorice, catedrale, etc.)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, Chișineu Criș, Ineu, Bârsa, Bocsig, Buteni, Grăniceri, Olari, Pilu, Seleuș, Socodor, Zărand, Pâncota, Ghioroc, Păuliș, Șiria, Arad, Lipova, Ghioroc, Păuliș, Vladimirescu - Responsabilitate: MC; CJ, CL, Asociații profesionale (UNRMI, OAR), INP

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPc2.3 - Restaurarea prioritară a unor monumente situate în localități cu densitate mare de obiective cu valoare patrimonială sau pe trasee istorice ori de turism tematic concomitent cu optimizarea accesibilității</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se referă la cele mai cunoscute trasee tematice care conțin conace, castele, cetăți, apte de vizitare sau chiar de refuncționalizare	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Ineu, Macea, Petriș, Săvârșin, Șiria, Șofronea, Arad, Lipova - Responsabilitate: MC; MTS, CJ, CL
<p>MPc2.4 - Consolidarea și restaurarea prioritară a bisericilor de lemn de pe Valea Superioară a Crișului Alb și Valea Mureșului și conceperea unor circuite speciale de vizitare și pelerinaj, Restaurarea altor obiective religioase de interes local</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se urmărește punerea în siguranță, prioritară a bisericilor cu readucere la o stare de funcționare normală pentru servicii liturgice, pelerinaje, etc.	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Hălmagiu, Ususău, Vărădia de Mureș, Hălmagiu, Hălmăgel, Pleșcuța, Vârfurile - Responsabilitate: MC, MTS, CJ, CL
<p>MPc2.5 - Organizarea unor școli de vară naționale/internaționale sau a unor tabere de instruire în tehnici de restaurare a monumentelor istorice și a componentelor acestora, pe specialități</p>	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș Ineu, Lipova, Nădlac - Responsabilitate: ME, MDLPA, CJ, ONG-uri, UNRMI, OAR

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Inițierea unor programe tematice de formare a pregătirii tinerilor în domeniul restaurării de monumente istorice, materializate prin tabere de vară în zone cu monumente istorice.		
OTPC3 – Obiectiv specific: Optimizarea sistemului de evidență și monitorizare a monumentelor istorice		
MPC3.1 - Formularea la nivel local, de propuneri pentru clasare în LMI a unor noi obiective valoroase și/sau a unor propuneri de declasări <ul style="list-style-type: none"> - La propunerea autorităților locale și cu consultarea unor specialiști se vor întocmi propuneri și dosare de clasare pentru obiective noi și se vor înainta Secțiunii de evidență a CNMI	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul de aplicare: Arad, Lipova, Nădlac, Bârzava, Covăsiș, Frumușeni, Ghioroc, Grăniceri, Hălmagiu, Păuliș, Pilu, Secusigiu, Șiștarovăț, Vărădia de Mureș, Vinga, Vladimirescu, Zăbrani, Curtici, Pâncota, Bata, Bocsig, Brazii, Grăniceri, Săvârșin, Seleuș, Semlac, Șeitin, Șicula, Șilindia, Șimand, Șiria, Ususău, Vărădia de Mureș - Responsabilitate: MC, INP, DJC Arad, CL
MPC3.2 - Verificarea periodică a evidențelor din Lista Monumentelor Istorice și sesizarea oricăror neconcordanțe cu realitatea <ul style="list-style-type: none"> - Se vor urmări îndreptări de erori materiale, schimbări ale categoriilor de protecție a obiectivelor clasate, dispariția unor	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: MC, INP, Județ, CL ale tuturor UAT-urilor - Responsabilitate: MC, INP, DJC Arad, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
obiective sau degradarea lor ireversibilă		
<p>MPc3.3 - Întocmirea Obligațiilor de Folosință ale tuturor monumentelor istorice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se realizează de către DJC ARAD conform obligațiilor legale 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Proprietari de monumente istorice (CL, BOR; - Parohii locale, privați) - Responsabilitate: MC, DJC Arad, INP
<p>MPc3.4 - Întocmirea unei evidențe precise a situației monumentelor, ansamblurilor și siturilor amplasate pe traseele unor mari lucrări de amenajare teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura se aplică în mod special în relație cu realizarea de autostrăzi, drumuri expres, lucrări hidrotehnice, etc. 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, Regiunea Vest, Arad, Lipova, Nădlac - Responsabilitate: MTI, MC, DJC Arad, CNAIR, CJ, CL
OTPc4 – Obiectiv specific: Punerea în valoare a monumentelor istorice		
<p>MPc4.1 - Inițierea unor planuri de amenajare a teritoriului zonal (PATZ) pentru dezvoltarea integrată a mai multor UAT-uri cu concentrări mari de obiective de patrimoniu construit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se urmărește dezvoltarea concertată a unor zone legate geografic și istoric-cultural - Sunt vizate în mod prioritar: cuprinderea unitară a bisericilor de lemn din nord-estul județului (în corelare cu măsura MPc2.4 aferentă Obiectivului specific OTPc1 – 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Lipova, Nădlac Pecica, Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Fântânele, Felnac, Frumușeni, Petriș, Săvârșin, Secusigiu, Șagu, Șeitin, Vărădia de Mureș, Vinga, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni, Pâncota, Covăsint Ghioroc, Păuliș, Șiria, Hălmagiu, Hălmăgel, Pleșcuța, Vârfurile, Ineu, Almaș, Bocsig, Brazii, Buteni, Chișindia, Gurahonț Șilindia, Tauț, Dezna,

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Intensificarea procesului de restaurare a monumentelor istorice) și a tuturor circuitelor turistice și culturale dezvoltate de Centrul Național de Informare și promovare Turistică al județului Arad.		Moneasa, Arad, Lipova, Nădlac, Pecica, Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Fântânele, Felnac, Frumușeni, Petriș, Săvârșin, Secusigiu, Șagu, Șeitin, Vărădia de Mureș, Vinga, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni, Pâncota, Covăsinț, Ghioroc Păuliș, Șiria, Hălmăgiu, Hălmăgel, Pleșcuța, Vârfurile - Responsabilitate: MC; MDLPA, CJ, CL, CNIPT Arad
MPc4.2 - Elaborarea obligatorie a Studiilor istorice de fundamentare pentru documentații de urbanism (PUG, PUZ) conform metodologiilor în vigoare, conținând, după caz, propuneri de instituire și delimitare a zonelor de protecție ale monumentelor istorice și/sau a unor zone construite protejate - Întocmirea studiilor istorice se impune ca obligație, fiind considerată esențială pentru înțelegerea traseului identitar al dezvoltării oricărui UAT.	*	- Nivel de aplicare: Județ, Toate UAT-urile - Responsabilitate: MDLPA, MC, CL, RUR
MPc4.3 - Elaborarea obligatorie a studiilor istorico-arhitecturale pentru fundamentarea tuturor proiectelor de intervenție asupra monumentelor sau obiectivelor valoroase din zone construite protejate	*	- Nivel de aplicare: Județ, primărie, investitori privați - Responsabilitate: MDLPA, MC, CL

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Întocmirea studiilor istorico-arhitecturale devine obligatorie, fiind considerată esențială pentru evaluarea resursei culturale și a stării sale reale de conservare a oricărui monument		
<p>MPc4.4 - Studierea, inventarierea și inițierea unor proiecte de reconversie funcțională și/sau turistică a unor clădiri-monumente, în vederea creării unor noi repere identitare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică pentru modernizarea cadrului urban/rural prin reconversia unor obiective de patrimoniu, în respect pentru valoarea lor cultural-istorică	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, Lipova - Responsabilitate: MDLPA, MC, MTS, CL
<p>MPc4.5 - Delimitarea precisă a parcelelor monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție, cu reprezentările și reglementările aferente, în documentațiile de urbanism (PUG, PUZ) nou inițiate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se realizează localizări și delimitări precise în vederea reglementării, în coordonate STEREO 70	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Chișineu-Criș, Curtici, Pâncota, Pecica, Apateu, Bata, Bârsa, Bârzava, Beliu, Birchiș, Brazii, Cărand, Cermei, Chișindia, Conop, Craiva, Dezna, Dorobanți, Fântânele, Ghioroc, Gurahonț, Hălmagiu, Hășmaș, Mișca, Olari, Peregu Mare, Pleșcuța, Săvârșin, Sinteia Mare, Zăbrani, Zădăreni, Zerind - Responsabilitate: MDLPA, MC, CL, RUR

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPc4.6 - Organizarea de trasee turistice culturale concomitent cu organizarea unor sisteme speciale de transport pentru vizitare și a unor spații publice cu servicii adecvate, în apropierea monumentelor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se urmărește eliminarea oricăror interferențe de circulație publică, provocatoare de riscuri sau incomodări, amenajări de spații pentru parcări, staționări și servicii corespunzătoare (centre istorice, areale din preajma mănăstirilor)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Lipova, Nădlac Pecica, Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Fântânele, Felnac, Frumușeni, Petriș, Săvârșin, Secusigiu, Șagu, Șeitin, Vărădia de Mureș, Vinga, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni - Responsabilitate: MDLPA, MC, MEAT, MTI, CL, RUR
OTPi - Obiectivul sectorial al domeniului patrimoniu construit: Consolidarea patrimoniului material și imaterial prin susținerea exercitării obiceiurilor și meșteșugurilor tradiționale		
OTPi1 – Obiectiv specific: Conservarea memoriei locale		
<p>MPi1.1 - Susținerea activității de conservare, restaurare și funcționalizare a unor muzee, case memoriale, muzee de situri arheologice, case de cultură, biblioteci, expoziții în aer liber, etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se urmărește punerea în valoare a multor obiective memoriale sau dotări culturale conservate în stare precară sau modestă, inclusiv prin operațiuni complexe de restaurare finanțate din fonduri UE	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Toate UAT-urile care dețin obiective culturale de interes local (muzee, colecții, etc.) - Se aplică în corelare cu MPi1.2 - Responsabilitate: MC INP, UNRMI; OAR, CJ, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MPi1.2 - Punerea în valoare a unor muzee tematice, a unor arhive și colecții particulare și a unor centre tradiționale de meșteșuguri <ul style="list-style-type: none"> - Se includ în special muzee-unicat de reală specificitate (muzeul cofetăriei, muzeu tramvaiului, muzeul caricaturii)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Nădlac, Apateu, Beliu, Birchis, Buteni, Cermei, Covăsinț, Felnac, Ghioroc, Hălmagiu, Macea, Mișca, Moneasa, Păuliș, Săvârșin, Secusigiu, Sebiș, Șicula, Șimand, Șiria, Târnova, Vladimirescu, Vârfurile, Zăbrani, Zerind - Responsabilitate: MC, MEAT, INP, UNRMI; OAR, CJ, CL, ONG
MPi1.3 - Inițierea realizării unui muzeu de arhitectură vernaculară specifică Țării Zărandului <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unui muzeu al satului, în aer liber, cu exponate specifice zonei	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ - Responsabilitate: MC, CJ, DJC Arad
MPi1.4 - Inițierea unor programe de informare privind istoria așezărilor arădene și a unor comunități, evenimente semnificative locale, valori mai puțin cunoscute din județ <ul style="list-style-type: none"> - Se recurge la mijloace mass media pentru popularizarea informațiilor despre viața și istoria comunităților românești sau de alte etnii	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, CL ale tuturor UAT-urilor din județ - Responsabilitate: MC, CJ, DJC Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MPi1.5 - Susținerea activităților de cercetare istorică și de elaborare a monografiilor localităților și monumentelor <ul style="list-style-type: none"> - Se are în vedere accesare de fonduri pentru subvenționarea programelor de popularizarea informațiilor despre așezările județului (sprijin și pentru activitatea de turism)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, CL ale tuturor UAT-urilor din județ - Responsabilitate: MC, MIPE, CJ, DJC Arad
OTPi2 – Obiectiv specific: Susținerea tradițiilor ocupaționale ale locuitorilor prin promovarea reabilitării gospodăriilor specifice, transformarea lor în pensiuni și includerea în circuite agro-turistice		
MPi2.1 - Încurajarea și susținerea creării unor pensiuni în gospodării tradiționale, prin includerea în trasee de turism cultural <ul style="list-style-type: none"> - Se sugerează și asigurarea unor servicii de gastronomie locală pentru cunoașterea tradițiilor în acest domeniu	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Ineu, Gurahonț, Hălmagiu, Semeac, Șicula, Zerind - Responsabilitate: MC, MTS; DJC Arad, ONG, CL
MPi2.2 - Înființarea unor școli pentru meserii în domeniul construirii specifice <ul style="list-style-type: none"> - Se sugerează organizarea școlilor sezoniere, cu participarea unor meșteri locali, cu subvenționare publică, privată sau în parteneriat	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Chișineu-Criș, Ineu, Lipova, Bata, Beliu, Hălmagiu, Socodor, Vârfurile - Responsabilitate: MC, ME, MF, MTS, DJC Arad, ONG, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPi2.3 - Stimularea strategică a înființării unor școli locale de pregătire a tinerilor în domenii de interes pentru turism</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sunt sugerate pregătiri în domeniile gastronomiei locale, servicii hoteliere, ghizi turistici locali, etc.	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Ineu, Lipova, Nădlac - Responsabilitate: MC, ME, MTS, DJC Arad, ONG, CL
<p>MPi2.4 - Încurajarea creării unor sisteme de călătorii ieftine de studii etnografice pentru tineri cercetători, în zone cu tradiții de meserii, meșteșuguri pe cale de dispariție</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistemele propuse se vor subvenționa de către autoritățile locale sau de către firme private de transport	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Chișineu-Criș, Ineu, Lipova, Bata, Beliu, Hălmagiu, Socodor, Vârfurile - Responsabilitate: MC, ME, MTS; DJC Arad, ONG, CL
<p>MPi2.5 - Inițierea și localizarea unor târguri tematice, cu caracter repetabil și identitar, de meșteșuguri tradiționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se vor localiza târguri de produse de gastronomie sau artizanat, în eventuală mixare cu evenimente artistice, după modelul unor manifestări tradiționale zare (ex.: Târgul de pe Muntele Găina)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Ineu, Hălmagiu, Semlac, Șicula, Zerind - Responsabilitate: MC, MTS, MEAT, DJC Arad, ONG, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTPI3 – Obiectiv specific: Susținerea tradițiilor evenimentelor culturale locale și a multiculturalității		
MPi3.1 - Localizarea și susținerea evenimentelor dedicate unor evenimente istorice și a "zilelor tradiționale" ale comunelor și orașelor - Măsura contribuie la judicioasă localizare și organizare a unor evenimente care sunt înscrise cu regularitate pe agenda autorităților locale și în strategiile culturale	*	- Nivel de aplicare: Dieci, Felnac,, Grăniceri, Hălmagiu, Hălmăgel, Hășmaș, Secusigiu - Responsabilitate: MC, MTS DJC Arad, ONG, CI
MPi3.2 - Susținerea manifestărilor repetabile (festivaluri muzicale, de teatru, de folclor, cinematografice, etc) - Sunt vizate evenimente recunoscute pe plan local, zonal, național, internațional	*	- Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș Lipova, Nădlac - Responsabilitate: MC, MTS; DJC Arad, ONG, CJ
MPi3.3 - Promovarea activităților culturale ale comunităților diferitelor etnii conlocuitoare și relaționarea activă a acestora cu administrațiile publice locale - Sunt încurajate, emisiuni culturale, festivaluri, spectacole de teatru în limbile minorităților, ca și activitate organizațiilor fiecărei etnii, prin promovare mass media	*	- Nivel de aplicare: Județ, Arad, Ineu, Nădlac, Apateu, Beliu, Birchiș, Bocsig, Craiva, Dorobanți, Ghioroc, Grăniceri, , Păuliș, Petriș, Pilu, Socodor, Șicula, Șimand, Vinga - Responsabilitate: CJ, Comunitățile minorităților

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTPp - Obiectiv sectorial al domeniului patrimoniu construit: Protejarea și valorificarea peisajului și diminuarea impactului negativ asupra acestuia		
OTPp1 – Obiectiv specific: Controlul dimensionării intravilanelor și al autorizării echilibrate a construirii pentru conservarea peisajelor, definirea și reglementarea unităților de peisaj		
MPp1.1 - Instituirea "Planurilor de peisaj" ca parte componentă a documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism în sprijinul reglementării judicioase a teritoriilor UAT-urilor <ul style="list-style-type: none"> - Măsura vizează activitatea științifică și juridică de elaborare a unei metodologii și a unui conținut cadru de definire a Planurilor de peisaj și de promovare legală a acestora 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Comunitatea profesională a arhitecților, urbaniștilor și peisagiștilor, Elaboratori de documentații de a.t și u. publici și/sau privați, Toate UAT-urile din județ, cu excepția municipiului Arad - Responsabilitate: MDLPA, MC, MC, CJ CL
MPp1.2 - Delimitarea peisajelor/peisajelor degradate și instituirea prin reglementări, a măsurilor de recuperare ecologică <ul style="list-style-type: none"> - Se aplică corelat cu măsura MPp1.1. 	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Ineu, Nădlac, Pâncota, Pecica, Archiș, Buteni, Dieci, Felnac, Ghioroc, Grăniceri, Hălmagiu, Hălmăgel, Hășmaș, Mișca, Moneasa, Pilu, Șeitin, Șilindia, Șiria, Șiștarovăț, Vârfurile, Zădăreni, Zerind - Responsabilitate: MDLPA; MC, MC, CJ CL
MPp1.3 - Controlul extinderii intravilanelor sau al dezvoltărilor neautorizate în extravilanele localităților	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, Toate UAT-urile - Responsabilitate: MDLPA,

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea în vederea avizării, axată pe raționalizarea utilizării terenurilor intravilane, în comisiile de avizare constituite la CJ Arad sau în CZMi sau SUZP-CNMI		MADR, MMPA, CJ, CL
MPP1.4 - Organizarea de trasee și facilități pentru turism, sport și agrement, tematice, în funcție de resurse naturale/peisaj/peisaj cultural <ul style="list-style-type: none"> - Conceperea unor trasee de turism tematic echilibrat cu utilizarea resurselor naturale și pentru activități sportive (alpinism, drumeții, mountain-byke, etc.)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: UAT-uri în Țara Zărandului, pe Valea Mureșului și pe Valea Crișului Alb, Câmpia Aradului - Responsabilitate: MDLPA; MADR, MMPA, MC, MTS; CJ, CL
OTPP2 – Obiectiv specific: Încurajarea conservării și valorificării gospodăriilor și construcțiilor rurale tradiționale în zone cu peisaj cultural identificabil		
MPP2.1 - Dezvoltarea de programe la nivel zonal pentru valorificarea integrată a relațiilor simbiotice dintre patrimoniul cultural/fond fizic și cel natural <ul style="list-style-type: none"> - Măsură de stimulare a aplicațiilor de finanțări diverse pentru dezvoltarea unor gospodării tradiționale din zone cu peisaj natural conservat	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Județ, UATB-uri din Valea Mureșului, Țara Zărandului, Câmpia Aradului, poalele Munților Apuseni - Responsabilitate: MMPA, MC, MTS; CJ, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPp2.2 - Promovarea prin documentații de urbanism a conservării tipurilor de așezări rurale tradiționale și reglementarea protejării specificităților morfo-spațiale și funcționale ale acestora (locuire, activități agrio-zootehnice, meșteșugărești, etc.), a materialelor și tehnicilor de realizare a construcțiilor, a specificității arhitectural-stilistice ca trăsături definitorii de peisaj cultural</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de regulamente locale de urbanism în respect pentru caracteristicile așezărilor și cu detalieri privitoare la elemente caracteristice de aspect și stil arhitectural, materiale, cromatică, etc.	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Ineu, Lipova, Pâncota, Bârsa, Birchiș, Buteni, Secusigiu, Șiria, Vladimirescu - Responsabilitate: MDLPA; MADR, MMPA, MC, MTS; CJ, CL
<p>MPp2.3 - Realizarea unor ghiduri locale de construire și amenajare a construcțiilor din zone rurale, conținând prescripții de materiale, forme, cromatici, tehnici recomandate și atașate regulamentelor locale de urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ghidurile se vor realiza după modelul celor de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural realizate cu sprijinul O.A.R.	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: CL din UAT-uri rurale, Elaboratori documentații de arhitectură și u. Proprietari și investitori privați - Responsabilitate: MDLPA, MMPA, MC, MTS; CJ, CL

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MPp2.4 - Inventarierea unor gospodării cu tipologii de organizare specifice unor etnii stabilite în regiune în vederea evidențierii unor peisaje culturale particularizate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura se referă la cunoașterea caracteristicilor așezărilor populate de comunități de (maghiari, germani, slovaci, sârbi, bulgari, cehi, ucraineni, ruteni, evrei, romi)	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Curtici, Nădlac, Pâncota, Fântânele, Ghioroc, Grăniceri, Macea, Peregu Mare, Șiria, Târnova, Vinga, Zerind, Zimandu Nou - Responsabilitate: MDLPA; MADR, MEAT; MMPA, MC, MTS; CJ, CL
<p>MPp2.5 - Inițierea unor rute turistice culturale cu legături în teritoriul regional și în afara granițelor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se urmărește cunoașterea resurselor de patrimoniu natural, peisaj natural, peisaj cultural interzonal	*	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de aplicare: Arad, Chișineu-Criș, Curtici, Nădlac, Pecica, Dorobanți, Grăniceri, Iratoșu, Peregu Mare, Pîlu, Socodor, Zerind - Responsabilitate: MDLPA; MEAT; MMPA, MC, MTS; CJ, CL

* Programele și proiectele sunt detaliate în cadrul acestui capitol la punctul **Programe și proiecte majore**

Acronime utilizate: MF – Ministerul Finanțelor, Mi – Ministerul de Interne, MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, MEAT – Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, MTI – Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, MDLPA – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, MIPE- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, ME- Ministerul Educației, MC – Ministerul Culturii, MTS – Ministerul Tineretului și Sportului, CNAIR – Compania Națională pentru Administrarea Infrastructurii Rutiere, ANAMP – Administrația Națională a Ariilor Naturale protejate, PNLN Arad – Parcul național Lunca Mureșului Arad, INP – Institutul Național al Patrimoniului, UNRMI - Uniunea națională al Restauratorilor de Monumente Istorice, OAR – Ordinul Arhitecților din România, RUR – Registrul Urbaniștilor din România

OTP - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Patrimoniu"

OTPN – Obiectiv specific al subdomeniului "Patrimoniu natural"

OTPC – Obiectiv specific al subdomeniului "Patrimoniu construit"

OTPi - Obiectiv specific al subdomeniului "Patrimoniu imaterial"

OTPP – Obiectiv specific al subdomeniului "Peisaj"

MPN – Măsuri specifice ale obiectivelor de patrimoniu natural

MPc – Măsuri specifice ale obiectivelor de patrimoniu construit

MPi – Măsuri specifice ale obiectivelor de patrimoniu imaterial

MPp - Măsuri specifice ale obiectivelor de peisaj

Politici publice teritoriale

Identificarea politicilor publice teritoriale aplicabile în vederea implementării obiectivelor strategice de dezvoltare are în vedere, în primul rând, definirea acestora. **Politicele publice** sunt acțiuni realizate de către autorități (centrale sau locale) ca răspuns la problemele care vin dinspre societate. Se poate deci, vorbi despre politici publice atunci când o autoritate publică, centrală sau locală își propune, cu ajutorul unui program de acțiune coordonat, să modifice mediul economic, social, cultural al actorilor sociali. La nivel național, politicile publice pot apărea dinspre oricare dintre instituțiile majore ale statului (Parlament, Președinte, Guvern, autorități centrale sau locale).

La nivel teritorial, politicile publice pot sau trebuie, după caz, să însumeze un efect cumulat din mai multe domenii:

- **Politici publice privind bugetul și finanțele** (politici de dezvoltare în domeniul finanțelor, bugetului, serviciilor financiare și al finanțelor publice, politici de dezvoltare în domeniul veniturilor statului, impozitării și administrației impozitelor);
- **Politici publice privind serviciile** (politici privind comerțul și serviciile sociale);
- **Politici publice în domeniul afacerilor** (politici de îmbunătățire a mediului de afaceri);
- **Politici publice privind transporturile și comunicațiile** (politici de dezvoltare a transporturilor, politici de dezvoltare a sectorului comunicațiilor);
- **Politici publice privind resursele naturale, producția agricolă** (politici privind dezvoltarea durabilă în domeniul gestionării pădurilor, apelor, politici privind utilizarea terenurilor);
- **Politici publice regionale** (politici regionale, politici privind planificarea spațiului, politici de dezvoltare rurală și urbană);
- **Politici publice privind mediul** (politici privind protecția mediului, protecția naturii și dezvoltarea durabilă);

- **Politici publice privind domeniul societății civile și democrației** (mass-media, politici privind ONG-urile, tineretul, religia);
- **Politici publice privind administrația publică** (politici pentru dezvoltarea administrației publice democratice, politici privind tehnologia informației și comunicațiile – e-policy);
- **Politici publice privind cultura** (politici pentru protecția drepturilor de autor și a monumentelor culturale, politici pentru dezvoltarea arhivelor, arhitecturii, artei folclorice, teatrului, muzicii, muzeelor, bibliotecilor, artelor vizuale, industriei cărților, literaturii și cinematograției);
- **Politici publice în domeniul educației și științelor** (politici pentru dezvoltarea educației generale, a școlilor profesionale, a muncii și sistemului de studii universitare, politici de dezvoltare în domeniul educației universitare și al științei);
- **Politici publice în domeniul turismului, sportului și activităților de relaxare** (politici de dezvoltare a turismului, sportului și activităților de relaxare),
- **Politici publice privind justiția** (politici privind dezvoltarea bazei normative și a legislației);
- **Politici publice privind afacerile interne** (politici privind asigurarea protecției granițelor statului, protecția contra incendiilor, intervenții de protecție civilă).

Până în acest moment notăm că, privitor la **domeniul strategic al Patrimoniului natural și construit, imaterial și peisaje** constatăm îndeosebi efectele politicilor publice din domeniul mediului și al culturii, reflectate în atitudini legale protective ale unor importante valori componente ale cadrului natural (rezervații naturale și științifice, parcuri naturale, zone umede de importanță internațională, arii de protecție specială avifaunistică, situri de importanță comunitară), și ale celui construit (monumente istorice – monumente, ansambluri, situri). De la nivelul administrațiilor publice locale, efecte resimțite din aria politicilor publice predomină în sectoarele transporturilor, infrastructurilor și comunicațiilor și secvențial, al planificării spațiale în mediul rural și urban și al turismului (care, în multe cazuri tinde să asimileze – din păcate, mai mult la nivel declarativ - și misiunile domeniilor anterioare).

Așa cum s-a constatat din analizele și diagnosticele etapelor anterioare **domeniul menționat este încă marcat de serioase lacune/disfuncții care impun adoptarea unor politici de susținere financiară (revitalizarea patrimoniului construit în condițiile în care programe naționale semnificative actuale sunt mult sub-bugetate, stimularea angajaților din instituțiile de cultură, educarea populației (îndeosebi a celei tinere) în sensul cunoașterii și conștientizării valorilor comunitare, perfecționarea bazei legislative a domeniului, parteneriatul administrațiilor publice cu reprezentanții societății civile, dezvoltarea capacităților administrative locale, dezvoltarea rațională și profitabilă a turismului, dezvoltarea spațială coerentă, publicitatea judicioasă prin mijloace mass-media).**

Programe și proiecte majore

Situațiile cunoscute până în acest moment, privitoare la programe și proiecte inițiate la nivelul județului Arad sau al UAT-urilor componente relevă doar o inițiativă de interes concret pentru domeniul strategic analizat, respectiv **un proiect depus pentru finanțare din Programul Operațional Asistență tehnică 2014-2020 (fonduri UE), referitor la "Sprijin la nivelul Regiunii de Dezvoltare Vest pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură."**

În raport cu obiectivele sectoriale și terțiare aferente strategiei concepute în această etapă și preluând măsurile acceptate în continuare din strategia aferentă precedentului PATJ se pot configura programe astfel:

- Protecția și valorificarea prin studii/proiecte de dezvoltare integrată (accesare fonduri structurale) a zonelor cu valoare istorică și a ansamblurilor cu valoare urbanistică sau arhitecturală din: centrele istorice urbane Lipova Ineu, Nădlac, Pâncota, ansamblurile centrale rurale din comunele: Șiria, Păuliș, Bârzava, Ghioroc, Vărădia de Mureș, Vinga, Cetatea Aradului;
- Proiecte și studii de dezvoltare integrată a zonelor cu mare concentrare de patrimoniu construit și peisaj cultural: Valea Mureșului, Podgoria Aradului, Zona Hălmațiu, Țara Zărandului, Zona Moneasa, Zona Cermei-Hășmaș, Zona Chișineu-Criș, Zona Curtici-Sântana;
- Restaurarea și valorificarea prioritară a patrimoniului construit din localități cu densitate mare de valori culturale și naturale (Arad, Pâncota, Lipova, Sântana, Vladimirescu, Zădăreni, Păuliș, Șiria; Petriș, Hălmațiu;
- Restaurarea și valorificarea prioritară a patrimoniului construit din localități cu monumente istorice pe trasee istorice sau tematice (conace, castele): Arad, Macea, Săvârșin, Șiria, Pâncota, Mocrea, Șofronea, Petriș și cu biserici/mănăstiri;
- Restaurarea, reabilitarea și conservarea monumentelor aflate într-o stare avansată de degradare, în conformitate cu studii de specialitate: cetățile Șoimoș, Șiria, Dezna, mănăstirea franciscană din cetatea Aradului (sever avariata), cetatea Ineului, biserica mănăstirii Bezdin, mănăstirea Radna, biserica voievodală de la Hălmațiu, castelul Mocioni de la Bulci, ansamblul bisericii catolice Zăbrani, Podul turcesc de la Seleuș, biserici de lemn;
- Reabilitarea liniei de tramvai: Radna-Păuliș-Ghioroc-Șiria-Pâncota și a traseului actual al celei care e funcțională Ghioroc-Sâmbăteni-Cicir-Mândruloc-Vladimirescu-Arad și includerea în circuit turistic;
- Reabilitarea complexului balnear Lipova Băi și includerea în circuit turistic;
- Program complex de realizare/îmbunătățire a căilor de acces către obiectivele culturale - priorități cetățile Șoimoș, Șiria, Dezna; drum Țela - Bulci, Săvârșin – Troaș, Frumușeni - sit arheologic Mănăstirea Bizere;
- Restaurarea prioritară și refuncționalizarea structurii tehnice Canalul Morilor de pe lângă Crișul Alb;
- Program complex de consolidare și restaurare prioritară a bisericilor de lemn de pe Valea Superioară a Crișului Alb și Valea Mureșului;
- Program de valorificare a unor muzee tematice (muzeul cofetăriei, muzeul caricaturii);
- Inițierea proiectării și realizării unui muzeu de arhitectură vernaculară specifică Țării Zărandului;
- Program și proiecte de localizarea și susținerea evenimentelor dedicate unor evenimente istorice, a "zilelor tradiționale" ale comunelor și orașelor și a unor târguri tematice;
- Programe la nivel zonal pentru valorificarea integrată a relațiilor simbiotice dintre patrimoniul cultural/fond fizic și cel natural (așezări specifice pe valea Mureșului, Țara Zărandului, Câmpia Aradului, arealele montane ale Munților Apuseni).

3. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Din perspectiva rețelei de localități, la nivelul teritoriului județului Arad se urmărește valorificarea avantajelor naturale ale teritoriului județean prin proiectarea unei structuri funcționale a teritoriului capabilă să susțină o creștere economică durabilă.

Propunerile privind evoluția rețelei de localități vizează realizarea unei relații armonioase între localitate și teritoriu pe baza principiilor privind dezvoltarea durabilă, echilibrarea internă, deschiderea spre exterior, valorificarea potențialului existent, complementaritatea funcțională și sporirea autonomiei locale.

O rețea de localități echilibrată presupune ierarhizarea localităților rețelei urbane, ceea ce se traduce printr-o dependență definită și coerentă între toate așezările din acest județ. Ierarhizarea localităților pe ranguri așa cum a fost definită de Legea 351/2001 este orientată pe funcțiile administrative și nu face distincții între centre aflate în aceeași categorie, pe baza dezvoltării funcțiilor economice.

3.1. Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivul domeniului rețeaua de localități poate fi formulat astfel:

OTR – O rețea de localități echilibrată și autonomă, promovată printr-un parteneriat privind coordonarea și gestionarea dezvoltării durabile în spațiul județean. Relații armonioase între localități și teritoriu pe baza principiilor privind dezvoltarea durabilă, echilibrarea internă, deschiderea spre exterior, valorificarea potențialului existent, complementaritatea funcțională și sporirea autonomiei locale.

Direcția principală de intervenție necesară atingerii obiectivelor propuse se referă la promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare.

- Centru urban est-european și pol supraregional rang II :- municipiul Arad, pentru care se propune întărirea competitivității pe baza atragerii investițiilor de vârf și creșterii economice, dezvoltarea funcțiilor administrativă și culturală, ridicarea nivelului de dotare și echipare;
- poli teritoriale – pentru care se propune creșterea rolului polarizator și de echilibru la nivelul rețelei de localități, prin dezvoltare și diversificare economică, descentralizarea/delocalizarea unor funcțiuni, ridicarea nivelului de dotare și echipare: Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac și Curtici
- poli locali – orașe mici, furnizori de servicii și centre de revitalizare economică a zonelor rurale polarizate: Pecica, Pâncota și Sebiș
- poli rurali de dezvoltare, centre de polarizare intercomunală în zonele profund rurale, pentru care se propune dezvoltarea bazei de dotări și a unor funcțiuni agro-industriale, servicii și industrie mică (comunele Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț) sau diversificarea activităților turistice prin dezvoltarea infrastructurii specifice turismului (comuna Săvârșin)

La baza constituirii relațiilor dintre centrele polarizatoare și localitățile polarizate este cooperarea intercomunală/interorășenească, condiție esențială de asigurare a creșterii competitivității localităților. Relațiile de cooperare dintre localitățile rurale sau urbane și rurale nu presupun modificări ale statutului administrativ, ele se constituie prin parteneriate voluntare și acorduri între administrațiile teritoriale

O formă de parteneriat care necesită atenție o reprezintă sisteme urbane:

- sistemul urban Arad care include municipiul Arad și orașele Nădlac, Pecica, și Lipova;

- sistemul urban potențial Central care include orașele Curtici, Sântana și Pâncota;
- sistemul urban potențial Nord care include orașele Chișineu-Criș, Ineu și Sebiș;

Consolidarea rolului orașelor mici ca furnizori de servicii pentru zonele rurale și ca centre de revitalizare economică a acestora se propune a se realiza diferențiat, în funcție de nivelul de dezvoltare al fiecăruia.

Pentru toate centrele de polarizare intercomunală se propune formarea și consolidarea rolului polarizator prin dezvoltarea bazei de dotări în funcție de mărimea ariei de influență și a gradului de centralitate, precum și prin dezvoltarea unor funcțiuni agro-industriale, servicii și mică industrie care să valorifice resursele locale. În general putem considera că tipologia funcțională actuală a localităților nu se va schimba radical. Diversificarea activităților economice, chiar și în localitățile rurale nu va modifica tipologia predominant agrară a acestora.

Alegerea acestor centre s-a făcut în urma unor analize ce au avut la bază potențialul lor de dezvoltare (uman și material), existența unor dotări de servire teritorială și, nu în ultimul rând intenția de a echilibra rețeaua de localități a județului Arad. Alegerea acestor localități spre care atenția autorităților județene și locale trebuie să se îndrepte cu prioritate, nu exclude obiectivul de a ridica statutul celorlalte localități rurale. Cu cât mai multe localități vor oferi condiții similare cu cele din mediul urban, cu atât acest lucru va fi în folosul locuitorilor și al județului.

Pentru toate centrele de polarizare intercomunală se propune formarea și consolidarea rolului polarizator prin dezvoltarea bazei de dotări în funcție de mărimea ariei de influență și a gradului de centralitate, precum și prin dezvoltarea unor funcțiuni agro-industriale, servicii și mică industrie care să valorifice resursele locale. În general putem considera că tipologia funcțională actuală a localităților nu se va schimba radical. Diversificarea activităților economice, chiar și în localitățile rurale nu va modifica tipologia predominant agrară a acestora.

Celelalte sate reședință de comună – rangul IV – au rol polarizator exclusiv asupra teritoriului administrativ al comunei respective, pentru acestea fiind necesară dezvoltarea echipării edilitare și completarea dotărilor, după caz, corespunzător reglementărilor prevăzute în Legea nr. 351/2001. Se propune diversificarea funcțională prin dezvoltarea unor funcțiuni diferite de cele agricole: mică industrie de prelucrare a produselor agricole, servicii sau agroturism.

Asigurarea unui nivel ridicat și a unui sistem echilibrat de servire a populației din punct de vedere economic și social reprezintă o altă direcție de intervenție necesară având în vedere problemele majore de echipare și dotare semnalate în majoritatea localităților. Considerată a fi unul dintre aspectele importante care definesc nivelul de dezvoltare, dotare și echipare corespunzător fiecărui tip de localitate urbană, situația satisfacerii indicatorilor cantitativi și calitativi minimali de definire conform Legii nr. 351/2001 a fost prezentată în faza anterioară.

Obiectivele strategice sectoriale

Strategia de regenerare a comunităților impune rezolvarea problemelor importante pentru comunitate: asigurarea unor condiții de locuit decente, atât în mediul urban cât și în cel rural; existența unei infrastructuri de transport pentru accesul facil al locuitorilor atât în zonele de interes din interiorul localităților cât și între localități; dezvoltarea rețelelor de servicii pentru asigurarea accesului populației la rețelele de apă, canalizare, energie electrică, gaze; crearea spațiilor propice pentru desfășurarea activităților recreative, de sport și agrement.

Cele șapte obiective sectoriale ale domeniului structura teritoriului subdomeniul rețeaua de localități sunt următoarele:

OTR1 – Dezvoltarea și echilibrarea rețelei de localități

Este necesară, o distribuție cât mai echilibrată a populației și activităților în spațiul județean, astfel încât aceasta să beneficieze de condiții echivalente de muncă și viață. Politicile diferențiate de locuire, dotare și crearea de locuri de muncă precum și parteneriatul dintre localitățile județului, pot duce la o optimizare a distribuției populației în teritoriu.

Dezvoltarea centrelor urbane mai mici, considerate a fi poli județeni/locali (Pecica, Sântana, Lipova, Ineu, Chișineu-Criș, Nădlac, Curtici, Pâncota, Sebiș) trebuie să aibă un rol important la nivelul teritoriului județean Arad. Acești poli trebuie să fie principalele elemente de dezvoltare ale sistemului de localități mijlocii care să asigure un echilibru teritorial, să poată valorifica oportunitățile de dezvoltare în arealele lor de influență și să contribuie la realizarea de parteneriate la nivel urban-rural.

OTR2 – Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea infrastructurii educaționale

Un deziderat important îl reprezintă creșterea calității nivelului de învățământ și adaptarea acestuia la standardele internaționale pentru pregătirea teoretică și practică a viitorilor profesioniști în diferite domenii ale industriei, precum și necesitatea unei conectivități informale a sistemului educațional cu mediul de afaceri, precum și cu alți actori interesați (AJOFM, etc.).

Învățământul se realizează pe două dimensiuni majore: una de calificare a forței de muncă și una de cercetare în domeniile specifice județului. Ambele direcții trebuie să preocupe atât autoritatea publică implicată în acest proces, cât și sectorul privat interesat în eficientizarea activității desfășurate (prin creșterea calității și a productivității).

Prioritățile de intervenție trebuie să acorde o atenție specială mediului rural și calificării forței de muncă din acest mediu, pentru atingerea unor obiective specifice.

OTR3 – Creșterea accesibilității și calității serviciilor de sănătate prin reabilitarea/modernizarea/ echiparea infrastructurii specifice

Direcțiile de intervenție necesare pentru atingerea acestui obiectiv iau în considerare diferențele foarte mari între serviciile oferite în mediul rural față de cele din urban (accesibilitate redusă la serviciile medicale primare, stomatologice, farmaceutice, ca și infrastructura necorespunzătoare a dispensarelor rurale), precum și accesibilitatea redusă la serviciile de specialitate ambulatorii și la serviciile de medicină de urgență prespitalicească.

Îmbunătățirea asistenței medicale primare se propune a se realiza prin reabilitarea, modernizarea și, unde este cazul, prin amenajarea în spații noi corespunzătoare, a cabinetelor medicale din fostele dispensare rurale.

OTR4 – Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Dezvoltarea serviciilor sociale orientate vizează promovarea autonomiei persoanelor vulnerabile și creșterea capacității acestora de integrare socială.

Infrastructura tehnică și socială are rol de sprijinire a activităților socio-economice din județ și are implicații semnificative în ceea ce privește calitatea vieții.

OTR5 – Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii culturale în vederea îmbunătățirii gradului de acces la cultură al populației la nivelul comunităților locale

Direcțiile de intervenție pentru reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii culturale se vor orienta spre fiecare dintre categoriile de dotări specifice actului cultural.

Modernizarea serviciilor culturale se va realiza prin dotarea așezămintelor cu echipament modern de practică culturală, diversificarea funcțiilor pentru ca instituțiile culturale să devină "puncte de acces universal comunitar", înființarea de "centre multifuncționale" cu acces la Internet și cu site propriu atât în mediul urban cât și în rural.

OTR6 – Dezvoltarea infrastructurii sportive specifice în acord cu rolul localităților și necesitățile populației

Activitatea sportivă desfășurată în prezent în rețeaua unităților pentru sport trebuie să se bazeze atât pe dotările existente cât și pe diversificarea acestora pentru a valorifica potențialul existent pentru sporturi de iarnă și alte activități sportive asociate turismului.

Pentru completarea infrastructurii existente se propune realizarea de săli de sport și stadioane în localitățile urbane – poli locali de dezvoltare care în prezent nu dispun de acest tip de dotări.

OTR7 – Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial

Creșterea calității locuirii este înțeleasă ca ansamblul de măsuri pentru regenerarea comunităților - în special privind calitatea locuințelor și a infrastructurii edilitare; accesul la servicii publice (sănătate, îngrijire, educație, etc.) și siguranță, dar și dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber.

3.2. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Din analiza gradului de implementare a măsurilor conținute în Documentația anterioară "Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad", Proiect Nr. 6961/2007 a fost elaborată de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT – București se poate observa că pentru subdomeniul rețeaua de localități, în cadrul acelei documentații, a fost formulate trei obiective sectoriale:

- "Dezvoltarea unei rețele de localități policentrice, echilibrate în teritoriu și racordate la sistemul urban național/regional"
- "Asigurarea unei rețele de dotări pentru servicii publice de calitate și diversificate, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață pentru locuitori și creșterea atractivității localităților"
- "Asigurarea condițiilor de locuire la standarde moderne pentru populație"

Actuala documentație propune un set de obiective specifice care preiau și actualizează anumite elemente ce se regăseau în documentația anterioară.

Apar însă și elemente noi, actualizate care vor asigura teritoriului județului Arad o viziune nouă de dezvoltare în subdomeniul rețelei de localități.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective)

Pentru realizarea Strategiei de dezvoltare spațială a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad sunt prezentate principalele măsuri care concură la fundamentarea politicilor publice privind valorificarea durabilă și protejarea resurselor naturale, dezvoltarea armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor și localităților, realizarea unei infrastructuri tehnice moderne care să optimizeze integrarea teritoriului studiat în structurile regionale, naționale și europene, precum și conservarea și protecția calității mediului

Măsurile aferente celor 7 obiective sectoriale sunt:

Pentru OTR1. Dezvoltarea și echilibrarea rețelei de localități

MR1.1 Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități;

Promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare, în relație cu funcțiunile economico-sociale și cu rolul lor teritorial:

- Centru urban est-european și pol supraregional rang II :- municipiul Arad, pentru care se propune întărirea competitivității pe baza atragerii investițiilor de vârf și creșterii economice, dezvoltarea funcțiilor administrativă și culturală, ridicarea nivelului de dotare și echipare;
- poli teritoriali – pentru care se propune creșterea rolului polarizator și de echilibru la nivelul rețelei de localități, prin dezvoltare și diversificare economică, descentralizarea/delocalizarea unor funcțiuni, ridicarea nivelului de dotare și echipare: Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac și Curtici
- poli locali – orașe mici, furnizori de servicii și centre de revitalizare economică a zonelor rurale polarizate: Pecica, Pâncota și Sebiș
- poli rurali de dezvoltare, centre de polarizare intercomunală în zonele profund rurale, pentru care se propune dezvoltarea bazei de dotări și a unor funcțiuni agro-industriale, servicii și industrie mică (comunele Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț) sau diversificarea activităților turistice prin dezvoltarea infrastructurii specifice turismului (comuna Săvârșin)

La baza constituirii relațiilor dintre centrele polarizatoare și localitățile polarizate este cooperarea intercomunală/interorășenească, condiție esențială de asigurare a creșterii competitivității localităților. Relațiile de cooperare dintre localitățile rurale sau urbane și rurale nu presupun modificări ale statutului administrativ, ele se constituie prin parteneriate voluntare și acorduri între administrațiile teritoriale

O formă de parteneriat care necesită atenție o reprezintă sisteme urbane:

- sistemul urban Arad care include municipiul Arad și orașele Nădlac, Pecica, și Lipova;
- sistemul urban potențial Central care include orașele Curtici, Sântana și Pâncota;
- sistemul urban potențial Nord care include orașele Chișineu-Criș, Ineu și Sebiș;

Constituirea zonei metropolitane a Municipiului Arad este necesară pentru a contracara efectele dezvoltării spontane (cu consecințele precum utilizarea ineficientă a resurselor de teren).

Toți acești poli urbani de mici dimensiuni vor deveni adevărate "motoare ale dezvoltării" în teritoriul județean și vor avea un dublu rol: pe de o parte funcția de centre județene cu rol de echilibru în rețeaua de localități, de acum și pe de alta parte pot deveni (împreună cu teritoriul lor de influență) parte a sistemului policentric la nivel județean și chiar regional. De asemenea echilibrarea rețelei de localități a județului se propune a se face prin racordarea sa la rețeaua de localități a județelor vecine Timiș, Bihor și Hunedoara.

MR1.2 Asigurarea unui nivel ridicat și a unui sistem echilibrat de servire a populației din punct de vedere social și economic;

Satisfacerea indicatorilor cantitativi și calitativi minimali de definire în localitățile urbane, prin extinderea și completarea dotărilor publice cu rol teritorial și a echipării edilitare, respectiv, îndeplinirea pentru fiecare localitate a numărului de indicatori care nu ating valorile impuse prin Legea nr. 351/2001.

Pentru a putea deveni o zonă atractivă pentru resursele înalt specializate, județul Arad trebuie să aibă capacitatea de a asigura minim condițiile de bază și confort în privința dotării edilitare.

Asigurarea unui sistem echilibrat de servire prin dotarea la un nivel corespunzător cu aria fiecăruia de influență, a centrelor de polarizare principale – Arad, Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac, Curtici, Pecica, Pâncota și Sebiș – și a centrelor intercomunale propuse (Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț, Săvârșin)

MR1.3 Stabilirea unor noi relații urban – rural, ca suport în coordonarea și eficientizarea măsurilor de amenajare a teritoriului;

Relațiile care se stabilesc între localitățile urbane și rurale sunt deosebit de complexe: economice, demografice, politico – administrative, comerciale sau social – culturale și de recreere. Menținerea unor relații echilibrate între zonele urbane și rurale trebuie susținută prin parteneriate care să aibă în vedere: dezvoltarea unei structuri echilibrate a localităților și îmbunătățirea accesibilității, diversificarea economiei într-un context urban – rural largit, conservarea și protejarea resurselor naturale și a patrimoniului cultural.

Promovarea parteneriatului ca formă de cooperare pentru atingerea unor obiective comune și facilitarea accesului la fonduri, în cadrul unor teritorii diferențiate, respectiv:

- sistemul urban Timișoara-Arad pol economic modern și competitiv (cu accent pe următoarele domenii de excelență: IT&C, tehnologii de vârf, automotive, industrii culturale și creative, energii regenerabile, agricultură ecologică);
- zona metropolitană de cooperare Arad care include municipiul Arad și orașele Nădlac, Pecica, și Lipova;
- sistem urban potențial Central care include orașele Curtici, Sântana și Pâncota;
- sistem urban potențial Nord care include orașele Chișineu-Criș, Ineu și Sebiș
- zonele de cooperare intercomunitară între orașele mici și zonele rurale pe care le polarizează;

MR1.4 Dezvoltarea spațială a rețelei de localități prin reglementarea dezvoltării urbanistice.

O trăsătură fundamentală a procesului de reformă administrativă vizează creșterea gradului de cooperare dintre autoritățile publice locale. Trebuie avute în vedere dezvoltarea unor instrumente de politică publică prin intermediul cărora să se stimuleze cooperarea autorităților locale în vederea creșterii nivelului de satisfacție a cetățenilor județului Arad și îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice.

Este necesară elaborarea și/sau actualizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, la nivel județean, micro regional și local pentru reglementarea dezvoltării în teritoriul județean:

- vizate cu prioritate următoarele documentații: Planurile Urbanistice Generale ale municipiilor, orașelor și comunelor, Planuri de amenajare a teritoriului zonal metropolitan și interurban, Planuri de amenajare a teritoriului microregional;
- întocmirea unor planuri zonale în arealele cu potențial turistic ridicat (PUZ), pentru a preîntâmpina dezvoltări haotice ale structurilor de cazare și a identifica cele mai potrivite zone pentru dezvoltarea activităților turistice;
- introducerea în regulamentele aferente PUG-urilor a unor prevederi clare referitoare la tipologia constructivă și forma arhitecturală și urbanistică a zonelor construite pentru a asigura conservarea caracterului tradițional valoros și a identității culturale a localităților;
- introducerea în regulamentele PUG-urilor a unor restricții severe privind dezvoltările urbanistice în zone de risc natural (inundații, alunecări de teren);

Un alt aspect important îl vizează monitorizarea aplicării prevederilor cuprinse în regulamentele aferente documentațiilor de urbanism aprobate.

Evitarea dezvoltării urbane extensive (în special de-a lungul căilor rutiere) prin analiza posibilităților de valorificare a terenurilor existente în intravilan, în vederea conservării cadrului natural;

Pentru **OTR2. – Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea infrastructurii educaționale:**

MR2.1 Creșterea accesibilității întregii populații la educația de bază și furnizarea unor servicii de calitate;

Direcțiile de dezvoltare vizează realizarea de noi unități de învățământ, sau de noi săli de clasă în zonele cu un număr ridicat de elevi pe sală de clasă

Reorganizarea învățământului gimnazial prin redistribuirea elevilor în zonele cu un număr redus de elevi pe cadru didactic, sau prin asigurarea deplasării elevilor către unitatea școlară din altă localitate prin transport rutier specializat

Se propune finalizarea campusului preuniversitar în localitatea Nădlac și a realizarea unui campus tehnologic preuniversitar care să deservească toate liceele tehnologice din Arad.

MR2.2 Asigurarea dotărilor necesare parcursului educațional conform nivelului ierarhic al polilor de dezvoltare, prin completarea cu infrastructura corespunzătoare;

Direcțiile de dezvoltare vizează reabilitarea, consolidarea, modernizarea, extinderea și echiparea cu utilități pentru toate unitățile școlare care necesită intervenții de acest tip, este prioritară în special în mediul rural.

Este necesară dezvoltarea cercetării ca activitate conexă învățământului superior prin crearea dotărilor necesare.

MR2.3 Informatizarea și dotarea învățământului liceal, tehnic și profesional;

Această măsură vizează dotarea laboratoarelor, cabinetelor și bibliotecilor școlare cu echipamente IT și tehnologii moderne în liceele și grupurile școlare este necesară atât în mediul rural cât și cele din mediul urban.

MR2.4 Adaptarea sistemului educațional la cerințele angajatorilor.

Scopul acestei măsuri este creșterea calității nivelului de învățământ și adaptarea acestuia la standardele internaționale. Acesta vizează sprijinirea și susținerea introducerii de noi profiluri în sfera învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic, care să deservească nevoile economiei actuale și cu potențial viitor, în conformitate cu perspectivele de dezvoltare din județ și din Uniunea Europeană, și facilitarea accesului tinerilor din medii sociale dezavantajate la educație de calitate la toate nivelurile.

Concomitent se dorește mijlocirea înființării de parteneriate Unități de învățământ – Agenți economici, pentru asigurarea realizării stagiilor de practică pentru elevi, necesare în pregătirea profesională a viitorilor specialiști.

Pentru **OTR3. - Creșterea accesibilității și calității serviciilor de sănătate prin reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii specifice:**

MR3.1 Îmbunătățirea accesibilității instituționale, prioritar în rural;

Creșterea atractivității se va face prin dezvoltarea accesibilității, prin extinderea și modernizarea infrastructurii de transport, a infrastructurii și serviciilor de utilități și prin îmbunătățirea calității vieții atât în mediul urban cât și în mediul rural, asigurarea accesului la locuință, asigurarea infrastructurii și a serviciilor de educație, sănătate și sociale.

Direcțiile de dezvoltare vizează creșterea numărului de medici în unitățile administrativ teritoriale în care valoarea indicatorului locuitor/medic este ridicată.

MR3.2 Asigurarea infrastructurii necesare asistenței medicale de specialitate prin extinderea dotărilor publice necesare;

Aducerea serviciilor medicale de care beneficiază populația județului Arad la nivelul de calitate existent în Uniunea Europeană presupune îndeplinirea unei serii de măsuri de extindere a dotărilor existente:

- înființarea unor spitale și a unor dispensare în orașele în orașele care nu dispun astfel de dotări
- construirea unui nou spital modular ca bază pentru dezvoltarea și optimizarea Spitalului Județean de Urgență și a serviciilor furnizate de această instituție
- construirea unei unități spitalicești pentru secția oncologie în Arad, care să poată prelua pacienți din toată Regiunea de Vest a țării.

MR3.3 Îmbunătățirea asistenței medicale primare;

Este necesară modernizarea, dotarea și extinderea infrastructurii de sănătate (construirea sau renovarea spațiilor/clădirilor destinate activităților medicale cât și echiparea cu aparatură performantă și modernă necesară desfășurării actului medical)

Încurajarea înființării serviciilor medicale în mediul rural trebuie corelată cu reabilitarea, și modernizarea, unde este cazul, a cabinetelor medicale din fostele dispensare rurale.

Direcțiile de dezvoltare vizează dotarea corespunzătoare a unor centre de permanență și extinderea acestui tip de serviciu la nivelul întregului județ, extinderea rețelei de farmacii sau puncte farmaceutice până la nivel de sat respectiv creșterea numărului de cabinete stomatologice în mediul rural;

Un aspect important îl reprezintă organizarea și susținerea unor activități de educație sanitară a populației în scopul prevenirii îmbolnăvirii și adoptării unui stil de viață sănătos.

MR3.4 Îmbunătățirea asistenței medicale de urgență prespitalicească.

Această măsură vizează îmbunătățirea unor aspecte cum ar fi:

- dotarea echipajelor mobile de prim ajutor calificat (descarcerare, transport victime) la stațiile din toate localitățile urbane având puncte de lucru și în centrele intercomunale de polarizare organizate pe lângă unitățile sanitare existente, cu dotarea bazelor operaționale cu echipamente specifice;
- dotarea unităților și subunităților specializate în situații de urgență cu echipamente performante pentru intervenții în timp util și pentru creșterea gradului de acoperire teritorială astfel încât să se îmbunătățească capacitatea de reacție în cazul unor situații de urgență și a unor dezastre naturale.

Pentru **OTR4. - Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor sociale:**

MR4.1 Îmbunătățirea serviciilor pentru copii, tineri și familie;

Se dorește dezvoltarea rețelei de servicii sociale prin:

- Multiplicarea serviciilor existente
- Diversificarea serviciilor existente prin crearea de noi servicii sociale care să ofere servicii integrate sociale și medicale
- Creșterea calității serviciilor sociale prin formarea și specializarea personalului
- Întărirea parteneriatului public-privat

Un alt deziderat îl reprezintă dezvoltarea unor rețele de susținere, de tipul consiliilor comunitare consultative, cu implicarea actorilor relevanți în soluționarea problemelor sociale, pentru copiii și familiile care se confruntă cu situații de dificultate

De asemenea dezvoltarea unor noi servicii sociale comunitare, destinate prevenirii separării copiilor de familiile lor, în funcție de nevoile membrilor comunității: servicii de consiliere, servicii de zi, servicii after school, centre de mediere pentru părinții divorțați sau în curs de divorț, centre de tipul atelierelor creative destinate femeilor și copiilor aflați în dificultate, servicii de zi și de recuperare pentru copilul cu handicap specializate în funcție de o problematică tratată.

Reducerea numărului de copii din sistemul rezidențial este urmărită prin:

- Reintegrarea în familia naturală a copilului
- Dezvoltarea alternativelor de tip familial
- Dezvoltarea serviciilor destinate copilului cu dizabilități și mai ales serviciilor de recuperare și integrare socială și familială a acestuia

Adopția este încurajată ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate

Reducerea numărului de copii în stradă va fi realizată prin reintegrarea socio-profesională și prevenirea recidivei prin:

- Monitorizarea numărului și cazuisticii copiilor în stradă
- Evaluarea cazuisticii copiilor străzii
- Identificarea soluțiilor optime pentru fiecare copil în parte

Dezvoltarea de servicii alternative pentru nevoi personalizate de îngrijire și recuperare a copiilor se va realiza prin o serie de dotări necesare:

- căsuțe de tip familial cu 8 – 10 locuri;
- centru de reabilitare psiho-socială a copilului cu tulburări de comportament;
- centru de zi pentru copilul cu autism;
- restructurarea serviciilor oferite în sistemul rezidențial de tip familial prin modularea unității în cadrul comunității, dezvoltarea serviciilor pentru copiii/tinerii ce părăsesc sistemul de protecție și creșterea eficienței intervențiilor sociale prin dezvoltarea serviciilor în regim de urgență
- centre de zi
- centre maternale
- centre de primire în regim de urgență
- centre de primire în regim de urgență pentru copilul cu handicap
- case de tip familial pentru tineri
- apartamente protejate pentru tineri

MR4.2 Protecția persoanelor vârstnice care necesită asistență socială;

Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice cu/fără handicap prin:

- dezvoltarea la nivel comunitar a serviciilor integrate de îngrijire a persoanelor vârstnice, consiliere, asistență medicală și socială la domiciliu
- perfecționarea personalului care lucrează în sistemul de protecție și asistență a persoanelor vârstnice

- dezvoltarea de centre de zi și de servicii de îngrijire la domiciliu la nivelul comunităților locale

MR4.3 Dezvoltarea / consolidarea parteneriatului public-privat pentru restructurarea și dezvoltarea dotărilor necesare asistenței sociale.

Întărirea parteneriatului public - privat prin;

- implicarea societății civile, ONG-uri, asociații ale persoanelor cu handicap, instituții de cult recunoscute de lege în elaborarea de proiecte;
- încheierea de parteneriate cu ONG-uri a căror activitate este centrată pe problematica asistenței sociale pentru oricare dintre categoriile de persoane vizate
- dezvoltarea și consolidarea unei relații de comunicare și colaborare permanentă cu ONG-uri, asociații ce reprezintă drepturile persoanelor adulte cu handicap

Pentru **OTR5. - Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii culturale în vederea îmbunătățirii gradului de acces la cultură al populației la nivelul comunităților locale:**

MR5.1 Reabilitarea și extinderea așezămintelor culturale;

Inițiative precum construirea unor spații multifuncționale în localitățile în care acestea lipsesc:

- instituții de spectacol în toate orașele cât și în localitățile sistemelor rurale cu rol intercomunal de dezvoltare

De asemenea reabilitarea instituțiilor de spectacol și a muzeelor cu deficiențe ale construcțiilor:

- reabilitarea Caselor de Cultură din mediul urban și a Căminelor Culturale din mediul rural, precum și dotarea acestora cu echipamente necesare evenimentelor culturale;

Întocmirea unor studii de fundamentare privind posibilitatea înființării unor tipuri noi de așezăminte culturale:

- centre zonale pentru educația adulților (cu situare prioritară în aria deficitară în dotări culturale);

Modernizarea serviciilor culturale prin dotarea cu echipament modern de practică culturală, diversificarea funcțiilor pentru ca instituțiile culturale să devină “puncte de acces universal comunitar”, înființarea de “centre multifuncționale” cu acces la Internet și cu site propriu atât în mediul urban cât și în rural;

MR5.2 Promovarea culturii și tradițiilor locale;

Inițiative precum schimburi interculturale, promovarea unor evenimente de tip festivaluri, zilele comunității, tabere de creație, conservarea portului popular, reprezintă activități ce pot trasa blazonul oricărei comunități culturale.

Promovarea cursurilor formative susținute de meșteri consacrați în arta tradițională în cadrul așezămintelor culturale pentru meseriile tradiționale și specifice zonelor respective.

Însușirea sentimentului de mândrie și de apartenență a individului la o comunitate culturală reprezintă un factor important al formării coeziunii sociale la nivel local, pe când la nivel regional și național, coeziunea poate fi tradusă prin creșterea notorietății specificului cultural al județului Arad.

Promovarea tradițiilor și creațiilor culturale prin organizarea unor programe culturale care să pună în valoare tradițiile și personalitățile locale.

Alte posibile direcții de dezvoltare în cadrul acestui obiectiv sunt reprezentate de sprijinirea organizării de activități culturale și artistice prin care este promovat folclorul autentic - obiceiuri locale și port popular (festivaluri populare, zilele orașului/comunei, etc) dar și susținerea și promovarea tinerelor talente în arta sculpturii, picturii, a meșteșugurilor populare și muzicii.

MR5.3 Completarea și modernizarea rețelei de biblioteci publice.

Măsura are în vedere dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor, creșterea accesului publicului la colecții prin diversificarea spațiilor destinate lecturii publice, dezvoltarea infrastructurii IT dar și acțiuni culturale și de formare profesională.

De asemenea sunt vizate reamenajarea bibliotecilor și creșterea gradului de dotarea a acestora precum și realizarea în orașe de biblioteci-mediatecă;

Pentru OTR6. - Dezvoltarea infrastructurii sportive specifice în acord cu rolul localităților și necesitățile populației:

MR6.1 Completarea și diversificarea dotărilor pentru sport.

Înființarea de noi dotări sportive în fiecare dintre UAT-uri prin construirea unor centre multifuncționale de sport în localitățile județului dar și modernizarea și echiparea corespunzătoare a terenurilor și sălilor de sport existente.

Pentru OTR7. - Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial:

MR7.1 Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe.

Prioritizării extinderii și modernizării infrastructurii de locuit reprezintă o măsură firească în contextul în care dezvoltarea economică a județului este condiționată în măsură semnificativă de existența unei infrastructuri publice moderne, cu o răspândire uniformă și cu un grad ridicat de acoperire.

Este necesară reabilitarea integrată a ansamblurilor de locuințe colective prin modernizarea fondului locativ existent cât și a spațiilor publice aferente acestora (spații verzi, spații de joacă, parcări). Reabilitarea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale este o prioritate dar trebuie coroborată cu implementarea unor standarde de calitate adecvate și în cazul construcției de locuințe noi.

Susținerea prin diverse stimulente economice a reabilitării locuințelor individuale (renovarea fondului locativ vechi valoros din centrele localităților cât și creșterea siguranței structurale și a fiabilității numeroaselor locuințe construite din materiale perisabile – în special în zonele rurale – care nu oferă durabilitatea construcțiilor și confortul locuirii)

Dezvoltarea de noi zone rezidențiale valorificând eficient terenurile din intravilanul localităților urbane și rurale.

Tabel nr. 6: Planul de măsuri aferent subdomeniului Rețeaua de localități

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTR - Obiectivul sectorial al domeniului Rețeaua de localități: O rețea de localități echilibrată și autonomă, promovată printr-un parteneriat privind coordonarea și gestionarea dezvoltării durabile în spațiul județean. Relații armonioase între localități și teritoriu pe baza principiilor privind dezvoltarea durabilă, echilibrarea internă, deschiderea spre exterior, valorificarea potențialului existent, complementaritatea funcțională și sporirea autonomiei locale		
OTR1 - Obiectiv specific: Dezvoltarea și echilibrarea rețelei de localități		
<p>MR1.1 Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități</p> <p>Promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare, în relație cu funcțiunile economico-sociale și cu rolul lor teritorial:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centru urban est-european și pol supraregional rang II :- municipiul Arad; - poli teritoriali: Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac și Curtici - poli locali: Pecica, Pâncota și Sebiș - poli rurali de dezvoltare, centre de polarizare intercomunală în zonele profund rurale: comunele Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț, Săvârșin 	<ul style="list-style-type: none"> - Studiu privind sistemul urban Arad (include municipiul Arad și orașele Nădlac, Pecica, și Lipova) și proiect de parteneriat privind cooperarea intercomunală/interorășenească în vederea asigurării creșterii competitivității localităților; - Studiu privind sistemul urban potențial Central (include orașele Curtici, Sântana și Pâncota) și proiect de parteneriat privind cooperarea intercomunală/interorășenească în vederea asigurării creșterii competitivității localităților; - Studiu privind sistemul urban potențial Nord (include orașele Chișineu-Criș, Ineu și Sebiș) și proiect de parteneriat privind cooperarea intercomunală/interorășenească în vederea asigurării creșterii competitivității localităților; - Elaborarea Planului de Amenajare a teritoriului Metropolitan Arad; 	<p>Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale , Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest</p>
<p>MR1.2 Asigurarea unui nivel ridicat și a unui sistem echilibrat de servire a populației din punct de vedere social și economic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Program privind satisfacerea indicatorilor cantitativi și calitativi minimali de definire în localitățile urbane, prin extinderea și completarea dotărilor publice cu rol teritorial și a echipării edilitare, respectiv, îndeplinirea 	<p>Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale</p>

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>Pentru a putea deveni o zonă atractivă pentru resursele înalt specializate, județul Arad trebuie să aibă capacitatea de a asigura minim condițiile de bază și confort în privința dotării edilitare.</p> <p>Asigurarea unui sistem echilibrat de servire prin dotarea la un nivel corespunzător cu aria fiecăruia de influență, a centrelor de polarizare principale – Arad, Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac, Curtici, Pecica, Pâncota și Sebiș – și a centrelor intercomunale propuse (Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahont, Săvârșin)</p>	<p>pentru fiecare localitate a numărului de indicatori care nu ating valorile impuse prin Legea nr. 351/2001;</p>	
<p>MR1.3. Stabilirea unor noi relații urban – rural, ca suport în coordonarea și eficientizarea măsurilor de amenajare a teritoriului</p> <p>Menținerea unor relații echilibrate între zonele urbane și rurale trebuie susținută prin parteneriate care să aibă în vedere: dezvoltarea unei structuri echilibrate a localităților și îmbunătățirea accesibilității, diversificarea economiei într-un context urban – rural largit, conservarea și protejarea resurselor naturale și a patrimoniului cultural.</p>	<p>Program privind promovarea parteneriatului ca formă de cooperare pentru atingerea unor obiective comune și facilitarea accesului la fonduri, în cadrul unor teritorii diferențiate;</p> <p>Proiect pilot însoțit de exemple de bune practici în domeniul de excelență automotive în cadrul sistemului urban național Timișoara-Arad, pol economic modern și competitiv (alte posibile domenii de excelență: IT&C, tehnologii de vârf, industrii culturale și creative, energii regenerabile, agricultură ecologică);</p>	<p>Nivel regional Consiliile județene, Consiliile locale, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest</p>
<p>MR1.4. Dezvoltarea spațială a rețelei de localități prin reglementarea dezvoltării urbanistice</p> <p>O trăsătură fundamentală a procesului de reformă administrativă vizează creșterea gradului de cooperare dintre autoritățile publice locale. Trebuie avute în vedere dezvoltarea unor instrumente de politică publică prin intermediul cărora să se stimuleze</p>	<p>Planurile Urbanistice Generale ale municipiilor, orașelor și comunelor;</p> <p>Planuri de amenajare a teritoriului zonal metropolitan și interurban;</p> <p>Planuri de amenajare a teritoriului microregional;</p> <p>Planuri zonale în arealele cu potențial turistic ridicat pentru a preîntâmpina dezvoltări</p>	<p>Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>cooperarea autorităților locale în vederea creșterii nivelului de satisfacție a cetățenilor județului Arad și îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice.</p> <p>Este necesară elaborarea și/sau actualizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, la nivel județean, micro regional și local pentru reglementarea dezvoltării în teritoriul județean.</p>	<p>haotice ale structurilor de cazare și a identifica cele mai potrivite zone pentru dezvoltarea activităților turistice;</p>	
OTR2 - Obiectiv specific: Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea infrastructurii educaționale		
<p>MR2.1 Creșterea accesibilității întregii populații la educația de bază și furnizarea unor servicii de calitate</p> <p>Infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman, fiind necesare investiții în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare.</p>	<p>Realizarea de noi unități de învățământ, sau de noi săli de clasă în zonele cu un număr ridicat de elevi pe sală de clasă;</p> <p>Program privind reorganizarea învățământului gimnazial prin redistribuirea elevilor în zonele cu un număr redus de elevi pe cadru didactic, sau prin asigurarea deplasării elevilor către unitatea școlară din altă localitate prin transport rutier specializat;</p> <p>Finalizarea campusului preuniversitar în localitatea Nădlac;</p> <p>Realizarea unui campus tehnologic preuniversitar care să deservească toate liceele tehnologice din Arad;</p>	<p>Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Inspectoratul Școlar Județean</p>
<p>MR2.2 Asigurarea dotărilor necesare parcursului educațional conform nivelului ierarhic al polilor de dezvoltare, prin completarea cu infrastructura corespunzătoare</p> <p>Sunt vizate centrele de polarizare principale – Arad, Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac, Curtici, Pecica, Pâncota și Sebiș – și a centrele</p>	<p>Program privind reabilitarea, consolidarea, modernizarea, extinderea și echiparea cu utilități pentru toate unitățile școlare care necesită intervenții de acest tip;</p> <p>Proiecte de dezvoltare a cercetării ca activitate conexă învățământului superior prin crearea dotărilor necesare;</p>	<p>Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Unitățile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
intercomunale propuse (Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț, Săvârșin)		
<p>MR2.3 Informatizarea și dotarea învățământului liceal, tehnic și profesional</p> <p>Adecvarea competențelor la cerințele pieței muncii constituie cel mai important rezultat al procesului educațional derulat în cadrul unităților școlare din sistemul de învățământ profesional și tehnic. Ca să existe o adecvare cât mai bună la cerințele pieței muncii este necesar să fie îndepliniți mai mulți pași: existența mecanismelor de anticipare a cerințelor pieței muncii, existența mecanismelor de monitorizarea a inserției absolvenților pe piața muncii, adaptarea standardelor de pregătire profesională și a calificărilor, revizuirea permanentă a curriculumului și a materialelor didactice.</p>	<p>Proiect privind dotarea laboratoarelor, cabinetelor și bibliotecilor școlare cu echipamente IT și tehnologii moderne în liceele și grupurile școlare;</p> <p>Proiect privind consolidarea capacității unităților de învățământ de stat în vederea gestionării situației de pandemie generată de virusul SARS-COV-2;</p> <p>Program privind pregătirea elevilor, studenților și profesorilor pentru folosirea internetului /dispozitivelor/platformelor educaționale;</p> <p>Program de dezvoltarea a unei infrastructuri capabile să susțină/faciliteze realizarea securității cibernetice;</p> <p>Program de implementare a comitetelor locale de dezvoltare a parteneriatului social (CLDPS) la nivel județean și consorțiu regionale (CR) la nivel regional;</p>	<p>Nivel județean</p> <p>Unitățile de învățământ, Autoritățile publice locale</p> <p>Inspectoratul Școlar Județean</p>

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>MR2.4 Adaptarea sistemului educațional la cerințele angajatorilor</p> <p>Învățământul se realizează pe două dimensiuni majore: una de calificare a forței de muncă și una de cercetare în domeniile specifice județului. Ambele direcții trebuie să preocupe atât autoritatea publică implicată în acest proces, cât și sectorul privat interesat în eficientizarea activității desfășurate (prin creșterea calității și a productivității).</p> <p>Scopul este creșterea calității nivelului de învățământ și adaptarea acestuia la standardele internaționale. Acesta vizează sprijinirea și susținerea introducerii de noi profiluri în sfera învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic, care să deservească nevoile economiei actuale și cu potențial viitor, în conformitate cu perspectivele de dezvoltare din județ și din Uniunea Europeană, și facilitarea accesului tinerilor din medii sociale dezavantajate la educație de calitate la toate nivelurile.</p>	<p>Program privind mijlocirea înființării de parteneriate Unități de învățământ – Agenți economici, pentru asigurarea realizării stagiilor de practică pentru elevi, necesare în pregătirea profesională a viitorilor specialiști;</p> <p>Proiect privind creșterea cifrei de școlarizare în domeniul agriculturii și în special al învățământului zootehnic;</p> <p>Proiect privind înființarea unor specializări în domeniul comerț - servicii în școlile rurale și adaptarea calificărilor industriale aplicabilității în mediul rural (industrializarea produselor agricole, service pentru utilaje agricole);</p>	<p>Nivel județean</p> <p>Unitățile de învățământ, Autoritățile publice locale, Inspectoratul Școlar Județean, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest</p>
OTR3 - Obiectiv specific: Creșterea accesibilității și calității serviciilor de sănătate prin reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii specifice		
<p>MR3.1 Îmbunătățirea accesibilității instituționale, prioritar în rural</p> <p>Creșterea atractivității se va face prin dezvoltarea accesibilității, prin extinderea și modernizarea infrastructurii de transport, a infrastructurii și serviciilor de utilități și prin îmbunătățirea calității vieții atât în mediul urban cât și în mediul rural, asigurarea</p>	<p>Program privind creșterea numărului de medici în unitățile administrativ teritoriale în care valoarea indicatorului locuitor/medic este ridicată;</p> <p>Proiect pilot privind asigurarea numărului de medici în cadrul poliilor rurali de dezvoltare în calitate de centre de polarizare intercomunală în zonele profund rurale;</p>	<p>Nivel local</p> <p>Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția de Sănătate Publică Arad</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
accesului la locuință, asigurarea infrastructurii și a serviciilor de educație, sănătate și sociale.		
MR3.2 Asigurarea infrastructurii necesare asistenței medicale de specialitate prin extinderea dotărilor publice necesare – policlinici, ambulatorii de spital, spital – prioritar în orașele care nu dispun de dotări în sectorul de stat dar și în centrele intercomunale propuse (Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț, Săvârșin)	Proiecte privind înființarea unor spitale și a unor dispensare în orașele care nu dispun astfel de dotări: Pâncota, Curtici, Pecica, Nădlac, conform Legii nr. 351 din 6 iulie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități; Proiect pentru amenajarea Secției de Oncologie a Spitalului Județean de Urgență Arad; Proiect pentru modernizarea întregului bloc operator al Spitalului Județean de Urgență Arad; Proiect pentru modernizarea Secției cardiologie a Spitalului Județean de Urgență Arad;	Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția de Sănătate Publică Arad
MR3.3 Îmbunătățirea asistenței medicale primare Este necesară modernizarea, dotarea și extinderea infrastructurii de sănătate (construirea sau renovarea spațiilor/clădirilor destinate activităților medicale cât și echiparea cu aparatură performantă și modernă necesară desfășurării actului medical)ș Încurajarea înființării serviciilor medicale în mediul rural trebuie corelată cu reabilitarea, și modernizarea, unde este cazul, a cabinetelor medicale din fostele dispensare rurale. Direcțiile de dezvoltare vizează dotarea corespunzătoare a unor centre de permanentă și	Program privind organizarea și susținerea unor activități de educație sanitară a populației în scopul prevenirii îmbolnăvirii și adoptării unui stil de viață sănătos; Program privind organizarea și susținerea unor activități de educație sanitară a populației în vederea prevenirii fenomenelor de devianță socială;	Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția de Sănătate Publică Arad

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>extinderea acestui tip de serviciu la nivelul întregului județ, extinderea rețelei de farmacii sau puncte farmaceutice până la nivel de sat respectiv creșterea numărului de cabinete stomatologice în mediul rural;</p>		
<p>MR3.4 Îmbunătățirea asistenței medicale de urgență prespitalicească</p> <p>Studiile complementare în asistența medicală de urgență prespitalicească cuprind toate acele elemente educaționale și abilități practice necesare asigurării îngrijirilor medicale de urgență care se adresează pacienților în etapa premergătoare spitalizării. Acesta sunt destinate cu predilecție, medicilor care asigură îngrijiri medicale în cadrul serviciilor medicale de urgență prespitalicească, cum sunt serviciile de ambulanță.</p> <p>Sunt vizate centrele de polarizare principale – Arad, Sântana, Ineu, Chișineu-Criș, Lipova, Nădlac, Curtici, Pecica, Pâncota și Sebiș – și a centrele intercomunale propuse (Beliu, Bârzava, Cermei, Gurahonț, Săvârșin)</p>	<p>Program privind dotarea echipajelor mobile de prim ajutor calificat (descarcerare, transport victime) la stațiile din toate localitățile urbane având puncte de lucru și în centrele intercomunale de polarizare organizate pe lângă unitățile sanitare existente, cu dotarea bazelor operaționale cu echipamente specifice;</p> <p>Program privind dotarea unităților și subunităților specializate în situații de urgență cu echipamente performante pentru intervenții în timp util și pentru creșterea gradului de acoperire teritorială astfel încât să se îmbunătățească capacitatea de reacție în cazul unor situații de urgență și a unor dezastre naturale;</p> <p>Programe de pregătire pentru obținerea atestatului în Asistența medicală de urgență prespitalicească și Asistență medicală de urgență pentru personalul din structurile județene pentru primirea urgențelor;</p>	
OTR4 - Obiectiv specific: Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor sociale		
<p>MR4.1 Îmbunătățirea serviciilor pentru copii, tineri și familie</p> <p>Se dorește dezvoltarea rețelei de servicii sociale prin multiplicarea serviciilor existente, diversificarea</p>	<p>Proiect pilot de dezvoltare a unor rețele de susținere, de tipul consiliilor comunitare consultative, cu implicarea actorilor relevanți în soluționarea problemelor sociale, pentru</p>	<p>Nivel local Consiliul județean, Consiliile locale, ONG, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>serviciilor existente prin crearea de noi servicii sociale care să ofere servicii integrate sociale și medicale, creșterea calității serviciilor sociale prin formarea și specializarea personalului</p> <p>Întărirea parteneriatului public-privat este un deziderat important.</p>	<p>copiii și familiile care se confruntă cu situații de dificultate;</p> <p>Program de dezvoltare a unor noi servicii sociale comunitare, destinate prevenirii separării copiilor de familiile lor, în funcție de nevoile membrilor comunității: servicii de consiliere, servicii de zi, servicii after school, centre de mediere pentru părinții divorțați sau în curs de divorț, centre de tipul atelierelor creative destinate femeilor și copiilor aflați în dificultate, servicii de zi și de recuperare pentru copilul cu handicap specializate în funcție de o problematică tratată;</p>	
<p>MR4.2 Protecția persoanelor vârstnice care necesită asistență socială</p> <p>Măsura vizează sprijinirea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice pentru a-i ajuta pe cei aflați în dificultate să obțină condițiile necesare unei vieți decente, ajutându-i să-și dezvolte propriile capacități și competențe.</p> <p>Un aspect important îl reprezintă înființarea sau sprijinirea funcționării centrelor de zi în care se derulează activități diverse: îngrijirea vârstnicilor, recuperare fizică și psihică, menținere și promovare a sănătății, ergoterapie, meloterapie, petrecere a timpului liber, consiliere și consiliere juridică.</p>	<p>Program de dezvoltare la nivel comunitar a serviciilor integrate de îngrijire a persoanelor vârstnice, consiliere, asistență medicală și socială la domiciliu;</p> <p>Proiect de perfecționare a personalului care lucrează în sistemul de protecție și asistență a persoanelor vârstnice;</p> <p>Proiecte pentru dezvoltarea de centre de zi și de servicii de îngrijire la domiciliu la nivelul comunităților locale</p>	<p>Nivel județean</p> <p>Consiliul județean, Consiliile locale, ONG, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad</p>
<p>MR4.3 Dezvoltarea / consolidarea parteneriatului public-privat pentru restructurarea și dezvoltarea dotărilor necesare asistenței sociale pentru oricare dintre categoriile de persoane vizate</p>	<p>Program privind încheierea de parteneriate cu ONG-uri a căror activitate este centrată pe problematica asistenței sociale;</p>	<p>Nivel județean</p> <p>Consiliul județean, Consiliile locale, ONG, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad</p>

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Măsura vizează colaborarea atât la nivel central cât și la nivel local a administrației publice cu acele organizații care au capacitatea să contribuie la soluționarea problemelor comunității.		
OTR5 - Obiectiv specific: Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii culturale în vederea îmbunătățirii gradului de acces la cultură al populației la nivelul comunităților locale		
MR5.1 Reabilitarea și extinderea așezămintelor culturale Modernizarea serviciilor culturale prin dotarea cu echipament modern de practică culturală, diversificarea funcțiilor pentru ca instituțiile culturale să devină “puncte de acces universal comunitar”, înființarea de “centre multifuncționale” cu acces la Internet și cu site propriu atât în mediul urban cât și în rural	Program de construire a unor spații culturale multifuncționale în toate orașele cât și în localitățile sistemelor rurale cu rol intercomunal de dezvoltare; Program privind reabilitarea instituțiilor de spectacol și a muzeelor cu deficiențe ale construcțiilor: reabilitarea Caselor de Cultură din mediul urban și a Căminelor Culturale din mediul rural, precum și dotarea acestora cu echipamente necesare evenimentelor culturale;	Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția Județeană pentru Cultură Arad, Centrul Cultural Județean Arad
MR5.2 Promovarea culturii și tradițiilor locale Inițiative precum schimburi interculturale, promovarea unor evenimente de tip festivaluri, zilele comunității, tabere de creație, conservarea portului popular, reprezintă activități ce pot trasa blazonul oricărei comunități culturale. Înșușirea sentimentului de mândrie și de apartenență a individului la o comunitate culturală reprezintă un factor important al formării coeziunii sociale la nivel local, pe când la nivel regional și național, coeziunea poate fi tradusă prin creșterea notorietății specificului cultural al județului Arad	Proiect pilot de promovare a cursurilor formative susținute de meșteri consacrați în arta tradițională în cadrul așezămintelor culturale pentru meseriile tradiționale și specifice zonelor respective; Program privind organizarea unor proiecte culturale care să pună în valoare tradițiile și personalitățile locale; Program de sprijinire a organizării de activități culturale și artistice prin care este promovat folclorul autentic - obiceiuri locale și port popular (festivaluri populare, zilele orașului/comunei, etc) dar și susținerea și	Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția Județeană pentru Cultură Arad, Centrul Cultural Județean Arad

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	promovarea tinerelor talente în arta sculpturii, picturii, a meșteșugurilor populare și muzicii;	
MR5.3 Completarea și modernizarea rețelei de biblioteci publice Măsura are în vedere dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor, creșterea accesului publicului la colecții prin diversificarea spațiilor destinate lecturii publice, dezvoltarea infrastructurii IT dar și acțiuni culturale și de formare profesională.	Program de reamenajare a bibliotecilor și creșterea gradului de dotare a acestora; Proiect pilot de realizarea în orașe de biblioteci-mediatecă;	Nivel județean Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția Județeană pentru Cultură Arad, Centrul Cultural Județean Arad
OTR6 - Obiectiv specific: Dezvoltarea infrastructurii sportive specifice în acord cu rolul localităților și necesitățile populației		
MR6.1 Completarea și diversificarea dotărilor pentru sport Se are în vedere crearea de noi oportunități pentru practicarea sportului și alinierea la cerințele programelor europene, unde prioritatea este aceea de a facilita accesul populației de toate vârstele la săli de sport și terenuri sportive.	Program privind construirea unor centre multifuncționale de sport în localitățile județului; Program de modernizare și echipare corespunzătoare a terenurilor și sălilor de sport; Program de reinserție socială prin sport a persoanelor cu nevoi speciale și a celor defavorizate; Program de creștere a gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive; Crearea unei rețele de colaborare între antrenori din diverse ramuri sportive în vederea diseminării de cunoștințe și punerii în comun a experiențelor; Proiect de dezvoltare a unui centru regional de pregătire sportivă în vederea identificării de talente și a creșterii capacității competitive;	Nivel național Ministerul Tineretului și Sportului, Consiliul județean, Consiliile locale, Direcția pentru Sport și Tineret Arad, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTR7 - Obiectiv specific: Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial		
MR7.1 Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe Prioritizarea extinderii și modernizării infrastructurii de locuit reprezintă o măsură firească în contextul în care dezvoltarea economică a județului este condiționată în măsură semnificativă de existența unei infrastructuri publice moderne, cu o răspândire uniformă și cu un grad ridicat de acoperire. Este necesară reabilitarea integrată a ansamblurilor de locuințe colective prin modernizarea fondului locativ existent cât și a spațiilor publice aferente acestora (spatii verzi, spatii de joacă, parcări).	Program de reabilitare, modernizare și creștere a eficienței energetice a clădirilor rezidențiale; Proiect privind implementarea unor standarde de calitate adecvate în cazul construcției de locuințe noi. Program pentru reabilitarea clădirilor și cartierelor istorice Program de modernizare a locuințelor din zonele urbane și rurale propus pentru a răspunde comunităților marginalizate și vulnerabile	Nivel național Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Consiliul județean, Consiliile locale

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

OTR - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Rețea localități"

OTR_x - Obiectiv specific al domeniului țintă "Rețea localități"

MR – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Documentele și programele europene de referință în dezvoltarea spațială menționează că pentru realizarea echilibrului între societate, economie și mediu – obiectiv principal al amenajării teritoriului – structura teritoriului trebuie să aibă ca opțiune importantă dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată, pentru a susține coeziunea teritorială.

Pe continentul european conceptul de policentricitate se aplică la toate nivelurile, prin politici specifice. Opțiunile strategice privind structurarea și dezvoltarea unor rețele teritoriale constituite pe principiul policentricității vizează sintetic: dezvoltarea spațială multipolară și echilibrată, consolidarea unor orașe și zone urbanizate dinamice și competitive, diversificarea funcțională a orașelor, ca suport al echilibrului în teritoriu, consolidarea orașelor mici și mijlocii ca poli de dezvoltare, politici speciale de susținere a mediului rural, parteneriatul urban – rural, susținerea dezvoltării bazate pe resurse endogene, valorificarea potențialelor funcționale specifice ale unor centre urbane (în special turistic, educațional, cultural), dezvoltarea rețelelor de transport ca suport al îmbunătățirii legăturilor dintre centrele urbane și al cooperării în rețea.

Crearea unei rețele de localități echilibrate este o sarcină continuă Consiliilor Județene, a administrațiilor publice locale, care printr-un parteneriat la nivelul localităților județului favorizează o dezvoltare și o gestionare riguroasă a acestui teritoriu. Influențele teritoriale majore, cum sunt dezvoltarea infrastructurii de transport, vor favoriza, pe de o parte, pozitiv accesibilitatea zonei, precum și dezvoltarea economică a acesteia, în raport cu alte centre urbane mari. (Timișoara, Deva, Cluj, Oradea, etc). Pe de altă parte pot apărea efecte negative în ceea ce privește starea mediului, a continuității spațiale a localităților, precum și dezechilibrul ale presiunii dezvoltării, în zonele prin care vor trece aceste căi majore de comunicații.

Este necesară, de asemenea, o distribuție cât mai echilibrată a populației și activităților în spațiul județean, astfel încât aceasta să beneficieze de condiții echivalente de muncă și viață. Politicile diferențiate de locuire, dotare și crearea de locuri de muncă precum și parteneriatul dintre localitățile județului, pot duce la o optimizare a distribuției populației în teritoriu.

Structurarea indicativă a rețelei polilor urbani propusă, se bazează pe principiile și criteriile utilizate la nivel european, cu adaptările impuse de condițiile specifice și nivelul actual de dezvoltare a localităților urbane din România. Ierarhizarea conform studiilor europene (ESPON) ia în considerare atât volumul populației cât și 6 criterii referitoare la satisfacerea unor funcțiuni obligatorii: industrială, turistică, de educație, de transport, administrativă și decizională. Pentru localitățile urbane din județul Arad, ca de altfel pentru majoritatea orașelor din România, atingerea acestor parametri constituie un deziderat posibil a fi realizat într-un orizont de timp mai îndepărtat.

Relațiile care se stabilesc între localitățile urbane și rurale sunt deosebit de complexe: economice, demografice, politico – administrative, comerciale sau social – culturale și de recreere. Menținerea unor relații echilibrate între zonele urbane și rurale trebuie susținută prin parteneriate care să aibă în vedere: dezvoltarea unei structuri echilibrate a localităților și îmbunătățirea accesibilității, diversificarea economiei într-un context urban – rural largit, conservarea și protejarea resurselor naturale și a patrimoniului cultural.

Ținta formării unor zone pentru formarea parteneriatelor în cadrul județului Arad în teritorii specifice constă în înlăturarea disparităților dintre localități, creșterea competitivității economice a localităților componente și îmbunătățirea calității vieții.

Domeniile de cooperare posibile sunt: dezvoltarea teritorială coordonată, prin dezvoltarea nucleului central și realizarea unei continuități teritoriale fără schimbarea formei și statutului administrativ al unităților componente, dezvoltarea economică prin stimularea investițiilor, dezvoltarea IMM-urilor și valorificarea resurselor existente, dezvoltarea infrastructurii tehnice și a serviciilor sociale, protejarea mediului.

Cooperarea între administrațiile locale ale orașelor și cele ale comunelor trebuie să vizeze, de asemenea, rezolvarea unor probleme de interes comun în domenii care necesită efort investițional: dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale, conservarea habitatului și a peisajului cultural.

Cooperarea intercomunală reprezintă o formă adecvată de parteneriat pentru zonele rurale prin care se facilitează accesul la fondurile structurale și de coeziune ale UE. Asocierea autorităților locale se poate realiza fie pentru gestionarea activităților și serviciilor publice, fie pentru promovarea unor proiecte de dezvoltare în domenii diverse. Comunele pot crea un consiliu de dezvoltare la care pot participa reprezentanți ai mediului de afaceri, social, cultural, cu competente în amenajarea teritoriului și dezvoltare economică.

Grupurile de Acțiune Locală (GAL) reprezintă parteneriate constituite din diverși reprezentanți ai sectorului socio-economic care își desfășoară activitatea pe un teritoriu rural, cu o populație cuprinsă între 10.000 - 100.000 locuitori și densitatea de maximum 150 de locuitori pe km².

Grupul de Acțiune Locală reprezintă motorul activităților ce se desfășoară în cadrul unui teritoriu, oferă noi oportunități de dezvoltare rurală punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiilor locale de dezvoltare în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale

La nivel european, colaborarea în cadrul GAL-urilor a fost sprijinită prin Programul LEADER (apărut în 1990) creat cu scopul de a implementa metodele LEADER (acronim din franceză : Liaison entre acționism de développement de l'économie rurale) de dezvoltare rurală. GAL-urile elaborează o strategie de dezvoltare rurală locală integrată și sunt responsabile de implementarea acesteia.

La nivel de decizie, partenerii sociali și economici și reprezentanții societății civile, precum agricultorii, femeile, tinerii din spațiul rural și asociațiile acestora reprezintă cel puțin 50% din parteneriatul local în vederea îmbunătățirii guvernării locale.

Dezvoltarea și diversificarea relațiilor dintre localități se propune a fi susținută prin formarea unor axe de dezvoltare în relație cu rețelele de transport. Rolul teritorial al localităților aflate în zona de influență a culoarelor majore de transport este consolidat prin oportunitățile de dezvoltare socio-economică rezultate din fluxul de transport amplificat și accesibilitatea ridicată.

Dezvoltarea rețelei de localități se propune a se baza pe și pe sporirea accesibilității și îmbunătățirea racordării tuturor polilor locali, urbani sau rurali, la rețeaua majoră de transport prin extinderea, modernizarea și reabilitarea rețelelor existente.

Pentru a preveni extinderile necontrolate ale localităților și deteriorarea imaginii urbane, dezvoltarea spațială a rețelei de localități trebuie să se realizeze prin reglementarea dezvoltării urbanistice care se referă la:

- finalizarea sau actualizarea planurilor urbanistice generale (PUG);
- evitarea dezvoltării urbane extensive necontrolate în vederea conservării mediului natural;
- conservarea fondului construit tradițional valoros și prevenirea efectelor distructive ale fenomenelor de risc natural prin includerea unor restricții și prevederi în regulamentele aferente PUG-urilor.

Sintetic, se precizează că formarea și consolidarea polilor de dezvoltare ca elemente cheie ale unei rețele de localități policentrice și echilibrate trebuie susținută prin politici integrate, implementate pe intervale mari de timp. Conștientizarea autorităților administrației publice locale asupra beneficiilor aduse de o organizare spațială echilibrată în dezvoltarea

socio-culturală a localităților, precum și implicarea lor în acest demers este deosebit de importantă.

Infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman, fiind necesare investiții în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare

Programe și proiecte majore

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă (SNDD) stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu.

Dintre cele 17 obiective ale SNDD 5 au o relevanță ridicată în domeniul dezvoltării rețelei de localități:

OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE,

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR) este rezultatul unui demers amplu de planificare strategică care transpune în plan teritorial obiectivele și direcțiile de dezvoltare ale României pentru orizontul de timp 2035.

Scopul documentului strategic este de a asigura un cadru integrat de planificare strategică care să orienteze procesele de dezvoltare a teritoriului național. Misiunea acestuia este de a asigura o dezvoltare policentrică și un echilibru între nevoia de dezvoltare și avantajele competitive ale teritoriului național în context european și global

Urmărind întărirea coeziunii teritoriale, SDTR propune un set de politici de dezvoltare teritorială:

- Susținerea dezvoltării policentrice a teritoriului național;
- Sprijinirea dezvoltării zonelor economice cu vocație internațională;
- Asigurarea unei conectivități crescute a orașelor mici și mijlocii cu orașele mari;
- Susținerea dezvoltării infrastructurii de baza prin asigurarea accesului tuturor localităților la servicii de interes general;
- Întărirea cooperării între autoritățile publice de la diferite niveluri administrative în scopul asigurării unei dezvoltări armonioase a teritoriului național.

Strategia pentru Dezvoltare Regională Vest propune obiective ambițioase pentru regiunea Vest la orizontul anului 2030, astfel încât regiunea să devină o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv și propune un mix de intervenții în 7 domenii majore de intervenție – PILONI. Aceste domenii sunt strâns interconectate, atingerea viziunii regionale depinzând de progresul fiecărui domeniu. Strategia va influența viitoarea distribuție a dezvoltării în cadrul Regiunii Vest, oferind un cadru strategic pentru investiții.

Dintre cei 7 piloni ai dezvoltării definiți în PDR Vest, **pilonul 3 – Accesibilitate**, **pilonul 4 - Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante** și **Pilonul 6 - Dezvoltare urbană**

durabilă acoperă problematica dezvoltării unei rețele de localități echilibrate, stabilind priorități în domeniile menționate.

În ceea ce privește arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada programatică 2021 – 2027, specific domeniului analizat, dintre cele 9 tipuri de programe cea mai mare relevanță o au:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale;
- Programul Operațional de Sănătate (POS) vizează îmbunătățirea accesibilității, eficacității, eficienței și rezilienței sistemului de sănătate;
- Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulat pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR) este un program de dezvoltare regională în România a cărui scop este dezvoltarea infrastructurii și a mediului de afaceri.

Programul Operațional Regional pentru regiunea Vest 2021-2027, acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

4. INFRASTRUCTURI TEHNICO - MAJORE

4.1. Gospodărirea apelor

PATJ Arad – Etapa III - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad propune și organizează politici sectoriale, susținute logic de programe și proiecte necesare rezolvării problemelor prioritare în atingerea coeziunii sociale, teritoriale, a creșterii economice a județului, toate acestea cu păstrarea unui echilibru cu obiectivele de protejare a mediului natural.

Planul de acțiune propus pentru implementarea prevederilor strategiei de dezvoltare, care face obiectul etapei IV de elaborare a documentației PATJ, cuprinde proiectele propuse anterior pentru realizare sau pentru finanțare din fonduri publice sau private și proiectele prioritare identificate prin conformarea la politica de coeziune a Uniunii Europene.

În acest context, politicile sectoriale ale managementului inundațiilor și cel al infrastructurilor tehnico-edilitare (alimentare cu apă și canalizare apă uzată) propuse, se conformează structurii prezentate propunând obiective și pachete de măsuri care să asigure condițiile optime pentru locuire și pentru continuarea și dezvoltarea de activități economice în strânsă legătură cu protecția mediului.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiective strategice sectoriale

Obiectivul strategic (OTT): **Creșterea calității locuirii.**

Obiectivul presupune un ansamblu de măsuri pentru regenerarea comunităților, în special pentru creșterea calității locuirii și a accesului crescut la serviciile de utilitate publică. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată reprezintă una dintre liniile directe ale acțiunii de îmbunătățire a calității locuirii din Strategia de dezvoltare a județului. Accesul populației la servicii edilitare de calitate influențează, nivelul de trai al locuitorilor și potențialul economic al localităților județului.

Obiective specifice

Obiectivul specific este: **OTTa2 - Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată pentru locuire și pentru dezvoltarea de activități economice.**

Obiectivul răspunde priorității județului de poziționarea ca pol atractiv pentru locuit și pentru dezvoltare economică.

Accesul la infrastructurile de bază (alimentare cu apă, canalizare apă uzată, electricitate, distribuție gaze) dezvoltate și modernizate reprezintă o prioritate pentru județ. Dezvoltarea sectorului de apă și apă uzată impune o creștere accelerată a infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare apă uzată pentru UAT-urile cu populație mai mare de 2.000 locuitori și colectarea și tratarea apelor uzate în UAT-urile cu populație mai mică de 2.000 de locuitori.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare

Obiectivele prezentate se coordonează cu cele din Master Planul privind alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate în județul Arad și din Strategia de dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2014-2020.

Măsurile prevăzute pentru realizarea obiectivelor cuprind proiectele nerealizate în perioada 2010-prezent și proiectele nou propuse de către administratorul acestor servicii pentru atingerea ținutelor regionale și județene din acest domeniu.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială

Măsurile propuse pentru îmbunătățirea serviciului public de apă și canalizare vizează reabilitarea obiectelor sistemelor de alimentare cu apă și canalizare (stații de tratare apă, stații de pompare apă și apă uzată, rezervoare de apă, stații/instalații de epurare apă uzată), extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție apă potabilă și a celor de canalizare apă uzată, precum și realizarea noilor infrastructuri de apă și apă uzată în localitățile în care nu există încă. Extinderea și realizarea de infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare apă uzată răspund gradului scăzut de acoperire a acestora comparativ cu ritmul de creștere al locuințelor din județ și al nevoii de dezvoltare de activități economice a acestuia.

Totodată măsurile propuse și investițiile necesare pentru realizarea lor se încadrează în contextul implementării Directivei Cadru a Apei, a prevederilor Master Planului de apă și apă uzată al județului, precum și cerințelor de evacuare a apelor uzate prevăzute în Planurile de Management al Bazinelor Hidrografice de pe teritoriul județean.

Politici publice teritoriale

Politica domeniului vizează rezultate care să conducă la ridicarea standardului de viață al locuitorilor, la creșterea gradului de competitivitate economică a județului, la conservarea și protejarea mediului natural și construit. Pachetul de proiecte propus urmărește coordonarea cu proiectele realizate anterior sau cu cele propuse pentru finanțări din fonduri publice sau private.

Extinderea și realizarea de infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare apă uzată răspunde gradului scăzut de acoperire a acestora, comparativ cu ritmul de creștere al locuințelor din județ și al nevoii de dezvoltare de activități economice a acestuia.

Programe și proiecte majore - risc natural de inundații și infrastructura de alimentare cu apă și de canalizare

Programele naționale și regionale de finanțare pentru realizarea investițiilor privind reducerea riscului natural la inundații și continuarea dezvoltării sistemelor de apă și apă uzată sunt:

- Programul Național de Relansare și Reziliență, 2021-2027, Pilonul I – Tranziția verde;
- Programul Operațional de Infrastructură Mare (POIM), 2021-2027, Axele prioritare 3 și 5;
- Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă, 2021-2027;
- Programul Operațional Regional – Regiunea de Vest, 2021-2027;
- Planul pentru Dezvoltare Regională - Regiunea de Vest, 2021-2027;
- Buget local.

Programele și proiectele/investițiile propuse sunt direct corelate cu obiectivele, direcțiile de acțiune și măsurile stabilite în etapa anterioară a strategiei de dezvoltare teritorială a județului:

Risc natural la inundații

Investițiile la nivel județean aflate în execuție sau în stadiul de propunere de proiect sunt:

Bazinul Hidrografic Crișuri:

- amenajarea Văii Luncșoara, începută în anul 2002 cu PIF în anul 2023. Lucrările propuse sunt protecții de mal și amenajare albie pe Valea Luncșoara și râul Mic, realizare acumulare nepermanentă, 0,64 mil.m³. Lucrările apără de inundații localitățile Vazdoci, Luncșoara și Lucăcești;
- acumulare nepermanentă Moneasa, volum 1,35 mil m³, apără de inundații localitatea Moneasa și localitățile din aval. Lucrarea este începută în anul 2002 și are PIF în anul 2022;
- propunere de proiect pentru amenajare Valea Sighișoara, etapa II. Lucrările propuse sunt consolidări de mal, realizare de praguri de fund, de cădere, de acces și îngropate;
- propunere de consolidare mal drept râul Crișul Alb – Tămând, oraș Ineu. Lucrările propuse cuprind reprofilare albie și consolidare de mal;
- propunere în regim prioritar pentru combaterea infiltrațiilor din ampriză dig mal stâng pe Crișul Alb (km 0+00-km 2+060). Lucrările propuse constau în refacerea digului pe 2.060m din zona localității Vărșand;
- combaterea infiltrațiilor din ampriză dig mal drept pe Crișul Alb (km 21+300-km 22+800). Lucrările constau în refacerea digului pe 1.500m lungime, în intravilanul orașului Chișineu Criș.

Bazinul Hidrografic Mureș:

- proiect în derulare: „Îmbunătățirea managementului riscului la inundații pe râul Mureș în zona transfrontalieră”, cu investiții localizate în intravilanul municipiului Arad (reabilitare lucrări hidrotehnice) și în zona orașului Nădlac (elaborarea hărții de inundabilitate). Proiectul are perioadă de implementare 2018-2022, finanțat prin fonduri europene: Programul INTERREG V-A România-Ungaria, 2014-2020;
- proiect în fază de Studiu de Fezabilitate: „Mărirea gradului de protecție împotriva inundațiilor în BH Mureș prin ridicarea clasei de importanță a infrastructurii existente de apărare”, cu propuneri de investiții în comunele Bârzava-sat Lalasint, Ususău, Conop-sat Chelmac, prin program POIM 2014-2020, Axa prioritară 5;
- propunere de proiect: „Îmbunătățirea condițiilor de mediu și a ecosistemelor acvatice prin refacerea conectivității longitudinale pentru nouă râuri din BH Mureș”, cu propuneri pe teritoriul comunei Săvârșin, program POIM 2014-2020, Axa prioritară 4

Spațiul Hidrografic Banat, administratorul ABA Banat nu are investiții în derulare sau propuse pe teritoriul județului Arad.

Infrastructura de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată

Investițiile pe care operatorul Compania de Apă Arad SA le are la nivel județean sunt:

- „Fazarea Proiectului Extinderea și Modernizarea Infrastructurii de Apă și Apă Uzată în județul Arad”, proiect în derulare, finanțat din Fondul de Coeziune UE prin POIM. Lucrările sunt localizate în: municipiul Arad, orașele Curtici, Ineu, Nădlac, Pâncota, Sântana, comunele Păuliș, Șiria. Lucrările sunt realizate în procent de 71,76%;
- „Proiect Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din județul Arad în perioada 2014-2020”, proiect în pregătire, finanțat din Fondul de Coeziune

UE prin POIM. Lucrările propuse prin proiect vizează 53 de Unități Administrative Teritoriale, cu cca. 111 localități, acestea fiind: orașele Arad, Curtici, Ineu, Lipova, Nădlac, Pâncota, Pecica, Sântana și comunele Almaș, Apateu, Archiș, Bârsa, Beliu, Bocsig, Brazii, Buteni, Cermei, Chișindia, Covăsiș, Dezna, Fântânele, Felnac, Ghioroc, Grăniceri, Gurahonț, Hălmagiu, Hălmăgel, Livada, Macea, Moneasa, Olari, Păuliș, Peregu Mare, Pîlu, Săvârșin, Secusigiu, Seleuș, Șagu, Șeitin, Șepreuș, Șicula, Șimand, Șiria, Șofronea, Târnova, Vinga, Vârfurile, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni, Zărand, Zerind, Zimandu Nou;

- „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din județul Arad, în perioada 2014-2020”, proiect în derulare finanțat din Fondul de Coeziune UE, Bugetul de Stat și Compania de Apă Arad. Stadiul fizic de realizare este de 70,65%;
- „Îmbunătățirea managementului calitativ al râurilor transfrontaliere Criș (Koros), Mureș (Maros) și Tisa (Tisza)”, proiect transfrontalier aflat în derulare, începând cu decembrie 2018. Proiectul este relevant pentru îmbunătățirea managementului calității apelor râurilor din zona eligibilă Tisa, Criș, Mureș în șase puncte de măsurare interregionale, patru în România și două în Ungaria.

Coordonarea elementelor strategice propuse este prezentată în următoarea matrice/tabel:

Tabel nr. 7: Planul de măsuri aferent subdomeniului Gospodărirea apelor

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (judetean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului alimentării cu apă și canalizării apei uzate: Creșterea calității locuirii.		
OTTa2 - Obiectivul specific: Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată pentru locuire și pentru dezvoltarea de activități economice.		
MTa2.1 - Măsura 1: Îmbunătățirea alimentării cu apă în localități	<ul style="list-style-type: none"> • municipiul Arad: reabilitare echipamente mecanice și electrice la stația de tratare a apei, la stațiile de pompare a apei pentru aducțiuni și rețele de distribuție a apei, înlocuiri de rețele de distribuție în mediul urban și rural a zonei de serviciu, realizare sistem SCADA, modelare hidraulică pentru rețelele de apă potabilă; • orașele Pâncota, Pecica (Sederhat, Turnu), Sântana (Caporal Alexa), Sebiș: extinderea/realizarea infrastructurii de apă potabilă în toate localitățile aparținătoare; • comuna Almaș, sat Almaș: remedieri la stația de pompare apă; • comuna Cermei, sat Cermei: reabilitare stație de pompare, renovare rezervor de apă; <ul style="list-style-type: none"> • comunele Apateu, Beliu, Bocsig, Brazii, Buteni, Cărand, Cermei, Chișindia, Covăsinț, Craiva, Dezna, Dieci, Fântânele, Felnac, Frumușeni, Grăniceri, Gurahonț, Hălmagiu, Hălmăgel, Hășmaș, Ignești, Iratoșu, Mișca, Moneasa, Olari, Păuliș, Peregu Mare, Pilu, Săvârșin, Seleuș, Semlac, Șintea Mare, Socodor, Șagu, Șeitin, Șepreuş, Șicula, Șimand, Șofronea, Tauț, Târnova, Vărădia de Mureș, Vinga, Vârfurile, Vladimirescu, Zăbrani, Zădăreni, Zărand, Zerind: extinderea infrastructurii de alimentare cu apă în toate sate componente ale comunelor; 	<p>nivel local responsabilitate : Consiliile Locale ale UAT-urilor pentru care sunt propuse măsurile, Compania de Apă Arad SA</p>

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<ul style="list-style-type: none"> • comunele Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Petriș, Pleșcuța, Secusigiu, Șilindia, Șiștarovăț, Ususău: realizarea sistemului de alimentare cu apă în toate satele comunelor.	
MTa2.2 - Măsura 2: Îmbunătățirea canalizării și epurării apelor uzate în localități	<ul style="list-style-type: none"> • municipiul Arad: reabilitarea echipamentelor mecanice și electrice din stația de epurare, realizarea de tancuri septice pentru satele cu mai puțin de 500 locuitori (populația medie 225 locuitori) și mai mult de 500 locuitori (populația medie 900 locuitori), reabilitarea echipamente la stațiile de pompare pentru rețele de canalizare și transfer, înlocuire de rețele de canalizare în mediul urban și rural, modelare hidraulică pentru rețelele de canalizare. • oraș Chișineu Criș, sat Nădab: realizare sistem de canalizare pluvială în orașul. sat Nădab: rețea de canalizare nouă, conductă de transfer ape uzate la stația de epurare Chișineu Criș, stație pompare ape uzate în rețea, stație pompare ape uzate pentru transfer la stația de epurare Chișineu Criș. • oraș Pâncota: rețea canalizare pentru conectare cu conducta de transfer Târnova - stația de epurare Pâncota, stație de pompare pentru transfer ape uzate către stația de epurare Pâncota, sat Măderat: rețea nouă de canalizare, stație de pompare ape uzate. • oraș Pecica: extindere rețea de canalizare în oraș și în satele aparținătoare. • oraș Sântana, sat Caporal Alexa: rețea nouă de canalizare, conductă de transfer ape uzate către Sântana, stație de pompare pentru transfer ape uzate. • comunele Almaș, Beliu, Bocsig, Cermei, Chișindia, Conop, Covăsinț, Dezna, Dieci, Fântânele, Felnac, Ghioroc, Gurahonț, Hălmagiu, Macea, Moneasa, Păuliș, Săvârșin,	nivel local responsabilitate : Consiliile Locale ale UAT-urilor pentru care sunt propuse măsurile, Compania de Apă Arad SA

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	<p>Semlac, Socodor, Șagu, Șeitin, Șicula, Șofronea, Târnova, Vărădia de Mureș, Vladimirescu, Zădăreni, Zerind, Zimandu Nou: extinderea infrastructurii de canalizare și epurare a apelor uzate în toate satele componente.</p> <ul style="list-style-type: none"> comunele Apateu Conop, Archiș, Bata, Birchiș, Bârsa, Bârzava, Brazii, Buteni, Cărand, Craiva, Dorobanți, Felnac, Frumușeni, Grăniceri, Hălmăgel, Hășmaș, Ignești, Iratoșu, Livada, Mișca, Olari, Peregu Mare, Petriș, Pilu, Pleșcuța, Secusigiu, Seleuș, Sinteza Mare, Șepreș, Șilindia, Șimand, Șiștarovăț, Tauț, Ususău, Vinga, Vârfurile, Zăbrani, Zărand: realizarea infrastructurilor de canalizare și epurare a apelor uzate în toate satele componente. 	
<p>MTa2.3 - Măsura 3: Creșterea nivelului de colectare și tratare apă uzată și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației din județ</p>	<ul style="list-style-type: none"> POIM 2014-2020, axa prioritară 3, componenta 3/2: Fazarea proiectului „Extinderea și Modernizarea Infrastructurii de Apă și Apă uzată în jud. Arad”; POIM 2014-2020, axa prioritară 3, componenta 3/2: Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a Infrastructurii de apă și apă uzată din județul Arad, în perioada 2014-2020. 	<p>nivel județean, nivel local/ responsabil: Compania de Apă Arad SA</p>

Acronime utilizate: ABA Crișuri și Mureș – Administrațiile Bazinale de Apă Crișuri și Mureș, SGA Arad – Sistemul de Gospodărire a Apelor județ Arad, CJ Arad – Consiliul județean Arad

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Infrastructură tehnică”

OTTa – Obiectiv specific al subdomeniului ”Gospodărirea apelor”

MTa – Măsuri specifice ale obiectivelor

4.2. Îmbunătățiri funciare

Pe teritoriul agricol al județului Arad s-au executat lucrări de îmbunătățiri funciare în scopul conservării și ameliorării durabile a calității terenurilor, lucrări de tip combaterea eroziunii solului, desecări și irigații. Aceste amenajări, fiind executate în majoritate înainte de 1990, necesită reevaluarea și adaptarea lor la cerințele formelor noi de proprietate și a noilor tehnologii agricole.

De asemenea este necesară urmărirea la nivel de județ a obiectivului general al politicii naționale în domeniul îmbunătățirilor funciare în scopul dezvoltării acestui sector prin politici care urmăresc protecția, refacerea și sporirea potențialului agricol.

Pentru atingerea acestui scop sunt necesare direcții de acțiune, măsuri și acțiuni care privesc reabilitarea, modernizarea, re tehnologizarea și extinderea amenajărilor de îmbunătățiri funciare în corelare cu standardele de mediu.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Definirea la nivelul PATJ Arad a obiectivele domeniului îmbunătățirilor funciare se face prin racordarea acestora la obiectivele Strategiilor europene, naționale și regionale.

Racordarea politicii județene, definite în Strategia de dezvoltare Economico-Socială a județului Arad pentru perioada 2014 – 2020, CJ Arad, 2016, la obiectivul general al politicii naționale în domeniului îmbunătățirilor funciare, în scopul dezvoltării acestui sector, se realizează prin stabilirea ca obiectiv strategic sectorial – Prevenirea, protecția, refacerea și sporirea potențialului agricol.

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare reabilitarea, modernizarea, re tehnologizarea și extinderea amenajărilor de îmbunătățiri funciare în corelare cu standardele de mediu.

Obiectivele specifice

Pentru atingerea obiectivului strategic care privește Prevenirea, protecția, refacerea și sporirea potențialului agricol, definit în "Strategia de dezvoltare Economico-Socială a județului Arad pentru perioada 2014 – 2020", pornind de la problemele identificate în etapele anterioare, PATJ Arad propune Obiective legate de sectorul îmbunătățirilor funciare care au în vedere evitarea materializării amenințărilor existente atât prin eliminarea punctelor slabe ale domeniului cât și prin valorificarea atuurilor și a oportunităților.

Obiectivele specifice pentru orizontul 2030 vizează:

- Modernizarea, extinderea și reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare
- Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actual documentație)

Obiectivele prevăzute în proiectul anterior erau specifice situației domeniului îmbunătățirilor funciare în județ la momentul respectiv și aveau ca orizont de timp perioada anilor 2010. Pentru domeniul îmbunătățirilor funciare, în proiectul anterior au fost propuse următoarele obiective de sector:

- Îmbunătățirea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare
- Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare
- Respectarea prevederilor Legii îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004

Legat de obiectivul privind "Îmbunătățirea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare", o parte din măsurile propuse au fost realizate. Măsurile care sunt evidențiate ca nerealizate sunt legate de "Modernizarea și reabilitarea sistemelor de îmbunătățiri funciare". Despre ultimele două obiective nu sunt informații certe legate de stadiul implementării propunerilor. De asemenea nu sunt informații certe despre propunerile legate de sistemul complex de desecare și irigații de la Canalul Morilor inclus în obiectivul nr.1.

Prin prezentul proiect se propun obiective specifice care preiau și actualizează elemente ce se regăseau în documentația anterioară. Așa cum se poate vedea în secțiunea Obiective strategice propuse prin PATJ din acest document, obiectivele propuse pentru orizontul 2030 vizează:

OTTf1 - Modernizarea, extinderea și reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare;

OTTf2 - Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare.

În Planul de măsuri acțiunile prioritare necesare pentru realizarea Obiectivului nr. 3 care privește "Respectarea prevederilor Legii îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004" vor fi incluse printre măsurile care privesc obiectivul OTTf2 – "Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare".

Prezentul document va prelua și recomanda continuarea implementării în Planul de măsuri al domeniului îmbunătățirilor funciare a acelor măsuri din Planul anterior care privesc funcționarea acelor amenajări unde până la această dată nu s-au putut implementa propunerile vechiului PATJ.

Măsuri la nivel local (pe UATB) aferente obiectivelor specifice

Măsurile care vizează satisfacerea obiectivelor sectoriale propuse prin prezentul PATJ urmăresc rezolvarea următoarele probleme:

OTTf1 - Modernizarea, extinderea și reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MTf1.1 - Extinderea, reabilitarea și modernizarea amenajărilor de desecare

Amenajările vizate se află pe teritoriul următoarelor UAT-uri: Municipiul Arad, orașele Chișinău Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pecica, Pâncota, Sântana, Sebiș, comunele Apateu, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Craiva, Covăsiș, Dorobanți, Felnac, Ghioroc, Grăniceri, Ignești, Iratoșu, Livada, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Secusgiu, Sinte Mare, Socodor, Șofronea, Șeitin, Semlac, Șicula, Șimand, Șilindia, Șiria, Târnova, Vinga, Vladimirescu, Zărand, Zerind, Zimandu Nou.

Obiectivele care se propun pentru reabilitare sunt: stații de bază, stații de repompare, impermeabilizare canale, recalibrări canale, reabilitare și modernizare conducte, reabilitare și modernizare construcții hidrotehnice. Se poate vorbi de asemenea și de lucrări de extindere a suprafeței desecate, executarea de lucrări noi în zonele care prezintă exces de umiditate, cu atât mai mult cu cât lucrările de desecare contribuie la apărarea împotriva inundațiilor, prin inventarierea suprafețelor care necesită evacuarea excesului de umiditate.

MTf1.2 - Întreținerea și extinderea amenajărilor de desecare propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate.

Este vorba de lucrări de decolmatăre a canalelor de desecare, întreținerea gurilor de descărcare, întreținerea stațiilor de pompare – evacuare în amenajările: Țiganca - 64 ha, Vinga -163 ha, Mureșel Mal Drept - 13610 ha, Crac Nădlac - 13104 ha, Aranga Secusigiu - 5817 ha, Colector-Oradea - 417 ha, Gut - 3809 ha, Ineu-Bocsig - 950 ha. Amenajările vizate se află pe teritoriul următoarelor UAT-uri: Arad, Ineu, Nădlac, Bocsig, Secusigiu, Vinga.

MTf1.3 - Lucrări de modernizare, extindere, reabilitare, amenajări silvice pe suprafețe amenajate cu lucrări de combatere a eroziunii solului pentru prevenirea apariției eroziunii și a producerii alunecărilor de teren.

Pentru prevenirea apariției eroziunii și a producerii alunecărilor de teren se recomandă consolidarea zonelor sensibile cu lucrări specifice agroameliorative, amenajări silvice etc. Este vorba de amenajările - Cermei Tăut, Chișindia, Chizdia, Bodești, Almaș, Crișul Alb, Mureș, Mustești.

Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Almaș, Apateu, Bata, Beliu, Birchiș, Brazii, Bocsig, Buteni, Cermei, Chisindia, Craiva, Cărand, Dezna, Dieci, Gurahonț, Ignești, Mișca, Pleșcuța, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula, Sebiș, Șiștarovăț, Ususău.

MTf1.4 - Extinderea, reabilitarea și consolidarea suprafețelor amenajate cu lucrări de CES propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate;

Este vorba de amenajările: Cermei-Tauț–1.097 ha., Chișindia – 703 ha., Chizdia – 324 ha., Bodești – 900 ha., Almaș – 121 ha., Crișul Alb- 4.420 ha., Mureș–1.987 ha., Mustești–732 ha.). Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Chișineu Cris, Lipova, Ineu, Sebiș, Almaș, Cermei, Chișindia, Dieci, Gurahonț Hălmațiu, Pleșcuța, Șicula, Vârșand.

Pe aceste terenuri sunt necesare măsuri agropedoameliorative pe terenurile amenajate, protejarea lucrărilor de degradări, aplicarea tehnologiilor de cultură antierozională

MTf1.5 - Lucrări de modernizare, reabilitare, extindere pe suprafețele afectate de secetă a amenajărilor existente de irigații;

Amenajările vizate (se menționează cele mai mari de 1.000 ha. - Semlac Pereg, Fântânele Șagu, Păuliș Matcă, Mureșel Ier) se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Arad, Chișinău Criș, Pecica, Sântana, Sebiș, Cermei, Craiva, Dieci, Felnac, Fântânele, Frumușeni, Livada, Olari, Păuliș, Șagu, Ususău, Vladimirescu, Zărand, Zimandu Nou.

În aceste zone se recomandă:

- Amenajarea lucrărilor de irigații pe suprafețe arabile vulnerabile la secetă (aprox. 30% din suprafața arabilă).
- Creșterea gradului de utilizare a amenajărilor de irigații.
- Accesarea programelor MADR pentru construcția sistemelor de irigații,

MTf1.6 - Extindere, reabilitare și modernizare a amenajărilor existente de irigații, propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate

În aceste zone se recomandă: creșterea gradului de utilizare a irigațiilor, întreținerea sistemelor existente, decolmatărea canalelor și curățirea acestora de vegetație în amenajările Fântânele Șag – 7.144 ha., Neudorf - 962 ha, Cermei-Șicula - 242 ha, Canalul Morilor - 156 ha, Chișindia-Buteni - 131 ha. aflate pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Chișineu Criș, Ineu, Buteni, Bârsa, Bocsig, Cermei, Chisindia, Fântânele, sat Mocrea (Ineu), Pilu, Seleuș, Zărand, sat Neudorf (Zăbrani).

MTf1.7 - Lucrări de întreținere și reabilitare pe suprafețe amenajate cu lucrări complexe de desecare și combaterea eroziunii solului.

Amenajările complexe funcționează alternativ sau simultan în funcție de anotimp, în scopul eliminării excesului de umiditate, a ameliorării procesului de sărăturare a solului etc. Este vorba despre amenajarea Cermei – Tăut: desecare - 6.815 ha. și CES - 1.097 ha. Aceste lucrări sunt executate pe teritoriul agricol al UAT: Ineu, Cermei, Șilindia, Tauț.

MTf1.8 - Întreținerea și reabilitarea pe suprafețelor amenajate cu lucrări complexe de irigații și desecare, care funcționează alternativ, propuse în PATJ 2010, despre care nu sunt informații certe legate de finalizarea lor,

Este vorba despre măsuri de aplicare în regim complex a lucrărilor de desecare – drenaj și irigații în scopul ameliorării procesului de sărăturare a solului - Canalul Morilor – 16.992 ha.; Aceste lucrări sunt executate pe teritoriul agricol al UAT: Chișineu Criș, Ineu, Buteni, Bârsa, Bocsig, Mocrea, Pilu, Seleuș, Zărand.

OTTf2 - Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MTf2.1 - Dezvoltarea politicii organizatorice pentru lucrările de îmbunătățiri funciare

- Reevaluarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și adaptarea lor la cerințele noilor tehnologii agricole și la formele noi de proprietate: practicarea agriculturii în forme asociative prin OUA (Organizația Utilizatorilor de Apă) în scopul accesării programelor Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru extinderea sistemelor de irigații și achiziția de echipamente. (accesarea fondurilor nerambursabile prin Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) prin linia de finanțare - submăsura 4.3 „Infrastructura de irigații”).
- Respectarea prevederilor Legii îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, Art.2 (4) Realizarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare la nivel local are loc conform nevoilor autorităților publice locale, ale persoanelor juridice și fizice interesate, pe baza programelor zonale și locale de amenajare a teritoriului și în corelare cu strategia sectorială.

MTf2.2 - Activități de training cu personalul implicat în activitatea de supraveghere, întreținere, etc. a utilajelor din domeniul îmbunătățirilor funciare în vederea instruirii acestora privind exploatarea terenurilor, echipamentelor și instalațiilor în amenajările hidroameliorative.

Responsabilitatea pentru implementarea măsurilor necesare atingerii obiectivelor menționate revine Consiliului Județean Arad, ANIF Arad - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Unitatea de Administrare Arad, Autoritățile locale.

Tabel nr. 8: Planul de măsuri aferent subdomeniului Îmbunătățiri funciare

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului îmbunătățiri funciare: Prevenirea, protecția, refacerea și sporirea potențialului agricol		
OTTf1 - Obiectiv specific: Modernizarea, extinderea și reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare existente (desecări, CES, irigații)		
<p>MTf1.1 - Extinderea, reabilitarea și modernizarea amenajărilor de desecare.</p> <p>Amenajările vizate se află pe teritoriul următoarelor UAT-uri: Municipiul Arad, Chișinău Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pecica, Pâncota, Santana, Sebiș, comunele Apateu, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Craiva, Dorobanțu, Covăsinț, Felnac, Ghiroc, Grăniceri, Ignești, Iratoșu, Livada, Macea, Mișca, Olari, Piliu, Secusigiu, Sinteia Mare, Socodor, Socodor, Șofronea, Șeitin, Semlac, Șicula, Șimand, Șilindia, Șiria, Târnova, Vinga, Vladimirescu, Zarand, Zelind, Zimandu Nou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea și reprofilarea rețelei de drenuri și canale, a construcțiilor hidrotehnice; - modernizări la stațiile de pompare; - Identificarea localităților din zonele care prezintă exces de umiditate pe care se recomandă realizarea de lucrări de desecare. <p>MTf1.2 - Întreținerea și extinderea amenajărilor de desecare propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate: decolmatarea canalelor de desecare, întreținerea gurilor de descărcare, întreținerea</p>	<p>Programe:</p> <p>Programul Operațional Dezvoltare Durabilă – PODD - Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică - Finanțare investiții din domeniul IF prin accesarea fondurilor europene în exercițiul financiar 2021-2027</p> <p>Programele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru proiecte de reabilitare, întreținere și exploatare a infrastructurii de îmbunătățiri funciare.</p> <p>Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020- Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) - submăsura 4.3 „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice”, componenta infrastructură de irigații - una dintre liniile de finanțare din cadrul.</p> <p>Strategia M.A.P.D.R. și sprijinul acordat din partea statului pentru practicarea agriculturii în forme asociative prin OUA (Organizația Utilizatorilor de Apă) în scopul acordării fondurilor necesare modernizării și re tehnologizării sistemelor de irigații.</p>	<p>Nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> -județean -transfrontalier <p>Responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare - Filiala Teritorială de IF Arad - Consiliul Județean Arad - Autoritățile locale

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
<p>stațiilor de pompare – evacuare în amenajările: Vinga -163 ha, Mureșel Mal Drept – 13.610 ha, Crac Nădlac – 13.104 ha, Aranga Secusigiu – 5.817 ha, Colector-Oradea - 417 ha, Gut – 3.809 ha, Ineu-Bocsig - 950 ha. aflate pe teritoriul următoarelor UAT-uri: Arad, Ineu, Nădlac, Bocsig, Secusigiu, Vinga.</p> <p>MTf1.3 - Modernizarea, extinderea, reabilitarea, consolidarea și completarea suprafețelor amenajate cu lucrări de CES din amenajările Cermei Tăut, Chișindia, Chizdia, Bodești, Almaș, Crișul Alb, Mureș, Mustești.</p> <p>Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Sebiș, Almaș, Apateu, Bata, Beliu, Birchiș, Brazii, Bocsig, Buteni, Cermei, Chisindia, Craiva, Cărand, Dezna, Dieci, Gurahonț, Ignești, Mișca, Pleșcu, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula, Șiștarovăț, Ususău.</p> <p>- Identificarea și realizarea de lucrări de stabilizare a terenurilor în localități care nu au lucrări de CES deși prezintă instabilități ale terenurilor</p> <p>MTf1.4 - Extinderea, reabilitarea și consolidarea suprafețelor amenajate cu lucrări de CES propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate, din amenajările: Cermei-Tauț-1.097 ha., Chisindia - 703 ha., Chizdia - 324 ha., Bodești - 900 ha., Almaș</p>	<p>Proiecte:</p> <p>Proiecte de investiții de irigații și desecări avute în vedere de ANIF - Filiala teritorială Arad (conform adresei nr. 2292 din 7.06.2021):</p> <p>Proiecte mari de investiții (conf. ANIF Arad 06.2021):</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Dezvoltarea sistemului de ape interne de interes comun de pe Canal Mureșel, Canal Ier Legător și Canal Ier"; proiect transfrontalier RO – HU. - „UAT Pecica și UAT Turnu”, proiect transfrontalier RO - HU, Interreg V-A România-Ungaria. - Proiecte aflate în stadiul de propunere care nu au finanțare prin PNRR: - „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Chișer- Poganier”; - „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Hanioș Vârșand; - „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Ier - Arad Frontieră; - „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Cermei –Tăut.	

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
<p>- 121 ha., Crișul Alb- 4.420 ha., Mureș-1.987 ha., Mustești-732 ha.).</p> <p>Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Chișineu Criș, Lipova, Ineu, Sebiș, Almaș, Cermei, Chisindia, Dieci, Gurahonț Hălmagiu, Pilu, Pleșcuța, Șicula.</p> <p>- măsuri agropedoameliorative pe terenurile amenajate, protejarea lucrărilor de degradări, aplicarea tehnologiilor de cultură antierozională</p> <p>MTf1.5 - Lucrări de modernizare, reabilitare, extindere a amenajărilor existente de irigații (se menționează cele mai mari de 1.000 ha.): Semlac - Pereg, Fântânele - Șagu, Păuliș - Matcă, Mureșel - Ier.</p> <p>Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Arad, Chișinău Criș, Pecica, Sântana, Felnac, Fântânele, Frumușeni, Livada, Olari, Păuliș, Șagu, Vladimirescu, Zărand, Zimandu Nou.</p> <p>- Amenajarea lucrărilor de irigații pe suprafețe arabile vulnerabile la secetă (aprox. 30% din suprafața arabilă).</p> <p>- Creșterea gradului de utilizare a amenajărilor de irigații.</p> <p>- Accesarea programelor MADR pentru construcția sistemelor de irigații,</p>		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
<p>MTf1.6 - Extindere, reabilitare și modernizare a amenajărilor existente de irigații, propuse în PATJ 2010 și rămase nerealizate - creșterea gradului de utilizare a irigațiilor, întreținerea sistemelor existente, decolmatarea canalelor și curățirea acestora de vegetație în amenajările Fântânele Șag – 7.144 ha, Neudorf - 962 ha, Cermei-Șicula - 242 ha, Canalul Morilor - 156 ha, Chisindia-Buteni - 131 ha.</p> <p>Amenajările vizate se află pe teritoriul agricol al următoarelor UAT-uri: Chișineu Criș, Ineu, Buteni, Bârsa, Bocsig, Cermei, Chisindia, Fântânele, sat Mocrea (Ineu), Pilu, Seleuș, Zărand, sat Neudorf (Zăbrani).</p> <p>MTf1.7 - Întreținerea și reabilitarea pe suprafețele amenajate cu lucrări complexe de desecare și CES. - amenajarea Cermei – Tauț: desecare - 6.815 ha. și CES - 1.097 ha.</p> <p>Aceste lucrări sunt executate pe teritoriul agricol al UAT: Ineu, Cermei, Șilindia, Tauț.</p> <p>MTf1.8 - Întreținerea și reabilitarea pe suprafețelor amenajate cu lucrări complexe de irigații și desecare, propuse în PATJ 2010, despre care nu sunt informații certe legate de finalizarea lor, aplicarea în regim complex a lucrărilor de desecare</p>		

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
– drenaj și irigații în scopul ameliorării procesului de sărăturare a solului - Canalul Morilor – 16.992 ha.; Aceste lucrări sunt executate pe teritoriul agricol al UAT: Chișineu Criș, Ineu, Seleuș, Buteni, Bârsa, Bocsig, Mocrea, Pilu, Zărand.		
OTTf2 - Obiectiv specific: Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul îmbunătățirilor funciare		
MTf2.1 - Dezvoltarea politicii organizatorice pentru lucrările de îmbunătățiri funciare,. - Reevaluarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și adaptarea lor la noile tehnologii agricole și formele noi de proprietate: practicarea agriculturii în forme asociative prin OUAL (Organizația Utilizatorilor de Apă) în scopul accesării programelor Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru extinderea sistemelor de irigații și achiziția de echipamente. (Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) - submăsura 4.3 „Infrastructura de irigații”). - Respectarea prevederilor Legii îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, Art.2 (4) Realizarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare la nivel local are loc conform nevoilor autorităților publice locale, ale persoanelor juridice și fizice interesate, pe baza programelor zonale și locale	Strategia M.A.P.D.R. și sprijinul acordat din partea statului pentru practicarea agriculturii în forme asociative prin OUAL (Organizația Utilizatorilor de Apă) în scopul acordării fondurilor necesare modernizării și re tehnologizării sistemelor de irigații. Programele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru proiecte de reabilitare, întreținere și exploatare a infrastructurii de îmbunătățiri funciare.	Nivel de aplicare județean Responsabilități: - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare - Filiala Teritorială de IF Arad - Consiliul Județean Arad - Autoritățile locale

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propunere responsabilități
de amenajare a teritoriului și în corelare cu strategia sectorială MTf2.2 - Activități de training cu personalul implicat în activitatea de supraveghere, întreținere, etc. a utilajelor din domeniul îmbunătățirilor funciare în vederea instruirii acestora privind exploatarea terenurilor, echipamentelor și instalațiilor în amenajările hidroameliorative.		

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTf – Obiectiv specific al subdomeniului "Îmbunătățiri funciare"

MTf – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Politici europene

În Protocolul de aderare a României la Uniunea Europeană, se face referire la necesitatea ca România să adapteze o serie de acte normative care reglementează activitatea în principalele ramuri ale economiei naționale, a căror activitate trebuie integrată în normele și obligațiile statelor membre, așa cum au fost acestea convenite printr-o serie de regulamente, decizii sau protocoale.

Deșertificarea este o formă de degradare a terenurilor care reprezintă o amenințare tot mai mare în UE. Potrivit studiilor, zonele afectate de deșertificare sunt adesea afectate și de eroziunea solului, de salinizare, de pierderea carbonului organic din sol, de declinul biodiversității și de alunecări de teren. Deși deșertificarea și degradarea terenurilor reprezintă amenințări tot mai mari, încă nu există o viziune comună la nivelul UE care nu dispune de o strategie dedicată sau de un cadru juridic specific în materie de deșertificare. Cu toate acestea, anumiți factori asociați cu deșertificarea și degradarea terenurilor sunt abordați în cadrul unor diverse alte strategii.

- Convenția Organizației Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării (UNCCD) este un acord internațional care stabilește un cadru global pentru combaterea deșertificării. Aceasta a fost adoptată în 1994, în urma Summitului Pământului de la Rio de Janeiro din 1992;
- Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice adoptată în aprilie 2013 pentru a încuraja statele membre să ia măsuri de adaptare. Aceasta subliniază necesitatea ca UE să ia măsuri pentru a se adapta la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice și la costurile economice, de mediu și sociale ale acestora;
- Programul general al Uniunii de acțiune pentru mediu adoptat în noiembrie 2013, pentru a „garanta că, până în 2020 terenurile vor fi gestionate în mod sustenabil în Uniune, solul va fi protejat în mod adecvat, iar refacerea siturilor contaminate va fi în plină desfășurare”;
- Strategia UE pentru păduri adoptată în 2013 a evidențiat că pădurile sunt importante nu numai pentru dezvoltarea rurală, ci și pentru mediu și pentru lupta împotriva schimbărilor climatice. Pădurile joacă un rol important în combaterea degradării terenurilor și a deșertificării;
- Strategia Europa 2020 care reprezintă un program pe zece ani (2010 – 2020) prin care Uniunea Europeană și-a propus să creeze condiții pentru o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Strategia se fundamentează pe trei priorități tematice, care se întrepătrund și se condiționează reciproc din care se evidențiază ”promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitivă”.

Politici naționale

Fenomenul schimbărilor climatice afectează viața comunităților umane putând schimba total parametrii de dezvoltare a acesteia. Dezvoltarea infrastructurii și activității economice trebuie să ia în calcul factorul de risc de mediu determinat fie de fenomenele climatice extreme (inundații, secetă) fie de starea efectivă a mediului (pondere mai mare a precipitațiilor). Lipsa întreținerii și consolidării infrastructurii de protecție poate avea efecte catastrofale și poate favoriza fenomene de mediu ireversibile chiar dacă se întâmplă lent (ex. deșertificare, colmatarea canalelor).

Politica națională în domeniul infrastructurii tehnice din agricultură și protejării solurilor împotriva degradării sub influența efectului schimbărilor climatice se subscie politicii europene în materie de adaptare la schimbările climatice, combatere a deșertificării și urmărește gestionarea sustenabilă a resurselor naturale, a terenurilor agricole, refacerea zonelor contaminate și degradate.

În această direcție a fost elaborată, printre alte documente strategice, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Agriculturii - 2004 (Priorități strategice – Orizont 2025). Această Strategie evidențiază ca prioritate strategică "Îmbunătățirea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare".

Problematica domeniului este legată și de Strategia Națională de Protecția Mediului – 2004-2025 care a definit ca Obiectiv general - Protecția și valorificarea durabilă a elementelor mediului natural prin identificarea, atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive. Dezvoltarea infrastructurii și activității economice trebuie să ia în calcul fenomenele climatice extreme (inundații, secetă, eroziuni ale solului, alunecări de teren).

Politici regionale

Regiunea Vest se confruntă cu tendințe climaterice cu efecte pe termen lung. Acestea pot accentua anumite tendințe, de exemplu: fenomenul de deșertificare poate fi un factor care accentuează efectele lipsei precipitațiilor într-un an, scăderea debitului unor râuri poate afecta capacitatea de irigare a unor canale conexe.

"Strategia pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2014-2020" a reprezentat viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe /comunitare, naționale, regionale și / sau locale. În Regiunea Vest regăsim la nivelul agriculturii terenuri mici (sub 20 ha), necompetitive și valorificate pentru producție proprie cât și terenuri mari de peste 50 ha, bine tehnologizate (în general deținute de companii mari) care practică o agricultură cu productivitate înaltă. Lipsa asocierii, fărâmițarea terenurilor aflate în proprietate privată, irigațiile necorespunzătoare, unitățile de producție mici și slaba dotare tehnologică sunt câteva din cauzele care nu permit practicarea unei agriculturi eficiente și competitive.

Obiectivul general al Strategiei pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020 pentru Regiunea Vest a fost ca, orientând intervențiile pe nevoile locuitorilor săi, să ajungă la nivelul de calitate a vieții din regiunile puternice ale Europei Centrale. Au fost identificate Prioritățile de dezvoltare dintre care Axa prioritară 6 a vizat Valorificarea specificului local al comunităților urbane și rurale. Obiectivul acesteia a fost diminuarea disparițiilor regionale prin dezvoltarea integrată și echitabilă a zonelor urbane și rurale, în context transfrontalier.

Strategia a stabilit Priorități de investiții prin care să se realizeze obiectivele stabilite dintre care de interes pentru acest domeniu a fost Dezvoltarea spațiului rural și modernizarea agriculturii al cărei Obiectiv specific îl reprezintă „Creșterea atractivității zonelor rurale din regiune / îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural și reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială față de mediul urban”.

Operațiunile orientative / acțiunile care participă la atingerea acestor obiective sunt legate de încurajarea luării de măsuri împotriva secetei și fenomenelor de risc climatic:

- Modernizarea și extinderea rețelei de conducte de irigații și adaptarea acesteia la cerințele agriculturii regionale
- Modernizarea și/sau re tehnologizarea lucrărilor de desecare și drenaj și de corectare a torenților situați pe fondul agricol
- Încurajarea efectuării unor lucrări de îmbunătățiri funciare
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice

- Programe de instruire și conversie profesională a locuitorilor din mediul rural
- Sprijinirea constituirii formelor asociative în agricultură

”Strategia pentru Dezvoltare Regională 2021 – 2027” elaborată la nivel regional de ADR Vest răspunde nevoilor de dezvoltare de la nivel regional, identificate prin analizele statistice sau consultările parteneriale, dar ține cont și de orientările și tendințele din documentele strategice elaborate la nivel european sau național. Are la bază Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, pe care o înlocuiește, preluând unele din obiectivele strategice și măsurile identificate.

De interes pentru acest capitol este: Pilonul 2. Tranziție verde și schimbări climatice, Regiunea Vest la orizont 2030 care vizează Rezistență crescută la schimbări climatice și capacitate crescută de a face față riscurilor. Alinierea Pilonului 2 cu Obiectivele de Politică ale UE și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă se face prin priorități de dezvoltare:

- Prioritate 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu prin obiectivul specific - Accesul crescut la servicii edilitare de calitate prin investiții în infrastructura de alimentare cu apă, apă uzată.
- Prioritate 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la dezastre prin obiectivul specific - Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu. În afara riscurilor imediate punctuale, datorate unei situații neprevăzute sau accentuării temporare a unor condiții meteo, Regiunea Vest se confruntă cu tendințe climaterice cu efecte pe termen lung. Acestea pot accentua anumite efecte climatice, de exemplu: fenomenul de deșertificare poate fi un factor care accentuează efectele lipsei precipitațiilor într-un an, scăderea debitului unor râuri poate afecta capacitatea de irigare a unor canale conexe..

Politici județene

Racordarea politicii județene, definite în Strategia de dezvoltare Economico-Socială a județului Arad pentru perioada 2014 – 2020, CJ Arad, 2016, la obiectivul general al politicii naționale în domeniului îmbunătățirilor funciare în scopul dezvoltării acestui sector se realizează prin stabilirea ca obiectiv specific – Prevenirea, protecția, refacerea și sporirea potențialului agricol.

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare direcții de acțiune, măsuri și acțiuni care privesc reabilitarea, modernizarea, re tehnologizarea și extinderea amenajărilor de îmbunătățiri funciare în corelare cu standardele de mediu.

Programe și proiecte majore

Programe

Sectorul Îmbunătățirilor funciare beneficiază de existența programelor Uniunii Europene derulate de Ministerul Fondurilor Europene prin Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale. Oportunitățile de finanțare în sectorul Îmbunătățirilor funciare vor putea fi posibile în viitoarea perioadă de programare 2021-2027. Prin Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale au fost definite Obiectivele prin care politicile naționale în domeniul Îmbunătățirilor funciare se subscriu politicilor europene.

Prin Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

se asigură finanțarea irigațiilor în special, domeniu care se înscrie în obiectivele de adaptare la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor, a riscului de secetă.

Din perspectiva riscurilor, prin PODD (Programul Operațional Dezvoltare Durabilă) se vor finanța proiecte care privesc riscul la secetă. Vor fi finanțate măsuri care urmăresc:

- managementul riscurilor
- construirea sau reabilitarea infrastructurii existente de îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;
- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.

Proiecte majore

Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare - Filiala teritorială Arad are în derulare proiecte de investiții de îmbunătățiri funciare și, în stadiu de propuneri, proiecte care încă nu au finanțare care au drept scop reabilitarea și modernizarea amenajărilor de irigații și desecare din zona bazinului hidrografic al Râului Mureș. Conform Adresei ANIF Filiala teritorială Arad nr. 2292 din 7.06.2021 Lista acestor proiecte de investiții cuprinde următoarele:

Proiecte mari de investiții:

1. **"Dezvoltarea sistemului de ape interne de interes comun de pe Canal Mureșel, Canal Ier Legător și Canal Ier"** - Acronim "MURESEL". Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională Interreg Romania-Ungaria. Beneficiarii proiectului sunt Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (RO) și Alsó-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság (HU), acesta urmând a fi finalizat până pe 30 septembrie 2021. Investițiile planificate au drept scop reabilitarea și modernizarea amenajărilor de desecare din zona bazinului hidrografic al Râului Mureș, în vecinătatea frontierei de stat dintre România și Ungaria, pentru readucerea la parametrii proiectați a canalelor colectoare și de evacuare a excesului de apă, reabilitarea sau înlocuirea completă a echipamentelor electrice și hidromecanice din stațiile de pompare. Zona care va beneficia de finanțarea Uniunii se află în amenajarea Mureșel Ier, amenajare cu dublu rol de irigații și de desecare, care are o suprafață de 3.027 ha, și amenajarea de desecare Ier Arad Frontieră, cu suprafața de 32.918 ha, aparținând administrativ de municipiul Arad și comunele Pecica, Turnu, Iratoș, Dorobanți, Macea, Curtici, din județul Arad.

2. **„UAT Pecica și UAT Turnu”**, proiect transfrontalier RO – HU aflat în faza de predare documentație DALI. Proiectul a fost selectat pentru finanțare nerambursabilă asigurată de Uniunea Europeană din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) și implementare în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră România - Ungaria 2014 - 2020 Interreg V-A România-Ungaria.

Proiecte aflate în stadiul de propunere care nu au finanțare prin PNRR

- „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Chișer (Olari)- Pogonier (Grăniceri)”;
- „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Hanioș Vârșand (Pilu);

- „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea ler - Arad Frontieră;
- „Modernizarea sistemului de eliminare a excesului de apă din sol din amenajarea Cermei –Tăut.

4.3. Căi de comunicație și transport

În cadrul etapei a III-a PATJ Arad – Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad, Domeniul Căi de comunicație și transport au fost identificate și prezentate tendențele majore și prioritățile de dezvoltare pentru transportul rutier, feroviar și aerian, luându-se în considerare poziționarea județului Arad față de teritoriul național, condițiile de relief, prezența rețelelor TEN-T, dar și aspecte socio-economice (populație, salariați) ce se reflectă în nivelul fluxurilor de trafic.

Datorită contextului geografic și economic al județului Arad, precum și a tendințelor de dezvoltare identificate, s-au distins următoarele direcții de intervenție:

- Zona Urbană Funcțională (ZUF) Arad – ca zonă complexă de abordare a intervențiilor
- Dezvoltarea/ îmbunătățirea condițiilor de transport pe rețeaua TEN-T și asigurarea conectivității la aceasta
- Îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere
- Asigurarea relațiilor regionale
- Asigurarea relațiilor intrajudețene și accesibilizarea zonelor cu potențial insuficient valorificat

Astfel, pe baza acestor etape de sinteză, dar și corelate pe verticală cu viziunile și obiectivele la nivel național , regional , județean dar și la nivelul municipiului Arad pentru domeniul transporturi, au fost definite viziunea de dezvoltare a domeniului Căi de comunicație și transport pentru județul Arad, obiectivul strategic, obiectivele specifice, precum și direcțiile de acțiune/ măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea viziunii:

Viziunea:

Județul Arad are un sistem de transport eficient, durabil, integrat și sigur, capabil să susțină dezvoltarea economică și socială.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Dezvoltarea unei mobilități durabile, inteligente și intermodale la nivelul județului Arad, inclusiv îmbunătățirea conectării la rețelele TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Obiectivele specifice

Obiectiv specific 1: Creșterea și îmbunătățirea conectivității teritoriului județului Arad la teritoriul european, național și regional

Acest obiectiv specific este susținut de măsuri care prevăd accesul către rețeaua TEN-T și relația județului Arad cu județele vecine și îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere.

Obiectiv specific 2: Asigurarea conectivității și mobilității durabile a persoanelor și mărfurilor în cadrul județului Arad

Acest obiectiv este susținut de măsuri ce urmăresc asigurarea conectivității în interiorul județului, dezvoltarea transportului intermodal și sporirea condițiilor de siguranță.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

LEGENDA:

	- realizat
	- parțial realizat/ în implementare
	- nerealizat
	- măsură permanentă
	- preluat în PATJ 2021
	- nemarcat nu avem informații certe

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere de transport	<p>Dezvoltarea infrastructurii rețelei de interes național prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • construcția de autostradă și drum expres (sau cu 4 benzi de circulație) pe următoare trasee indicative (conf. POS-T) <p>Autostrăzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - [Constanța – Fetești – București - Pitești] - [Sibiu – Sebeș - Deva] - [Lugoj – Timișoara – Arad - Nădlac]- axa prioritară 1 TEN-T-nr.7 - Arad - Deva - Oradea - Chișineu Criș - Arad - Vârșand - Chișineu Criș <p>Drum expres sau cu 4 benzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Timișoara - Nădlac - Chișineu Criș – Beiuș - Cluj Napoca - Arad - Oradea – drum expres cu profil de autostradă autostradă pe teritoriul județului Arad - Oradea-Beiuș - Deva	II - III	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. - Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara
	<ul style="list-style-type: none"> • rezervarea de către autoritățile locale, a zonelor necesare dezvoltării proiectelor de infrastructură rutieră promovate de CNADNR; pe terenurile rezervate dezvoltării rețelelor de transport se va interzice autorizarea executării construcțiilor definitive, fără avizul MTI. <p>Amplasarea și alegerea soluțiilor constructive pentru autostrăzi și drumuri expres este necesar să facă obiectul unor evaluări riguroase de impact</p>	II - III	Administrația locală

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsurile și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etapă de realizare	Propuneri de responsabilități
	<p>asupra mediului, pe baza studierii mai multor alternative și în cadrul unui proces larg de dezbatere publică.</p> <p>Modernizarea infrastructurii rutiere pe rețeaua majoră:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autostrada Nădlac-Arad • by-pass Arad cu profil de autostradă • autostrada Arad-Timișoara • construcția / reabilitarea / modernizarea rețelelor de drumuri naționale pe etape : <p>etapa V DN 76 Deva – Oradea</p> <p>etapa VI DN 79 Arad – Oradea</p> <p>etapa XI DN 79A Vârfuri – Chișineu-Criș</p> <ul style="list-style-type: none"> • amenajarea variante ocolitoare: în <i>variante ocolitoare la</i> : Arad, Chișineu-Criș, Pecica, Săvârșin, Lipova, Nădlac, Șimand, Zimandu Nou, Ineu și Vârșand • realizarea de pasaje denivelate, supraterane sau subterane și variante ocolitoare pentru preluarea traficului de tranzit, în zona aglomerărilor urbane la intersecția cu drumurile naționale • realizarea unor drumuri colectoare, paralele cu drumul național, în zonele construite care se dezvoltă în afara localităților și atunci când intravilanul unei localități se extinde în lungul drumului național, care să preia traficul generat de obiectivele locale și care să deașeze în drumul național în 2-3 intersecții amenajate conform normativelor tehnice în	I-II	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. - Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsurile și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
	<p>DJ 792B, DJ 792C-4km, DJ 792D-4km, DJ 792E-11km, DJ 792F-19km, DJ 793A-8km, DJ 793C-4km</p> <ul style="list-style-type: none"> • lucrări de artă consolidare pod la Zerind, Păuliș, Hălăliș și Aciuța, reabilitare pod la Bocsig, Săvârșin, pasaj denivelat la Pecica și pe Centura Nord Arad, pod nou peste Râul Mureș în municipiul Arad și pe DJ 791 Sinteia Mică-Chereluș • modernizare drumuri comunale DC 69, DC 133, DC 9		
	<p>Creșterea calității serviciilor de transport rutier și îmbunătățirea legăturilor între localitățile lipsite de accesul direct la rețeaua feroviară prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> -modernizarea drumurilor județene și comunale pe care se desfășoară transportul în comun -realizarea de studii de circulație pentru transportul în comun -modernizarea parcului auto -realizarea de lucrări de modernizare a transportului în comun în municipiul Arad	I	Consiliul Județean Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsurile și acțiunile prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
	<p>Lucrări necesare în urma calamităților:</p> <ul style="list-style-type: none"> • amenajare torenți și albie pe DN 7 km 516+025 și km 509+600 la Lipova, km 502+009 la Milova, km 479+867 la Căpruța • înlăturarea efectelor calamităților pe DN 7 la km 478+730, km 564+000 – 566+000 la Pecica, pod km 489+185 la Conop, pe DN 79A la km 7+252, pod km 60+627 la Mânerău, pod km 29+119 la Cil • consolidare pe DN 79A km 51+000-69+000 la Bârsa Ineu, km 100+270-127+642 la Chișineu Criș –PCTF Vârșand, km 87+000-100+270 Chereluș-Chișineu Criș, km 71+550-87+000 Ineu- Cherluș, km 7+000 –17+000, km 38+000-51+000 și km 24+000-38+000, pod Buhani și pod Sebiș-Buteni 	I	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. împreună cu Administrația Locală
	<ul style="list-style-type: none"> • amenajarea de piste pentru biciclete, în zonele urbane și rurale în vederea încurajării transportului ecologic și a dezvoltării infrastructurii rutiere 	I	CNADNR împreună cu Administrația Locală
3. Modernizarea și dezvoltarea rețelei feroviare	<p>Modernizarea liniilor de cale ferată existente prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizarea linie de cale ferată convențională, cu viteză până la 160 km/h pe traseu existent reabilitat: <p>-Linii de cale ferată convenționale, cu viteză până la 160km/h pe trasee existente reabilitate:</p> <p>- Curtici-Arad- Simeria-Alba Iulia- Brașov – București – Fetești - Constanța axa prioritară 1 TEN-T nr. 22</p> <p>- Arad- Timișoara- Caransebeș - Strehaia – Craiova - Calafat axa prioritară 1 TEN-T nr.22</p>	I - II	Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsurile și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etapă de realizare	Propuneri de responsabilități
	<p>- Oradea-Arad</p> <p>Lucrări de modernizare a rețelei feroviare:</p> <ul style="list-style-type: none"> •centralizarea electronică a următoarelor stații: Arad și Curtici •electromecanisme de macaz performante pe tronsonul frontieră Curtici-Arad-Simeria •modernizări stații de cale ferată la : Arad și Curtici •modernizarea rețelei de telecomunicații prin introducerea cablurilor cu fibră optică și a echipamentelor digitale pe tronsonul: Satu Mare-Oradea-Arad •scoaterea triajului în extravilanul municipiului Arad pentru descongestionarea traficului •realizarea unui centuri feroviare pentru devierea în afara municipiului Arad a traficului de tranzit •construirea unui pod Cf peste râul Mureș în amonte de podul existent la 2 km și devierea traseului liniei Cf. •reabilitarea rețelei de cale ferată transfrontaliere Arad – Szeged	II	Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A.
4. Dezvoltarea traficului aerian de călători și marfă	Dezvoltarea traficului aerian de pasageri și marfă pe Aeroportul Internațional Arad prin: - realizarea unui Master-Plan de dezvoltarea a Aeroportului Arad, care să cuprindă obiectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung STRATEGIE INVESTIȚIONALĂ LA NIVELUL AEROP ARAD	I-II- III	S.C. Aeroportul Arad S.A. Direcția Generală de Transport Aerian

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
	<ul style="list-style-type: none"> - executarea lucrărilor de modernizare și extindere a infrastructurii și mijloacelor de protecție a navigației aeriene, rezultate din Master-Planul de dezvoltarea Aeroportului Arad - efectuarea de studii de specialitate privind oportunitatea construirii unui nou aeroport - acordarea de facilități de operare și financiare pentru atragerea companiilor Low-Cost cu respectarea legislației naționale și comunitare privind tarifele aeroportuare, finanțarea aeroporturilor și a deschiderii de noi rute de către companiile aeriene - atragerea companiilor de cargo prin acordarea celor mai mari facilități posibile - creșterea capacității de operare - demararea unei activități proprii de cargo prin identificarea unor posibili utilizatori aerieni de cargo - dezvoltarea relațiilor de colaborare cu tour-operatorii prezenți în Arad și în județele vecine, pentru realizarea unor curse charter spre zonele turistice din Europa		
5. Amenajarea căilor navigabile interioare	<p>Amenajarea cursului navigabil pe Mureș de la frontieră până la Alba Iulia și a portului în Municipiului Arad prevăzut prin PATN Secțiunea I Rețele de transport necesită:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unui Studiu de navigabilitate a râului Mureș - realizarea studiului de impact pe cursul inferior al Mureșului a amenajărilor de navigabilitate.	II-III	Direcția Generală de Transport Naval A.N. Apele Române A.P.M. Arad Parcul Național Lunca Mureșului
6. Dezvoltarea transportului combinat	Modernizarea terminalului Glogovăț-Arad	II	Administrația Locală

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
7. Modernizarea punctelor de control și trecere a frontierei	Lucrări de modernizare a punctelor rutiere: - Vârșand (Ro) / Gyula – Ungaria- - Turnu (Ro) / Battonya - Ungaria	I	Administrația Locală Direcția Generală de Transport
8. Modernizare și extindere Zona Liberă Arad -Curtici	Lucrări de extindere a zonei libere existente	I	Administrația Locală Direcția Generală de Transport
9.Modernizarea sectorului de transport conform Programului operațional sectorial	Îmbunătățirea protecției mediului, a sănătății umane și a siguranței pasagerilor –axa prioritară 3 prin: - promovarea transportului inter-modal -axa 3.1 - îmbunătățirea siguranței traficului pentru toate modurile de transport –axa 3.2 - minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului- axa 3.3	I	Administrația Locală Direcția Generală de Transport

Planul de masuri de dezvoltare teritorială

Pentru realizarea Strategiei de dezvoltare spațială a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad sunt prezentate principalele măsuri care concură la fundamentarea politicilor publice privind valorificarea durabilă și protejarea resurselor naturale, dezvoltarea armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor și localităților, realizarea unei infrastructuri tehnice moderne care să optimizeze integrarea teritoriului studiat în structurile regionale, naționale și europene, precum și conservarea și protecția calității mediului.

Măsurile sunt prezentate pe domenii și subdomenii prioritare definite prin opțiunile strategiei de dezvoltare spațială.

Pentru fiecare domeniu și subdomeniu au fost evidențiate principalele direcții de acțiune/măsuri care concură la implementarea obiectivelor specifice.

Tabel nr. 9: Planul de măsuri aferent subdomeniului Căi de comunicație și transport

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului căi de comunicație: Dezvoltarea unei mobilități durabile, inteligente și intermodale la nivelul județului Arad, inclusiv îmbunătățirea conectării la rețelele TEN-T și a mobilității transfrontaliere		
OTTm - Obiectiv specific: Creșterea și îmbunătățirea conectivității teritoriului județului Arad la teritoriul european, național și regional		
Subdomeniul: Transportul rutier		
MTm - R1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de drumuri rapide (drumuri expres) pe rețeaua rutieră TEN-T	Pasaj denivelat pe Centura de ocolire Arad (DN 7, km 540+248) peste CF Arad -București	ZUF Arad Compania Națională de Căi Ferate CFR SA CNAIR DRDP Timișoara
	Amenajare pe autostrada A1 a unui nod rutier la Cruceni	ZUF Arad CNAIR
	Drum Expres: Arad - Oradea	Național CNAIR CJ Arad
MTm - R1.1.2. Îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere	Consolidare drum național DN 79A, km 0+000 – 7+000	Național CNAIR DRDP Timișoara
	Reabilitare drum național DN 7B	Național CNAIR DRDP Timișoara
	Reabilitare drum național DN 7G	Național CNAIR DRDP Timișoara
	Modernizare DJ709B km 27+590...39+200 Sânmartin - Socodor	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ792 km 0+000...5+000 Socodor - Nădab	Regional CJ Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DJ 792C km 77+626 - 81+228, Dorobanți (DJ 709J) - Frontiera	Regional CJ Arad
	Reabilitare DJ 792C (intrare Curtici - Zona Liberă)	Regional CJ Arad/ UAT Curtici
	Modernizare DJ709B km 18+800...27+400 Curtici - Macea - Sânmartin	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ709J Nădlac - Pereg, Pecica - Turnu, Dorobanți - Macea	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 709J Nădlac km 0+000 - 4+400	Regional CJ Arad
MTm - R1.1.3. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de interes regional și național	În relație cu jud. Timiș:	
	Modernizare DJ572 km 102+500...128+519 Limită Jud. Timiș - Lipova	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ682E, inclusiv pod peste Mureș km 9+300...11+700 Lim. Jud. TM - DJ709D (Nădlac)	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 682A Fântânele - Tisa Noua - Cruceni km 0+000 - km 8+300	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 682A km 15+000 - 17+000	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 609A Limita Jud. Timiș - Labașint - Șiștarovăț (DJ 572)	Regional CJ Arad
	Reabilitare DJ 609 km 43+700 - 44+200, Zăbalț - DJ 682	Regional CJ Arad
	Reabilitare DJ682 km 9+000...26+000 Limită. Jud. TM - Birchiș - Bata, DJ 682 km 63+800...69+500 Lipova - Neudorf, DJ682 km 117+080...130+150 Felnac - Secusigiu - Lim. Jud.TM	Regional CJ Arad
	Modernizare DC 99A, km 0+000 - 11+790, km 13+150 - 17+100	Regional UAT Vinga
	Modernizare DC 86	Regional

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a - Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
		UAT Ususău
	Reabilitare DC 49, km 0+000 - 6+000	Regional UAT Șagu
	Reabilitare DC 99A, km 11+790 - 13+150	Regional UAT Vinga
	În relație cu jud. Alba:	
	Modernizare DJ792F km 0+000 - 0+630 și 0+763 - 10+000, Hălmațiu - Hălmațel - Sârbi - Baraj	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 792F km 10+000 - 21+900, Baraj - Lim. Jud. Alba	Regional CJ Arad
	În relație cu jud. Hunedoara:	
	Modernizare DJ 707 Drumul Regelui – Petriș-Roșia Nouă-Obârșia – Lim. Jud. HD	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 763A km 13+400 – 19+200 Lim. jud. HD – Târnăvița – Hălmațel (DJ 792F)	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ 707A Căprioara (km 5+700) - Lim. Jud. HD (km 10+800)	Regional CJ Arad
	Reabilitare DJ 707 DN7 – Petriș	Regional CJ Arad
	Modernizare DC 76, km 0+000 - 2+300	Regional UAT Petriș
	În relație cu jud. Bihor:	
	Modernizare DJ792B km 8+500...11+900, 15+800...33+800, 33+800...40+400 Bârșa - Moneasa - Lim. Jud. BH	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ709 km 39+200...45+500 Seleuș - Șicula	Regional CJ Arad
	Modernizare DJ709 km 60+000 – 75+942 Cermei – Limită Județ Bihor	Regional CJ Arad
	Modernizare DC 133 până în Tălpaș (DJ 709) (prelungire drum comunal DC 133)	Regional UAT Apateu/UAT Batăr

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Reabilitare DC 133, km 0+000 - 5+500	Regional UAT Sepreuş/UAT Mişca/ UAT Apateu
Subdomeniul: Transportul feroviar		
MTm - F1.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii feroviare pe rețeaua feroviară TEN-T	Reabilitare la viteza de proiectare a coridorului TEN-T Central între Simeria și km 614 (magistrala 200)	Național Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
	Reabilitare la viteza de proiectare/Modernizare (inclusiv dublarea liniei de cale ferată) a căii ferate Arad –Timișoara – Caransebeș (inclusiv modernizarea/reconfigurarea liniei CF Aradu Nou – Glogovăț pentru devierea în afara municipiului Arad a traficului feroviar de marfă)	Național Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
	Reabilitare la viteza de proiectare a căii ferate Oradea – Salonta – Arad	Național Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
Subdomeniul: Transportul aerian		
MTm - A1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare Arad	Asigurarea protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită și a infrastructurii de salvare aeroportuară la Aeroportul Arad, activități noneconomice care implică realizarea de construcții	Național CJ Arad/ A.I. Arad
	Dezvoltarea Aeroportului Arad prin înființarea unui terminal intermodal	Național CJ Arad/ A.I. Arad
Subdomeniul: Transportul naval		
MTm - N1.1.1. Amenajarea căilor navigabile interioare	Amenajarea cursului navigabil pe Mureș de la frontieră până la Alba Iulia și a portului în Municipiului Arad prevăzut prin PATN Secțiunea I Rețele de transport necesită: - realizarea unui Studiu de navigabilitate a râului Mureș - realizarea studiului de impact pe cursul inferior al Mureșului a amenajărilor de navigabilitate.	National/Regional Direcția Generală de Transport Naval A.N. Apele Române/ A.P.M. Arad/ Parcul Național Lunca Mureșului

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
Subdomeniul: Transportul intermodal		
MTm - I1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de transfer intermodal pe rețeaua TEN-T centrală	Modernizarea terminalului intermodal de marfă Glogovăț	Regional Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
Obiectiv specific: OTTm1.2 Asigurarea conectivității și mobilității durabile a persoanelor și mărfurilor în cadrul județului Arad		
Subdomeniul: Transportul rutier		
MTm – R1.2.1. Crearea sau extinderea variantelor ocolitoare	Varianta ocolitoare a Municipiului Arad-Est. (Modernizare DJ709G, inclusiv pod Mureș, pentru funcțiunea de Centura Est Arad)	ZUF Arad CNAIR/CJ Arad
	Varianta ocolitoare a Municipiului Arad Nord-Est	ZUF Arad CJ Arad
	Varianta de ocolire Curtici (Legătura Centură Sud Curtici cu DJ 709B, Centură Nord-Vest oraș Curtici)	ZUF Arad UAT Curtici
	Varianta de ocolire orașul Lipova (inclusiv pod peste Mureș, cu legătură DN 7 și DJ spre A1)	ZUF Arad CJ Arad/ UAT Lipova
	Varianta de ocolire Chișineu – Criș	Local CJ Arad/ UAT Chișineu- Criș
	Varianta de ocolire Ineu (între DJ 792 și DN 79A) inclusiv pod peste Crișul Alb	Local CJ Arad/ UAT Ineu
	Varianta de ocolire Sântana Vest	ZUF Arad CJ Arad/ UAT Sântana
	MTm – R1.2.2. Modernizarea/reabilitarea drumurilor județene și locale care asigură conectivitatea directă cu rețeaua TEN-T	Modernizare DJ709 Arad – Pâncota - Seleuș
Modernizare DJ709F km 0+000...23+540 Sânmartin - Șimand - Olari - Caporal Alexa		Județean CJ Arad
Modernizare DJ709K km 0+000...16+014 Zerind (DN79) - Vârșand (DN79A), inclusiv pod nou peste râul Crișul Alb		Județean A Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DJ790 km 14+270...24+770 Zimandcuz (DN79) - Horia (DJ709)	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ 682C, km 2+300...4+500	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ 791 km 23+960 - 33+200, inclusiv pod peste Crișul Alb	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ792 km 5+000...26+130 Nădab - Seleuș	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 792C Pâncota km 38+300 - 39+000	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ794 km 4+200...21+400 și 23+100...25+800 DN79 - Mișca - Apateu - Berechiu	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 682F km 4+400 - 9+100	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 682H	Județean CJ Arad
	Modernizare DC 130, km 5+300 - 8+600	Județean UAT Sinteia Mare
	Reabilitare DC 130, km 1+300 - 5+300	Județean UAT Sinteia Mare
	Reabilitare DC 130, km 0+000 - 1+300	Județean UAT Chișineu- Criș
MTm – R1.2.3 Modernizarea/reabilitarea unor drumuri județene și/sau comunale pentru asigurarea conectivității în interiorul județului	Modernizare DJ708 km 44+400 - 66+600 Gurahonț - Buteni	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ 708A Bârzava (DN 7) – Nadăș	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ708D km 0+600 - 6+400, Tauț ieșire - Luguzău(DJ792C)	Județean CJ Arad

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DJ709A km 0+000 - 3+200 și 3+850 - 12+200, Mâsca - Măderat - Agrișu Mare - Arăneag	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ792E km 3+700 - 15+000, Dieci - Dezna	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ793 km 14+300 - 21+300, Sepreuș - Cermei	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ793 km 22+500 - 32+500, Cermei - Beliu	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ 792B km 5+180 - 7+541 Hodiș - Bârsa	Județean CJ Arad
	Modernizare DJ 792G 0+000 - 8+230, Sebiș - Răpsig	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 708 Mădrigești - Brazii, km 25.100 - 37.100	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 708F	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ792C Buteni – Pâncota (0+000...21+000 si 26+000...36+300)	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ792D km 0+000 - 12+300, DJ792 - Mocrea - Chier -Târnova (DJ792C)	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 793 km 40+500 - 45+295, Sălișteea - Cărand	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 793A km 10+300 - 17+214, Archiș – Cărand	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ 707B km 0+000 - 6+700	Județean CJ Arad
	Reabilitare DJ792D km 12+300 - 19+374, Târnova - Arăneag	Județean CJ Arad
	Modernizare DC 9, Secaci-Mărăuș	Județean UAT Beliu/ UAT Craiva

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DC 23, km 4+500 - 10+100	Județean UAT Seleuș/UAT Târnova
	Modernizare DC 79 Groșii Noi - Slatina de Mureș	Județean UAT Bârzava
	Modernizare DC 47, km 0+000 - 8+300	Județean UAT Hălmăgiu/ UAT Hălmăgel
	Modernizare DC 1, Susag-Tâlmaci-Moțiori	Județean UAT Craiva
	Modernizare DC 8 km 0+000 - 12+911, Văsoaia - Cuied	Județean UAT Buteni/UAT Chișindia
	Modernizare DC 38, km 10+742 - 12+738 și km 12+738 - DC 41	Județean UAT Gurahonț
	Modernizare DC 61A, km 4+800 - 20+200	Județean UAT Tauț/ UAT Conop
	Modernizare DC 83, Belotinț – Lalasiñț inclusiv modernizare drum/ pod tehnologic peste Mureș	Județean UAT Bârzava/ UAT Conop
	Modernizare DC 83, Lalasiñț - Bata	Județean UAT Bârzava/ UAT Bata
	Modernizare DC 129, km 0+000 - 5+500, Mișca (DJ 794) - Adea (DC 130)	Județean UAT Mișca/ UAT Sinteia Mare
	Modernizare DC 124	Județean UAT Mișca/UAT Apateu/UAT Sepreuș
	Modernizare DC 132, km 0+000 - 16+636, inclusiv pod peste Teuz	Județean UAT Șicula/ UAT Sepreuș
	Modernizare DC 2, Cermei – lim. Craiva	Județean UAT Cermei
	Modernizare DC 80, Bulci - Ostrov	Județean UAT Birchiș
	Modernizare DC 103, km 4+300 - 12+400	Județean UAT Semlac /UAT Peregu Mare

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Reabilitare DC 72, km 0+000 - 20+660	Județean UAT Vărădia de Mureș/ UAT Săvârșin
	Reabilitare DC 29, Satu Mic - Ineu	Județean UAT Șilindia
	Reabilitare DC 61A, km 0+000 - 4+800 și km 20+200 - 22+800	Județean UAT Taut/ UAT Conop
	Reabilitare DC 51, km 0+000 - 1+800	Județean UAT Vârfurile
	Reabilitare DC 80, Țela - Bulci	Județean UAT Bata
	Reabilitare DC 83, km 0+000 - 12+500, Ususău - Belotinț	Județean UAT Ususău/ UAT Conop
	Reabilitare DC 121	Județean UAT Zerind
MTm – R1.2.4 Dezvoltarea și îmbunătățirea rețelelor și a serviciilor de transport în Zona Urbană Funcțională Arad	Modernizare DJ708C km 0+000 - 4+100 Sâmbăteni – Ghioroc (pasaj) și amenajare piste biciclete	ZUF Arad CJ Arad
	Modernizare DJ 682C km 0+000 - 2+300	ZUF Arad CJ Arad
	Modernizare DJ709G Vladimirescu între DN7 și DJ682C l=3,5 km prin Combinat	ZUF Arad CJ Arad
	Modernizare DJ 682M	ZUF Arad CJ Arad
	Modernizare DJ 682P	ZUF Arad CJ Arad
	Reabilitare DJ 682K	ZUF Arad CJ Arad
	Modernizare DC 69A	ZUF Arad UAT Păuliș
	Modernizare DC "Valea Frunzișului"	ZUF Arad UAT Păuliș

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DC 24, km 0+000 - 7+500	ZUF Arad UAT Zăbrani
	Modernizare DC 96A, km 3+560 - 7+060	ZUF Arad UAT Pecica
	Modernizare DC 98, km 13+000 - 20+060	ZUF Arad UAT Vinga
	Modernizare DC 106A, km 0+000 - 3+713	ZUF Arad UAT Pecica
	Modernizare DC 91A, km 0+000 - 10+100 (intersecție cu DJ682 (lim.cu UAT Frumușeni-Zăbrani (int DJ 682))	ZUF Arad UAT Zăbrani
	Modernizare DC 100, km 2+058 - 2+976	ZUF Arad UAT Felnac
	Modernizare DC 106, km 0+000 - 3+812	ZUF Arad UAT Pecica
	Reabilitare DC 96A, km 0+000 - 3+560	ZUF Arad UAT Pecica
	Reabilitare DC 68, km 0+000 - 3+641 (DN 7 - Pădurea Vladimirescu/Zona de agrement)	ZUF Arad UAT Vladimirescu
	Reabilitare DC 69	ZUF Arad UAT Păuliș
	Reabilitare DC 92, km 0+000 - 2+500	ZUF Arad UAT Șagu
	Reabilitare DC 95, km 0+000 - 3+100	ZUF Arad UAT Șagu
	Reabilitare DC 98, km 0+000 - 13+000, km 20+060 - 23+400	ZUF Arad UAT Vinga/ UAT Felnac
	Reabilitare DC 100, km 0+000 - 2+058	ZUF Arad UAT Felnac
	Reabilitare DC 105, km 0+000 - 0+850	ZUF Arad UAT Pecica

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Reabilitare DC 107, km 0+000 - 2+500	ZUF Arad UAT Iratoșu
	Legătură Est-Vest între Vladimirescu (str. Cetății Orod) și mun. Arad (str. Voinicilor) cu subtraversare CF	ZUF Arad UAT Arad/ UAT Vladimirescu
	Legătură directă Nord-Sud între Horia și Mândruloc/Cicir	ZUF Arad UAT Vladimirescu
	Creare legătura între partea de sud a intravilan Vladimirescu și centura est Arad (continuare DJ 682C până în centura est -DJ 709G) pe traseu DE 397 sau DE 399	ZUF Arad UAT Vladimirescu
	Modernizarea liniei de tramvai Arad – Ghioroc și creșterea frecvenței tramvaiului între Arad și Ghioroc	ZUF Arad CJ Arad/ UAT Arad
MTm – R1.2.5 Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de interes local	Modernizare DC 25	Local UAT Târnova
	Modernizare DC 30, km 0+900 - 2+800, Almaș limita extravilan-Mănăstire Almaș	Local UAT Almaș
	Modernizare DC 37, km 0+000 - 1+195, DJ 708-Feniș	Local UAT Gurahonț
	Modernizare DC 39, km 0+000 - 1+047, DC 38-Valea Mare	Local UAT Gurahonț
	Modernizare DC 40, km 0+000 - 2+920, Zimbru (DC 38)-Dulcele	Local UAT Gurahonț
	Modernizare DC 46, km 6+400 - 10+700, Hălmăgel-Luncșoara	Local UAT Hălmăgel
	Modernizare DC 58, km 0+000 - 6+102, Bontești-Mustești	Local UAT Gurahonț
	Modernizare DC 61, km 0+000 - 5+000, DJ 708A - Minișel	Local UAT Tauț
	Modernizare DC 70, km 4+100 - 5+200, DN 7-Milova	Local UAT Conop

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Modernizare DC 70A, km 0+000 - 7+500, DN 7 - Debelagora	Local UAT Conop
	Modernizare DC 3, Stoieniști-Vălani	Local UAT Craiva
	Modernizare DC 6	Local UAT Craiva
	Modernizare DC 28	Local UAT Șilindia
	Modernizare DC 43	UAT Hălmațiu
	Modernizare DC 48, km 0+000 - 1+700, Hălmațel-Țohești	Local UAT Hălmațel
	Modernizare DC 50B	UAT Hălmațiu
	Modernizare DC 52, km 3+200 - 9+800, Pleșcuța-Tălagiu	Local UAT Pleșcuța
	Modernizare DC 62, km 0+000 - 7+000	Local UAT Tauț
	Pietruire DC 84, Șiștarovăț - Varnița	Local UAT Șiștarovăț
	Modernizare DC 49A	Local UAT Hălmațiu
	Modernizare DC 41A	Local UAT Vârfurile
	Modernizare DC 42	Local UAT Vârfurile
	Modernizare DC 42A	Local UAT Vârfurile
	Modernizare DC 81	Local UAT Bata
	Modernizare DC 131, km 3+600 - DJ 791 (prelungire DC 131 pana in DJ 791)	Local UAT Sinteia Mare

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Reabilitare DC 51A	UAT Vârfurile
	Reabilitare DC 74, km 0+000 - 13+420, Săvărșin-Troaș	Local UAT Săvărșin
	Reabilitare DC 21	Local UAT Dezna
	Reabilitare DC 22	Local UAT Dezna
	Reabilitare DC 35, 0+000 - 3+800, Gara CFR Almaș (intersecție DJ 792E km 1+572)-Rădești	Local UAT Almaș
	Reabilitare DC 44	UAT Hălmațiu
	Reabilitare DC 131, km 0+000 - 3+600, Țipar DN 79A-Țipar	Local UAT Sinteza Mare
	Reabilitare DC 65	Local UAT Târnova
	Reabilitare DC 67	Local UAT Târnova
	Reabilitare DC 70, km 0+000 - 4+100, DN 7-Milova	Local UAT Conop
	Reabilitare DC 7, 0+000 - 1+100	Local UAT Hălmațel
	Reabilitare DC 10, km 0+000 - 2+500, Hășmaș-Clit	Local UAT Hășmaș
	Reabilitare DC 11, km 0+000 - 6+300, Comănești-Agrîșu Mic-Botfei	Local UAT Hășmaș
	Reabilitare DC 12, km 0+000 - 3+000, Intersecție DC 10-Urvișu de Beliu	Local UAT Hășmaș
	Reabilitare DC 13, km 0+000 - 8+800, Groșeni-Sat Vacanță-Groșeni	Local UAT Archiș
	Reabilitare DC 14, km 0+000 - 5+800, Nermiș-Bârzești-Com Archiș	Local UAT Archiș

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Reabilitare DC 14A, km 0+000 - 1+656, Bârzești-Groșeni-Com Archiș	Local UAT Archiș
	Reabilitare DC 50	Local UAT Hălmațiu
	Reabilitare DC 50A	Local UAT Hălmațiu
	Reabilitare DC 75, km 0+000 - 2+900, Petriș-Seliște-DN7	Local UAT Petriș
	Reabilitare DC 76A (sau DC 70B), km 0+025 - 0+915, DN7-halta CF Petriș	Local UAT Petriș
	Reabilitare DC 85, km 0+000 - 4+508, Dorgoș-Pătârș	Local UAT Ususău
	Reabilitare DC 120	Local UAT Zerind
	Modernizare/Reabilitare străzi/drumuri acces către stațiile CF în localitățile: Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Pâncota, Almaș, Bârzava, Bocsig, Buteni, Cermei, Conop, Dieci, Felnac, Ghioroc, Hălmațiu, Păuliș, Petriș, Pleșcuța, Șagu, Săvârșin, Secusigiu, Șeitin, Semlac, Șimand, Șiria, Șofronea, Târnova, Vărădia de Mureș, Vârfurile, Vinga, Zăbrani, Zădăreni, Zerind, Zimandu Nou	Local UAT-uri
MTm – R1.2.6 Dezvoltare infrastructura poduri	Pod pe DN 7 km 459+585, la Hălăliș	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Consolidare pod DN 7 km 481+901, la Bârzava	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Pod pe DN 7 km 489+185, peste pârâul Nadăș la Conop	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Consolidare pod pe DN 7B km 0+258, la Turnu	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Consolidare pod pe DN 7B km 9+683, la Turnu	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Pod pe DN 79A km 2+311, localitatea Vârfurile	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Pod pe DN 79A km 12+254 la Aciuța	National/Regional CNAIR/ DRDP Timișoara
	Reabilitare pod metalic peste Râul Mureș în orașul Lipova	Local UAT Lipova
	Pod nou pietonal peste Râul Mureș către Trei Insule	ZUF Arad UAT Arad
	Pod nou sau lucrări de consolidare: Valea Beleacovei - DJ 609, km 44+136; Valea Slatina - DJ708, km 17+329; Valea Ursului - DJ708, km 18+654; Valea Rupei - DJ 708, km 27+439; Valea Urviș - DJ 793A, km 8+500, Valea Hontîșor - Gurahont.	Local CJ Arad
	Lucrări de reabilitare, ridicarea clasei de încărcare: Valea Brazarilor -DJ 792A, km 0+609; Canal - DJ 792A, km 3+895; Canal - DJ 792A, km 4+230; Canal - DJ 792A, km 5+450; Valea Bătrână – DJ 792A, km 6+464; Valea Fux - DJ 792A, km 8+615; Valea Măderat – DJ 792C, km 34+800; Canalul Morilor – DJ 792D, km 0+050.	Local CJ Arad
	Lucrări reparații, consolidări: Valea Banu – DJ 707C, km 8+590; Valea Voici - DJ 707C, km 8+758; Pârâul Bozevia – DJ 708, km 20+930; Valea Moară – DJ 708, km 51+909, Canal Budier – DJ 709B, km 49+150; Canalul Morilor – DJ 791, km 19+782; Valea Șipot – DJ 792A, km 21+578; Pârâul Minead – DJ 792B, km 16+814; Canal – DJ 792C, km 62+300; Pârâu Arăneag – DJ 792D, km 22+549; Curs apă – DJ 792F, km 6+254; Teuz – DJ 793, km 3+340; Teuz – DJ 794, km 7+393;	Local CJ Arad

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	Sartiș – DJ 794, km 9+850; Vale – DJ 794, km 14+261; Valea Moțiori – DJ 794, km 25+225.	
MTm – R1.2.7 Măsuri cu caracter permanent	Îmbunătățirea condițiilor de siguranța circulației în special în zona rurală și îmbunătățirea sistemelor de semnalizare verticală și orizontală, de orientare și prioritate	Județean CJ/ UAT-uri
	Realizarea unor drumuri colectoare, paralele cu drumul național, în zonele construite care se dezvoltă în afara localităților și atunci când intravilanul unei localități se extinde în lungul drumului național, care să preia traficul generat de obiectivele locale și care să deașeze în drumul național în 2-3 intersecții amenajate conform normativelor tehnice în vigoare	Județean CJ/ UAT-uri
	Modernizare/Reabilitare străzi și drumuri de interes local (agricole, de exploatare etc.) în localități	Local UAT-uri
	Modernizarea drumurilor județene și comunale pe care se desfășoară transportul în comun	Județean CJ/ UAT-uri
	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de transport public, inclusiv amenajarea terminalelor/ stațiilor și dotarea cu P&R și B&R, după caz	Județean CJ/ UAT-uri
	Dezvoltarea infrastructurii (piste, parcări, B&R) pentru biciclete la nivelul localităților	Județean CJ/ UAT-uri
	Dezvoltarea traseelor pentru biciclete între localități	Județean CJ/ UAT-uri
	Amenajare/reabilitare trotuare în localități	Local CJ/ UAT-uri
	Extinderea rețelei de stații pentru încărcarea mașinilor electrice	Județean CJ/ UAT-uri
Subdomeniul: Transportul feroviar		
MTm – F1.2.1 Reabilitarea infrastructurii liniilor secundare	Reabilitarea liniei secundare 317: Sântana – Pâncota – Ineu – Hălmațiu – Brad (linie simplă neelectrificată)	Regional

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
		Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
	Reabilitarea liniei secundare 318: Ineu - Cermei	Județean Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
	Reabilitarea liniei secundare 216: Arad - Aranca	Județean Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
	Reabilitarea liniei secundare 215: Arad - Nădlac	Județean Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
	Reabilitarea liniei secundare 213: Radna - Zăbrani	Regional Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
MTm – F1.2.2 Dezvoltarea intermodalității la nivelul stațiilor CF din județul Arad	Lucrări de reamenajare platformă Piața Gării stația CF ARAD	Local Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara
	Reabilitarea/ Modernizarea stațiilor CF (inclusiv amenajare P+R/ B+R, după caz) din județul Arad, din mediul urban și rural.	Local Compania Națională de Căi Ferate CFR SA/ SRCF Timișoara/ CJ Arad/ UAT-uri
MTm – F1.2.3 Măsuri de sporire a siguranței rutiere și feroviare la intersecția căii ferate cu rețeaua rutieră	Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată (semnalizare cu instalații de tip BAT): TN km 2+555, linia 220 Glogovăț Aradul Nou cu DE 68	Județean Compania Națională de Căi Ferate CFR SA SRCF Timișoara

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială PATJ actual	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare Propuneri responsabilitate
	TN km 12+550 între stațiile Utvinișul Nou și Sântana, la intersecție cu DN 79 TN km 39+220, linia 310 între stațiile Șimand – Nădab TN km 25+025, linia 310 Sântana –Șimand TN km 27+130, linia 310 Sântana-Șimand TN km 41+550, linia 317 Ineu-Bocsig TN km 47+025, linia 310 Nădab-Chișineu Criș TN km 53+920, linia 310 Chișineu Criș-Zerind TN km 42+866, linia 310 Arad – Ciumeghiu TN km 49+825, linia 310 Chișineu Criș-Zerind TN km 14+197, linia 310 între stațiile Utvinișul Nou și Sântana, la intersecție cu DJ 791 TN km 9+575, linia 215 între Pecica și Nădlac, intersecție cu DN 7 TN km 20+350, linia 215 între Pecica și Nădlac, intersecție cu DN 7 TN km 36+245, linia 317 intersecție cu DJ 792 TN km 64+700, linia 317 intersecție cu DJ792B, TN km 88+550, linia 317 intersecție cu DN 79A TN km 3+515, linia 215 Arad-Arad Vest TN km 3+915 linia 215 intersecție cu Calea Aurel Vlaicu (Arad) etc.	

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

Acronime utilizate: A.I. AR - Aeroportul Internațional Arad, A.P.M. Arad - Agenția pentru Protecția Mediului Arad, CJ AR - Consiliul Județean Arad, CNAIR - Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, CNCF CFR SA - Compania Națională de Căi Ferate CFR SA, DGTN AN AR - Direcția Generală de Transport Naval Administrația Națională Apele Române, DRDP TM - Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara, PNLM - Parcul Național Lunca Mureșului, SRCF TM - Sucursala Regională de Căi Ferate Timișoara, UAT-uri - Unități Administrativ – Teritoriale, ZUF Arad - Zonă Urbană Funcțională Arad

OTT – Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTm – Obiectiv specific al subdomeniului "Căi de comunicație"

MTm - Măsurile specifice ale obiectivelor

R – Transport rutier

F – Transport feroviar

A – Transport aerian

N – Transport naval

I – Transport intermodal

Politici publice teritoriale

Pentru realizarea Strategiei de dezvoltare spațială a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, politicile publice teritoriale de transport trebuie să urmărească:

- sporirea accesibilității și conectivității regionale, pentru reducerea decalajelor dintre regiuni;
- satisfacerea nevoilor de mobilitate și transport, creșterea confortului, asigurarea serviciilor de urgență, accesibilitatea pentru persoanele vârstnice sau cu mobilitate redusă;
- asigurarea siguranței și securității pentru călători și pentru marfă;
- interconectarea tuturor modurilor de transport, promovarea unui transport de bună calitate, aplicarea tehnologiilor inovatoare;
- durabilitatea, prin promovarea transporturilor nepoluante, cu emisii reduse de gaze cu efect de seră.

Transportul rutier

Strategia de dezvoltare spațială a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad susține dezvoltarea și consolidarea infrastructurii de transport rutier în vederea creșterii conectivității teritoriului județului Arad la nivel suprateritorial, atât prin dezvoltarea infrastructurii de drumuri rapide (drumuri expres) pe rețeaua rutieră TEN-T, îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere, dar și cu regiunile și județele vecine. Aceste acțiuni se corelează cu politica europeană în domeniul transporturilor, ce prevede realizarea și accesul la rețeaua TEN-T.

De asemenea, Strategia de dezvoltare spațială propune dezvoltarea unei rețele de drumuri intrajudețene (variante de ocolire, drumuri județene și comunale) care să susțină dezvoltarea economică și socială a județului Arad.

Modernizarea și dezvoltarea transportului rutier trebuie să asigure condiții de siguranță și securitate tuturor participanților la trafic.

Dezvoltarea unei mobilități durabile la nivelul județului va urmări încurajarea transportului multimodal și intermodal, precum și promovarea transporturilor cu emisii reduse de gaze cu efect de seră.

Transportul feroviar

Strategia de dezvoltare spațială urmărește îmbunătățirea condițiilor de deplasare prin modernizarea rețelei feroviare naționale și prin dezvoltarea serviciilor feroviare pe rețeaua feroviară TEN-T.

De asemenea, Strategia propune reabilitarea și conservarea liniilor secundare de cale ferată pentru asigurarea unui transport sigur, durabil și intermodal pentru călători și marfă, astfel încât transportul feroviar să redevină o alternativă atractivă pentru mobilitate.

Transportul aerian

Strategia de dezvoltare spațială susține asigurarea unui transport aerian performant și accesibil, respectând standardele, reglementările aplicabile și cerințele de siguranță și securitate pentru pasageri și mărfuri.

Transportul naval

Strategia propune studierea amenajării cursului navigabil pe Mureș de la frontieră până la Alba Iulia și a portului în Municipiului Arad prevăzut prin PATN Secțiunea I Rețele de transport.

Transportul combinat

Strategia de dezvoltare spațială propune asigurarea creșterii economice, flexibilitatea transportului, descongestionarea traficului rutier prin facilitarea schimbului modal către alte moduri de transport mai puțin poluante, precum cel feroviar, având astfel un impact pozitiv atât asupra economiei, cât și asupra protecției mediului.

Programe și proiecte

Pentru fiecare domeniu și subdomeniu au fost evidențiate principalele direcții de acțiune/ măsuri și proiecte care concură la implementarea obiectivelor specifice, precum și etapa de realizare a acestora.

În acest sens au fost luate în considerare trei etape: etapa I – termen scurt (2021-2024), etapa a II-a – termen mediu (2025-2030) și etapa a III-a – termen lung și de perspectivă (după 2030).

Pentru fiecare măsură sau set de măsuri s-au propus instituțiile cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea acestora.

Datele și elementele de potențial prezentate în programul de măsuri constituie un suport informațional de fundamentare a deciziilor pe plan local și județean pentru pregătirea și aprobarea programelor de dezvoltare socio-economică anuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale și a județului Arad. De asemenea, sunt prezentate obiective a căror realizare necesită o colaborare interjudețeană.

4.4. Alimentarea cu energie electrică

Prin Strategia de dezvoltare elaborată în etapa a III-a, pentru alimentarea cu energie electrică au fost propuse obiective specifice și măsuri care au în vedere prioritățile rezultate din analiza situației existente, pentru rezolvarea problemelor identificate privind alimentarea

cu energie electrică în județul Arad. Acestea au fost corelate, totodată, cu obiectivele stabilite prin documentele strategice și planurile de dezvoltare la nivel național, regional și județean.

În cadrul Planului de acțiune elaborat în această etapă, obiectivele și măsurile din domeniul alimentării cu energie electrică, menționate mai sus, sunt completate cu programele și proiectele specifice, identificate pentru perioada de programare 2021-2027.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

În Planul de acțiune elaborat în etapa a IV-a, obiectivele specifice și măsurile propuse pentru alimentarea cu energie electrică sunt corelate cu obiectivul sectorial "asigurarea accesului la energie electrică pentru toți consumatorii" care corespunde obiectivului strategic II.3 din Strategia Energetică a României 2020-2030.

Obiectivele specifice

Obiective specifice propuse prin PATJ sunt:

- **OTTe 1 - Asigurarea unei infrastructuri moderne care să asigure alimentarea cu energie electrică la un nivel înalt de calitate**

Măsurile aferente acestui obiectiv specific sunt:

- **MTe1.1** Dezvoltarea rețelei electrice de transport de pe teritoriul județului Arad și a interconexiunii cu rețelele europene;
- **MTe1.2** Modernizarea rețelei electrice de distribuție și înlocuirea echipamentelor uzate;
- **MTe1.3** Extinderea rețelei electrice de distribuție pentru asigurarea accesului tuturor consumatorilor la energie electrică.
- **OTTe 2 - Dezvoltarea producției de energie electrică din surse regenerabile**

Măsura aferentă acestui obiectiv specific este:

- **MTe2.1** Creșterea investițiilor publice pentru dezvoltarea instalațiilor de utilizare a surselor regenerabile.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Din documentația PATJ anterioară au fost preluate obiective și măsuri privind alimentarea cu energie electrică, care se regăsesc în planul de acțiune prezent, fiind considerate permanente sau necesare și în perioada următoare.

Din evaluarea modului de implementare a măsurilor privind alimentarea cu energie electrică, prevăzute în PATJ Arad din 2010, rezultă următoarele obiective și măsuri care sunt preluate în actuala documentație:

- transportul și distribuția energiei electrice
  - modernizarea rețelei de transport - trecerea LEA 220 kV Arad - Timișoara la 400 kV

Măsura, care este propusă și în actuala documentație, ca măsura **MTe1.1**, se încadrează în direcțiile strategice ale Transelectrica pentru perioada 2020 - 2029, în care este inclus proiectul, în curs de implementare, de trecere la 400 kV a LEA 220 kV d.c. Reșița – Timișoara – Săcălaz – Arad.

- măsuri privind acțiuni de modernizare a rețelei electrice de distribuție

Acestea se regăsesc în actuala documentație PATJ, în măsura **MTe1.2**, întrucât se încadrează în obiectivul principal al operatorului care gestionează rețeaua electrică de distribuție din județul Arad, E-Distribuție, prin E-Distribuție Banat - Sucursala Arad, și anume modernizarea rețelelor prin digitalizare și trecerea la rețele inteligente (smart grid), fiind derulate constant programe de investiții pentru modernizarea infrastructurii.

- asigurarea alimentării cu energie electrică a tuturor localităților
  - racordarea la rețele electrice a tuturor gospodăriilor neelectrificate prin extinderea rețelelor în zonele mai vechi sau mai nou construite

Măsura a fost preluată în actuala documentație prin măsura **MTe1.3**, identificată ca fiind necesară, în urma analizării strategiilor și planurilor de dezvoltare la nivel local.

- trecerea la folosirea pe scară largă a energiilor regenerabile

Această măsură din documentația anterioară, împreună cu măsurile care fac referire la anumite surse regenerabile (energie solară, biomasă, eoliană) este necesară și în perioada următoare. Întrucât s-a constatat din analiza situației existente din documentația actuală că cea mai mare parte a investițiilor în acest tip de energie provine din segmentul privat, s-a adoptat măsura **MTe2.1** care propune creșterea investițiilor publice pentru dezvoltarea instalațiilor de utilizare a surselor regenerabile.

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTe – Obiectiv specific al subdomeniului "Alimentare cu energie electrică"

MTe – Măsuri specifice ale obiectivelor

Tabel nr. 10: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentare cu energie electrică

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectiv sectorial al domeniului alimentare cu energie electrică: Asigurarea accesului la energie electrică pentru toți consumatorii		
OTTe1 - Obiectiv specific: Asigurarea unei infrastructuri moderne care să asigure alimentarea cu energie electrică la un nivel înalt de calitate		
MTe1.1 Dezvoltarea rețelei electrice de transport de pe teritoriul județului Arad și a interconexiunii cu rețelele europene	- Trecerea la 400 kV a axului d.c. Porțile de Fier - Reșița – Timișoara – Săcălaz – Arad - Retehnologizare stația Arad, trecerea la 400 kV	Nivel județean CNTEE Transelectrica
MTe1.2 Modernizarea rețelei electrice de distribuție și înlocuirea echipamentelor uzate	- Modernizare LEA 110 kV - Pozarea subterană a LEA de medie tensiune: Arad, Ineu, Lipova, Chișineu-Criș, Moneasa, Nădlac, Sebiș, Pâncota, Curtici	Nivel județean E-Distribuție Banat - Sucursala Arad
MTe1.3. Extinderea rețelei electrice de distribuție pentru asigurarea accesului tuturor consumatorilor la energie electrică	- Realizare stație de transformare 110/20 kV Ineu - Extinderi rețea electrică: Bârzava, Chisindia, Conop, Dieci, Dorobanți, Fântânele, Șofronea, Șagu, Vărădia de Mureș, Zimandu Nou	Nivel local E-Distribuție Banat - Sucursala Arad
OTTe2 - Obiectiv specific: Dezvoltarea producției de energie electrică din surse regenerabile		
MTe2.1 Creșterea investițiilor publice pentru dezvoltarea instalațiilor de utilizare a surselor regenerabile <u>energia hidro</u> : localitățile Buteni, Bocsig, Mocrea (Ineu), Iosășel (Gurahonț), Dezna, Sebiș <u>energia solară</u> : localități rurale (cf. proiectelor propuse de UAT) <u>biomasă/biogaz</u> (deșeuri menajere de pe platforme de gunoi): localități urbane	-Montare panouri fotovoltaice Școala generală Almaș și Primăria comunei Almaș -Construire parc fotovoltaic Arad 1 pe teritoriul comunelor Grăniceri și Pilu -Acoperiș fotovoltaic pe clădirea primăriei Peregu Mare -Parc fotovoltaic în comuna Zerind	Nivel local Consiliul județean, Consiliile locale

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

Politici publice teritoriale

Pentru formularea obiectivelor specifice și măsurilor aferente din planul de măsuri, pentru alimentarea cu energie electrică, s-au avut în vedere următoarele documente strategice și planuri de dezvoltare:

- Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030
  - Obiectivul 3 – Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane,
  - Obiectivul 5 – Dezvoltarea rurală, Obiectivul 8 – Creșterea competitivității teritoriale;
- Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, proiect propus în august 2020

Obiective strategice fundamentale:

- creșterea nivelului de securitate energetică,
- piețe de energie competitive, baza unei economii competitive,
- energie curată, cu emisii reduse de gaze cu efect de seră și alte noxe,
- modernizarea sistemului de guvernare energetică,
- protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice.
- Proiectul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, prin dimensiunile "Decarbonare" (energie din surse regenerabile), "Eficiență energetică" și "Piața internă a energiei" (interconectivitatea rețelelor electrice și infrastructura de transport a energiei);
- Strategia Națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050, aprobată prin HG nr.1034 din 27/11/2020;
- Strategia Națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice aprobată prin HG nr. 246 din 16/02/2006
- Planul pentru Dezvoltare Regională al regiunii Vest 2021-2027
- Pilonul 2. Tranziție verde și schimbări climatice:
- Prioritatea 3. Îmbunătățirea eficienței energetice și a energiei din surse regenerabile, obiectiv specific: Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie

Strategia de Dezvoltare a Județului Arad pentru perioada 2014-2020

- Obiectiv strategic 2: Creșterea calității locuirii, Obiectiv specific 2.1. Regenerarea comunităților (locuințe și infrastructură edilitară).
- Axa prioritară 2.1.3: Dezvoltarea rețelelor de infrastructură de bază (în care este inclusă și rețeaua electrică)
  - măsura 2.1.3.2 - Sprijinirea și încurajarea investițiilor în lucrările de extindere și modernizare a rețelelor de servicii în scopul creșterii procentului de populație care beneficiază de accesul la rețelele de energie electrică și gaze.

- Obiectiv asociat 3: Dezvoltarea turismului, dezvoltarea agriculturii și protecția mediului. Axa prioritară 3.3. Protecția mediului înconjurător
  - măsura 3.3.6 - Valorificarea potențialului biomasei forestiere.
- Strategia energetică a județului Arad pentru perioada 2010–2020, actualizată în decembrie 2016
  - Măsuri de creștere a eficienței energetice și reducere a emisiilor de CO₂

Strategia integrată de dezvoltare urbană 2014-2030 a municipiului Arad

- Obiectivul O5. Arad eficient - oraș verde și sănătos, cu emisii scăzute de CO₂ și un model de dezvoltare urbană sustenabilă
- Obiectivul specific O5.2. Infrastructură tehnico - edilitară modernă și eficientă
  - Direcția de acțiune 5.2.1. Utilizarea energiei regenerabile și a soluțiilor tehnologice moderne în furnizarea de utilități

Programe și proiecte majore

În contextul european și național privind perioada de programare 2021-2027, în cadrul obiectivului OP2 - O Europă mai verde sunt identificate priorități de investiții pentru eficiență energetică și energia din surse regenerabile.

Programele Operaționale alocate obiectivului de politică OP2 sunt:

- Programul Operațional Regional 2021-2027 Regiunea Vest:
  - Prioritatea 3: O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
  - Obiectiv specific - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:
- Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare
  - Obiectiv Specific FEDR/FC (i). Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
  - Obiectiv specific FEDR/FC (iii). Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare

Alte programe de finanțare:

- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) - Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială - Componenta 10. Fondul local pentru tranziție verde și digitală
- Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile (FAED) aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2020
- Programul privind instalarea de sisteme fotovoltaice pentru gospodăriile izolate neracordate la rețeaua de distribuție a energiei electrice, finanțat prin Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)
- Programul privind instalarea de sisteme fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, finanțat prin AFM

4.5. Alimentarea cu energie termică

Strategia de dezvoltare a alimentării cu energie termică, aferentă Etapei III, a ținut seama atât de situația existentă constatată, cât și de propunerile cuprinse în proiecte avizate/aprobate la nivel județean sau de UAT. În cadrul strategiei au fost stabilite: un obiectiv sectorial, obiective specifice și măsurile necesare realizării fiecărui obiectiv specific.

Aceste elemente ale strategiei de dezvoltare au stat la baza realizării Planului de acțiune în domeniul alimentării cu energie termică, aferent Etapei a IV-a.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Prin PATJ a fost propus un Obiectiv sectorial: O1. Creșterea eficienței energetice a alimentării cu energie termică, obiectiv pentru realizarea căruia au fost propuse trei obiective specifice.

Obiectivele specifice

Obiectivele specifice propuse prin PATJ sunt:

- Creșterea eficienței energetice a alimentării cu energie termică – obiectiv ce se va realiza prin măsuri ce prevăd: modernizarea SACET Arad, modernizarea sistemului termic geotermal din orașul Nădlac, creșterea eficienței energetice a clădirilor (intervenții asupra anvelopei – termoizolare) și a instalațiilor interioare, utilizarea instalațiilor de gazeificare de înaltă eficiență (în cogenerare) ce folosesc combustibil deșeurile municipale/orășenești.
- Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu energie termică – prin măsuri ce prevăd: montarea centralelor termice moderne, automatizate, funcționând cu gaze naturale sau combustibil lichid/GPL/biomasă în clădirile publice din județ, în locuințe condominiale (bloc, scară de bloc) /individuale.
- Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile – prin măsuri ce prevăd: promovarea/implementarea proiectelor de obținere/utilizare a energiei din surse regenerabile (biomasă, biogaz, geotermală, solară).

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Analizând tabelul cu obiectivele sectoriale și programul de măsuri aferente PATJ Arad din anul 2010, se constată că pentru subcapitolul alimentării cu energie termică au existat șase obiective specifice prin care se urmărea: o modernizare a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică în municipiul Arad și orașele Chișineu-Criș, Ineu, Nădlac, o modernizare a sistemelor de încălzire în localitățile fără distribuții de gaze, în care clădirile au fost racordate la SACET care au fost desființate sau cu numeroase apartamente debransate (Curtici, Ineu, Nădlac, Sebiș), și reabilitarea termică a clădirilor de locuit condominiale.

Actuala documentație propune un set de obiective specifice prin care sunt actualizate și completate obiectivele și măsurile ce se regăseau în documentația anterioară.

Analizând situația existentă din prezenta documentație, se constată că măsurile propuse în PATJ anterior au fost realizate parțial până în prezent. De asemenea, s-a constatat că orașul Chișineu Criș nu deține un sistem propriu de termoficare, încălzirea clădirilor publice și a celor din sectorul rezidențial fiind asigurată cu centrale termice individuale, utilizând gaze naturale sau combustibil solid și cu sobe.

Tabel nr. 11: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentarea cu energie termică

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectiv sectorial al domeniului Alimentare cu energie termică: Creșterea eficienței energetice a alimentării cu energie termică		
OTTt1 - Obiectiv specific: Creșterea eficienței energetice a alimentării cu energie termică, în scopul reducerii consumului de combustibil		
MTt1.1 - Măsura 1: Creșterea eficienței energetice a alimentării cu energie termică, în scopul reducerii consumului de combustibil, prin intervenții asupra anvelopei (termoizolare), cât și asupra instalațiilor interioare la clădirile publice, locuințe colective, dar și locuințe individuale.	POR 2021-2027, PNRR, Programul național de construcții de interes public sau social, Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020, PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	Județean / CJ, CL, Asociațiile de proprietari
OTTt 2 - Obiectiv specific: Utilizarea instalațiilor de gazeificare pentru producerea de energie (electrică și termică), folosind combustibil deșeurile municipale		
MTt2.1 - Măsura 1: Utilizarea instalațiilor de gazeificare pentru producerea de energie (electrică și termică), folosind combustibil deșeurile municipale, în localitățile urbane: municipiul Arad și orașele: Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Lipova, Nădlac, Pâncota, Pecica, Sântana, Sebiș.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – municipii, orașe / CJ, CL, Operatori sisteme termoficare, Investitorii privați
MTt2.2 - Măsura 2: Păstrarea și re tehnologizarea Centralei electrice de termoficare CET-L din Municipiul Arad pentru a produce energie (electrică și termică) cu instalații de gazeificare, folosind combustibil deșeurile municipale.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, CET-L , Investitorii privați
OTTt3 - Obiectiv specific: Modernizarea S.A.C.E.T. Arad		

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MTt3.1 - Măsura 1: Modernizarea rețelelor de termoficare primară rămase nereabilitate.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.2 - Măsura 2: Modernizarea rețelelor de termoficare secundară rămase nereabilitate.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.3 - Măsura 3: Modernizarea punctelor termice: Punctul Termic 5 Grădiște, Punctul Termic 2 Lac, Punctul Termic 4 Macul Roșu, Punctul Termic Pasaj, Punctul Termic 6 Vânători, Punctul Termic Ocsko Terezia, Punctul Termic 2 Lac și a rețelelor de termoficare secundară aferente.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.4 - Măsura 4: Studiarea soluțiilor de scoatere de pe terenurile private a anumitor tronsoane ale rețelei secundare (str. Iustin Marșieu nr.34 – 36, str. St. A. Doinaș nr.24 și str. St. A. Doinaș nr.36.).	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă)	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.5 - Măsura 5: Transformarea PT "Aradul Nou" în centrală termică pe gaz și biomasă.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.6 - Măsura 6: Înlocuire cazane pe gaz la SC CET Hidrocarburi SA Arad; în derulare-proiectare.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MTt3.7 - Măsura 7: Instalarea unei unități de producere combinată de căldură și energie la SC CET Hidrocarburi SA Arad; în derulare-proiectare.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.8 - Măsura 8: Documentație pentru reabilitarea rețelelor termice de transport, puncte termice și rețele de distribuție a energiei termice, cele care nu au fost cuprinse în programele de reabilitare anterioare; în pregătire.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
MTt3.9 - Măsura 9: Transformarea unor puncte termice periferice în centrale pe gaz și biomasă.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Municipiul Arad / CJ, CL, SC CET Hidrocarburi SA , Investitorii privați
OTTt 4 - Obiectiv specific: Modernizarea și re tehnologizarea sistemului de încălzire ce folosește apa geotermală în orașul Nădlac		
MTt4.1 - Măsura 1: Modernizarea și re tehnologizarea sistemului de încălzire ce folosește apa geotermală în orașul Nădlac, pentru obținerea unei eficiențe energetice sporite.	PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020	Local – Oraș Nădlac / CL, APOTERM NADLAC SA
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului Alimentare cu energie termică: Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu energie termică		
OTTt 5 - Obiectiv specific: Montarea centralelor termice moderne, automatizate, cu grad redus de poluare în toate clădirile publice din județ.		
MTt5.1 - Măsura 1: Montarea centralelor termice moderne, automatizate, cu grad redus de poluare în toate clădirile publice din județ, în special în unitățile cu aglomerări de persoane (învățământ, sănătate, administrație).	POR, Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ	Județean / CJ, CL, Investitori privați
OTTt 6 - Obiectiv specific: Alimentarea cu energie termică în localitățile cu distribuții de gaze prin instalarea de centrale termice de bloc/scară de bloc sau individuale.		

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MTt6.1 - Măsura 1: Alimentarea cu energie termică în localitățile cu distribuții de gaze prin instalarea de centrale termice de bloc/scară de bloc sau individuale, utilizând drept combustibil gazele naturale, în: municipiul Arad, orașele: Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pâncota, Pecica, Sântana, comunele: Fântânele, Livada, Macea, Șeitin, Semlac, Șimand, Siria, Șofronea, Vinga, Vladimirescu, Zădăreni, Zerind, Zimandu Nou.	POR, Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	Local (municipiul Arad, orașele: Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pâncota, Pecica, Sântana, comunele: Fântânele, Livada, Macea, Șeitin, Semlac, Șimand, Siria, Șofronea, Vinga, Vladimirescu, Zădăreni, Zerind, Zimandu Nou) / CL, Asociațiile de proprietari, Proprietari
OTTt 7 - Obiectiv specific: Alimentarea cu energie termică în localitățile fără distribuții de gaze prin instalarea de centrale termice funcționând pe combustibil lichid, GPL, biomasă.		
MTt7.1 - Măsura 1: Alimentarea cu energie termică în localitățile fără distribuții de gaze prin instalarea de centrale termice funcționând pe combustibil lichid, GPL, biomasă, pentru eliminarea sistemelor improvizate de încălzire a apartamentelor/ clădirilor, în UAT: orașele Lipova și Sebiș, comunele: Almaș, Apateu, Archiș, Bata, Bârsa, Bârzava, Beliu, Birchiș, Bocsig, Brazii, Buteni, Cărand, Cermei, Chisindia, Conop, Covăsinț, Craiva, Dezna, Dieci, Dorobanți, Felnac, Frumușeni, Ghioroc, Grăniceri, Gurahonț, Hălmațiu, Hălmațel, Hășmaș, Ignești, Iratoșu, Mișca, Moneasa, Olari, Păuliș, Peregu Mare, Petriș, Pilu, Pleșcuța, Săvârșin, Secusigiu, Seleuș, Sinteia Mare, Socodor, Șagu, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Șiștarovăț, Tauț, Târnova, Ususău, Vărădia de Mureș, Vârfurile, Zăbrani, Zărand.	POR, PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020, Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	Local (orașele Lipova și Sebiș, comunele: Almaș, Apateu, Archiș, Bata, Bârsa, Bârzava, Beliu, Birchiș, Bocsig, Brazii, Buteni, Cărand, Cermei, Chisindia, Conop, Covăsinț, Craiva, Dezna, Dieci, Dorobanți, Felnac, Frumușeni, Ghioroc, Grăniceri, Gurahonț, Hălmațiu, Hălmațel, Hășmaș, Ignești, Iratoșu, Mișca, Moneasa, Olari, Păuliș, Peregu Mare, Petriș, Pilu, Pleșcuța, Săvârșin, Secusigiu, Seleuș, Sinteia Mare, Socodor, Șagu, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Șiștarovăț, Tauț, Târnova, Ususău, Vărădia de Mureș, Vârfurile, Zăbrani, Zărand) / CL, Asociațiile de proprietari, Proprietari, Investitorii privați
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului Alimentare cu energie termică: Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile		
OTTt 8 - Obiectiv sectorial: Promovarea proiectelor de obținere și utilizare a energiei din surse regenerabile		

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MTt8.1 - Măsura 1: Promovarea proiectelor de obținere și utilizare a energiei din surse regenerabile, depuse la Ministerul Fondurilor Europene: "Sistem de producere și distribuție a energiei termice, utilizând energie geotermală, capacitate de producție a energiei minim 4MW, Comuna Macea, Județul Arad" și "Sistem integrat de furnizare a energiei termice, utilizând surse regenerabile de tip biomasă, biogaz, la nivel de localitate în comuna Seleuș, județul Arad".	POR, PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă)	Local (Comuna Macea, Comuna Seleuș) / CJ, CL, investitori privați
OTTt 9 - Obiectiv specific: Încurajarea investițiilor (din fonduri publice și private) pentru proiecte de utilizare a sursei geotermale		
MTt9.1 - Măsura 1: Încurajarea investițiilor (din fonduri publice și private) pentru proiecte de utilizare a sursei geotermale, existentă în zona de vest a județului Arad, la adevărata sa capacitate, în funcție de temperatură, în instalații de încălzire, preparare apă caldă, strand termal, etc.	POR, PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020, Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	Județean / CJ, CL, investitori, proprietari
OTTt 10 - Obiectiv specific: Dezvoltarea sistemelor de utilizare a biomasei		
MTt10.1 - Măsura 1: Dezvoltarea sistemelor de utilizare a biomasei, cu accentul pe producerea și arderea paletilor de lemn/deșeuri lemnoase în toate localitățile.	POR, PODD (Program Operațional Dezvoltare Durabilă), Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr. 158/2020, Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	Județean / CJ, CL, investitori, proprietari
OTTt 11 - Obiectiv specific: Adoptarea soluțiilor de utilizare a energiei solare		
MTt11.1 - Măsura 1: Adoptarea soluțiilor de utilizare a energiei solare pentru încălzirea apei calde menajere în toate localitățile județului.	POR, Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile – instituit prin Ordonanța de Urgență nr.	Județean / CJ, CL, investitori, proprietari

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	158/2020, Administrația Fondului pentru Mediu – Programul "Casa Eficientă Energetic"	

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010) – actualizate conform situației prezente

Acronime utilizate: CL – Consiliul local, CJ – Consiliul județean,

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTt – Obiectiv specific al subdomeniului "Alimentare cu energie termică"

MTt – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

- Strategia de Dezvoltare a Județului Arad pentru perioada 2014-2020
- Strategia energetică a județului Arad pentru perioada 2010 – 2020
- Planul de administrare S.C. CET HIDROCARBURI S.A., 2017-2021

Programe și proiecte majore

- Strategia Energetică a României (SER) 2019-2030, cu perspectiva anului 2050
- Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor (EBPD)
- Directiva 2012/27/UE, privind eficiența energetică (EED)
- Programul Operațional Regional 2021 – 2027 (POR)
- Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM)
- Programul Operațional Competitivitate (POC)
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)
- Granturile SEE și Norvegiene 2014 – 2021
- Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ
- Programul Național de construcții de interes public sau social
- Dezvoltarea infrastructurii de termoficare – proiecte noi (Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020, AP 7, OS 7.1)
- Fondul de acțiune în domeniul managementului energiei durabile (instituit prin O.U. nr. 158/2020)
- Programul - Creșterea capacității de a furniza energie regenerabilă – Alte surse de energie regenerabilă
- Programul de finanțare – Creșterea capacității de a furniza energie regenerabilă – Alte surse de energie regenerabilă
- Programul de finanțare – Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (Program Operațional Regional, AP 9, PI 9.1)

4.6. Alimentarea cu gaze naturale

SNTGN TRANSGAZ SA, în calitate de operator licențiat al Sistemului Național de Transport gaze naturale (SNT), asigură transportul gazelor naturale și alimentarea consumatorilor din județul Arad. Din punct de vedere organizatoric, exploatarea obiectivelor din județul Arad de face de către Exploatarea Teritorială Arad, prin intermediul Sectorului Arad. Principalele obiective Transgaz din teritoriul județului Arad sunt: 165 km conducte de transport gaze naturale, 93,5 km racorduri alimentare cu gaze naturale, 24 stații de reglare măsurare pentru alimentare localități, o stație măsurare gaze utilizată pentru activitatea de import/export gaze naturale, un nod tehnologic pentru dirijarea fluxurilor de gaze.

O atenție deosebită este acordată lucrărilor de racordare la SNT, care se derulează conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 172/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemele de transport al gazelor naturale.

În vederea alimentării cu gaze naturale a localităților, comunelor/orașelor/stațiunilor pentru care urmează să se înființeze noi distribuții, SNTGN TRANSGAZ SA, încă de cum doi ani a propus o strategie de dezvoltare pentru fiecare județ în parte, trimițând aceste propuneri consiliilor județene.

În baza propunerilor și a planurilor de dezvoltare regională, locală și de urbanism elaborate de autoritățile locale și centrale, Transgaz, la solicitarea acestora, elaborează studii tehnico-economice. În funcție de rezultatele acestor studii se va trece la următoarele etape: proiectare și includere în Programul de Modernizare Dezvoltare Investiții.

Prin Adresa nr. DD 45810/15.06.2021, Transgaz informează în continuare, faptul că: în vederea dezvoltării rețelelor de gaze naturale în județul Arad, respectiv a înființării de noi distribuții de gaze, este necesară realizarea următoarelor etape:

- Înființarea unor Asociații de Dezvoltare Intercomunitare (ADI). În funcție de situația existentă a Sistemului Național de Transport în zonă, Transgaz propune următoarele grupări de UAT-uri pentru înființarea de asociații.
  - Gruparea Sud – include orașul Lipova și comunele Zăbrani, Păuliș, Șiștarovăț, Conop, Dorgoș, Bârzava, Vărădia de Mureș, Bărchiș și Săvârșin;
  - Gruparea Nord-Est include orașul Sebiș și comunele Bocsig, Șilindia, Cermei, Archiș, Ignești, Bârsa, Moneasa, Dezna, Dieci, Almaș, Gurahonț, Brazii Pleșcuța și Vârfurile;
- Întocmirea de către aceste asociații a unor Studii de Fezabilitate (conținutul cadru se găsește pe site-ul ANRE, Ordinul 168/2020 emis de președintele ANRE);
- Avizarea Studiilor de Fezabilitate la ANRE;
- Procedura de concesionare a sistemelor de distribuție conform legislației în vigoare;
- Concesionarii Sistemului de Distribuție vor solicita TRANSGAZ acordul de acces la Sistemul Național de Transport Gaze Naturale (SNT). Racordarea la SNT se va face conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale, nr. 123/2012 și a Ordinului președintelui ANRE, nr. 172/2020.

În funcție de rezultatele studiilor de fezabilitate pentru înființarea de noi distribuții, TRANSGAZ va analiza oportunitatea includerii în strategia de dezvoltare a investițiilor necesare extinderii SNT.

Pentru localitățile din vecinătatea conductelor existente, racordarea la SNT se va face prin intermediul unui racord și a unui SRM, cu respectarea legislației privind accesul la SNT (Ordinul președintelui ANRE nr. 172/2020).

În cazul în care nu se dorește înființarea unor asociații, se vor parcurge aceleași etape de mai sus pentru fiecare localitate care solicită înființarea unui sistem de distribuție gaze naturale.

SNTGN TRANSGAZ SA are cuprins în Programul de Modernizare Dezvoltare Investiții 2021, obiectivul: "Modernizare conductă de racord și SRM Vladimirescu, loc. Vladimirescu, jud. Arad", care se află în faza de proiectare.

În cadrul Departamentului Proiectare și cercetare se află în curs de elaborare studiul de fezabilitate al obiectivului "Conductă de transport gaze naturale DN 300 Vladimirescu - Lipova".

În Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2020-2029 (PDSNT 2020-2029), SNTGN TRANSGAZ SA are în vedere, pe termen lung implementarea anumitor proiecte pentru dezvoltarea capacităților de transport. Astfel din proiectele propuse în cadrul PDSNT 2020-2029, sunt preconizate realizarea de obiective pe teritoriul județului Arad în cadrul următoarelor proiecte:

- BRUA faza 2 – Conductă de transport gaze naturale Recaș-Horia;
- BRUA faza 3 – Conductă de transport gaze naturale Onești – Coroi – Hațeg – Nădlac;
- Dezvoltarea/Modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale în zona de nord-vest a României – conductă de transport gaze naturale Horia-Borș.

Strategia de dezvoltare a **alimentării cu gaze naturale**, aferentă Etapei III, a ținut seama atât de situația existentă constatată, cât și de propunerile cuprinse în proiecte avizate/aprobate la nivel județean sau la nivelul UAT componente. În cadrul strategiei au fost stabilite obiective specifice și măsurile necesare realizării fiecărui obiectiv specific.

Aceste elemente ale strategiei de dezvoltare au stat la baza realizării Planului de acțiune în domeniul alimentării cu gaze naturale, aferent Etapei a IV-a.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Pentru subcapitolul de alimentare cu gaze naturale au fost analizate separat aspectele legate de transportul gazelor naturale, exploatarea de petrol și gaze la nivel județean și distribuția gazelor naturale la nivel județean, fiecare dintre acestea conținând un obiectiv specific și măsurile principale necesare realizării acestui obiectiv.

Obiectivele specifice

Pentru Transportul gazelor naturale a fost propus Obiectivul sectorial: O2. Dezvoltarea Sistemului Național de Transport gaze naturale în județul Arad, pentru realizarea căruia au fost propuse măsuri principale ce prevăd: extinderea sistemului național de transport gaze naturale (SNTGN) pe Valea Mureșului, pe Valea Crișului Alb, realizarea proiectului de interconectare a sistemului național de transport cu sistemul similar din Serbia și respectarea distanțelor de protecție și siguranță a conductelor de transport gaze naturale și a celorlalte obiective aparținând SNTGN.

Pentru partea referitoare la Exploatarea de petrol și gaze la nivel județean a fost propus Obiectivul specific: O3. Exploatarea în condiții de siguranță a sondelor de extracție petrol și gaze, a conductelor și a instalațiilor aferente, pentru realizarea căruia au fost propuse măsuri principale ce prevăd respectarea prevederilor normativelor în vigoare, a distanțelor de siguranță a noilor obiective față de sonde, conducte și instalații aferente, și întreținerea

corespunzătoare a componentelor exploatărilor de petrol și gaze pentru evitarea accidentelor și a poluării mediului.

Pentru partea referitoare la Distribuția gazelor naturale la nivel județean a fost propus Obiectivul specific: O4. Dezvoltarea alimentării cu gaze naturale la nivelul UAT, pentru realizarea căruia au fost propuse principale măsuri ce prevăd: extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale către noi consumatori (în localități în care există distribuție gaze naturale), înființarea de noi sisteme de distribuție gaze naturale în UAT ce nu beneficiază încă de acest sistem (de pe Valea Mureșului, Valea Crișului Alb și alte UAT) și respectarea distanțelor de siguranță dintre noi obiective și conductele (existente și propuse) de transport și distribuție gaze naturale.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Analizând tabelul cu obiectivele sectoriale și programul de măsuri aferente PATJ Arad din anul 2010, se constată că pentru subcapitolul alimentării cu gaze naturale au existat șase obiective specifice prin care se urmărea: extinderea rețelelor de transport și de distribuție gaze naturale, înființarea de noi sisteme de distribuție gaze naturale și respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri față de conductele de transport gaze naturale. Cinci dintre măsurile propuse sunt considerate permanente.

Măsura ce prevedea extinderea rețelelor în zonele Valea Mureșului și Valea Crișului Alb nu a fost implementată până în prezent, astfel că ea a fost propusă și actualizată prin actuala documentație, ca și alte măsuri referitoare la transportul și distribuția gazelor naturale.

Tabel nr. 12: Planul de măsuri aferent subdomeniului Alimentarea cu gaze naturale

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului Alimentare cu gaze naturale: Dezvoltarea Sistemului Național de Transport gaze naturale în județul Arad		
OTTg1 - Obiectiv specific: Extinderea Sistemului de transport gaze naturale în zona de est a județului Arad.		
MTg1.1 - Măsura 1: Extinderea Sistemului de transport gaze naturale în zona de est a județului Arad, pentru alimentarea cu gaze naturale a UAT de pe Valea Mureșului , pe trasee cât mai paralele cu drumurile existente pentru a se putea interveni cu rapiditate în cazul producerii unui accident.		Județean (Zona Valea Mureșului) / CJ, Transgaz
MTg1.2 - Măsura 2: Extinderea Sistemului de transport gaze naturale în zona de est a județului Arad, pentru alimentarea cu gaze natural a UAT de pe Valea Crișului Alb , pe trasee cât mai paralele cu drumurile existente pentru a se putea interveni cu rapiditate în cazul producerii unui accident.		Județean (Zona Valea Crișului Alb) / CJ, Transgaz
MTg1.3 - Măsura 3: Modernizare conductă de racord și SRM Vladimirescu, loc. Vladimirescu, jud. Arad; în faza de proiectare.		SNTGN TRANSGAZ SA
MTg1.4 - Măsura 4: Conductă de transport gaze naturale DN 300 Vladimirescu – Lipova; în faza de Proiect Tehnic	Proiect în derulare în Faza PT 1372/2019, Conducta de transport gaze naturale DN 300 mm, în lungime de aprox. 24 km și presiune de operare 40 bar, Vladimirescu-Lipova.	SNTGN TRANSGAZ SA
MTg1.5 – Măsura 5: Conductă de racord și SRMP HAI EXTRUSION, localitate Chișineu Criș, jud. Arad; conducta gaze naturale DN 100 mm, în lungime de 160m	Proiect în derulare conform Aviz Tehnic de Racordare nr. 15414/02.03.2021	Local-Chișineu Criș, SNTGN TRANSGAZ SA
OTTg2 - Obiectiv specific: Realizarea Proiectului "Interconectarea Sistemului Național de Transport gaze naturale cu sistemul similar de transport gaze naturale din Serbia"		
MTg2.1 - Măsura 1: Realizarea Proiectului "Interconectarea Sistemului Național de Transport gaze naturale cu sistemul similar de transport gaze naturale		Național, Județean / CJ, Transgaz

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
din Serbia" ce constă în construirea unei conducte de interconectare a celor două sisteme naționale de transport gaze naturale, pe direcția Arad – Mokrin.		
OTTg3 - Obiectiv specific: Respectarea distanțelor de protecție și siguranță ale conductelor de transport și ale celorlalte obiective ale Sistemului de transport gaze naturale.		
MTg3.1 - Măsura 1: Respectarea distanțelor de protecție și siguranță ale conductelor de transport și ale celorlalte obiective ale Sistemului de transport gaze naturale de pe teritoriul județului.		Județean / CJ, Transgaz
OTTg4 - Obiectiv specific: Dezvoltarea capacităților de transport, conform proiecte propuse în Planul de Dezvoltare al SNT 2020-2029 (PDSNT 2020-2029)		
MTg4.1 - Măsura 1: BRUA faza 2 – Conductă de transport gaze naturale Recaș-Horia	Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2020-2029	SNTGN TRANSGAZ SA
MTg4.2 - Măsura 2: BRUA faza 3 – Conductă de transport gaze naturale Onești – Coroi – Hațeg – Nădlac	Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2020-2029	SNTGN TRANSGAZ SA
MTg4.3 - Măsura 3: Dezvoltarea/Modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale în zona de nord-vest a României – conductă de transport gaze naturale Horia-Borș	Planul de Dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2020-2029	SNTGN TRANSGAZ SA
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului Alimentare cu gaze naturale: Exploatarea în condiții de siguranță a sondelor de extracție petrol și gaze, a conductelor și a instalațiilor aferente		
OTTg5 - Obiectiv specific: Exploatarea în condiții de siguranță a sondelor de extracție petrol și gaze, a conductelor de fluide combustibile și a instalațiilor aferente.		
MTg5.1 - Măsura 1: Exploatarea în condiții de siguranță a sondelor de extracție petrol și gaze, a conductelor de fluide combustibile și a instalațiilor aferente, prin respectarea prevederilor normativelor în vigoare, și în special a distanțelor de siguranță a noilor obiective față de sonde, conducte și instalații aferente.		Județean / O.M.V. PETROM S.A.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTTg6 - Obiectiv specific: Întreținerea corespunzătoare a sondelor, conductelor și instalațiilor		
MTg6.1 - Măsura 1: Întreținerea corespunzătoare a sondelor, conductelor și instalațiilor pentru evitarea accidentelor și poluarea mediului în zonele de extracție petrol și gaze.		Județean / O.M.V. PETROM S.A.
OTTg7 - Obiectiv specific: Respectarea distanțelor de siguranță față de conductele de transport țitei		
MTg7.1 - Măsura 1: Respectarea distanțelor de siguranță față de conductele de transport țitei - În zonele tranzitate de conductele de transport țitei se va solicita avizul societății CONPET S.A. PLOIEȘTI, unicul concesionar al SNTTGCE (zona orașului Pecica)		Local / CONPET S.A. PLOIEȘTI CL
OTTg8 - Obiectiv specific: Exploatarea în condiții de siguranță a conductelor CONPET		
MTg8.1 - Măsura 1: Relocare, dezafectare conducte CONPET Pecica		CONPET S.A. PLOIEȘTI
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului Alimentare cu gaze naturale: Dezvoltarea alimentării cu gaze naturale la nivelul UAT		
OTTg9 - Obiectiv specific: Dezvoltarea alimentării cu gaze naturale în UAT în care există distribuții de gaze naturale		
MTg9.1 - Măsura 1: Dezvoltarea alimentării cu gaze naturale în UAT în care există distribuții de gaze naturale, prin extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, în paralel cu înlocuirea conductelor cu durata normală de viață expirată: municipiul Arad, orașele Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pâncota, Pecica, Santana, comunele: Livada, Macea, Semlac, Zădăreni.	PNRR,	Local (municipiul Arad, orașele Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Nădlac, Pâncota, Pecica, Santana, comunele: Livada, Macea, Semlac, Zădăreni) / CL, Operator distribuție
OTTg10 - Obiectiv specific: Alimentarea cu gaze naturale în UAT în care nu există distribuții de gaze naturale		
MTg10.1 - Măsura 1: Alimentarea cu gaze naturale în UAT în care nu există distribuții de gaze naturale, dar care sunt traversate de conducte de transport, prin înființarea distribuțiilor de gaze naturale și montarea conductelor și instalațiilor de consum pe baza unor studii de fezabilitate în funcție de cererile cetățenilor și	PNRR	Local (Peregu Mare, Șicula, Sintea Mare) / CL, Transgaz, Operator distribuție

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
planurile de dezvoltare prezumate de către investitori: Peregu Mare, Șicula, Sinteza Mare.		
OTTg11 - Obiectiv specific: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în comunele aflate în apropierea conductelor existente de transport gaze		
MTg11.1 - Măsura 1: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în comunele aflate în apropierea conductelor existente de transport gaze (pentru alimentarea cărora este necesar un racord la conductele existente) și în comunele învecinate acestora: Apateu, Dorobanți; Mișca; Socodor și Grăniceri; Cermei și Șepreuș; Olari, Zărand și Seleuș.	PNRR	Local (Apateu, Dorobanți; Mișca; Socodor și Grăniceri; Cermei și Șepreuș; Olari, Zărand și Seleuș) / CL, Transgaz, Operator distribuție
OTTg12 - Obiectiv specific: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în UAT situate în apropierea conductelor de transport gaze propuse prin dezvoltarea sistemului de transport gaze pe teritoriul județului, respectiv pe Valea Mureșului		
MTg12.1 - Măsura 1: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în UAT situate în apropierea conductelor de transport gaze propuse prin dezvoltarea sistemului de transport gaze pe teritoriul județului, respectiv pe Valea Mureșului: orașul Lipova și în comunele: Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Covăsinț, Frumușeni, Ghioroc, Păuliș, Săvârșin, Șiștarovăț, Ususău, Vărădia de Mureș, Zăbrani.	PNRR	Local (orașul Lipova și în comunele: Bata, Bârzava, Birchiș, Conop, Covăsinț, Frumușeni, Ghioroc, Păuliș, Săvârșin, Șiștarovăț, Ususău, Vărădia de Mureș, Zăbrani) / CL, Transgaz, Operatori distribuție
OTTg13 - Obiectiv specific: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în UAT situate în apropierea conductelor de transport gaze propuse prin dezvoltarea sistemului de transport gaze pe teritoriul județului, respectiv pe Valea Crișului Alb.		
MTg13.1 - Măsura 1: Înfiiințarea de noi distribuții gaze naturale în UAT situate în apropierea conductelor de transport gaze propuse prin dezvoltarea sistemului de transport gaze pe teritoriul județului, respectiv pe Valea Crișului Alb: orașul Sebiș și în comunele: Almaș, Archiș, Bârsa, Beliu, Bocsig, Buteni, Chișindia, Dezna, Dieci, Hășmaș, Gurahonț, Ignești, Moneasa, Pleșcuța, Șilindia, Târnova.	PNRR	Local (orașul Sebiș și în comunele: Almaș, Archiș, Bârsa, Beliu, Bocsig, Buteni, Chișindia, Dezna, Dieci, Hășmaș, Gurahonț, Ignești, Moneasa, Pleșcuța, Șilindia, Târnova) / CJ, CL, Transgaz, Operator distribuție

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTTg14 - Obiectiv specific: Înființarea de noi distribuții gaze naturale în UAT, alimentate din conducte de medie presiune gaze		
MTg14.1 - Măsura 1: Înființarea de noi distribuții gaze naturale în UAT, alimentate din conducte de medie presiune gaze: comuna Felnac , propusă a se alimenta cu gaze naturale prin prelungirea traseului conductei de presiune medie de la Zădăreni	PNRR	Local (Comuna Felnac) / CL, Operator distribuție
OTTg15 - Obiectiv specific: Respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri/obiective față de conductele de transport și față de conductele de distribuție gaze naturale		
MTg15.1 - Măsura 1: Respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri/obiective față de conductele de transport și față de conductele de distribuție gaze naturale existente și propuse, întreținerea lor corespunzătoare pentru evitarea accidentelor în zonele tranzitate de conductele de transport/distribuție a gazelor naturale.		Județean / CJ, CL, Transgaz, Operatori distribuție

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010) – actualizate conform situației prezente

Acronime utilizate: CL – Consiliul local, CJ – Consiliul județean

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTg – Obiectiv specific al subdomeniului "Alimentare cu gaze naturale"

MTg – Măsuri specifice ale obiectivelor

Programe și proiecte majore

- Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale, pentru perioada 2018–2027, SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ
- Proiectul "Interconectarea Sistemului Național de Transport gaze naturale cu sistemul similar de transport gaze naturale din Serbia"
  - Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

4.7. Telecomunicații

Prin Strategia de dezvoltare elaborată în etapa a III-a, pentru domeniul telecomunicațiilor a fost propus un obiectiv specific și măsuri care au în vedere prioritățile rezultate din analiza situației existente, pentru rezolvarea problemelor identificate privind telecomunicațiile în județul Arad. Acestea au fost corelate, totodată, cu obiectivele stabilite prin documentele strategice și planurile de dezvoltare la nivel național, regional și județean.

În cadrul Planului de acțiune elaborat în această etapă, obiectivul și măsurile din domeniul telecomunicațiilor, menționate mai sus, sunt completate cu programele și proiectele specifice, identificate pentru perioada de programare 2021-2027.

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

În Planul de acțiune elaborat în etapa a IV-a, obiectivul specific și măsurile din domeniul telecomunicațiilor, menționate mai sus, corespund obiectivului sectorial "dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații" care este corelat atât cu Pilonul 3. Accesibilitatea - prioritatea 3.3 din cadrul Planului de Dezvoltare al Regiunii Vest pentru 2021-2027 cât și cu obiectivele și direcțiile prioritare de acțiune ale Strategiei 5G pentru România.

Obiectivele specifice

Obiectivul specific propus prin PATJ este:

- **OTTc1 - Dezvoltarea rețelelor de telecomunicații prin creșterea utilizării noilor tehnologii digitale**

Măsurile aferente obiectivului OS2.1 sunt:

- **MTc1.1** Creșterea digitizării rețelei de telecomunicații
- **MTc1.2** Extinderea infrastructurii de bandă largă (cu viteze de 30 Mbps sau mai mari) în localități unde aceasta nu există
- **MTc1.3** Implementarea 5G în toate centrele urbane

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Din documentația PATJ anterioară au fost preluate obiective și măsuri referitoare la sectorul telecomunicațiilor, care se regăsesc în planul de acțiune prezent, fiind considerate permanente sau necesare și în perioada următoare.

Din evaluarea modului de implementare a măsurilor privind rețeaua de telecomunicații, prevăzute în PATJ Arad din 2010, rezultă necesitatea preluării în actuala documentație a următoarelor măsuri din cadrul obiectivului de îmbunătățire a rețelelor de telecomunicații:

- creșterea gradului de digitizare a rețelei, măsură propusă și în actuala documentație, prin măsura **MTc1.1**

Măsurile MTc1.2 și MTc1.3 propuse în actuala documentație, continuă măsurile propuse în documentația PATJ anterioară, în contextul tehnologiilor noi apărute, măsuri considerate permanente:

- introducerea pe scară largă a unor servicii de „bandă largă”, internet, transmisii date
- continuarea programului de extindere și modernizare a rețelei de comunicații în vederea sporirii accesului la serviciile universale de telecomunicații
- continuarea procesului de ridicare a gradului de telefonizare a localităților județului concomitent cu îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Tabel nr. 13: Planul de măsuri aferent subdomeniului Telecomunicații

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectiv sectorial al domeniului telecomunicații: Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații		
OTTc1 - Obiectiv specific: Dezvoltarea rețelelor de telecomunicații prin creșterea utilizării noilor tehnologii digitale		
MTc1.1 Creșterea digitizării rețelei de telecomunicații	POR Regiunea Vest 2021-2027 POCID 2021-2027 PNRR	Nivel județean Operatori rețele telecomunicații Consiliile locale
MTc1.2 Extinderea infrastructurii de bandă largă (cu viteze de 30 Mbps sau mai mari) în localități unde aceasta nu există	Extinderi în localitățile Almaș, Archiș, Beliu, Brazii, Buteni, Chisindia, Craiva, Dezna, Dieci, Grăniceri, Gurahonț, Hălmațiu, Hălmațel, Hășmaș, Ignești, Păuliș, Petriș, Pleșcuța, Seleuș, Șagu, Tauț, Ususău, Vărădia de Mureș, Vârfurile	Nivel local Operatori rețele telecomunicații Consiliile locale
MTc1.3 Implementarea 5G în toate centrele urbane	POR Regiunea Vest 2021-2027 POCID 2021-2027 PNRR	Nivel local Operatori rețele telecomunicații

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTc – Obiectiv specific al subdomeniului "Telecomunicații"

MTc – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Pentru formularea obiectivelor specifice și măsurilor aferente din planul de măsuri, pentru rețele de telecomunicații, s-a ținut cont de următoarele documente strategice și planuri de dezvoltare:

- Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030
  - Obiectivul 3 – Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane,
  - Obiectivul 5 – Dezvoltarea rurală,
  - Obiectivul 8 – Creșterea competitivității teritoriale;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România - cu cele 4 domenii de acțiune ale Agendei digitale pentru România 2014-2020:
  - e-Guvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing, Open Data, Big Data și Media Sociale – creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației;
  - TIC în Educație, Sănătate, Cultură și eInclusion - intervine în provocările sociale la un nivel sectorial și va asigura că investițiile TIC vor crea un impact pozitiv în contextul social;
  - e-Commerce, Cercetare, Dezvoltare și Inovare în TIC– se bazează pe avantajele comparative ale României regionale și sprijină creșterea economică din sectorul privat;
  - Broadband și Servicii de Infrastructură Digitală – asigură incluziunea socială și permite beneficii în toate celelalte domenii de acțiune.
- Planul Național de dezvoltare a infrastructurii - NGN (Next Generation Network), aprobat prin HG nr. 414/3.06.2015, al cărui obiectiv este dezvoltarea de rețele avansate de telecomunicații cu acoperire națională. Planul promovează construirea de rețele de comunicații în bandă largă (de fibră optică) cu acoperire națională și cu o largă răspândire a punctelor de distribuție, cât mai aproape de utilizatorul final și cu niveluri adecvate de simetrie și interactivitate, pentru a garanta o transmitere cât mai bună de informații în ambele sensuri.
- Strategia 5G pentru România, aprobată prin HG 429/20.06.2019, cu obiective strategice care dau semnale clare privitor la prioritățile care trebuie atinse în parcursul implementării 5G în România.
- Planul pentru Dezvoltare Regională al regiunii Vest 2021-2027 (PDR Vest)
  - Pilonul 1- Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare, Prioritatea 3. O regiune pregătită pentru era digitalizării, cu obiectivul specific "Adoptarea și integrarea tehnologiilor digitale în economie și sectorul public".
  - Pilonul 3. Accesibilitate, Prioritatea 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale, cu obiectivul specific "Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, interoperabile și sigure".
- Strategia de Dezvoltare a Județului Arad pentru perioada 2014-2020:
  - Obiectiv strategic 1. Creștere economică - Obiectivul specific 1.2. Inovare
  - Axa prioritară 1.2.1 Sprijinirea sectoarelor cu potențial de dezvoltare inteligentă

Programe și proiecte majore

În Contextul european și național privind perioada de programare 2021-2027, printre obiectivele de politică propuse este obiectivul OP3 - O Europă mai conectată, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale, în cadrul căruia sunt identificate priorități de investiții pentru consolidarea conectivității digitale.

Pentru broadband, obiectivul OP3 are în vedere obiectivul specific - Îmbunătățirea conectivității digitale, cu următoarele priorități: Investiții în infrastructură de bandă largă (broadband).

Programele Operaționale alocate obiectivului de politică OP3 sunt:

- Programul Operațional Regional 2021-2027 regiunea Vest
  - Prioritatea 2: O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată
  - Obiectiv Specific - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID) 2021-2027
  - Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă
  - Obiectiv Specific FEDR OP3 (i) îmbunătățirea conectivității digitale

Alte programe de finanțare:

- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) - Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială - Componenta 10. Fondul local pentru tranziție verde și digitală

4.8. Gestionarea deșeurilor

Principalele probleme privind gestionarea deșeurilor în județul Arad sunt legate de întârzierile în aplicarea proiectului „Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor în județul Arad” fapt care determină gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor municipale și industriale și are drept consecință influențarea calității factorilor de mediu. Toate activitățile implicate în sistemul de gestionare a deșeurilor, respectiv de colectare, transport, tratare, valorificare, eliminare și dezafectare a infrastructurii aferente pot avea un impact negativ asupra mediului dacă nu sunt respectate condițiile de gestionare ecologică.

Depozitele de deșeuri industriale și activitățile de exploatare a acestora prin ocuparea de suprafețe de teren cu halde de steril, cariere și alte amenajări aferente acestor activități reprezintă zone critice sub aspectul degradării mediului ca urmare a contaminării cu diverse tipuri de poluanți. Organizarea depozitelor de deșeuri industriale duce la scoaterea din circuit a unor suprafețe de teren și implicit deteriorarea calității solurilor respective.

Pentru eliminarea impactului asupra mediului asociat cu generarea de deșeuri menajere și industriale este necesară urmărirea la nivel de județ a obiectivele stabilite prin politica națională și regională, precum și implementarea integrală a Sistemului de management integrat al deșeurilor din județul Arad și a prevederilor Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor – PJGD, 2020-2025

Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectivele strategice sectoriale

Racordarea politicii județene la obiectivele strategice ale politicii europene și la obiectivul general al Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor s-a realizat prin elaborarea și implementarea proiectului ”Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Arad” și a

Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor – PJGD, 2020-2025 elaborat la nivelul județului Arad de S.C. Synesis Partners S.R.L.

Proiectul de înființare a SMID Arad a fost finalizat în anul 2015 și declarat funcțional în februarie 2018. Consiliul Județean Arad a implementat prin programul POS Mediu acest proiect la nivelul întregului județ, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, înglobând activitățile de colectare, transport, tratare și eliminare a deșeurilor municipale. Prin această finanțare se asigură amenajarea unor facilități pentru tratarea deșeurilor și achiziția unor bunuri utilizate în gestiunea deșeurilor, măsura fiind completată cu activități de informare și conștientizare a publicului și încheiată de delegarea gestiunii unor importante componente ale serviciului de salubritate.

Prin SMID se are în vedere realizarea obiectivelor de reducere a cantităților totale de deșeuri depozitate și a obiectivelor de recuperare / reciclare /valorificare a deșeurilor, a gestionării eficiente și sigure a deșeurilor municipale.

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor - PJGD, elaborat în aprilie 2021 pentru perioada 2020-2025 la nivelul județului Arad analizează și stabilește alternative de gestionare a deșeurilor pentru deșeurile municipale, singurul flux de deșeuri pentru care au fost stabilite instalații de tratare. Deșeurile industriale intră sub incidența responsabilității producătorilor sau sunt în responsabilitatea generatorilor de deșeuri.

Prin PJGD a fost stabilit ca obiectiv strategic - Reducerea cantității de deșeuri menajere și similare generate pe locuitor în anul 2025 cu cel puțin 10% raportat la anul 2017. Principalele obiective și ținte pentru realizarea acestui obiectiv vizează:

- Implementarea colectării separate a biodeșeurilor;
- Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale;
- Reducerea cantității depozitate de deșeuri biodegradabile municipale;
- Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat;
- Depozitarea deșeurilor - numai dacă sunt supuse în prealabil unor operații de tratare;
- Reducerea deșeurilor municipale eliminate prin depozitare la 10% din totalul deșeurilor municipale generate;
- Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase;
- Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare a deșeurilor voluminoase;
- Încurajarea utilizării în agricultura a materialelor rezultate de la tratarea biodeșeurilor (compostare);
- Colectarea (de la populație și operatori economici) și valorificarea uleiului uzat alimentar;
- Implementarea colectării separate a deșeurilor textile;
- Conectarea populației județului, (mediul urban și rural) la serviciul de salubritate;
- Asigurarea infrastructurii de colectare separată a fluxurilor speciale de deșeuri din deșeurile municipale: deșeuri de hârtie și carton, sticlă, metal, materiale plastice, lemn, textile, ambalaje, deșeuri de baterii și acumulatori și deșeuri voluminoase, inclusiv saltele și mobilă - termen permanent.

În vederea determinării investițiilor necesare pentru atingerea obiectivelor și țăintelor propuse prin PJGD au fost definite și analizate trei alternative. Cea care a fost selectată a fost Alternativa 2. Alternativa 2 vizează "Tratarea biodeșeurilor colectate separat într-o stație de compostare în sistem închis și tratarea deșeurilor reziduale într-o instalație de tratare mecano-

biologică cu bioușcare”. Aceasta presupune realizarea în perioada 2021- 2024 a investițiilor necesare prin extinderea / upgradarea sistemului de colectare separată a deșeurilor menajere și similare, inclusiv a biodeșeurilor. Componenta sistemului este detaliată în Planul de măsuri.

Obiectivele specifice

PATJ Arad se racordează la obiectivele ”Sistemului de management integrat al deșeurilor în județul Arad” și la obiectivele Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025 prin stabilirea unor obiective specifice ale domeniului gestionării deșeurilor menajere și industriale orientate spre:

- Dezvoltarea unei politici județene coerente în vederea continuării implementării și menținerii Sistemului integrat de gestionare a deșeurilor;
- Reducerea impactului negativ al deșeurilor industriale asupra mediului;
- Creșterea gradului de conștientizare a populației județului cu privire la beneficiile implementării proiectului.

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actual documentație)

Obiectivele prevăzute în proiectul anterior, PATJ 2010, erau specifice situației domeniului gestionării deșeurilor în județ la momentul respectiv și aveau ca orizont de timp perioada anilor 2010. La data elaborării analizelor și stabilirii obiectivelor acestui domeniu pentru PATJ Arad 2010 nu începuse implementarea proiectului Sistem integrat de gestionare a deșeurilor în județul Arad. Primele lucrări prevăzute pentru implementare au fost inițiate în perioada 2010 - 2012. Ca atare, pentru domeniul gestionării deșeurilor, în proiectul anterior au fost propuse următoarele obiective:

- Dezvoltarea politicii județene în vederea implementării unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor;
- Depozitarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestionării deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului
- Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului;
- Reducerea impactului negativ al deșeurilor industriale asupra mediului.
- Conștientizarea locuitorilor de beneficiile rezultate din proiect, separarea colectării deșeurilor și reciclarea acestora

Prin prezentul PATJ se propun obiective specifice care preiau și actualizează anumite elemente ce se regăseau în documentația anterioară. Obiectivele propuse pentru orizontul 2030 vizează:

- **OTTd 1.** Dezvoltarea unei politici județene coerente în vederea continuării implementării și menținerii Sistemului integrat de gestionare a deșeurilor;
- **OTTd 2.** Reducerea impactului negativ al deșeurilor industriale asupra mediului;
- **OTTd 3.** Creșterea gradului de conștientizare a populației județului cu privire la beneficiile implementării proiectului.

Primul obiectiv propus pentru orizontul 2030 reprezintă o continuare și o întărire a primului obiectiv al fazei anterioare, care doar anticipa finalizarea SMID, când încă nu

Începuse implementarea acestui proiect. Obiectivele 2 și 3 din vechiul proiect care privesc depozitarea și eliminarea deșeurilor nu se mai regăsesc în actualul document întrucât ele constituie deja obiective ale proiectului SMID care în prezent este în curs de implementare. Obiectivele 4 și 5 sunt preluate în actualul proiect și recomandă continuarea implementării acestora, adaptate la realitățile prezente privind deșeurile industriale respectiv conștientizarea populației privind problema deșeurilor.

Prin Planul de măsuri al domeniului gestionării deșeurilor vor fi preluate acele măsuri din Planul anterior care n-au fost realizate până la această dată și, de asemenea, se va recomanda continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent care pot avea continuitate pentru orizontul 2030. Vor fi preluate în actualul Plan de Măsuri și acele măsuri pentru care nu sunt informații certe despre stadiul implementării.

Măsuri la nivel local (pe UATB) aferente obiectivelor specific

Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor județului Arad prevede aplicarea tuturor componentelor SMID pentru gestionarea corespunzătoare a deșeurilor municipale și industriale cu consecințe pozitive în ceea ce privește calitatea factorilor de mediu. Pentru atingerea obiectivelor propuse evoluția gestionării deșeurilor menajere necesită următoarele măsuri aplicabile la nivel local.

OTTd1. - Dezvoltarea unei politici județene coerente în vederea continuării implementării și menținerii Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor.

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare următoarele măsuri:

MTd1.1 – Refacerea ecologică și continuarea monitorizării post închidere a depozitelor de deșeurii neconforme închise.

Depozitele vizate se află pe teritoriul următoarelor UAT-uri: Municipiul Arad, orașele Chișineu Criș, Curtici, Ineu, Lipova, Nădlac, Pâncota, Sebiș.

MTd1.2 - Închiderea depozitului neconform de la Lipova.

Această măsură include: închiderea, refacerea ecologică și monitorizarea post închidere a depozitului neconform de deșeurii de la Lipova (răspunderea aparține CL Lipova)

MTd1.3 – Colectarea, transportul și prelucrarea deșeurilor menajere biodegradabile. Această măsură include:

- Extinderea colectării separate a deșeurilor biodegradabile pentru familiile care locuiesc în colectivitățile urbane Arad, Curtici, Nădlac, Ineu, Pâncota, Pecica, Sântana;
- Transportul deșeurilor biodegradabile colectate separat la stația de compostare de la Arad și la stația complexă Ineu – Mocrea (sortare, compostare, transfer)
- Construirea de platforme pentru deșeurii verzi din grădini, sere, solarii în localități cu activități preponderent în agricultură - (Seleuș, Curtici, Macea)

MTd1.4 - Asigurarea salubrității UAT-urilor urbane și rurale conform zonării teritoriului județean și implementarea Alternativei 2 a PJDG 2020 - 2025

Conform PJGD Arad 2020-2025, zonele de colectare a deșeurilor sunt: Zona 1. Arad, Zona 2. Chișineu Criș, Zona 3. Ineu, Zona 4. Sebiș, Zona 5. Bârzava. Această măsură vizează:

- transportul deșeurilor colectate de la UAT-rile arondate Zonei 1 la depozitul conform de la Arad;

- transportul deșeurilor colectate din Zona 2. Chișineu Criș la stația de transfer Chișineu Criș;
- transportul deșeurilor colectate din Zona 3. Ineu la stația complexă Ineu - Mocrea
- transportul deșeurilor colectate din Zona 4. Sebiș la stația de transfer Sebiș;
- transportul deșeurilor colectate din Zona 5. Bârzava la stația de transfer Bârzava;
- transportul și tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat de la populație și agenți economici la stațiile de sortare direct sau prin intermediul stațiilor de transfer:
  - pentru UAT-rile arondate Zonelor 1, 2 și 5 la stația de sortare existentă la Arad;
  - pentru UAT-urile arondate Zonele 3 și 4 la stațiile de sortare de la Ineu și Mocrea.

Realizarea în perioada 2021- 2024 a investițiilor necesare prin extinderea / upgradarea sistemului de colectare separată a deșeurilor menajere și similare, inclusiv a biodeșeurilor așa cum au fost definite și cuprinse în Alternativa 2 a PJGD 2020-2025:

- Stație de transfer - Zona 2. Chișineu - Criș, existentă
- Stație de transfer (în cadrul Complexului de tratare) – Zona 3. Ineu
- Stație de transfer Mocrea, existentă
- Stație de transfer - Zona 4. Sebiș, existentă
- Stație de transfer - Zona 5. Bârzava - existentă
- Colectare separată a deșeurilor menajere și similare – extindere, upgradare
- Stație de sortare nouă – (Zonele 1, 2 și 5, ex. Mun. Arad)
- Stație de sortare Arad – (Municipiul Arad)
- Stație de sortare Ineu Mocrea - (zonele 3 și 4)
- Stație de compostare a biodeșeurilor colectate separat - Arad
- Stație de compostare a deșeurilor verzi - Ineu Mocrea - existentă
- Instalație TMB cu biuscare – tratarea biologică - investiție nouă
- Instalație TMB cu biuscare – tratarea mecanică - investiție nouă
- Închidere depozit neconform Lipova
- Extindere infrastructură de colectare și tratare Deșeuri din Construcții și Demolări

MTd1.5 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ 2010 care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030.

Aceste măsuri privesc:

- Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor menajere în mediul urban și rural:
  - Extinderea colectării deșeurilor în mediu rural prin înființarea punctelor de colectare și creșterea coeficientului de colectare selectivă în comunele limitrofe orașelor;
- Gestiunea deșeurilor de echipamente electrice, electronice și restricțiile de folosire a anumitor substanțe periculoase în echipamente electrice și electronice.

- Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane:
  - Implementarea unui sistem de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale, conform prevederilor legale;
  - Tratarea și/sau eliminarea corespunzătoare, în instalații autorizate, a deșeurilor periculoase municipale colectate separat.

OTTd.2 - Reducerea impactului negativ al deșeurilor industriale asupra mediului.

Pentru atingerea obiectivului se propun următoarele măsuri:

MTd2.1 - Eliminarea presiuni asupra calității solurilor a depozitelor de deșeurii industriale, monitorizarea siturilor contaminate în urma activităților industriale, reconstrucția ecologică a solurilor.

Aceste măsuri privesc:

- Minimizarea impactului asupra mediului creat de depozitul pentru deșeurii periculoase din industria extractivă a petrolului.– sat Turnu (oraș Pecica). Depozitarea a fost sistată în data de 31 decembrie 2006 fiind efectuată decontaminarea sitului, în urma căreia nu s-au mai desfășurat activități de depozitare/stocare deșeurii. În anul 2012 s-a realizat o verificare pe teren ce a avut ca scop constatarea îndeplinirii condițiilor pentru realizarea proiectului tehnic de remediere.
- Definitivarea procedurii de sistare a activității plus măsuri de minimizare a impactului asupra mediului creat de haldele de steril care aparțin exploatărilor miniere – Rănușa (com Moneasa), Milova (com Conop), Brusturi (Hălmațiu) și Bârzava aflate în curs de finalizare a lucrărilor de închidere începute încă din 2006 și 2007.

MTd2.2 - Finalizarea prevederilor contractului de concesiune cu Primăria Arad a FCC Environment România - depozitare deșeurii nepericuloase (municipale, industriale și deșeurii din construcții) cu termenul 31.12.2018. Contractul de concesiune nr. 6863/25.07.2002 încheiat între Consiliul Local al Mun. Arad și ASA INTERNATONAL Environmental Services GmbH (actualmente FCC Environemt SRL) a fost prelungit până la data de 25.07.2032 conform Actului adițional nr.19 /18.06.2020.

(FCC Environment România gestionează singurul depou autorizat de pe raza județului Arad)

MTd2.3 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ 2010 care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030. Aceste măsuri sunt legate de:

Reabilitarea zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor industriale asupra mediului care nu corespund în totalitate cerințelor de protejare a mediului înconjurător:

- Haldele cu minereu de uraniu aparținând Companiei Naționale a Uraniului asupra apelor de scurgere din galerii, apelor potabile (izvoare și fântâni), apelor de suprafață, a solului, vegetației și așezărilor umane. Bârzava, Cladova (com Păuliș), Săvârșin, Rănușa.
- Monitorizarea post închidere a depozitului de cenușă și zgură al C.E.T Arad pe lignit care a sistat depozitarea din 05.2014 și a fost închis în 2018. Depozitul a fost preluat de C-GAZ & ENERGY DISTRIBUTIE SRL

Reabilitarea și diminuarea nivelului de poluare a zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor industriale:

- Diminuarea cantității de deșeuri industriale depozitate în mod necontrolat
- Monitorizarea conformării depozitarii deșeuri industriale
- Utilizarea nămolurilor de la stațiile de epurare în agricultura,

OTTd.3 - Creșterea gradului de conștientizare a populației județului cu privire la beneficiile implementării proiectului SMID Arad

Pentru atingerea obiectivului se propun următoarele măsuri:

MTd3.1 - Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare a populației județului cu privire la gestionarea corespunzătoare a deșeurilor în cadrul SMID Arad

MTTd3.2 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ anterior care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030:

- Creșterea profesionalismului în rândul angajaților din administrația locală, a numărului de lucrători specializați în acest domeniu;
- Informarea cetățenilor cu privire la obligațiile europene ce le revin și implicarea lor în implementarea sistemelor de colectare selectivă;
- Prevenirea poluării și generării deșeurilor prin educarea populației:
  - Organizarea și susținerea de programe de educare și conștientizare a populației, de către toate părțile implicate;
  - Organizarea și susținerea de programe de educare și conștientizare în unitățile școlare.

Tabel nr. 14: Planul de măsuri aferent subdomeniului Gestionarea deșeurilor

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
OTT - Obiectivul sectorial al domeniului gospodăria deșeurilor: Dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic, care să asigure protecția sănătății populației și a mediului		
OTTd1 - Obiectiv specific: Dezvoltarea unei politici județene coerente în vederea continuării implementării și menținerii Sistemului integrat de gestionare a deșeurilor.		
<p>MTd1.1 – Refacerea ecologică și continuarea monitorizării post închidere a depozitelor de deșeuri neconforme închise;</p> <p>Aceste depozite se află pe teritoriul UAT: Municipiul Arad, orașele Chișineu Criș, Curtici, Ineu, Lipova, Nădlac, Pâncota, Sebiș.</p> <p>MTd1.2 - Închiderea depozitului neconform de la Lipova.</p> <p>- Închiderea, refacerea ecologică și monitorizarea post închidere a depozitului neconform de deșeuri de la Lipova.</p> <p>MTd1.3 - Colectarea transportul și prelucrarea deșeurilor menajere biodegradabile:</p> <p>- Extinderea colectării separate a deșeurilor biodegradabile pentru familiile care locuiesc în colectivitățile urbane Arad, Curtici, Nădlac, Ineu, Pâncota, Pecica, Sântana;</p> <p>- Transportul deșeurile biodegradabile colectate separat la stația de compostare de la Arad și la stația complexă Ineu - Mocrea</p>	<p>Programe:</p> <p>Perioada de programare 2021-2027- Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC) - Programul Operațional Regional Sud-Est și fondul FEDR. <p>Proiecte:</p> <p>Proiecte mari de investiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construirea unei platforme de depozitare și gospodărie a gunoiului de grajd în comuna Semlac, finanțare BIRD, în curs de implementare. (conf. UAT Comuna Semlac Adresa Nr. 2.463 din 03.06.2021), <p>Propuneri de proiecte viitoare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construire depozit de deșeuri inerte în Municipiul Arad, (conf. Primăria Arad prin Adresa nr. 40.614, 31.05.2021) - Construire celule noi de depozitare - conform observațiilor la PATJ Arad cuprinse în adresa Nr. 24602/10.11.2021, CJ Arad, Direcția 	<p>Nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - județean - local <p>Responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CJ Arad - SMID – ADI Arad - Consilii Locale - CL Lipova

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>- Construirea de platforme pentru deșeuri verzi din grădini, sere, solarii în localități cu activități preponderent în agricultură - (Seleuș, Curtici, Macea)</p> <p>MTd1.4 - Asigurarea salubrității UAT-urilor urbane și rurale conform zonării teritoriului județean după zonele de colectare a deșeurilor (Zona 1. Arad, Zona 2. Chișineu Criș, Zona 3. Ineu, Zona 4. Sebiș, Zona 5. Bârzava – conform PJGD Arad 2020 – 2025) și implementarea Alternativei 2 a PJGD 2020-2025</p> <p>- transportul deșeurilor colectate de la UAT-rile arondate Zonei 1 la depozitul conform de la Arad;</p> <p>- transportul deșeurilor colectate din Zona 2. Chișineu Criș la stația de transfer Chișineu Criș;</p> <p>- transportul deșeurilor colectate din Zona 3. Ineu la stația de transfer Ineu sau la Mocrea;</p> <p>- transportul deșeurilor colectate din Zona 4. Sebiș la stația de transfer Sebiș;</p> <p>- transportul deșeurilor colectate din Zona 5. Bârzava la stația de transfer Bârzava.</p> <p>Transportul și tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat de la populație și agenți economici la stațiile de sortare direct sau prin intermediul stațiilor de transfer:</p> <p>- pentru UAT-rile arondate Zonelor 1, 2 și 5 la stația de sortare existentă la Arad</p>	Programe de Dezvoltare)	

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>- pentru UAT-urile arondate Zonele 3 și 4 la stațiile de sortare de la Ineu și Mocrea</p> <p>Realizarea în perioada 2021- 2024 a investițiilor necesare prin extinderea / upgradarea sistemului de colectare separată a deșeurilor menajere și similare, inclusiv a biodeșeurilor așa cum au fost definite și cuprinse în Alternativa 2 a PJGD 2020-2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stație de transfer Zona 2. Chișineu - Criș, existentă - Stație de transfer (în cadrul Complexului de tratare) – Zona 3. Ineu - Stație de transfer Mocrea, existentă - Stație de transfer - Zona 4. Sebiș, existentă - Stație de transfer - Zona 5. Bârzava - existentă - Colectare separată a deșeurilor menajere și similare – extindere, upgradare - Stație de sortare nouă – (Zonele 1, 2 și 5, exc. Mun. Arad) - Stație de sortare Arad – (Municipiul Arad) - Stație de sortare Ineu Mocrea - (zonele 3 și 4) - Stație de compostare a biodeșeurilor colectate separat - Arad - Stație de compostare a deșeurilor verzi - Ineu Mocrea - existentă		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Instalație TMB cu biouiscare – tratarea biologică-investiție nouă - Instalație TMB cu biouiscare – tratarea mecanică-investiție nouă - Închidere depozit neconform Lipova - Extindere infrastructură de colectare și tratare Deșeuri din Construcții și Demolări <p>MTd1.5 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ anterior care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030 legate de:</p> <p>Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor menajere în mediul urban și rural:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respectarea implementării sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în toate localitățile județului - Extinderea colectării deșeurilor în mediu rural, înființarea punctelor de colectare și creșterea coeficientului de colectare selectivă. <p>Gestiunea deșeurilor de echipamente electrice, electronice;</p> <p>Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementarea unui sistem de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale;		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Tratarea și/sau eliminarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase municipale colectate separat. 		
OTTd2 - Obiectiv specific: Reducerea impactului negativ al deșeurilor industriale asupra mediului		
<p>MTd2.1 - Eliminarea presiuni asupra calității solurilor a depozitelor de deșeuri industriale, monitorizarea siturilor contaminate în urma activităților industriale, reconstrucția ecologică a solurilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimizarea impactului asupra mediului creat de depozitul pentru deșeuri periculoase din industria extractivă a petrolului – sat Turnu (oraș Pecica). Depozitarea a fost sistată în data de 31 decembrie 2006 fiind efectuată decontaminarea sitului, în urma căreia nu s-au mai desfășurat activități de depozitare/stocare deșeuri. În anul 2012 s-a realizat o verificare pe teren ce a avut ca scop constatarea îndeplinirii condițiilor pentru realizarea proiectului tehnic de remediere. - Sistarea activității și minimizarea impactului asupra mediului creat de haldele de steril ale exploatărilor miniere: Rănușa (com Moneasa), Milova (com Conop), Brusturi (Hălmagiu) și Bârzava aflate în curs de finalizare a lucrărilor de închidere începute din 2006 și 2007. <p>MTd2.2 - Finalizarea prevederilor contractului de concesiune cu Primăria Arad a FCC Environment</p>	<p>Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Operațional Dezvoltare Durabilă Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică (PODD) - Programul Operațional Tranziție Justă- POTJ 	<p>Nivel de aplicare județean</p> <p>Responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliile locale; - Operatorii de salubritate - Parteneriat public privat - Agenți economici

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<p>România - depozitare deșeuri nepericuloase (municipale, industriale și deșeuri din construcții). Contractul de concesiune nr. 6863/25.07.2002 încheiat între Consiliul Local al Mun. Arad și ASA INTERNATONAL Environmental Services Gmbh (actualmente FCC Environemt SRL) a fost prelungit până la data de 25.07.2032 conform Actului adițional nr.19/ 18.06.2020.</p> <p>MTd2.3 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ 2010 care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor industriale asupra mediului care nu corespund cerințelor de protejare a mediului: - Haldele cu minereu de uraniu aparținând Companiei Naționale a Uraniului - Bârzava, Cladova (com Păuliș), Săvârșin, Rănușa. - Monitorizarea post închidere a depozitului de cenușă și zgură al C.E.T Arad pe lignit care a sistat depozitarea din 05.2014 și a fost închis în 2018. Depozitul a fost preluat de C-GAZ & ENERGY DISTRIBUTIE SRL <p>Diminuarea nivelului de poluare a zonelor afectate de eliminarea necontrolată a deșeurilor industriale:</p>		

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - diminuarea cantității de deșeuri industriale depozitate în mod necontrolat; - Monitorizarea conformării depozitarii deșeurilor industriale; - Utilizarea nămolurilor de la stațiile de epurare în agricultură.		
OTTd 3 - Obiectiv specific: Creșterea gradului de conștientizare a populației județului cu privire la beneficiile implementării proiectului SMID		
<p>MTd3.1 - Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare a populației județului cu privire la gestionarea corespunzătoare a deșeurilor în cadrul SMID. Crearea sau după caz extinderea asocierilor de dezvoltare intercomunitară.</p> <p>MTd3.2 - Continuarea implementării măsurilor cu caracter permanent propuse în PATJ anterior care pot avea continuitate și pentru orizontul 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea profesionalismului în rândul angajaților din administrația locală, a numărului de lucrători specializați în acest domeniu, - Informarea cetățenilor cu privire la obligațiile europene ce le revin și implicarea lor în implementarea sistemelor de colectare selectivă.	<p>Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul Operațional Dezvoltare Durabilă Obiectivul de Politică 2 -O Europă mai ecologică (PODD) - Programul Operațional Tranziție Justă- POTJ	<p>Nivel de aplicare județean Responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliile locale - Consiliul Județean ; - APM ; - Inspect. Școlar ; Parteneriat public privat - SMID - Mass-media

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local) Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
<ul style="list-style-type: none"> - Prevenirea poluării și generării deșeurilor prin educarea populației; - Organizarea și susținerea de programe de educare și conștientizare a populației, de către toate părțile implicate; - Organizarea și susținerea de programe de educare și conștientizare în unitățile școlare.		

Acronime utilizate: CJ – Consiliul județean, SMID - Sistem de Management Integrat al Deșeurilor, APM – Agenția pentru Protecția Mediului

OTT - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Infrastructură tehnică"

OTTd – Obiectiv specific al subdomeniului "Gospodărirea deșeurilor"

MTd – Măsuri specifice ale obiectivelor

Politici publice teritoriale

Politici europene

La nivel European, prin adoptarea Pachetului privind economia circulară, statele membre sunt obligate să ia măsuri specifice pentru a susține prevenirea, pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor în detrimentul depozitării și incinerării acestora. În martie 2020 a fost adoptat „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară - Pentru o Europă mai curată și mai competitivă” (COM(2020)98), conform căruia produsele, serviciile și modelele de afaceri sustenabile vor deveni norma, iar tiparele de consum se vor transforma, astfel încât să se evite de la început generarea de deșeuri. Țintele prevăzute în legislația națională și europeană vizează pregătirea pentru reutilizare și reciclare a 65% din masa deșeurilor municipale și reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate până la minim 10% din cantitatea totală de deșeuri municipale depozitate până în 2035.

Obiectivul principal al politicii europene este legat de prevenirea generării deșeurilor prin utilizarea unor tehnologii moderne și inovative, precum și transformarea deșeurilor generate într-o resursă. Printre documentele strategice la nivelul UE de interes pentru domeniul gestionării deșeurilor se numără:

- ”Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene” - are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei;
- ”Strategia tematică privind prevenirea și reciclarea deșeurilor” - stabilește obiective referitoare la reducerea impactului negativ asupra mediului datorat deșeurilor, de la generare la eliminarea finală.

Uniunea Europeană intenționează să reducă semnificativ cantitățile de deșeuri generate prin aplicarea de politici de prevenire, de utilizare mai eficientă a resurselor și încurajarea consumului durabil. Abordarea Uniunii Europene se bazează pe trei principii: prevenirea generării deșeurilor, reciclare și reutilizare, îmbunătățirea eliminării finale și a monitorizării. Ca urmare a aplicării acestor politici la nivel european, se remarcă o tendință de scădere a cantității de deșeuri depozitate și o îmbunătățire a calității aerului.

Politici regionale

Strategia pentru Dezvoltare Regională 2021 – 2027 elaborată de ADR Vest răspunde nevoilor de dezvoltare de la nivel regional, identificate prin analizele statistice sau consultările parteneriale, dar ține cont și de orientările și tendințele din documentele strategice elaborate la nivel european sau național. Are la bază Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, pe care o înlocuiește, preluând unele din obiectivele strategice și măsurile identificate. De interes pentru acest capitol este: Pilonul 2. Tranziție verde și schimbări climatice, Regiunea Vest la orizont 2030 care vizează: tipare de consum transformate, astfel încât să se evite generarea de deșeuri, consumul excesiv de resurse de bază: apă, energie; depozite de deșeuri neconforme închise; locuitorii regiunii și mediul economic reciclează selectiv; rezistență crescută la schimbări climatice și capacitate crescută de a face față riscurilor;

Alinierea Pilonului 2 cu Obiectivele de Politică ale UE și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă se realizează printr-o serie de priorități dintre care de interes pentru domeniul acesta sunt:

- Prioritate 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu prin obiectivul specific - Accesul crescut la servicii edilitare de calitate prin investiții în infrastructura de alimentare cu apă, apă uzată, reciclarea și valorificarea deșeurilor;

- Prioritate 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la dezastre prin obiectivul specific - Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu.

Politici naționale

Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor se subscie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și urmărește reducerea consumului de resurse. În Raportul de Țară din 2020, se precizează că gestionarea deșeurilor continuă să reprezinte o provocare majoră pentru România, înregistrându-se în continuare o rată scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14 %) și rate ridicate de depozitare a deșeurilor (70 %).

Obiectivul principal al politicii europene, legat de prevenirea generării deșeurilor prin utilizarea unor tehnologii moderne și inovative, precum și transformarea deșeurilor generate într-o resursă, a fost preluat la nivel național prin Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor și prin Planului Național de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, care stabilea ca obiectiv general-dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic, care să asigure protecția sănătății populației și a mediului.

În vederea identificării și prioritizării investițiilor de mediu la nivel național, conform angajamentelor asumate pentru sectorul de deșeuri, au fost elaborate o serie de documente strategice în cadrul unui proces de consultare partenerială cu factorii interesați:

- Tratatul de aderare - Secțiunea Mediu; angajamentele asumate de România pentru sectorul de deșeuri sunt detaliate la nivelul fiecărui județ în cadrul Planurilor de Implementare pentru Directivele Uniunii Europene;
- POS Mediu - Axa prioritară 2, domeniul major de intervenție 1, "Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor";
- Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD) 2014-2020 și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD) care completează prevederile SNGD și asigură transpunerea politicii UE în domeniul gestionării deșeurilor la nivel național; Obiectivul general al SNGD și al PNGD a fost dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere economic, care să asigure protecția sănătății populației și a mediului ;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - Orizonturi 2013 – 2025 - 2030 (Document aprobat prin HG nr. 1460 /noiembrie 2008); Obiectivele privind gestionarea deșeurilor pentru perioada de planificare 2013-2025-2030 au fost stabilite pe baza prevederilor legislative europene și naționale în vigoare și a prevederilor Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020. Aceste obiective sunt stabilite pentru orizonturi de timp, astfel:
  - Orizontul de timp 2025 - Obiectivul acestei strategii este atingerea nivelului mediu actual al țărilor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește principalii indicatori ai dezvoltării durabile a României. Obiectiv național: Decuplarea creșterii economice de degradare a mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.
  - Orizontul de timp 2030 - Obiectivul strategic este apropierea semnificativă a nivelului de dezvoltare durabilă a României de nivelul mediu de dezvoltare a țărilor Uniunii Europene. Această strategie are la bază Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă, iar responsabilitatea implementării ei revine atât Uniunii

Europene, cât și statelor membre care sunt răspunzătoare pentru atingerea acestui obiectiv strategic.

Politici județene

La nivel județean definirea obiectivelor domeniului gestionării deșeurilor se face prin racordarea acestora la obiectivele Strategiilor europene, naționale și regionale care privesc gestionarea eficientă și sigură a deșeurilor municipale și industriale.

Un document care conține prevederi legate de problema deșeurilor este Strategia de Dezvoltare a județului Arad. Aceasta propune o serie de măsuri care vin în întâmpinarea obiectivelor strategice definite prin Strategia Națională, prin dezvoltarea unei politici județene de îmbunătățire a serviciilor de management al deșeurilor. Între acestea cele mai importante sunt:

- Îmbunătățirea sistemului de precolectare prin construirea de platforme betonate și împrejmuite;
- Valorificarea superioară a deșeurilor prin construirea unei stații de cogenerare pentru producerea de energie electrică și termică;
- Închiderea și ecologizarea depozitului neconform de deșeuri de la Lipova care a sistat activitatea din 2018;
- Construirea de platforme pentru deșeuri verzi din grădini, sere, solarii în localități cu activități preponderent în agricultură (Seleuș, Curtici, Macea, etc).

Racordarea politicii județene la obiectivele strategice ale politicii europene și la obiectivul general al Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor s-a realizat prin elaborarea și implementarea proiectului "Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Arad". Consiliul Județean Arad implementează prin programul POS Mediu acest proiect la nivelul întregului județ, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, înglobând activitățile de colectare, transport, tratare și eliminare a deșeurilor municipale. Prin această finanțare se asigură amenajarea unor facilități pentru tratarea deșeurilor și achiziția unor bunuri utilizate în gestiunea deșeurilor, măsura fiind completată cu activități de informare și conștientizare a publicului și încheiată de delegarea gestiunii unor importante componente ale serviciului de salubritate. Prin SMID se are în vedere realizarea obiectivelor de reducere a cantităților totale de deșeuri depozitate și a obiectivelor de recuperare / reciclare /valorificare a deșeurilor, a gestionării eficiente și sigure a deșeurilor municipale.

Pentru atingerea obiectivelor acestui proiect și pentru gestionarea corespunzătoare a deșeurilor municipale cu consecințe pozitive în ceea ce privește calitatea factorilor de mediu este necesară:

- Aplicarea tuturor componentelor „Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor”;
- Îmbunătățirea calității mediului prin depozitarea și eliminarea deșeurilor municipale generate în depozitului ecologic;
- Implementarea 100% a colectării selective a deșeurilor în mediul urban și mediul rural în vederea reducerii cantităților de deșeuri biodegradabile eliminate în depozite.

În aprilie 2021 a fost aprobat Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor - PJGD, 2020-2025, elaborat la nivelul județului Arad de S.C. Synesis Partners S.R.L. Scopul realizării PJGD constă în dezvoltarea unui cadru general propice gestionării deșeurilor la nivelul Județului Arad cu efecte negative minime asupra mediului.

Deșeuri care fac obiectul PJGD sunt deșeurile municipale; fluxurile speciale de deșeuri: deșeuri de ambalaje, deșeuri alimentare, deșeuri periculoase municipale, uleiuri uzate alimentare, deșeuri din construcții și desființări, DEE, nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești.

Prin PJGD a fost stabilit un obiectiv strategic în ceea ce privește deșeurile municipale care prevede ruperea legăturii între creșterea economică și impactul asupra mediului asociat gestionării deșeurilor, printr-o serie de modalități care să respecte îndeplinirea obiectivului general. Acest obiectiv privește reducerea cantității de deșeuri menajere și similar generate pe locuitor în anul 2025 cu cel puțin 10% raportat la anul 2017.

Programe și proiecte majore

Programe

Sectorul Infrastructurii de Gestionare a Deșeurilor beneficiază de existența programelor Uniunii Europene derulate de Ministerul Fondurilor Europene prin Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale. Prin acestea au fost definite Obiectivele prin care politicile naționale în domeniul deșeurilor se subscriu politicilor europene.

Oportunități de finanțare din fonduri europene în acest domeniu vor putea fi posibile prin Ministerul Fondurilor Europene în viitoarea perioadă de programare 2021-2027. Proiectele necesare vor putea identifica surse de finanțare în Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor și se vor derula prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) cu fonduri din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC) sau prin Programul Operațional Regional Sud-Est și fondul FEDR.

Conform Acordului de Parteneriat politica națională în domeniul gestionării deșeurilor se subscrie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și urmărește reducerea consumului de resurse și punerea în practică a ierarhiei deșeurilor. Investițiile în domeniul deșeurilor vor viza în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni, precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme, astfel încât valoarea produselor, a materialelor și a resurselor să fie menținută în economie cât mai mult timp posibil. Prioritară va fi reciclarea deșeurilor municipale, respectiv pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a 65% din masa deșeurilor municipale până în 2035. Proiectele promovate vor viza adaptarea sistemelor integrate de management al deșeurilor, precum și creșterea capacității actorilor din sector pentru asigurarea unui management durabil al deșeurilor.

Sunt avute în vedere proiecte care privesc:

- Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale, respectiv:
  - Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere
  - Investiții privind valorificarea materiala a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă)
  - Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale
- investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme
- Întărirea capacității instituționale a actorilor din sector

În domeniul deșeurilor industriale prin Programul Operațional Tranziție Justă vor fi finanțate măsuri care urmăresc:

- regenerarea și decontaminarea siturilor pentru a atenua impactul asupra mediului și asupra populației
- restaurarea și reconversia terenurilor poluate industrial care să contribuie la economia locală prin pregătirea terenurilor pentru a fi incluse în oferta de terenuri disponibile pentru Potențiale investiții

Finanțarea va fi asigurată de POR-uri, PODD și POTJ. Astfel, prin POR-uri se urmărește finanțarea reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate/ neutilizate /abandonate din zona urbană, în timp ce prin PODD este avută în vedere inventarierea și investigarea preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate și remedierea acestora. Totodată, prin POTJ sunt avute în vedere investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate, în funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție Justă.

De asemenea, prin POR-uri și POTJ se va acorda sprijin pentru IMM-urile care prin activitatea lor contribuie la acțiunile de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.. Prin PODD se va acorda finanțare pentru autoritățile publice în vederea sprijinirii măsurilor pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare și depozitare a deșeurilor prevăzute la îndeplinirea angajamentelor luate privind închiderea depozitelor de deșeuri.

Proiecte majore

La nivel de județ este finalizată implementarea proiectului SMID Arad ("Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor pentru o gestionare corespunzătoare a deșeurilor municipale și industriale nepericuloase" derulat de CJ Arad.

Conform informațiilor oferite de Consiliul Județean Arad prin Lista proiectelor mari de investiții și a proiectelor mari de dezvoltare transmise de instituțiile interesate și de primăriile din județ, trimisă prin adresa nr. 15242 în 07.07.2021, în domeniul Gospodării deșeurilor situația acestor proiecte la nivel local este următoarea:

Proiecte mari de investiții

- Construirea unei platforme de depozitare și gospodărire a gunoierului de grajd în comuna Semlac, MAP/01/2018, Surse externe nerambursabile, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru implementarea proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți”, Valoare totală: 2.032.403,87 lei Valoare nerambursabilă: 1.932.530,33 lei — în curs de implementare. (UAT Comuna Semlac prin Adresa Nr. 2.463 din 03.06.2021).

Propuneri de proiecte viitoare

- Construire depozit de deșeuri inerte în Municipiul Arad (conf. Primăria Arad, prin Adresa nr. 40.614, 31.05.2021); Conform observațiilor la PATJ Arad cuprinse în adresa Nr. 24602/10.11.2021, CJ Arad, Direcția Programe de Dezvoltare, nu se mai pot construi depozite noi, ci doar celule noi de depozitare;
- Platformă pentru selecție gunoi, sat Buteni, com Buteni (conf. com Buteni, prin Adresa nr. 3038, 21.05.2021).

5. ZONIFICAREA TERITORIULUI

Zonificarea teritoriului constituie suportul pentru realizarea obiectivului major al amenajării teritoriului, respectiv dezvoltarea spațială echilibrată și armonioasă a rețelei de localități, a activităților economice, a infrastructurii tehnice și sociale, în relație cu resursele naturale ale județului și comunitatea locală.

5.1. Elemente strategice generale corelate cu planul de acțiune a PATJ Arad

Obiectiv strategic sectorial – zonificarea teritoriului

OTZ: Dezvoltarea durabilă a zonelor funcționale din județ, bazate pe cooperare, competitivitate și inovare, cu scopul de a atenua dezechilibrele de dezvoltare teritorială

Obiective specifice – zonificarea teritoriului

OZ1 - Întărirea și consolidarea centrelor urbane mici

MZ1.1 – Diversificarea activităților și creșterea accesibilității și atractivității, pentru dezvoltarea teritoriilor

OZ2 - Promovarea unor noi relații urban – rural

MZ2.1 – creșterea competitivității la nivel teritorial prin crearea zonelor de cooperare, manifestate prin centre polarizatoare și de influență

OZ3 - Dezvoltarea centrelor rurale cu rol intercomunal și realizarea de parteneriate între localități rurale pentru asigurarea serviciilor teritoriale

MZ3.1 – Sprijinirea administrațiilor locale și a mediului privat pentru dezvoltarea și implementarea în parteneriat a serviciilor pentru comunitate

5.2. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului

Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ anterioare

Zone definite pe baza potențialului economic manifestat dar și a tendințelor de dezvoltare la nivel teritorial

Pentru evidențierea potențialului de dezvoltare al teritoriului se propune o zonificare având în vedere elemente de: potențial economic, utilizarea terenurilor, funcțiile orașelor, activitățile economice, și rolul teritorial al localităților.

Așa cum sunt prezentate în cartograma Zone definite pe baza potențialului economic manifestat, dar și a tendințelor de dezvoltare, sunt conturate zone cu potențial diferit de dezvoltare și valorificare.

Zona de vest

Este identificată ca zonă cu potențial ridicat de dezvoltare și diversificare a activităților economice.

Zona de vest cuprinde Câmpia Crișurilor, Câmpia Aradului și Câmpia Vingăi.

Zona se caracterizează printr-un potențial de dezvoltare bogat și variat, existând suprafețe mari de terenuri arabile cu condiții pedoclimatice favorabile practicării activităților agricole performante.

În zona de vest există o densitate mare a centrelor urbane cu economie bazată pe industrie prelucrătoare, spre exemplu: Arad, Chișineu Criș, Ineu, Pecica, Sântana, Lipova și local extractive în orașul Pecica.

Este o zonă cu potențial ridicat de dezvoltare prin activități productive mixte, care integrează în procesul economic actual activități ca: agricultură, industrie, construcții, servicii, inovare, transfer tehnologic, comerț, piscicultură, zootehnie.

Zona de vest se caracterizează prin creșteri în structura populație, densitate relativ mare a infrastructurii de tehnice și de transport - cu perspectiva dezvoltării rețelelor magistrale, relații transfrontaliere cu Ungaria.

În zona de vest există un potențial turistic datorat prezenței monumentelor istorice, vechimii localităților (Arad, Ineu, Lipova), varietății culturale (interferențelor culturale ale populației multietnice) resurselor hidrografice, zonelor naturale valoroase (Parc natural, Lunca Mureșului, Zonele avifaunistice, ZNP de importanță națională).

Zona este cunoscută pentru potențialul ridicat în activități de cercetare- dezvoltare, inovare și progres tehnologic. În această zonă sunt active suprastructuri industrial, parcuri industrial și tehnologice, alte structuri de inovare și progres tehnologic, care aduc performanță și competitivitate în teritoriu.

Zona viticolă - Podgoria Aradului

Zona se identifică cu un potențial viticol remarcabil, ce trebuie promovat și integrat în activitățile de turism și servicii. Zona este cu tradiție viticolă din perioada dacică, pentru care se propun acțiuni de promovare și integrare a resurselor în activități turistice și de servicii.

Zona este cunoscută ca Podgoria Aradului. Zona cuprinde localități din centrul județului Arad, o zonă compactă cu tradiție a resurselor viticole și totodată în practicarea activităților specifice domeniului.

Zona se întinde de-a lungul axului format de DJ 709 și este consemnată cu tradiții viticole încă din perioada dacică.

Potențialul de dezvoltare este specific și se referă la valoarea economică și culturală a zonei alcătuită din localitățile de pe axul DJ 709: oraș Pâncota și comunele Șiria, Covăsinț, Ghioroc, Păuliș.

Zona de sud-est a județului

Este identificată ca zonă cu potențial insuficient valorificat pentru dezvoltarea activităților de creștere a animalelor, a agroturismului și a altor forme de turism. Este o zonă în care resursele locale pot fi valorificate eficient și durabil în activități de turism, creșterea animalelor, piscicultură, activități de recreere, agroturism.

Zona cuprinde partea montană cu munții Zarandului și Munții Hușului, parțial Munții Apuseni și Culoarul Mureșului, Dealurile Begăi și Bulzei.

Zona are un bogat potențial natural constituit din prezența pădurilor, a resurselor minerale, a zonelor naturale valoroase de interes național și comunitar, valori de patrimoniu cultural și etnografic.

Orașul Lipova, situat la extremitatea vestică a zonei este singurul centru industrial și de servicii având rol polarizator redus pentru un areal întins de localități rurale.

Zona de sud-est cuprinde un areal cu tradiții în cultivarea pomilor fructiferi, activități pomicole dezvoltându-se în localitățile Zăbrani, Ususău, Vărădia de Mureș, Bârzava, Conop, Șiștarovăț.

În zona de sud-est profilul economic dominat este cel pomicol, zootehnic, agro-turistic, de servicii, agro-industrial și silvic.

În zonă se practică activități agricole restrânse - specific zonelor montane. Activitățile industriale sunt slab dezvoltate, infrastructura tehnică și social rămân încă deficitare.

În zonă forța de muncă este limitată numeric, existând un spor demografic negativ.

Zona de nord-est, sud-est

Zonă identificată cu potențial scăzut în practicarea activităților agricole, dar cu potențial ridicat în dezvoltarea turismului și serviciilor. Este o zonă cu resurse naturale valoroase unde se propun acțiuni de diversificare a activităților și promovarea/valorificarea durabilă a resurselor existente.

Zona cuprinde o suprafață extinsă din județ, localizată în jumătatea estică a acestuia. Zona integrează depresiunea Zarandului pe partea nordică a culoarului Crișului Alb.

În zonă sunt suprafețe mari de terenuri cu vegetație forestieră, pășuni și fânețe.

Zona are potențial de dezvoltare pentru activități agro-industriale, silvice, zootehnice, turistice prin recreere.

Zona este marcată de fenomene negative demografice și declin economic. Rețeaua de localități cuprinde doar o localitate urbană, aceasta fiind orașul Sebiș.

Atuurile zonei se referă la cadrul natural favorabil dezvoltării turismului și existența unei infrastructuri turistice însemnate, a unui cadru etnografic deosebit, cu resurse turistice unice ce pot fi integrate durabil în activitățile de turism. Agroturismul, eco-turismul și turismul cultural sunt forme de turism care prind contur în dezvoltare la nivel zonal.

Există la nivel zonal resurse de muncă calificate în activități ale industriei prelucrătoare, industriei extractive, silvicultură, construcții, servicii, comerț.

Zona de centru -nord

Zona este identificată cu potențial mediu de dezvoltare a activităților, fiind insuficient valorificate în prezent.

Zona este poziționată la jumătatea teritoriului județean, cu extindere către partea de nord a acestuia. Zona analizată se suprapune peste zona viticolă Miniș-Maderat, concentrând astfel activități agricole și viticole cu potențial ridicat de valorificare.

Potențialul specific zonei este cel agricol, viticol, silvic, industrial, de construcții, zootehnic, servicii și comerț.

Zona Arad

Zona este cunoscută cu potențial foarte ridicat de dezvoltare și performanță economică remarcabilă. În această zonă se pot manifesta presiuni asupra spațiului rural, prin dezvoltarea și extinderea activităților.

Zonele cu folosire intensă a terenurilor sunt situate cu preponderență în interiorul și în apropierea municipiului Arad. Localitățile care constituie sistemul urban al municipiului sunt cele cu teritorii administrative juxtapuse teritoriului municipiului Arad și cele aflate în relații de colaborare specifice: Curtici- Zona liberă- din categoria terenurilor cu destinație specială.

Pentru delimitarea sistemului urban al municipiului Arad sunt necesare studii la nivel teritorial mai detaliat, de tip PATIC pentru a relațiile de cooperare, situarea terenurilor aferente activităților urbane specifice acestei zone și strategia de dezvoltare a localităților, spre exemplu studiu pentru Zona periurbană.

Relații de cooperare sunt necesare, în vederea funcționării în sistem policentric între municipiul Arad și orașele: Pecica, Curtici, Lipova, precum și între Sântana –Pâncota- Ineu. Aceste relații se referă la sprijinirea activităților economice în complementaritatea lor, realizarea infrastructurilor tehnice și sociale, utilizarea forței de muncă.

Nu se recomandă diviziuni de teritorii administrative așa cum s-au realizat la Frumușeni-Fântânele, Curtici-Dorobanți, Felnac-Zădăreni pentru că diminuează capacitatea financiară a comunităților și cresc costurile în realizarea și utilizarea serviciilor.

Însă, realizarea cooperării teritoriale în zona periurbană asigură optimizarea utilizării resurselor de teren în avantajul tuturor localităților.

Zonarea teritoriului pe baza rețelei de localități și a relațiilor dintre acestea

Zonificarea teritoriului reprezintă suportul pentru realizarea obiectivului major al amenajării teritoriului, respectiv dezvoltarea spațială echilibrată și armonioasă a rețelei de localități, integrând în aceasta activitățile economice, resursele acestuia, rețelele și infrastructura județului.

Se propune o structură a zonificării teritoriului, structură formulată pe baza rețelei de localități din județ, urmând ca pe termen mediu și lung să se poată contura tendințe de dezvoltare la nivel teritorial. Prin această abordare se confere un rol teritorial mai nuanțat. Amplasarea la nivel teritorial a acestor zone se poate observa în tabelul de mai jos, dar și în cartograma: Zone de cooperare propuse pe baza centrelor urbane polarizatoare de influență la nivel de județ.

Zone de cooperare propuse pe baza centrelor urbane polarizatoare și de influență în județul Arad:

Zona de cooperare propusă pe baza centrelor polarizatoare și de influență	Localități componente zonelor propuse	Număr de localități componente
ZONA NĂDLAC	Oraș Nădlac, Șeitin	2
ZONA ARAD	Municipiul Arad, Oraș Pecica, Felnac, Iratoșu, Șofronea, Semlac, Secusigiu, Vinga, Șagu, Frumușeni, Livada, Vladimirescu, Zădăreni, Peregu Mare, Fântânele, Zimandu Nou	18
ZONA CURTICI	Oraș Curtici, Dorobanți, Macea, Șimand	4
ZONA SÂNTANA	Oraș Sântana, Olari, Zărand	3
ZONA PÂNCOTA	Oraș Pâncota, Șiria, Covăsinț, Ghiroac, Păuliș	5
ZONA LIPOVA	Oraș Lipova, Conop, Ususău, Șiștarovăț, Zăbrani, Bârzava, Bata, Birchiș, Vărădia de Mureș, Săvârșin, Petriș	11
ZONA CHIȘINEU-CRIȘ	Oraș Chișineu-Criș, Grăniceri, Pilu, Socodor, Zerind, Sinteia Mare, Mișca, Sepreuş, Apateu	9
ZONA INEU	Oraș Ineu, Seleuş, Șicula, Cermei, Craiva, Beliu, Bocsig, Hășmaș, Șilindia, Târnova, Tauț	11
ZONA SEBIȘ	Oraș Sebiș, Archiș, Cărand, Ignești, Moneasa, Bârsa, Buteni, Dezna, Dieci, Chisindia, Almaș, Brazii, Gurahonț, Pleșcuța, Vârfurile, Hălmăgel, Hălmăgiu	17

Tabel nr. 15: Planul de măsuri aferent subdomeniului Zonificarea teritoriului

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Obiectiv sectorial OTZ: Dezvoltarea durabilă a zonelor funcționale din județ, bazate pe cooperare, competitivitate și inovare, cu scopul de a atenua dezechilibrele de dezvoltare teritorială		
Obiectiv specific: OZ1 - Întărirea și consolidarea centrelor urbane mici		
MZ1.1 – Diversificarea activităților și creșterea accesibilității și atractivității, pentru dezvoltarea teritoriilor	PNDL, PNDR, POR	județean, local CJ, CL
Obiectiv specific: OZ2 - Promovarea unor noi relații urban – rural		
MZ2.1 – Creșterea competitivității la nivel teritorial prin crearea zonelor de cooperare, manifestate prin centre polarizatoare și de influență	PNDL, PNDR, POR	județean, local, comunități locale CJ, CL
Obiectiv specific: OZ3 - Dezvoltarea centrelor rurale cu rol intercomunal și realizarea de parteneriate între localități rurale pentru asigurarea serviciilor teritoriale		
MZ3.1 – Sprijinirea administrațiilor locale și a mediului privat pentru dezvoltarea și implementarea în parteneriat a serviciilor pentru comunitate	PNDL, CNI, AFIR, POR, GAL, ADI, mediul privat, administrațiile locale	Județean, local, zonal APL, CL, CJ, asociații locale

Acronime utilizate: CJ – Consiliul Județean, CL – Consiliul Local, APL – Administrația Publică Locală

OTZ - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Zonificarea teritoriului"

OZ1 – Obiectiv specific al subdomeniului "Zonificarea teritoriului"

MZ – Măsuri specifice ale obiectivelor

CAPITOLUL 2 - STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ ȘI RESURSELE DE MUNCĂ

Diagnoza socio-demografică elaborată în etapa anterioară a urmărit evidențierea unor spații sociale semnificative, cu caracteristici similare, în vederea ierarhizării problemelor legate de manifestarea unor fenomene demografice, localizării acestora pe teritoriul analizat și identificării unor oportunități de atenuare a unor fenomene de declin deja instalate.

În procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare teritorială, etapa anterioară sprijină procesul de intervenție asupra componentelor sistemelor teritoriale, prin formularea unor obiective dezirabile, la nivel macro și micro, ce sunt detaliate prin măsuri necesare a fi implementate pentru atingerea lor.

Analiza comparativă pentru principalii indicatori socio-demografici relevă un proces de îmbătrânire demografică mai accentuat și un stoc de resurse umane mai scăzut față de alte județe. Însă în mediul urban metropolitan, starea de sănătate bună a resursei de muncă, nivelul crescut de calificare a acesteia, accesul crescut la servicii medicale și educaționale diversificate, fac din municipiul Arad un centru polarizator, extrem de important în rețeaua națională de localități.

O problemă specifică mediului rural al județului o reprezintă valorile crescute ale mortalității, care arată că serviciile medicale nu acoperă nevoile populației, aceste servicii fiind încă greu accesibile locuitorilor din acest mediu de rezidență, fie din lipsă de infrastructură, fie din lipsă de personal calificat.

Din punct de vedere al gradului de dezvoltare umană locală, se poate remarca o concentrare a satelor din județul Arad cu niveluri de dezvoltare relativ scăzută și foarte scăzută în estul, sudul și sud-estul județului, care au cel mai redus nivel de dezvoltare, conform valorii indicelui dezvoltării umane locale. Satele cu niveluri de dezvoltare scăzută și medie-scăzută din aceste zone ale județului au cel mult un potențial de dezvoltare economică moderat, deci resursele de dezvoltare locală sunt limitate. Există un risc crescut de accentuare a sărăciei în zonele cu ponderi semnificative de populație romă.

Referitor la aceeași structură socio-demografică, putem vorbi de existența unei populații relativ tinere în unele localități din nordul și vestul județului Arad și de o populație foarte îmbătrânită în estul său. Municipiul reședință și orașele județului au o populație cu o vitalitate relativ scăzută, cu excepția orașelor Pâncota, Curtici, Pecica și Sântana, unde indicele de îmbătrânire demografică are valori subunitare, cu alte cuvinte numărul de tineri este mai mare decât cel al vârstnicilor. Datele cele mai recente disponibile arată că fenomenele demografice instalate după anii 2000 se accentuează, amenințând cu depopulare zona estică extremă și sud-estică a județului Arad, care are și cea mai îmbătrânită populație din județ.

În concluzie, calitatea mai redusă a capitalului uman, în relație cu utilizarea slabă a forței de muncă disponibile și reducerea constantă a dimensiunii resurselor umane, datorită accentuării proceselor de declin demografic, împiedică avansarea nivelului de dezvoltare locală și adâncirea problemelor legate de marginalizarea socială.

1. ELEMENTE STRATEGICE GENERALE CORELATE CU PLANUL DE ACȚIUNE A PATJ ARAD

Obiectivele și măsurile aferente acestui domeniu țintă vizează creșterea stării de coeziune socială prin asigurarea unor condiții echitabile și echivalente de acces la locuri de muncă, servicii de interes general (educație, sănătate, asistență socială, cultură, recreere și odihnă etc.) și locuire.

Obiectivul domeniului socio-demografic poate fi formulat astfel:

OD – creșterea calității vieții populației județului prin îmbunătățirea accesului la servicii și a nivelului de ocupare prin dezvoltarea economiilor locale și a legăturilor informaționale între piața muncii, mediul de producție și instituțiile de formare profesională.

Deficiențele de dezvoltare de la nivelul județului se mențin din cauza fondurilor locale limitate, problemă identificată la nivelul întregului teritoriu național, insuficiente pentru inițierea și implementarea de proiecte de dezvoltare de amploare, pe fondul accesării slabe a fondurilor disponibile în cadrul programelor de dezvoltare de la nivel național și european. Resursele financiare deficitare la nivel local și capacitatea administrativă slabă, în special în cazul localităților rurale, reprezintă principalele impedimente pentru accesarea de fonduri nerambursabile și susținerea proiectelor finanțate prin fonduri europene.

Principalele domenii de intervenție necesare pentru reechilibrarea dezvoltării sociale și economice a zonelor de marginalizare urbană și rurală sunt reprezentate de creșterea calității locuirii, în special prin asigurarea unui nivel adecvat al infrastructurilor și serviciilor publice, de creșterea nivelului de educație și de calificare profesională a populației și de creșterea nivelului de ocupare a populației, în special în rândul tinerilor.

1.1. Obiectivele strategice sectoriale

Trebuie menționat că evoluția populației și a principalelor componente demografice se află în strânsă dependență cu gradul de atractivitate locală, determinat de potențialul de polarizare al localității, potențialul de dezvoltare economică și socială, gradul de dezvoltare al infrastructurii generale, accesibilitate și conectivitate, precum și capacitatea de valorificare a resurselor existente în raport cu guvernanta locală.

În ceea ce privește dezvoltarea resursei umane, se constată că nevoile și provocările identificate, în special cele legate de accesul egal la educație, favorabilă incluziunii, îmbunătățirea accesibilității, calității și caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, ale educației și consilierii și orientării profesionale, mai ales cele legate de învățarea pe tot parcursul vieții, s-au menținut de-a lungul timpului, investițiile și intervențiile realizate nereușind să le acopere.

În consecință, pot fi formulate două obiective sectoriale pentru domeniul socio-demografic și al resursei umane:

ODD – Optimizarea structurii socio-demografice prin creșterea nivelului de trai și a calității vieții populației județului

Analizele socio-demografice privind populația județului Arad au surprins o serie de fenomene demografice negative – reducerea efectivelor de populație tânără în special pe baza emigrației, dar și prin reducerea natalității, precum și creșterea ponderii populației vârstnice – care determină accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică și tendința de scădere a volumului populației.

Valorile populației prognozate pentru orizontul de timp 2040 și 2060, în toate variantele de prognoză, evidențiază menținerea și accentuarea tendinței de scădere a populației (atât pentru populația totală, cât mai ales pentru populația tânără și în vârstă de muncă). În același timp, se preconizează o creștere a populației de peste 65 ani, deci o accelerare a procesului de îmbătrânire demografică. Aceste tendințe sunt valabile atât pentru mediul rural, cât și pentru cel urban.

Aceste fenomene afectează atât potențialul demografic al județului, cât și evoluția viitoare a pieței forței de muncă. Reducerea efectivelor de populație tânără poate avea consecințe economice negative prin deficitul de forță de muncă pe care îl creează și prin „presiunea socială” exercitată asupra populației ocupate. Totodată, creșterea populației vârstnice conduce la cerere sporită de servicii de sănătate și îngrijire a sănătății. Atragerea/menținerea populației tinere în județ presupune dezvoltarea serviciilor publice în

general și a celor destinate locuirii, în particular. Concentrarea populației în vârstă de muncă în proximitatea zonelor urbane ar reprezenta o premisă pentru dezvoltarea activităților economice. De aceea îmbunătățirea accesibilității locuirii ar trebui să vizeze modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe, reabilitarea acestuia și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial.

ODM: Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Dezvoltarea resurselor umane presupune activarea și ocuparea persoanelor inactive pe piața muncii, ocuparea șomerilor de lungă durată, asigurarea condițiilor pentru tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru absolvenți, pentru a face față schimbărilor tehnologice, digitalizării accentuate, alături de promovarea inovării sociale și de stimularea antreprenoriatului.

Flexibilizarea sistemului de educație și creșterea accesibilității la educație ar trebui să se realizeze prin îmbunătățirea ofertei de programe de educație și formare profesională de calitate, relevante și coerente, prin dezvoltarea și actualizarea competențelor pentru cei cu calificare scăzută sau aflați în căutarea unui loc de muncă, dar mai ales prin furnizarea de competențe relevante în raport cu evoluțiile tehnologice și societale, pentru a răspunde punctual nevoilor de pe piața muncii.

1.2. Obiectivele specifice

Pornind de la cele două obiective sectoriale specifice domeniului socio-demografic și al resursei umane, pot fi formulate următoarele obiective sectoriale secundare:

- **ODD1** Stabilizarea populației și revitalizarea arealelor vulnerabile prin îmbunătățirea accesibilității locuirii în zonele afectate de fenomene demografice negative;
- **ODD2** Creșterea accesibilității populației la servicii de învățământ, medicale și de asistență socială;
- **ODM1** Creșterea numărului de locuri de muncă și diversificarea economiilor locale în zonele rurale;
- **ODM2** Îmbunătățirea mobilității forței de muncă prin crearea legăturilor informaționale între piața muncii, mediul de producție și învățământ.

2. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR PLANULUI

2.1. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Din analiza gradului de implementare a măsurilor conținute în documentația PATJ Arad anterioară se poate observa că pentru domeniul socio-demografic majoritatea măsurilor, aferente obiectivelor specifice domeniului social, au avut și au un caracter permanent de implementare, deoarece direcțiile de acțiune rămân valabile și în actuala documentație de planificare a dezvoltării teritoriale. Unele măsuri nemarcate nu au putut fi evaluate, din perspectiva gradului de implementare, din lipsă de informații, fapt ce necesită a fi remediat în procesul de monitorizare a implementării măsurilor din viitorul plan de amenajare teritorială.

2.2. Planul de masuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective)

Măsurile aferente celor 4 obiective sub-sectoriale sunt:

Pentru **ODD1**. Stabilizarea populației și revitalizarea arealelor vulnerabile prin îmbunătățirea accesibilității locuirii în zonele afectate de fenomene demografice negative:

- **MD1.1** Reabilitarea fondului de locuințe, precum și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial;
- **MD1.2** Îmbunătățirea confortului locuințelor existente în fondul locativ mai vechi, dar și realizarea de noi locuințe destinate populației tinere, în scopul acoperirii cererii de locuințe noi, a modernizării și creării unui circuit de imobiliar adaptat nevoilor pieței;
- **MD1.3** Asigurarea confortului locuirii prin realizarea dotărilor conexe în zonele de locuit, utilizarea eficientă a resurselor de teren, vegetație, cadru natural.

Pentru **ODD2**. – Creșterea accesibilității populației la servicii de învățământ, medicale și de asistență socială:

- **MD2.1** Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de învățământ pe baza nevoilor reale de instruire locală, acces la mijloace de informare la nivelul celor urbane;
- **MD2.2** Reabilitarea și modernizarea infrastructurii spitalicești de bază, respectiv a spitalelor și dispensarelor, mai ales a celor din rural;
- **MD2.3** Modernizarea utilităților generale și specifice ale centrelor sociale (cantine, cămine de bătrâni, centre sociale pentru copiii abandonți) și crearea unor facilități pentru persoanele cu dizabilități.

Pentru **ODM1**. - Creșterea numărului de locuri de muncă și diversificarea economiilor locale în zonele rurale:

- **MM1.1** Diversificarea activităților economice din mediul rural și creșterea calității produselor și serviciilor din mediul rural;
- **MM1.2** Stimularea dezvoltării mediului de afaceri și promovarea culturii antreprenoriale încă din perioada educației inițiale/primare;
- **MM1.3** Adoptarea de scheme locale de minimis prin crearea unor facilități pentru atragerea de investiții.

Pentru **ODM2**. - Îmbunătățirea mobilității forței de muncă prin crearea legăturilor informaționale între piața muncii, mediul de producție și învățământ:

- **MM2.1** Mobilizarea angajatorilor și a lucrătorilor pentru dobândirea de noi competențe, inclusiv dobândirea competențelor digitale;
- **MM2.2** Mobilizarea unor segmente de populație pentru a intra pe piața muncii (grupuri vulnerabile, tinerii NEETs), mai ales a celor din mediul rural;
- **MM2.3** Furnizarea unor programe de formare/instruire corelate cu cerințele locurilor de muncă;
- **MM2.4** Semnarea de protocoale/acorduri/convenții/ contracte de parteneriat între unitățile de învățământ și angajatori.

2.3. Politici publice teritoriale

La nivel global, **Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă** inițiată de ONU în anul 2015 este un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal, care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și

de mediu. Au fost stabilite 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD), numite și Obiective Globale, universal aplicabile și interconectate, care au drept scop eradicarea sărăciei extreme, combaterea inegalităților și a in justiției și protejarea planetei până în 2030.

La nivel european, Comisia Europeană, prin propunerea **unui nou Consens european privind dezvoltarea**, care reflectă abordarea holistică a Agendei 2030, urmărește să atingă obiectivul major de eradicare a sărăciei prin integrarea sistematică a dimensiunilor sociale, economice și de mediu și prin consolidarea legăturii dintre aspectele în materie de dezvoltare și securitate, acțiuni umanitare și migrație. UE propune o **Nouă Agendă Strategică 2019 – 2024**, care oferă cadrul și o direcție generală de acțiune pentru o durată de cinci ani, dar și pentru perioada ulterioară. Comisia Europeană a stabilit un set de priorități care reflectă valorile UE, ca urmare a modificărilor și schimbărilor climatice, tehnologice și demografice.

Noua **politică de coeziune și dezvoltarea regională** a UE după anul 2020 continuă investițiile în toate regiunile, printr-o abordare strategică simplificată. În perioada 2021 – 2027 s-au definit **5 obiective de politică (OP)**, ce au rolul de a stimula convergența economică și socială prin înzestrarea cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă. Cele 5 OP, din cadrul noii politici de coeziune, sunt în consonanță cu ODD și prioritățile strategiei CE, fiind formulate astfel:

- OP1. O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă.
- OP2. O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon.
- OP3. O Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională.
- **OP4. O Europă mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.**
- OP5. O Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

Dintre cele cinci obiective, OP4 are consecințe directe asupra domeniului socio-demografic și al dezvoltării resursei umane, atingerea lui contribuind la reducerea decalajelor de dezvoltare rural-urban în domeniul social și la consolidarea capacității instituționale de reducere a sărăciei și de promovare a incluziunii sociale.

La nivel național, în „Strategia de dezvoltare teritorială a României – Studii de fundamentare” (2014) – în primul studiu Analiza structurii și evoluției demografice se evidențiază că „obiectivul general în privința analizei structurii și evoluției demografice este creșterea stabilității populației în consecvență cu resursele teritoriului și comunităților”. De asemenea, în cadrul aceluiași document, sunt indicate o serie de obiective specifice teritoriale, printre care: „atenuarea tendinței de scădere a populației, sprijinirea proceselor de relocare a populației și revitalizarea teritoriilor slab populate”.

În **Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2013-2020-2030** (2008), se indică necesitatea elaborării unei „Strategii privind populația României pe termen lung (până în 2050) și foarte lung (până la sfârșitul secolului). O astfel de Strategie ar trebui să vizeze trei obiective principale:

- Ameliorarea stării de sănătate, reducerea mortalității și creșterea duratei medii de viață;
- Evitarea unei emigrații importante ca dimensiune;
- Redresarea natalității, presupunând o evaluare detaliată a politicilor familiale actuale și adoptarea unor măsuri urgente de protecție și susținere a familiei prin prestații (transferuri financiare) și servicii sociale accesibile tuturor”.

La nivel regional, Strategia de dezvoltare regională Vest 2014-2020 (2014) făcea referire în cadrul priorităților de dezvoltare la „Îmbunătățirea resurselor umane la nivel regional, în contextul specializării regionale inteligente”.

2.4. Programe și proiecte majore

Prin noul **Plan de dezvoltare regională Vest 2021-2027** (PDR Vest) se reconfigurează politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile și specificul regional. Principalele documente strategice naționale reflectate în Strategie sunt: Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă (SNDD), Strategia de Dezvoltare Durabilă a Teritoriului (SDTR) și Acordul de Parteneriat 2021 -2027. Prin acestea, România își asumă să implementeze atât cele 17 ODD ale Agendei 2030 cât și cele 5 Obiective de Politică ale viitoarei politici de coeziune a UE.

Strategia pentru Dezvoltare Regională Vest va influența viitoarea distribuție a dezvoltării în cadrul Regiunii Vest, oferind un cadru strategic pentru investiții. Astfel au fost identificate 7 domenii majore de intervenție – PILONI, în care trebuie să se concentreze investițiile. Aceste domenii sunt strâns interconectate, atingerea viziunii regionale depinzând de progresul fiecărui domeniu.

Dintre cei 7 piloni ai dezvoltării definiți în PDR Vest, **pilonul 4 – Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante** acoperă problematica socială, stabilind priorități atât în domeniul educației și al ocupării, cât și al reducerii riscului de sărăcie și creșterii accesibilității la servicii medicale performante și inovative, orientate către pacient.

Însă cel mai recent document strategic de programare, specific domeniului analizat, este **Programul Operațional** dedicat domeniilor **Educație și Ocupare (POEO 2021-2027)**, denumit în perioada anterioară de planificare a dezvoltării resursei umane Programul Operațional Capital Uman (POCU 2014-2020).

În contextul Obiectivului de Politică 4 – O Europă mai socială, România își propune implementarea acestui POEO, care urmărește abordarea coerentă a problemelor stringente cu care se confruntă sistemul românesc de educație și formare profesională în contextul provocărilor curente din societate și de pe piața muncii, asigurând totodată corelarea dintre oferta de formare profesională cu nevoile de pe piața muncii.

Obiectivul general al POEO este de a contribui la „**crearea unei Români mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții**”, obiectiv ce face parte din viziunea națională de dezvoltare la orizontul anului 2027.

Viziunea de dezvoltare a resurselor umane prin intermediul POEO este construită pe 2 obiective majore:

- Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă, și
- Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație.

Programul Operațional Educație și Ocupare își propune să răspundă unor multiple nevoi și provocări cu care se confruntă sistemele de educație, formare și ocupare, generate de un declin demografic și un decalaj rural-urban în creștere, de existența unui număr mare de familii cu o situație socio-economică precară, de o rată ridicată de părăsire timpurie a școlii, cu participare slabă la învățământul terțiar, de o relevanță scăzută a educației și formării profesionale pentru piața muncii, cu competențe de bază, digitale și non-tehnice scăzute.

În ceea ce privește Educația, POEO își propune să abordeze cu prioritate problemele majore ale sistemului educațional, care s-au perpetuat și au luat amploare în ultimii ani, și anume:

- Fenomenul de abandon școlar și părăsire timpurie a școlii,
- Rezultatele slabe la examenele naționale și testările internaționale,
- Ponderea scăzută a absolvenților de studii superioare (vârsta 30-34 de ani)
- Participarea redusă a adulților (25-64 ani) la formarea continuă

Pe de altă parte, în domeniul Ocupării, POEO va răspunde provocărilor legate de:

- Deficitul de forță de muncă și de competențe relevante,
- Nivelul ridicat de inactivitate,
- Dificultățile privind accesul pe piața muncii a unor grupuri vulnerabile și
- Lipsa de corelare dintre cererea și oferta de competențe pe piața muncii.

Astfel, Programul Operațional Educație și Ocupare urmărește să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale, și promovării unui mediu stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, în domeniul ocupării, obiectivul este ca piața muncii din România să devină sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială.

Tabel nr. 16: Planul de măsuri aferent domeniului Socio-demografic

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
ODD - Obiectivul sectorial al domeniului socio-demografic și al resursei umane: Optimizarea structurii socio-demografice prin creșterea nivelului de trai și a calității vieții populației județului		
ODD1 - Obiectiv specific: Stabilizarea populației și revitalizarea arealelor vulnerabile prin îmbunătățirea accesibilității locuirii în zonele afectate de fenomene demografice negative		
MD1.1 - Măsura 1: Reabilitarea fondului de locuințe, precum și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial.	Plan de dezvoltare regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) Pilon 6. Dezvoltare urbană durabilă Prioritate 3. Regenerare urbană	Consiliul Județean Consiliile locale
MD1.2 - Măsura 2: Îmbunătățirea confortului locuințelor existente în fondul locativ mai vechi, dar și realizarea de noi locuințe destinate populației tinere, în scopul acoperirii cererii de locuințe noi, a modernizării și creării unui circuit de imobiliar adaptat nevoilor pieței.		Consiliul Județean Consiliile locale Promotori/investitori privați
MD1.3 - Măsura 3: Asigurarea confortului locuirii prin realizarea dotărilor conexe în zonele de locuit, utilizarea eficientă a resurselor de teren, vegetație, cadru natural.		Consiliul Județean Primăria UAT
ODD2 - Obiectiv specific: Creșterea accesibilității populației la servicii de învățământ, medicale și de asistență socială		
MD2.1 - Măsura 1: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de învățământ pe baza nevoilor reale de instruire locală, acces la mijloace de informare la nivelul celor urbane.	PDR Vest Pilon 4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante Prioritatea 3: Asigurarea unor servicii sociale echitabile, limitarea excluziunii sociale și riscului de sărăcie	Inspectoratul Școlar Județean Primăria UAT
MD2.2 - Măsura 2: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii spitalicești de bază, respectiv a spitalelor și dispensarelor, mai ales a celor din rural.		Direcția de Sănătate Publică Arad Consiliul Județean Consiliile locale

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MD2.3 - Măsura 3: Modernizarea utilităților generale și specifice ale centrelor sociale (cantine, cămine de bătrâni, centre sociale pentru copiii abandonați) și crearea unor facilități pentru persoanele cu dizabilități.	PDR Vest Pilon 4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante Prioritate 2. Acces incluziv la servicii medicale performante și inovative, orientate către pacient	Direcția de Sănătate Publică Consiliile locale
ODM - Obiectivul sectorial al domeniului socio-demografic și al resursei umane: Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic		
ODM1 - Obiectiv specific: Creșterea numărului de locuri de muncă și diversificarea economiilor locale în zonele rurale		
MM1.1 - Măsura 1: Diversificarea activităților economice din mediul rural și creșterea calității produselor și serviciilor din mediul rural.	PDR Vest Pilon 7. Tradiție și diversificare în mediul rural Prioritate 1. Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural	Consiliul Județean Consiliile locale parteneri economici, sociali
MM1.2 - Măsura 2: Stimularea dezvoltării mediului de afaceri și promovarea culturii antreprenoriale încă din perioada educației inițiale/primare.	PDR Vest Pilon 1. Economie prosperă, competitivă și inovatoare Prioritatea 2. O regiune cu companii dinamice și competitive	Consiliul Județean Inspectoratul Școlar Județean, Consiliile locale actori economici
MM1.3 - Măsura 3: Adoptarea de scheme locale de minimis prin crearea unor facilități pentru atragerea de investiții.	PDR Vest Pilon 1. Economie prosperă, competitivă și inovatoare Prioritatea 2. O regiune cu companii dinamice și competitive	Consiliul Județean Parteneriate public-privat
ODM2 - Obiectiv specific: Îmbunătățirea mobilității forței de muncă prin crearea legăturilor informaționale între piața muncii, mediul de producție și învățământ		
MM2.1 - Măsura 1: Mobilizarea angajatorilor și a lucrătorilor pentru dobândirea de noi competențe, inclusiv dobândirea competențelor digitale.	PDR Vest Pilon 4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante Prioritatea 1. Acces egal la o educație modernă, conectată la tendințele pieței muncii	Consiliile locale, Inspectoratul Școlar Județean AJOFM Arad actori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MM2.2 - Măsura 2: Mobilizarea unor segmente de populație pentru a intra pe piața muncii (grupuri vulnerabile, tinerii NEETs, șomerii), mai ales a celor din mediul rural.	Programul Operațional dedicat domeniilor Educație și Ocupare (POEO 2021-2027)	AJOFM Arad Consiliul Județean
MM2.3 - Măsura 3: Furnizarea unor programele de formare/instruire corelate cu cerințele locurilor de muncă.	PDR Vest Pilon 4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante	AJOFM Arad actori economici
MM2.4 - Măsura 4: Semnarea de protocoale/acorduri/ convenții/ contracte de parteneriat între unitățile de învățământ și angajatori.	Prioritate 4. Creșterea ocupării forței de muncă și asigurarea incluziunii pe piața muncii POEO 2021-2027	AJOFM Arad Inspectoratul Școlar Județean actori economici

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

Acronime utilizate: MDLPA - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, MMPS - Ministerul Muncii și Protecției Sociale, MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ISJ - Inspectoratul Școlar Județean, AJOFM – Agenția județeană de ocupare a forței de muncă

ODD – Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Demografie"

ODM - Obiectiv sectorial al domeniului țintă "Forța de muncă"

ODD1 – Obiectiv specific al domeniului "Demografie"

ODM1 - Obiectiv specific al domeniului " Forța de muncă"

MD - Măsuri specifice ale obiectivelor

MM - Măsuri specifice ale obiectivelor

CAPITOLUL 3 – ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Inovarea, specializarea economică, cercetare-dezvoltarea sunt direcții esențiale ce stau la baza dezvoltării unei economii competitive și acestea formează direcțiile strategice ce trebuie urmate pentru o dezvoltare economică cu aport crescut în economie. Implementarea factorului inovativ și a rezultatelor cercetării în procesul economic productiv, vor susține o dezvoltare economică solidă și o dezvoltare echilibrată a infrastructurii aferente și a resurselor de muncă implicate în economie.

Unul dintre factorii ce influențează în mod direct competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare-dezvoltare-inovare. În prezent sectorul de cercetare-dezvoltare întâmpină dificultăți în dezvoltarea parteneriatelor cu mediul de afaceri, cu mediul universitar și alte structuri de susținere a afacerilor, neavând o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică a județului, respectiv regiunii. Activitatea de cercetare-inovare se realizează în mare parte în municipiul reședință de județ – mun. Arad și mai puțin în celelalte localități urbane ale județului. Zona viticolă Miniș-Maderat reprezintă un factor de creșterea a activității de cercetare, prin implicarea inovației în procesul productiv al producției și al resurselor de muncă specializate.

Județul Arad beneficiază de o poziție favorabilă în ceea ce privește atragerea investițiilor străine, deoarece este teritoriu cu graniță frontalieră, unde legăturile cu Europa de Vest ar fi benefice pentru dezvoltarea parteneriatelor și atragerea investițiilor în teritoriu. La nivel teritorial, se manifestă interes crescut în scrierea și implementarea proiectelor de dezvoltare. Atragerea investițiilor locale prin proiecte de investiții, se realizează încă cu un ritm lent și sunt focusate pe atragerea fondurilor în zona serviciilor administrative, serviciilor de transport și infrastructură specifică, servicii administrative, de recreere și mai puțin pe zona productivă sau inovativă. Direcționarea proiectelor investiționale se realizează la nivel de județ, cu precădere, în zona serviciilor de baza furnizate către populație și către dezvoltarea infrastructurii aferente acestor servicii și mai puțin în activități agricole, de construcții, sau industrie.

Dezvoltarea economică sustenabilă și competitivă presupune o abordare integrată a tuturor activităților economice care înregistrează eficiență economică. Se urmărește astfel o dezvoltare economică competitivă și performanță pentru mediul de afaceri din teritoriu, care să valorifice în condiții de durabilitate toate resursele de care dispune. Se dorește un mediu de afaceri prosper, axat pe o dezvoltare inovatoare, performantă și competitivă, care să poată susține și atrage investiții majore în teritoriu.

Mediul de afaceri privat și IMM-urile joacă un rol important în dezvoltarea economiei din județ, alături de unitățile economice mari cu performanțe remarcabile în economie. Aplicarea factorului inovativ în dezvoltarea procesului economic productiv, utilizarea tehnologiilor moderne și a resurselor umane specializate, vor contribui pe termen lung la o creștere economică susținută prin tehnologii și randament de înalt nivel.

Întreprinderile inovative sunt o componentă importantă în ceea ce privește dezvoltarea societății și a economiei. Astfel de întreprinderi trebuiesc încurajate și sprijinite de către mediul public și privat care prin parteneriate pot sprijini aceste întreprinderi și pot contribui în cadrul procesului de inovare. La nivel de județ, dar și regiune, cea mai mare parte a finanțării activităților de CDI este asigurată în pondere de peste 60%, de mediul privat.

Județul Arad alături de județul Timiș, reprezintă motoarele economice de dezvoltare ale Regiunii Vest, conturând o viziune de dezvoltare pe termen mediu și lung, care să se dezvolte în sfera inovativă, sustenabilă și incluzivă. Dezvoltarea economică este bazată pe creștere economică susținută datorată promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație, învățământ și alte oportunități.

Provocarea constă în identificarea optimului de dezvoltare bazat pe de-o parte pe tradiție, iar pe de altă parte pe specializare prezentă.

Pentru dezvoltarea economică a județului Arad, într-o manieră sustenabilă, inovativă, competitivă și incluzivă, au fost identificate șapte domenii prioritare de intervenție. Acestea fac referire la: o economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare; tranziție verde și schimbări climatice; accesibilitate crescută; servicii fiabile de educație; servicii sociale performante și incluzive; sustenabilitate prin turism și cultură; dezvoltare urbană durabilă; tradiție și diversificare în mediul rural.

Metodologia strategiilor de specializare inteligentă presupune alegerea și dezvoltarea unor sectoare economice reprezentative la nivel teritorial și construirea pe avantajele acestora.

În cadrul RIS Vest 2021-2027, au fost identificate șase sectoare de specializare inteligentă, iar acestea sunt: agricultură și industrie alimentară; eficiență energetică și clădiri sustenabile; industria manufacturieră și prelucrătoare; industriile culturale și creative; TIC, industria 4.0 și automotive; sănătate și calitatea vieții, selectate prin prisma relevanței și a potențialului lor de dezvoltare în economie.

În aproape toate domeniile de specializare inteligentă, activitățile se realizează în principal la nivelul inferior al lanțurilor valoric. Cu toate acestea, potențialul de dezvoltare al CDI la nivelul județului / regiunii este unul relativ ridicat, care începe să se dezvolte din ce în ce mai mult.

Profilul sectorial al unităților de cercetare în Regiunea Vest este diferit de la un județ la altul. În județul Arad unitățile de cercetare sunt predominante în activități economice precum: construcții și material rulant, sectorul vinului și creșterea bovinelor. În județul Arad sunt două Centre de Cercetare-Dezvoltare: CCD pentru creșterea bovinelor în Arad și CCD pentru Viticultură și Vinificație în zona Miniș-Ghioroc. În Arad există două universități, dintre care una publică – Universitatea Aurel Vlaicu și una privată – Universitatea Vasile Goldiș.

Dezvoltare economiei locale presupune valorificarea eficientă a factorului uman în procesul economic, dar și a performanțelor din activități precum: agricultură, zootehnie, piscicultură, industrie prelucrătoare, construcții, servicii, comerț. Activitate de CDI și nu în ultimul rând turismul, sunt domenii de la care se așteaptă o contribuție susținută în procesul dezvoltării economiei din județ.

Amplasarea județului la granița de vest a României, contribuie la dezvoltarea unor activități de servicii transfrontaliere și de cooperare specifice, care pot conduce la dezvoltarea economiei în ansamblu. Dezvoltarea relațiilor de afaceri prin proiecte de cooperare transfrontalieră pot contribui la o dezvoltare armonioasă și competitivă a comunităților.

Județul Arad dispune de resurse naturale, turistice, viticole, istorice, culturale care pot fi integrate sustenabil în activitățile economice, generând competitivitate și performanță în teritoriul.

Dezvoltare economiei locale presupune valorificarea eficientă a factorului uman în procesul economic, dar și a performanțelor din activități precum: agricultură, zootehnie, silvicultură, acvacultură și piscicultură, industrie prelucrătoare, cu precădere cea ușoară, construcții, servicii, comerț, turism. Activitate de cercetare-dezvoltare-inovare sunt domenii de la care se așteaptă o contribuție susținută în procesul dezvoltării economiei din județ.

Provocări identificate în economia județului Arad, pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru orizont 2027-2030: lipsa forței de muncă calificate; valoare adăugată scăzută și productivitate a muncii redusă; extinderea nivelului de producție pentru activități care presupun un nivel mai ridicat de cunoștințe și tehnologie; parcurile industriale oferă, în principal, doar infrastructura de bază pentru întreprinderile mari, însă este nevoie de dezvoltarea contactelor de networking, crearea de parteneriate cu companii din alte regiuni,

asigurarea unei infrastructuri pentru export, asigurarea transportului forței de muncă, crearea de servicii conexe pentru întreprinderi.

Obiectivele strategice ale județului Arad sunt intercorelate, ceea ce presupune că măsurile referitoare la calitatea locuirii vor avea condiționări asupra creșterii competitivității economice a județului și vor contribui pe de o parte la valorificarea potențialului turistic, dezvoltarea agriculturii și la protecția mediului înconjurător, iar pe de altă parte, la dezvoltarea administrației publice și la cooperarea transfrontalieră.

Criza economică mondială manifestată după anul 2009, a adus prejudicii majore în evoluția economică la nivel teritorial, iar o redresare economică s-a realizat pe o perioadă mare de timp. Chiar și în prezent, efectele acestei crize economice și financiare, manifestate la nivel global, au repercusiuni asupra mediului de afaceri privat și asupra mecanismelor de atragere a investițiilor în teritoriu.

Efectele crizei economice, manifestate pe fondul apariției Pandemiei COVID-19 din anul 2020, suprapuse peste dezavantajele create de criza economică din anul 2009, vor fi resimțite și pe termen lung în economie, având un efect negativ asupra producției, forței de muncă, mediului de afaceri, competitivității, investițiilor și a progresului economic. Tot mai multe microîntreprinderi sunt incapabile să-și dezvolte activitatea curentă la standardele de performanță de dinainte de pandemie. Pentru mediul de afaceri, resursele financiare sunt tot mai limitate, iar forța de muncă este în pericol de a-și pierde jobul. În prezent, se manifestă o contracție a economiei, care limitează foarte mult competitivitatea și progresul economic.

Ca răspuns la oportunitățile de dezvoltare formulate prin obiectivele strategice de dezvoltare, alături de obiectivele asociate acestora, județul Arad își propune să furnizeze resursă umană calificată și specializată, susținând dezvoltarea capitalului uman, creând premisele unei puternice legături între educație, cercetare și mediul de afaceri.

În viziunea de dezvoltare a județului Arad este integrată o preocupare susținută pentru calitatea vieții, pentru asigurarea unui trai confortabil, într-un mediu de viață curat și o infrastructură modernă.

Prin viziunea strategică de dezvoltare, viziune ce este formulate pentru județul Arad, se identifică o dorință de a valorifica potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă în peisajul multicultural European și regional, cu implicarea eficientă și eficace a administrației locale.

Astfel, viziunea pentru dezvoltarea județului Arad este concentrată pe creșterea economică ca rezultat al dezvoltării relației sistemice dintre educație, inovare și sectoarele economiei locale specializate funcțional și inteligent la nivel teritorial.

Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea turismului, protecția mediului și dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente. Crearea unui mediu economic performant și competitiv reprezintă un deziderat major în fundamentarea planului de acțiuni al procesului de realizare a Strategiei de dezvoltare a județului și implică o concentrare a forțelor tuturor participanților ce activează în domeniul economic atât în elaborarea măsurilor pentru realizarea creșterii dorite cât și la punerea în practică a acestor abordări noi.

1. ELEMENTE STRATEGICE GENERALE CORELATE CU PLANUL DE ACȚIUNE A PATJ ARAD

1.1. Obiectivele strategice sectoriale

Obiectiv strategic sectorial activități economice:

OE: Dezvoltarea economică competitivă, performantă și inovativă, care să valorifice eficient și durabil resursele din teritoriu, cu un mediu de afaceri prosper și flexibil care se adaptează permanent la noile provocări

Obiectiv sectorial (principal)

OE: Dezvoltarea economică competitivă, performantă, bazată pe inovare

Obiectiv sectorial – sectorul primar

OEP: Valorificarea eficientă și durabilă a resurselor și identificarea de noi piețe de desfacere a produselor

Pentru acest obiectiv sunt vizate activități precum: agricultură, zootehnie, pomicultură, silvicultură, viticultură, piscicultură și acvacultură.

Obiectiv sectorial – sectorul secundar

OES: Valorificarea resurselor în condiții de eficiență și durabilitate și creșterea competitivității și performanței în teritoriu

Pentru acest obiectiv sunt vizate activități industriale, prezente la nivel local prin: industria extractivă, prelucrătoare și cea a energiei electrice, termice, gaze naturale. Activitățile de construcții se alătură activităților industriale, formând sectorul secundar.

Obiectiv sectorial – sectorul terțiar

OET: Dezvoltarea serviciilor performante și inteligente, inclusiv turismul sustenabil

Pentru acest obiectiv sunt vizate activități de turism, activități de comerț, servicii, inclusiv activități de Cercetare-Dezvoltare-Inovare. Serviciile de transport, logistică, depozitare și cele financiar bancare sunt activități de servicii care înregistrează potențial de dezvoltare ridicat la nivel teritorial.

Obiectiv sectorial – mediul de afaceri / IMM-urile (OEM)

OEM: Susținerea în dezvoltare a mediului de afaceri privat

Atât IMM-urile cât și mediul de afaceri local, joacă un rol important în dezvoltarea economiei județene, în atragerea investițiilor în teritoriu și în implementarea factorului inovator în economie.

1.2. Obiectivele specifice

Obiectiv sectorial – sectorul primar

OEP: Valorificarea eficientă și durabilă a resurselor și identificarea de noi piețe de desfacere a produselor

Agricultură, zootehnie, pomicultură

OEPa: Dezvoltarea unei agriculturi ecologice și susținerea antreprenorilor / fermierilor pentru creșterea performanțelor și desfacerea producției obținute

Silvicultură

OEP: Protejarea fondului silvic și integrarea în activități de eco-turism

Viticultură

OEPv: Dezvoltarea segmentului viticol, promovarea resurselor viticole și integrarea acestora în activități de turism;

Piscicultură și acvacultură

OEPp: Dezvoltarea segmentului piscicol și extinderea activității piscicole la nivel teritorial.

Obiectiv sectorial – sectorul secundar

OES: Valorificarea resurselor în condiții de eficiență și durabilitate și creșterea competitivității și performanței în teritoriu

Industria extractivă

OESm: Valorificarea eficientă a resurselor subsolului

Industria prelucrătoare

OESp: Creșterea competitivității economice, a performanței și inovării în industria prelucrătoare, ca factor de progres în economie

Industria energiei electrice, termice, gaze naturale

OESe: Eficientizarea domeniului și creșterea producției de energie verde.

Construcții

OES construcții: Creșterea numărului de construcții destinate populație, dar și mediului de afaceri

Obiectiv sectorial – sectorul terțiar

OET: Dezvoltarea serviciilor performante și inteligente, inclusiv turismul sustenabil

Turism

OETt: Valorificarea durabilă a potențialului turistic existent, a resurselor și infrastructurii aferente

Cercetare-Dezvoltare Inovare

OETcdi: Dezvoltarea segmentului de cercetare-dezvoltare cu integrarea factorului de inovare în sectorul productiv și de servicii

Comert

OETc: Modernizarea și extinderea activităților comerciale în toate localitățile rurale ale județului

Servicii

OETs: Digitalizarea serviciilor publice și private, cu accent pe servicii de sănătate, învățământ, administrație publică, activități transfrontaliere și logistice

Transport

OETtr: Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport pentru atragerea potențialilor investitori în economie

Financiar-bancare

OETf: Extinderea și dezvoltarea serviciilor financiar-bancare la nivel teritorial

Obiectiv sectorial – mediul de afaceri / IMM-urile (OEM)

OEM - mediul de afaceri: Susținerea în dezvoltare a mediului de afaceri privat

Codificarea obiectivelor:

OE – obiectiv domeniul economic

- **OEP** – obiectiv economic sectorul primar
  - OEPa - obiectiv economic sectorul primar – agricultură
  - OEPs - obiectiv economic sectorul primar – silvicultură
  - OEPv - obiectiv economic sectorul primar – viticultură
  - OEPp - obiectiv economic sectorul primar – piscicultură
- **OES** - obiectiv economic sectorul secundar
  - **OESm** – industria extractivă/minerit
  - **OESp** - obiectiv economic sectorul secundar – industria prelucrătoare
  - **OESc** - obiectiv economic sectorul secundar – construcții
  - **OESe** - obiectiv economic sectorul secundar – industria energiei electrice, termice, gaze
- **OET** - obiectiv economic sectorul terțiar
  - **OETt** - obiectiv economic sectorul terțiar - turism
  - **OETcdi** - obiectiv economic sectorul terțiar – cercetare-dezvoltare-inovare (CDI)
  - **OETc** - obiectiv economic sectorul terțiar - comerț
  - **OETs** - obiectiv economic sectorul terțiar – alte servicii
  - **OETtr** - obiectiv economic sectorul terțiar – servicii de transport
  - **OETf** - obiectiv economic sectorul terțiar – servicii financiar bancare
- **OEM** - obiectiv economic pentru mediul de afaceri
- **OEM** - obiectiv economic pentru mediul de afaceri, inclusiv IMM-uri

2. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR PLANULUI

2.1. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare

OE: Dezvoltarea economică competitivă, performantă și inovativă, care să valorifice eficient și durabil resursele din teritoriu, cu un mediu de afaceri prosper și flexibil care se adaptează permanent la noile provocări

Obiectiv strategic sectorial (principal)

OE: Dezvoltarea economică competitivă, performantă, bazată pe inovare

Obiectiv economic sectorul primar (OEP)

OEP: Valorificarea eficientă și durabilă a resurselor și identificarea de noi piețe de desfacere a produselor

Sub-obiective OEP

Agricultură

OEPa: Dezvoltarea unei agriculturi ecologice și susținerea antreprenorilor / fermierilor pentru creșterea performanțelor și desfacerea producției obținute

OEPa1 – Dezvoltarea unei agriculturi competitive, durabile și ecologice

MPa1 – Modernizarea agriculturii prin trecerea de la sistem agricol tradițional la un sistem agricol competitiv, ecologic și durabil

- Reducerea caracterului cerealist al agriculturii, în sensul diversificării producției vegetale, prin creșterea suprafețelor cultivate cu plante caracterizate printr-un nivel superior de intensitate: plante tehnice, plante pentru alte industrializări, cu deosebire a sfecele de zahăr, plantelor pentru nutreț, etc.;
- Informarea și susținerea micilor producători agricoli să respecte prevederile codurilor de bune practici agricole și de mediu și să folosească practici agricole „prietenoase” cu mediul;
- Acordarea de stimulente pentru agricultorii care practică agricultură ecologică;
- Informarea și promovarea producătorilor agricoli cu privire la avantajele practicării unei agriculturi ecologice;
- Sprijinirea producătorilor agricoli pentru a comercializa produsele ecologice, cu deosebire în țările UE;
- Cultivarea suprafețelor arabile abandonate;
- Refacerea și valorificarea sistemelor de îmbunătățiri funciare deja existente;
- Construcția / refacerea sistemelor de irigații și creșterea suprafețelor efectiv irigate;
- Gestionarea resurselor de apă în agricultură;
- Creșterea dimensiunii teritoriale a exploatațiilor agricole.

OEPa2 – Creșterea performanțelor în agricultură și susținerea fermierilor, antreprenorilor, asocierilor, producătorilor, în lanțul valoric de producție-desfacere

MPa2 – Creșterea performanțelor în agricultură prin susținerea investitorilor și investițiilor

- Stimularea producătorilor agricoli de a cultiva plante pentru producerea de biodisel (rapiță, floarea soarelui, soia);
- Compensarea costurilor suplimentare apărute datorită respectării standardelor de mediu/de sănătate/de bunăstare;
- Crearea unui sistem de stimulente speciale pentru populația agricolă în scopul de a diversifica activitățile în cadrul fermei agricole individuale;
- Transformarea fermelor de semisubzistență, dar care și comercializează o parte din producție, în exploatații comerciale viabile;
- Elaborarea unor programe speciale privind transferul managementului fermelor agricole de la persoane vârstnice (peste 65 ani) la persoanele tinere;
- Promovarea producătorilor agricoli pe piețe naționale și UE;
- Sprijinirea producătorilor agricoli pentru a comercializa produsele ecologice, cu deosebire în țările UE;
- Promovarea brandurilor locale, obținute pe plan local prin diferite produse tradiționale autohtone (agricole, zootehnice).

OEPa3 – Mecanizarea agriculturii pentru creșterea randamentului și a productivității domeniului, păstrând calitatea solurilor pentru o producție neafectată

MPa3 – Mecanizarea agriculturii pentru creșterea productivității muncii și implicit a producției obținute, păstrând solurile fertile

- Stimularea creșterii producției agricole în teritorii cu potențial agricol ridicat;
- Creșterea fertilității solurilor agricole cu respectarea tehnicilor de aplicare destinate protecției mediului natural și utilizarea tehnicilor de agro-mediu;
- Refacerea ecologică a terenurilor degradate;
- Reducerea și limitarea poluării provenite de la dejecțiile animalelor din diferite ferme;
- Prevenirea declanșării unor fenomene de degradare și ameliorarea limitărilor existente în vederea menținerii stării de fertilitate a solurilor în funcție de clasa de calitate a solurilor;
- Creșterea gradului de mecanizare în agricultură prin sporirea numărului de tractoare și mașini agricole;
- Dezvoltarea serviciilor de întreținere și reparații a utilajelor agricole;
- Limitarea folosirii tracțiunii animale și a muncii manuale pentru efectuarea lucrărilor agricole;
- Sprijinirea micilor producători agricoli în vederea aplicării noilor tehnologii de producție și creșterea investițiilor în utilaje agricole;
- Creșterea dimensiunii teritoriale a exploatațiilor agricole;
- Îmbunătățirea raportului dintre producția vegetală și cea animală.

OEPa4 – Creșterea competitivității prin dezvoltarea domeniului zootehnic

MPa4 - Susținerea performanței în activități zootehnice

- Dezvoltarea sectorului zootehnic prin valorificarea pășunilor și fânețelor naturale existente în partea centrală și vestică a județului, concomitent cu respectarea regimului de protecție a ariilor protejate;
- Implementarea proiectelor investiționale pentru dezvoltarea domeniului agricol și zootehnic;
- Dezvoltarea activităților agroturistice, integrând producția agricolă și zootehnică în serviciile furnizare;
- Identificarea și alegerea celor mai profitabile piețe de desfacere pentru producția agricolă și zootehnică obținută;
- Transformarea fermelor de semisubzistență în exploatații comerciale viabile;
- Asocierea micilor producătorilor agricoli, în societăți sau asociații de producători mari, pentru eficientizarea activităților agricole și zootehnice și totodată pentru creșterea competitivității și producției obținute;

OEPa5 – Creșterea competitivității prin dezvoltarea activităților pomicole

MPa5 - Susținerea performanței în activități pomicole

- Implementarea proiectelor investiționale pentru dezvoltarea activităților pomicole;
- Creșterea producției de fructe prin regenerarea și extinderea zonelor pomicole;
- Încurajarea cultivatorilor pentru a obține producții bio;
- Identificarea piețelor de desfacere pentru producția obținută.

Silvicultură

OEPs: Protejarea fondului silvic și integrarea în activități de eco-turism

MPs1 – Creșterea eficacității funcționale a ecosistemelor forestiere, integrând oferte și servicii economice specific

- Exploatarea resurselor din domeniul silvic, în scopul valorificării economice, păstrând limitele legale;
- Recoltarea resurselor silvice și identificarea celor mai avantajoase centre de colectare și desfacere a producției obținute;
- Organizarea activităților în arealul silvic, fără a afecta fondul cinegetic județean;
- Valorificarea producției de lemn în mod controlat, realizând anual activități de împădurire/reîmpădurire;
- Modernizarea sistemului de monitorizare permanentă a stării pădurilor, inclusiv a pădurilor aflate în proprietate privată;
- Elaborarea planurilor de management cinegetic și piscicol pentru fondurile de vânătoare și pescuit;
- Înființarea și dezvoltarea unor centre de promovare a afacerilor în sectorul forestier;
- Evaluarea zonelor forestiere cu potențial de dezvoltare a silvoturismului;

- Crearea de facilități care să favorizeze asocierea proprietarilor de păduri și/sau integrarea lor în structurile existente de administrație silvică;
- Crearea de facilități și stimulente pentru proprietarii de terenuri în scopul producerii materialului de reproducere și împăduririi acestora;
- Asigurarea asistenței tehnice gratuite deținătorilor particulari de pădure.

MPs2 - Conservarea biodiversității ecosistemelor forestiere

- Promovarea de proiecte de conservarea biodiversității din fondul forestier și de management al ariilor protejate;
- Selectarea și promovarea de biotipuri de arbori rezistenți la adversități și extinderea utilizării acestora în lucrările de regenerare a pădurilor;
- Inventarierea și protejarea speciilor rare, endemice și periclitate;
- Asigurarea asistenței tehnice gratuite deținătorilor particulari de pădure;
- Crearea de facilități și stimulente pentru proprietarii de terenuri în scopul producerii materialului de reproducere și împăduririi acestora;
- Informarea proprietarilor despre responsabilitățile și avantajele deținerii de terenuri în ariile protejate (în județul Arad există 3 rezervații forestiere la: Runcu-Groși, Râul Mare – Hălmăgel, Prundul Mare – Secusigiu);

MPs3 - Extinderea suprafeței terenurilor cu vegetație forestieră

- Sprijinirea, sub raport tehnic și cu material de împădurire, în vederea executării de împăduriri în zonele deficitare în vegetație forestieră (partea vestică a județului Arad);
- Extinderea suprafeței pădurilor și a altor categorii de vegetație forestieră, pe terenurile degradate, situate în afara fondului forestier (este cazul terenurilor situate în pantă, afectate de alunecări de teren, de eroziunea în adâncime);
- Sprijinirea realizării de plantații forestiere pe terenuri scoase din circuitul agricol în concordanță cu cerințele silviculturii durabile

MPs4 – Integrarea activităților eco-turistice în spațiul silvic județean, într-o manieră prietenoasă cu mediul

- Păstrarea ariilor naturale protejate și restricționarea/limitarea activităților care afectează aceste zone;
- Promovarea activităților turistice și de agrement în zonele împădurite ale județului, menținând o dezvoltare durabilă, organizată și controlată;
- Evaluarea zonelor forestiere cu potențial de dezvoltare a silvoturismului.

Piscicultură

OEPp: Dezvoltarea segmentului piscicol și extinderea activității piscicole la nivel teritorial.

MPp1 – Dezvoltarea afacerilor și creșterea performanței în activități piscicole și de acvacultură

- Modernizarea și sprijinirea activităților piscicole, în localitățile cu potențial de dezvoltare.

Viticultură

OEPv: Dezvoltarea segmentului viticol, promovarea resurselor viticole și integrarea acestora în activități de turism

MPv1 – Dezvoltarea activităților viticole pentru creșterea performanței și competitivității

- Susținerea performanței și competitivității în activități viticole;
- Dezvoltarea afacerilor la nivel local prin promovarea și valorificarea resurselor viticole locale;
- Dezvoltarea și susținerea segmentului de cercetare în activități viticole;
- Promovarea producției de vin obținută și desfacerea acesteia, pe piețe autohtone și UE, cu un brand unic;
- Extinderea suprafețelor cultivate cu viță-de-vie, în areale cu potențial de a produce recolte însemnate.

MPv2 – Integrarea resurselor viticole în segmentul turistic județean

- Crearea și promovarea unui brand viticol local;
- Identificarea ofertei turistice locale, care să integreze cu succes și resursele viticole obținute la nivel local.

Obiectiv economic sectorul secundar (OES)

OES: Valorificarea resurselor în condiții de eficiență și durabilitate și creșterea competitivității și performanței în teritoriu

Sub-obiective OES

Industria extractivă

OESm: Valorificarea eficientă a resurselor subsolului

MSm1 – Valorificarea durabilă și prudentă a resurselor provenite din industria extractivă

- exploatarea prudentă și în condiții de durabilitate a resurselor subsolului, resurse ce pot fi utilizate în industrie și construcții.

MSm2 – Valorificarea resurselor termale și geotermale și integrarea acestora în activități de turism

- Identificarea zonelor cu resurse naturale și investigarea potențialului lor de valorificare;
- Valorificarea resurselor de subsol și integrarea acestora în activități de turism și activități balneare.

Industria prelucrătoare

OESp: Creșterea competitivității economice, a performanței și inovării în industria prelucrătoare, ca factor de progres în economie

MSp1 – Susținerea și adaptarea permanentă a activităților realizate în suprastructuri industriale

- Îmbunătățirea infrastructurii de afaceri prin crearea de situri tehnologice și industriale;
- Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri și a altor infrastructuri destinate mediului de afaceri;
- Înființarea de parcuri industriale, parcuri tehnologice și științifice;
- Crearea de zone industriale și zone de dezvoltare economică în centrele urbane mici, dar și în mediul rural;
- Implementarea celor mai noi tehnologii în industria prelucrătoare, pentru a crește performanța și competitivitatea.

MSp2 – Susținerea activităților din industria prelucrătoare prin programe de investiții

- Susținerea parteneriatelor între mediul de afaceri, universități, instituții de cercetare, întreprinderi, pentru a dezvolta și implementa proiecte de investiții;
- Identificarea și atragerea unui număr cât mai mare de investiții în activitățile industriei prelucrătoare.

MSp3 - Transformarea economiei arădene într-un "hub de inovare"

- Dezvoltarea unui ecosistem de inovare, care să permită transformarea județului într-un pol regional și național de referință în inovare;
- Dezvoltarea dinamică și competitivă pentru companiile arădene;
- Creșterea economică a IMM-urilor, bazându-se pe factori de inovare, productivitate și competitivitate;
- Economie pregătită pentru era digitalizării;
- Implementarea și integrarea tehnologiilor digitale în economie, atât în sectorul privat, cât și în cel public.

MSp4 – Valorificarea resurselor locale în activități ale industriei prelucrătoare și specializarea în activități cu tradiție;

- Restructurare, re tehnologizarea, modernizare a unităților industriale vechi și integrarea unui marketing performant;
- Specializarea pe sectoare performante și cu tradiție: textile/pielărie, prelucrarea lemnului/mobilă, utilaje de mașini/componente, prelucrarea produselor agricole;
- Creșterea numărului de întreprinderi care adoptă inovarea în sectoarele-cheie, cu precădere al acelor care au potențial de „creștere-înaltă” și întărirea capacității acestora de cercetare-inovare.

MSp5 – Creșterea competitivității economice în activități prelucrătoare, susținute prin investiții autohtone și străine;

- Atragerea investițiilor în industrie și promovarea activităților cu tradiției și potențial de dezvoltare;
- Încurajarea IMM-urilor și antreprenorilor pentru dezvoltarea activităților prelucrătoare, inovative și cu tehnologii noi, la nivel teritorial.

MSp6 – Susținerea mediului de afaceri în activități ale industriei prelucrătoare și încurajarea parteneriatelor în dezvoltarea afacerilor (mediul public-privat)

- Susținerea transferului tehnologic și cercetării-inovării în activități prelucrătoare;
- Crearea structurilor industriale la nivel urban și periurban, care să atragă investitori și performanță în economie – parcuri industriale, parcuri tehnologice, clustere, incubatoare de afaceri;
- Susținerea investițiilor intangibile vizând achiziționarea de tehnologii brevete, mărci, licențe și know-how;
- Susținerea implementării și certificării sistemelor de management al calității;
- Susținerea dezvoltării și acreditării laboratoarelor de încercări și analize;
- Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizarea;
- Consultanță pentru elaborarea proiectelor/planurilor de afaceri, activități de diseminare;
- Sprijin pentru organizarea de conferințe și târguri;
- Sprijin pentru integrarea întreprinderilor în cadrul lanțurilor de furnizori și clustere.

MSp7 - Îmbunătățirea infrastructurii de afaceri prin crearea de situri tehnologice și industriale

- Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri și a altor infrastructuri de afaceri;
- Înființarea de parcuri industriale, parcuri tehnologice și științifice;
- Crearea de zone industriale și zone de dezvoltare economică în centrele urbane mici și în mediul rural.

MSp8 - Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane din sectorul industrial

- Perfecționare și specializare resurselor de muncă, pentru flexibilizarea forței de muncă;
- Echilibrarea cererii și ofertei pe piața forței de muncă;
- Atragerea forței de muncă specializată pentru a realiza activități prelucrătoare;
- Formarea personalului în activități prelucrătoare, unde se utilizează tehnologie cu nivel ridicat de aplicare.

MSp9 - Sprijin pentru dezvoltarea capacității de CDI (cercetare-dezvoltare-inovare) și reducerea decalajului informațional în regiune și în județ

- Proiecte de CD în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi industriale;
- Dezvoltarea de poli de excelență;
- Specializarea activității performante din industria prelucrătoare și introducerea factorului inovator în domeniu;
- Creșterea accesului la investiții și implementarea proiectelor investiționale din domeniu;
- Creșterea cooperării dintre unitățile de învățământ universitar, mediul de afaceri, unități de cercetare științifică, alte entități prelucrătoare;
- Dezvoltarea conceptului de transfer tehnologic dintre mediul productiv și cel de cercetare-inovare;
- Proiecte complexe de cercetare care vor atrage participarea specialiștilor internaționali de înalt nivel;
- Sprijin pentru noi micro-întreprinderi și spin-off-urilor de înaltă tehnologie;
- Sprijinirea activităților de inovare a micro-întreprinderilor high-tech și a spin-off-urilor high-tech;
- Susținerea activităților de inovare și CD pentru introducerea în producție de produse, tehnologii sau servicii noi sau perfecționate;
- Dezvoltarea inovării în afaceri, producție și modele organizaționale; prin introducerea și dezvoltarea sistemelor integrate de management al afacerii introducerea sistemelor informatice de management.

Industria energiei electrice, termice, gaze naturale, apă

OESe: Eficientizarea domeniului și creșterea producției de energie verde.

MSe1 - Asigurarea compatibilității tehnologiilor și produselor industriale cu exigențele de protecție a mediului înconjurător

- Promovarea produselor și tehnologiilor alternative de producere și distribuție a energiei verzi;
- Încurajarea producerii de energie verde din surse de energie alternative;
- Economisirea și utilizarea eficientă a energiei;
- Amenajarea și reabilitarea zonelor industriale poluate și neutilizate;
- Reducerea impactului negativ asupra mediului generat de centralele de energie electrică și termică învechite precum și de către alți poluatori;
- Gestionarea durabilă și eficientă a deșeurilor menajere și industriale.

Construcții

OESc: Creșterea numărului de construcții destinate populației, dar și a mediului de afaceri

MSc1 – Extinderea, modernizarea fondului de locuințe existent / construcția de locuințe noi integrând și factorul inovativ în domeniu

- Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau pentru cele cu venituri modeste;
- Construirea de locuințe individuale în proprietate, dar și a ansamblurilor noi de locuințe;
- Dezvoltarea armonioasă și controlată a ansamblurilor de locuințe în plan teritorial;
- Modernizarea zonelor de locuințe, prin programe de investiții;
- Creșterea calității locuirii;
- Regenerarea comunităților prin construcția de locuințe noi;
- Modernizarea / construcția de noi clădiri pentru dezvoltarea afacerilor.

MSc2 – Atragerea forței de muncă specializată în activități de construcții, formarea profesională a personalului necalificat în domeniu

- Formarea profesională și motivarea salariaților pentru a profesa în activități de construcții;
- Programe destinate reconversiei forței de muncă din construcții;
- Crearea de noi locuri de muncă în construcții.

Obiectiv economic sectorul terțiar (OET)

OET: Dezvoltarea serviciilor performante și inteligente, inclusiv turismul sustenabil

Sub-obiective OET

Turism

OETt: Valorificarea durabilă a potențialului turistic existent, a resurselor și infrastructurii aferente

MTt1 – Diversificarea și promovarea integrată a ofertei turistice județene, cu accent pe nișele de turism care prezintă avantaj competitiv

- Integrarea resurselor naturale și antropice din județ, în activități și circuite turistice;
- Identificarea resurselor locale care să diversifice oferta turistică actuală;
- Promovarea și susținerea în dezvoltare a stațiunilor turistice de interes național și local (localitățile Moneasa și Lipova);
- Promovarea pârtiei de ski omologate de la Moneasa, pentru atragerea turiștilor în unitățile de cazare;
- Dezvoltarea și promovarea unităților turistice cu scopul de a genera creșterea numărului de turiști în unități turistice;
- Valorificarea resurselor locale în scop turistic, pentru creșterea atractivității în zonă (resurse balneoclimaterice, geotermale, culturale, etnografice, viticole, agroturistice, tradiționale, culinare, etc.);
- Punerea în valoare a patrimoniului cultural, antropic și natural, pentru creșterea atractivității turistice și dezvoltării sustenabile locale;

- Crearea unor mici ateliere de producere artizanală de picturi naive, de păpuși în costum popular;

MTt2 – Promovarea traseelor turistice și diversificarea activităților de agrement

- Publicarea și promovarea informațiilor privitoare la potențialul natural existent la nivel județean și la trasee turistice practicabile (chiar și în ariile naturale protejate);
- Marcarea rutelor turistice cu denumiri sugestive și atractive (“Drumul vinului”, “Drumul apelor termale”, “Drumul castelului” etc.);
- Postarea / afișarea unor panouri stradale cu hârți turistice ale județului și plasarea acestora în zone cu accesibilitate crescută;
- Montarea panourilor de informare cu trasee turistice montane;
- Marcarea clară, vizibilă a obiectivelor turistice;
- Dezvoltarea, diversificarea activităților turistice în următoarele areale/zone turistice: Arad (turism cultural, religios, balnear), Munții Codru Moma (agro-turism, cultural, religios, balneo-climatic), Valea Mureșului (agro-turism, turism cultural, ecologic, religios), Gurahonț-Hălmagiu (agro-turism, turism cultural, religios);
- Conturarea unor noi areale turistice: Nădlac (turism de tranzit, cultural, religios) și Curtici-Pilu (turism de tranzit, balneo-climatic, religios, cultural).
- Amenajarea traseelor de cicloturism în M-ții Zărandului, Codru-Moma, Bihorului;
- Amenajarea pistelor de biciclete în zonele montane, dar și în localități urbane și rurale;
- Construcția la nivel local a bazinelor sportive și de agrement, pentru diversificarea ofertei de petrecere a timpului liber;
- Construcția / modernizarea zonelor de promenadă și de recreere, cu precădere în zonele urbane ale județului;
- Dezvoltarea agroturismului și a altor forme de turism care să promoveze tradiția locurilor;
- Valorificarea turistică și economică a meșteșugurilor populare tradiționale (olărit, țesut, sculptură în lemn, icoane picate pe sticlă și lemn etc) prin introducerea localităților respective în trasee turistice și aprovizionarea cu astfel de produse a punctelor de vânzare de suveniruri din muzee;
- Punerea în vânzare a diferitelor materiale informative despre resursele turistice din teritoriu (ex: CD-uri și DVD-uri cu filme documentare despre comunitățile, broșuri, albume, cărți, etc);
- Promovarea tradiției locale, obiectelor de artă populară, evenimentelor și sărbătorilor tradiționale, a cântecelor și dansurilor populare specifice județului Arad;
- Integrarea în oferta turistică a unor evenimente culturale: itinerarii turistice prin localități în care se desfășoară, concomitent, diferite evenimente culturale, folclorice, evenimente culturale tematice (ex: concursuri sau expoziții de fotografie, de pictură, grafică, concursuri de film etc);
- Promovarea unor obiceiuri, tradiții, activități tradiționale pentru a stimula interesul turiștilor și pentru a-i atrage în oferta turistică locală;
- Promovarea unor pachete turistice complexe pentru principalele rute turistice arădene, inclusiv promovarea utilizării „cardului turistic”, care asigură diferite servicii turistice, intrarea în muzee, teatre, centre sportive și de întreținere, utilizarea transportului public;

- Dezvoltarea silvoturismului pentru identificarea unui număr cât mai mare de variante de trasee turistice;
- Dezvoltarea enoturimului prin integrarea resurselor viticole și a cramelor în circuite turistice;
- Dezvoltarea turism științific, pentru a cunoaște și conștientiza cât de important este fauna și flora locală;
- Promovarea resurselor culturale și antropice și integrarea acestora în circuite turistice la nivel județean, regional, național;
- Publicarea și promovarea informațiilor privitoare la potențialul turistic natural și antropic;
- Promovarea și integrarea sustenabilă a resurselor naturale în circuite turistice;
- Promovarea ariilor naturale protejate din județ și integrarea acestora în circuite turistice județene;
- Participarea la târguri naționale și internaționale, destinate promovării turistice. Realizarea unor standuri la târgurile de turism din București, Budapesta, Viena, Berlin, Roma etc.

MTt3 – Integrarea resurselor viticole în activități de turism și în circuite turistice

- Publicarea și promovarea informațiilor privitoare la potențialul viticol existent în județ;
- Integrarea resurselor viticole în circuite turistice, activități turistice și ospitaliere;
- Dezvoltarea la nivel local a enoturismului, prin integrarea cramelor din județ în circuitele turistice regionale / naționale.

MTt4 – Dezvoltarea/modernizarea/diversificarea infrastructurii turistice și atragerea turiștilor în unitățile de cazare (atât în mediul urban, cât și în cel rural)

- Creșterea numărului de locuri de cazare și a structurilor de primire turistică;
- Dezvoltarea și promovarea pârtie de ski de la Moneasa, alături de serviciile aferente acestei infrastructuri;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice de tip agroturism, turism viticol, enoturism, recreativ, de agreement și petrecere a timpului liber;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice aferente pentru integrarea resurselor viticole în activități și servicii turistice;
- Creșterea numărului de locuri de cazare în structuri de primire turistică;
- Relansarea stațiunilor turistice Moneasa și Lipova prin reabilitarea infrastructurii turistice și creșterea accesibilității;
- Revigorarea turismului școlar, prin organizarea de tabere școlare, care să include și programe vocaționale: arte, meșteșuguri tradiționale, cultură, istoria locurilor, alte resurse naturale ce pot fi valorificate în activități de turism;
- Promovarea Centrului de vizitare Ceala, aflat la sud-vest de municipiul Arad, ca centru de educație ecologică, agreement și petrecere a timpului liber;
- Construire/reabilitarea a unei linii CF de mici dimensiuni (mocăniță) cu scopul de a diversifica oferta turistică și de a atrage turiști la nivel local (traseu mun. Arad – Ghioroc – Pâncota - Ineu – Gurahonț – Hălmagiu, continuând traseul și în localități din județul învecinat Hunedoara;

- Revitalizarea zonei centrale a mun. Arad, integrând și Cetatea Aradului în circuitele turistice și culturale organizate la nivel de județ și regiune;
- Construcția / amenajarea / reabilitarea unor zone de recreere și promenade și redarea acestora pentru activități de turism ("Mureș navigabil" și în zona Crișurilor);
- Revitalizarea zonei de meșteșuguri și activități cu profund caracter turistic "Canalul Morilor";
- Construcția / modernizarea unui muzeu al satului, promovând tradiția și cultura locală (Zărand, Ineu).

MTt5 – Crearea unui brand turistic, promovând potențialului endogen al județului și totodată pentru atragerea, în teritoriu, a unui număr însemnat de turiști interesați de resursele locale

- Promovarea potențialului turistic identificat în stațiunile turistice din județ;
- Modernizarea / dezvoltarea infrastructurii turistice din stațiunile turistice ale județului și din alte teritorii cu potențial de dezvoltare a segmentului turistic;
- Crearea de brand turistic, cu scopul de a promova resursele locale și de a crește și diversifica oferta turistică la nivel local; Brandul turistic poate să provină din resurse: culturale, balneare, agricole, zootehnice, viticole, piscicole, tradiționale, de agrement și recreere, etc.
- Utilizarea punctelor de promovare turistică pentru derularea unor campanii de promovare a brandului turistic și a elementelor naturale valoroase din județ;

MTt6 – Valorificarea patrimoniului cultural și promovarea culturii în județ

- Asigurarea unei game variate de facilități în scop cultural, recreațional și educațional, care să promoveze cultura, ca avantaj comparativ la nivel teritorial;
- Integrarea monumentelor și resurselor culturale în activități turistice;
- Tipărirea și punerea în circulație a unor broșuri informative gratuite (cu informații despre potențialul turistic natural și antropic arădean, structurate pe localități, zone/areale turistice, muzee, etc.);
- Tipărirea și punerea în vânzare a unor materiale informative (hărți, broșuri, monografii, albume, postere) și reprezentative (specifice) unor localități arădene;
- Crearea unor centre/puncte de informare turistică în localitățile cu potențial turistic și în aeroport, în gări, autogări- Arad, Moneasa, Lipova, Sebiș;
- Publicarea pe internet, în cadrul unor pagini de web, a informațiilor complexe și complete asupra turismului arădean;
- Organizarea unor campanii de promovare pentru jurnaliștii străini acreditați în România, pentru tur-operatorii străini;
- Utilizarea punctelor de promovare turistică pentru derularea unor campanii de promovare a elementelor naturale valoroase.

Comert

OETc: Modernizarea și extinderea activităților comerciale în toate localitățile rurale ale județului

MTc1 – Extinderea activităților de comerț specializat, inclusiv comerț online

- Extinderea activităților de comerț la nivel teritorial (orice formă de comerț);
- Extinderea și promovarea comerțului online pentru toate tipurile de servicii furnizate la nivel teritorial;
- Adaptarea activității de comerț la noile cerințe UE;
- Acordarea de sprijin și facilități fiscale pentru mediul de afaceri și IMM-urile care practică comerț online și integrează produse autohtone în lanțul valoric.

Servicii

OETs: Digitalizarea serviciilor publice și private, cu accent pe servicii de sănătate, învățământ, administrație publică, activități transfrontaliere și logistice

MTs1 – Implementarea serviciilor digitalizate la nivel local

- Implementarea serviciilor digitalizate în administrația publică locală, în servicii de sănătate, învățământ, activități transfrontaliere și logistice;
- Modernizarea serviciilor atât în mediul urban cât și în cel rural;
- Adaptarea activităților de servicii la condițiile actuale de pandemie, prin furnizarea serviciilor fără întreruperi;
- Acces mai facil la servicii publice moderne ;
- Adaptarea serviciilor furnizate la cererea populației și a mediului de afaceri local.

MTs2 – Dezvoltarea proiectelor investiționale în servicii (administrative, transport, sănătate, învățământ, recreere și petrecere a timpului liber, utilități tehnice)

- Implementarea proiectelor investiționale în servicii de bază destinate populației și mediului de afaceri (servicii de furnicare a apei, a gazelor, canalizare, termoficare, iluminat, accesibilitate inclusive infrastructură rutieră);
- Implementarea proiectelor investiționale în servicii de agrement și petrecere a timpului liber;
- Implementarea proiectelor investiționale în servicii de învățământ și sănătate (cu prioritate pentru servicii prestate în unitățile educaționale și de sănătate publică);
- Implementarea proiectelor investiționale în servicii publice locale, specifice administrației publice locale.

Alte tipuri de servicii

Transport, logistică, depozitare

OETtr: Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport pentru atragerea potențialilor investitori în economie

MTtr1 – Extinderea și modernizarea infrastructurii de transport și a serviciilor aferente acestora

- Modernizarea serviciilor logistice și de depozitare, odată cu modernizarea și extinderea infrastructurii de drumuri;
- Digitalizarea serviciilor de transport marfă, pentru creșterea randamentului și reducerea timpului alocat pentru furnizarea serviciilor;
- Integrarea serviciilor online în domeniul furnizării mai facile a mărfurilor;

- Dezvoltarea proiectelor transfrontaliere pentru modernizarea serviciilor de transport la nivel teritorial;
- Implementarea proiectelor investiționale în serviciile de transport și atragerea investitorilor în activități de transport;
- Dezvoltarea unei economii locale durabile și verzi, prin aport susținut din partea serviciilor de transport furnizate în teritoriu;
- Creșterea competitivității furnizării serviciilor de transport, prin dezvoltarea serviciilor logistice și de depozitare la nivel județean;

Servicii financiar-bancare

OETF: Extinderea și dezvoltarea serviciilor financiar-bancare la nivel teritorial

MTf1 – Extinderea serviciilor financiar-bancare

- Modernizarea și adaptarea permanentă a serviciilor financiar-bancare adresate populației, dar și mediului de afaceri arădean;
- Creșterea numărului de unități financiar bancare, dar și a instrumentelor de acces la finanțare;
- Crearea ofertelor financiare avantajoase, atât pentru cetățeni cât și pentru IMM-uri;
- Digitalizarea sistemelor și creșterea accesului la instrumentele financiare online.

Cercetare-dezvoltare-inovare (CDI)

OET-CDI: Dezvoltarea segmentului de cercetare-dezvoltare cu integrarea factorului de inovare în sectorul productiv și de servicii

MTcdi1 – Dezvoltarea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI)

- Extinderea activității de CDI în unitățile economice specializate din județ;
- Creșterea competitivității în economia locală prin implementarea activității de CDI și transfer tehnologic în entitățile economice specializate, care dețin potențial mare de dezvoltare;
- Utilizarea tehnologiilor de înaltă clasă în industria arădeană și cooperarea cu unitățile de cercetare pentru implementarea unei producții inovative;
- Încurajarea cercetării “in house” din mediul privat arădean;
- Atragerea proiectelor investiționale în economie, prin aportul mediului de afaceri și a personalului din CDI;
- Accentuarea rolului CDI aplicative și dezvoltarea infrastructurii de cercetare-inovare;
- Specializarea forței de muncă pentru un mediu inovator care utilizează tehnologii avansate;
- Întărirea potențialului inovativ al IMM-urilor pentru transferul rezultatelor cercetării în piață;
- Valorificarea poziției județului pentru cooperarea mai facilă cu unități din UE, în domeniul CDI;

MTcdi2 – Accentuarea rolului de cercetare-dezvoltare-inovare aplicativă

- Valorificarea rezultatelor obținute din activitatea de cercetare-dezvoltare și implementarea acestora de IMM-uri;
- Menținerea parteneriatelor dintre institutele, centre de cercetare, mediul academic și firmele inovatoare.
- Adoptare și implementarea noilor tehnologii, în special prin adoptarea Industry 4.0, a digitalizării proceselor economice, în vederea schimbării structurale la nivel economic;
- Concentrarea IMM-urilor pe implementarea activităților inovatoare și creșterea numărului de antreprenori care adoptă inovarea în sectoare cu specializare ridicată.
- Propuneri de proiecte de CD în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi;
- Dezvoltarea unor rețele de centre CDI, coordonate la nivel județean/ regional/ național și racordate la rețele europene și internaționale de profil;
- Sprijin pentru noi micro-întreprinderi de înaltă tehnologie;
- Susținerea activităților de inovare și CD pentru introducerea în producție de produse, tehnologii sau servicii noi sau perfecționate.

Obiectiv economic pentru mediul de afaceri / IMM-uri (OEM)

OEM mediul de afaceri: Susținerea în dezvoltare a mediului de afaceri privat

Sub-obiective OEM

OEM1 – Dezvoltarea mediului de afaceri prin investiții

MMm1 – Dezvoltarea și susținerea mediului de afaceri cu inserție de capital străin în economie;

- Atragerea investitorilor străini în economie și inserția de capital străin în procesul economic dezvoltat;
- Susținerea IMM-urilor care atrag și implementează proiecte investiționale cu capital străin și autohton;
- Dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe cooperare în afaceri, parteneriate, inovare, creativitate;
- Creșterea potențialului inovativ în mediul de afaceri arădean;
- Implementarea tehnologiilor înalte în IMM-uri.

OEM2 - Revitalizarea economiei în mediul urban și în mediul rural, prin aportul forței de muncă specializată

MMm2 – Implementarea programelor ce vizează atragerea salariaților în economie

- Redefinirea profilului industrial al orașelor mici într-o viziune integratoare la nivel județean;
- Dezvoltarea cooperării dintre localitățile județului;
- Creșterea ocupării forței de muncă și asigurarea incluziunii pe piața muncii;

- Utilizarea modelului de „parcuri tehnologice” și a facilităților oferite de acestea pentru extinderea numărului și diversificarea întreprinderilor industriale cu profil cultural, îndeosebi în zonele cu șomaj structural ridicat;
- Specializarea resurselor umane în activități cu potențial de dezvoltare ridicat;
- Formarea profesională continuă și dezvoltarea resurselor umane.

OEMm3 – Dezvoltarea mediului antreprenorial și diversificarea activităților economice prin tradiție

MMm3 – Stimularea inițiativelor locale pentru diversificarea activităților economice

- Sprijinirea diversificării economice în spațiul rural și al revitalizării meșteșugurilor tradiționale;
- Sprijinirea IMM-urilor, PFA-urilor și asociațiilor de producători din mediul rural cu accent pe revitalizarea meșteșugurilor tradiționale;
- Încurajarea și susținerea IMM-urilor pentru dezvoltarea micilor afaceri (ex: comerț cu produse tradiționale, servicii turistice, comerț cu amănuntul în târguri, muzee sau la diferite evenimente);
- Implementarea programelor de atragere a forței de muncă în IMM-uri și formarea profesională a acestora;
- Reducerea șomajului în mediul rural și identificarea oportunităților de dezvoltare a afacerilor.

OEP – Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Activități economice” – sector primar

OES – Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Activități economice” – sector secundar

OET – Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Activități economice” – sector terțiar

OEMm – Obiectiv sectorial al domeniului țintă ”Activități economice” – IMM-uri

OEPa – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”agricultură”

OEPs – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”silvicultură”

OEPp – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”piscicultură”

OEPv – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”viticultură”

OESm – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”minerit”

OESp – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”prelucrătoare”

OSEc – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”construcții”

OESe – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”energie”

OETc – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”comerț”

OETt – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”turism”

OETs – Obiectiv specific aferent sub-domeniului ”alte servicii”

MP_x – Măsuri specifice aferente obiectivelor din sectorul primar

MS_x – Măsuri specifice aferente obiectivelor din sectorul secundar

MT_x – Măsuri specifice aferente obiectivelor din sectorul terțiar

MM_x – Măsuri specifice aferente obiectivelor din sectorul IMM-urilor

Tabel nr. 17: Planul de măsuri aferent domeniului Activități economice

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Obiectiv sectorial - OEP: Valorificarea eficientă și durabilă a resurselor și identificarea de noi piețe de desfacere a produselor		
Obiectiv specific – OEPa: Dezvoltarea unei agriculturi ecologice și susținerea antreprenorilor / fermierilor pentru creșterea performanțelor și desfacerea producției obținute		
Obiectiv specific - OEPa1: Dezvoltarea unei agriculturi competitive, durabile și ecologice		
MPa1 – Modernizarea agriculturii prin trecerea de la sistem agricol tradițional la un sistem agricol competitiv, ecologic și durabil	PNDR, AFIR, LEADER, FEAGA, FEADR	județean, municipiu, oraș, comună MADR, DAJ Arad, CJ, CL
Obiectiv specific - OEPa2: Creșterea performanțelor în agricultură și susținerea fermierilor, antreprenorilor, asocierilor, producătorilor, în lanțul valoric de producție-desfacere		
MPa2 – Creșterea performanțelor în agricultură prin susținerea investitorilor și investițiilor	PNDR, AFIR, LEADER, FEADR	județean, municipiu, oraș, comună DAJ Arad, CL
Obiectiv specific - OEPa3: Mecanizarea agriculturii pentru creșterea randamentului și a productivității domeniului, păstrând calitatea solurilor pentru o producție neafectată		
MPa3 – Mecanizarea agriculturii pentru creșterea productivității muncii și implicit a producției obținute, păstrând solurile fertile	AFIR, LEADER	județean, municipiu, oraș, comună MADR- DR Arad, DAJ Arad, CL
Obiectiv specific - OEPa4: Creșterea competitivității prin dezvoltarea domeniului zootehnic		
MPa4 - Susținerea performanței în activități zootehnice	AFIR, LEADER, PNDR	județean, oraș, comună CL
Obiectiv specific - OEPa5: Creșterea competitivității prin dezvoltarea activităților pomicole		
MPa5 - Susținerea performanței în activități pomicole	PNDR, AFIR, LEADER, FEADR	oraș, comună CL

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Obiectiv specific - OEPs: Protejarea fondului silvic și integrarea în activități de eco-turism		
MPs1 – Creșterea eficacității funcționale a ecosistemelor forestiere, integrând oferte și servicii economice specific	Fonduri publice, ONG	județ, municipiu, oraș, comună ROMSILVA, DS Arad, Ocoalele silvice de stat și private
MPs2 - Conservarea biodiversității ecosistemelor forestiere	Fonduri publice, ONG	județ, municipiu, oraș, comună ROMSILVA, DS Arad, Ocoalele silvice de stat și private
MPs3 - Extinderea suprafeței terenurilor cu vegetație forestieră	Fonduri publice, ONG	județ, zonă împădurită ROMSILVA, DS Arad, Ocoalele silvice de stat și private, proprietari de terenuri
MPs4 – Integrarea activităților eco-turistice în spațiul silvic județean, într-o manieră prietenoasă cu mediul	Fonduri publice, fonduri private, ONG	județ, zonă împădurită ROMSILVA, DS Arad, Ocoalele silvice de stat și private, CJ
Obiectiv specific - OEPp: Dezvoltarea segmentului piscicol și extinderea activității piscicole la nivel teritorial		
MPp1 – Dezvoltarea afacerilor și creșterea performanței în activități piscicole și de acvacultură	FEADR, POPAM, AFIR, mediul privat, IMM-uri	municipiu, oraș, comună DS Arad, CL
Obiectiv specific - OEPv: Dezvoltarea segmentului viticol, promovarea resurselor viticole și integrarea acestora în activități de turism		
MPv1 – Dezvoltarea activităților viticole pentru creșterea performanței și competitivității	FEADR, fonduri private	zona viticolă CJ, CL, Institutul de cercetare Viticolă, mediul privat
MPv2 – Integrarea resurselor viticole în segmentul turistic județean		județ, zona viticolă

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
		CL, Institutul de cercetare Viticolă, mediul privat
Obiectiv sectorial - OES: Valorificarea resurselor în condiții de eficiență și durabilitate și creșterea competitivității și performanței în teritoriu		
Obiectiv specific - OESm: Valorificarea eficientă a resurselor subsolului		
Msm1 – Valorificarea durabilă și prudentă a resurselor provenite din industria extractivă		municipiu, oraș CL, APM Arad
Msm2 – Valorificarea resurselor termale și geotermale și integrarea acestora în activități de turism		județ CJ, CL, APM Arad
Obiectiv specific - OESp: Creșterea competitivității economice, a performanței și inovării în industria prelucrătoare, ca factor de progres în economie		
MSp1 – Susținerea și adaptarea permanentă a activităților realizate în suprastructuri industriale	PNDR, Proiecte Greenfield, CDPFA,	județ, municipiu, oraș, comună MEAT, CJ, CL, mediul de afaceri, IMM-uri, instituții de cercetare, mediul universitar
MSp2 – Susținerea activităților din industria prelucrătoare prin programe de investiții	PNDR	județ, municipiu, oraș, comună MEAT, MDLPA, CJ, CCI Arad
MSp3 - Transformarea economiei arădene într-un "hub de inovare"		județ MCID, MEAT, CJ
MSp4 – Valorificarea resurselor locale în activități ale industriei prelucrătoare și specializarea în activități cu tradiție;		Județ, oraș, comună MCID, MEAT, CJ
MSp5 – Creșterea competitivității economice în activități prelucrătoare, susținute prin investiții autohtone și străine;		Județ MCID, MEAT, CJ, IMM-uri, mediul antreprenorial
MSp6 – Susținerea mediului de afaceri în activități ale industriei prelucrătoare și încurajarea parteneriatelor în dezvoltarea afacerilor (mediul public-privat)	MEN	Județ MCID, MEAT, CJ
MSp7 - Îmbunătățirea infrastructurii de afaceri prin crearea de situri tehnologice și industriale		județ, municipiu, oraș, comună

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
		CJ, CL, mediul de afaceri
MSp8 - Valorificarea și dezvoltarea resurselor umane din sectorul industrial		județ, municipiu, oraș AJOFM Arad, CJ, CL
MSp9 - Sprijin pentru dezvoltarea capacității de CDI (cercetare-dezvoltare-inovare) și reducerea decalajului informațional în regiune și în județ		județ, municipiu, oraș MCID, CJ, CL, IMM-urile și mediul de afaceri
Obiectiv specific - OESc: Creșterea numărului de construcții destinate populație, dar și a mediului de afaceri		
MSc1 – Extinderea, modernizarea fondului de locuințe existent / construcția de locuințe noi integrând și factorul inovativ în domeniu	PNDR, PNDL, ANL, fonduri private și fonduri publice,	Județ MDLPA, CJ, CL
MSc2 – Atragerea forței de muncă specializată în activități de construcții, formarea profesională a personalului necalificat în domeniu		Județ AJOFM Arad, CJ, CL, mediul de afaceri
Obiectiv sectorial - OET: Dezvoltarea serviciilor performante și inteligente, inclusiv turismul sustenabil		
Obiectiv specific - OETT: Valorificarea durabilă a potențialului turistic existent, a resurselor și infrastructurii aferente		
MTt1 – Diversificarea și promovarea integrată a ofertei turistice județene, cu accent pe nișele de turism care prezintă avantaj competitiv	Fonduri UE și naționale, Ecoturism,	județ, municipiu, oraș, comună MEAT, CJ, CL
MTt2 – Promovarea traseelor turistice și diversificarea activităților de agrement		județ, oraș, comună ROMSILVA, DS Arad, Ocoalele silvice, CL
MTt3 – Integrarea resurselor viticole în activități de turism și în circuite turistice		județ, comună, zona viticolă din județ, inclusiv Podgoria Miniș-Maderat CJ, CL
MTt4 – Dezvoltarea / modernizarea / diversificarea infrastructurii turistice și atragerea turiștilor în unitățile de cazare (atât în mediul urban, cât și în cel rural)	Fonduri naționale și locale	județ, municipiu, oraș, comună MEAT, CJ, CL
MTt5 – Crearea unui brand turistic, promovând potențialului endogen al județului și totodată pentru		județ, municipiu, oraș, comună MEAT, CJ, CL

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
atragera, în teritoriu, a unui număr însemnat de turiști interesați de resursele locale;		
MTt6 – Valorificarea patrimoniului cultural și promovarea culturii în județ		Județ, MEAT, CJ, CC județ Arad
Obiectiv specific - OETc: Modernizarea și extinderea activităților comerciale în toate localitățile rurale ale județului		
MTc1 – Extinderea activităților de comerț specializat, inclusiv comerț online		Județ CJ, mediul de afaceri
Obiectiv specific - OETs: Digitalizarea serviciilor publice și private, cu accent pe servicii de sănătate, învățământ, administrație publică, activități transfrontaliere și logistice		
MTs1 – Implementarea serviciilor digitalizate la nivel local		Județ CJ, CL prin Administrația locală, mediul de afaceri
MTs2 – Dezvoltarea proiectelor investiționale în servicii (administrative, transport, sănătate, învățământ, recreere și petrecere a timpului liber, utilități tehnice)	CNI, AFIR, PNDR, PNDL	județ, municipiu, oraș, comună CJ, CL
Obiectiv specific - OETtr: Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport pentru atragerea potențialilor investitori în economie		
MTtr1 – Extinderea și modernizarea infrastructurii de transport și a serviciilor aferente acestora	CNI, AFIR, PNDR, PNDL	județ, municipiu, oraș, comună CJ, CL
Obiectiv specific - OETf: Extinderea și dezvoltarea serviciilor financiar-bancare la nivel teritorial		
MTf1 – Extinderea serviciilor financiar-bancare	Fonduri private	județ, municipiu și orașe CJ, CL
Obiectiv specific - OET-CDI: Dezvoltarea segmentului de cercetare-dezvoltare cu integrarea factorului de inovare în sectorul productiv și de servicii		
MTcdi1 – Dezvoltarea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI)	Granturile SEE și norvegiene, fonduri UE și naționale	județ, municipiu, oraș CJ, CL, mediul de afaceri, IMM-urile, Institute de cercetare, Universități

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
MTcdi2 – Accentuarea rolului de cercetare-dezvoltare-inovare aplicativă		județ, municipiu, oraș CJ, CL, mediul de afaceri, IMM-urile, Institute de cercetare, Universități
Obiectiv sectorial – OEM: Susținerea în dezvoltare a mediului de afaceri privat		
Obiectiv specific - OEMm1: Dezvoltarea mediului de afaceri prin investiții		
MMm1 – Dezvoltarea și susținerea mediului de afaceri cu inserție de capital străin în economie;	Fonduri UE și naționale	județ, municipiu, oraș, comună CJ, CL, mediul de afaceri, IMM-urile, Institute de cercetare, Universități
Obiectiv specific - OEMm2: Revitalizarea economiei în mediul urban și în mediul rural, prin aportul forței de muncă specializată		
MMm2 – Implementarea programelor ce vizează atragerea salariaților în economie	Fonduri UE și naționale	Județ AJOFM Arad, CL, mediul de afaceri
Obiectiv specific - OEMm3: Dezvoltarea mediului antreprenorial și diversificarea activităților economice prin tradiție		
MMm3 – Stimularea inițiativelor locale pentru diversificarea activităților economice	Fonduri UE și naționale	Județ AJOFM Arad, CL, IMM-urile, antreprenorii

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

Acronime utilizate: MADR - Ministerul Agriculturii și dezvoltării Rurale, DAJ Arad - Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurala a județului Arad, Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA, Direcția Silvică Arad, APM Arad - Agenția pentru Protecția Mediului Arad, MEAT - Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, MDLPA - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, MCID - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, AJOFM Arad - Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă a Județului Arad, ME - Ministerul Energiei, CCIA județ Arad - Camera de Comerț Industrie și Agricultură Județ Arad, CC județ Arad - Centrul Cultural al județului Arad

2.2. Politici publice teritoriale

Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România, 2021-2027

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria pentru perioada 2021-2027, este o continuare a programului din perioada de programare 2014-2020, respective 2007-2014. În abordarea actuală programul de cooperare identifică ca obiectiv strategic: apropierea persoanelor, comunităților și agenților economici din zona de frontieră pentru a facilita dezvoltarea comună a zonei de cooperare, bazându-se pe avantajele cheie specifice regiunii de graniță.

Proiectele și fondurile alocate pentru axa prioritară Îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă comună a zonei de cooperare, vor fi folosite pentru îmbunătățirea condițiilor de bază ale dezvoltării comune în zona de cooperare. Axa prioritară va avea impact economic asupra dezvoltării serviciilor de transport și comunicații transfrontalier, alături de o cooperare mai facilă între cele două comunități.

Proiectele și fondurile alocate pentru axa prioritară Întărirea coeziunii sociale și economice în regiunea de graniță vor viza competitivitatea economică a județului Arad, prin dezvoltarea mediului de afaceri și îmbunătățirea calității resurselor umane.

Investițiile în infrastructura de sănătate prin Programul Interreg VIA România-Ungaria 2021-2027 vizează modernizarea și dotarea secțiilor Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad (S.C.J.U.A.): oncologie, cardiologie, blocul operator, ATI.

Principiile cooperării transfrontaliere sunt: parteneriat vertical și orizontal cu sferă largă, subsidiaritate prin unirea și responsabilitatea nivelelor regionale și locale, pregătirea de concepte și programe transfrontaliere comune de dezvoltare, implementarea proiectelor transfrontaliere.

Încă de la început, programul a fost finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, completat de co-finanțarea națională a celor două state membre participante în program Ungaria și România, reprezentând un instrument potrivit pentru dezvoltarea regională europeană durabilă.

Partenerii români participanți în proiect încă de la debut au fost: administrațiile locale, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură a Județului Arad, instituții de învățământ, asociații și organizații non-profit. Proiectele realizate se înscriu în domeniile dezvoltării infrastructurii rutiere, sănătate, protecția mediului, protecția și valorificarea patrimoniului cultural și natural, cercetare, cooperarea dintre comunități, etc.

Strategia EUROPA 2020

Strategia Europa 2020 propune trei priorități majore de dezvoltare care se susțin reciproc: Creștere economică inteligentă; Creștere economică durabilă; Creștere economică favorabilă incluziunii.

Creștere economică inteligentă se focusează pe investiții mai eficiente în educație, cercetare și inovare. Creștere economică durabilă se realizează printr-o orientare decisivă către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Creștere economică favorabilă incluziunii pune accentul pe crearea de locuri de muncă și pe reducerea sărăciei.

Țintele asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020, ținte ce vor fi preluate și la nivel județean, se referă la: ocuparea forței de muncă, inovare, educație, incluziune socială și mediu/energie.

În ceea ce privește dezvoltarea teritorială a țării noastre, pentru orizontul de timp 2035, România este văzută ca "o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei".

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 (SDTR, România policentrică)

Strategia de dezvoltare teritorială a României, este documentul programatic pe termen lung prin care este conturată viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035. Prin acest document strategic sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel național și teritorial.

Strategia reprezintă viziunea asumată a Guvernului și Parlamentului României privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul de timp 2035: România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei.

Obiectivele strategice formulate în acest document strategic de dezvoltare fac referire:

- Păstrarea valorilor naturale unice printr-un management de mediu ghidat de știință și prin oferirea de putere comunităților locale de a deveni protectori proactivi ai acestui patrimoniu mondial unic.
- Dezvoltarea unei economii locale durabile și verzi, valorificând avantajele comparative ale zonei, cu sprijinul unor servicii îmbunătățite.

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Vest, perioada 2021-2027 - POR Vest 2021-2027

Programul Operațional își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, pentru orizontul de timp 2021-2027, completând și dezvoltând direcțiile și prioritățile de dezvoltare regională conținute în strategiile naționale și regionale, ce sunt implementate prin POR 2014–2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică de dezvoltare a regiunii vest, pentru perioada 2021-2027, este aceea de creștere a competitivității, cu un nivel ridicat de inovare, capabilă să atragă și să capitalizeze investiții, conectată intern și internațional, ai cărei cetățeni să beneficieze de un sistem educațional la nivel european, în localități prietenoase cu mediul și care să asigure o calitate a vieții ridicată.

Prin programul POR 2021-2027, este necesară sprijinirea prin finanțări a IMM-urilor, acolo unde investițiile vor fi direcționate cu prioritate pe componenta inovativă a acestora, dar și pe îmbunătățirea performanțelor în ceea ce privește productivitatea.

Investițiile în sectorul Cercetare-Dezvoltare-Inovare au început timid prin programul POR 2014-2020, datorită condițiilor restrictive impuse prin ghidurile specifice pe de o parte și lipsa înțelegerii conceptelor de transfer tehnologic, inovare și apetitului pentru astfel de proiecte la nivel regional pe de altă parte. De aceea, se impune regândirea liniilor de finanțare din domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, cel puțin la nivelul următoarelor aspecte: simplificarea și definirea clară a conceptului de transfer tehnologic, a tipologiei intervențiilor în domeniul CDI; încurajarea cercetării “in-house” din mediul privat.

Investițiile vor fi direcționate cu preponderență pe cele 7 domenii prioritare de intervenție: Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare; Tranziție verde și schimbări climatice; Accesibilitate; Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante; Sustenabilitate prin turism și cultură; Dezvoltare urbană durabilă; Tradiție și diversificare în mediul rural.

Strategia Regională de Specializare Inteligentă 2021-2027 – RIS Vest

Metodologia strategiilor de specializare inteligentă presupune alegerea și dezvoltarea unor sectoare economice reprezentative de la nivel regional și județean, bazându-se pe avantajele acestor activități cu tradiție.

În cadrul RIS Vest 2021-2027, au fost identificate 6 sectoare de specializare inteligentă: agricultură și industrie alimentară; eficiență energetică și clădiri sustenabile; industria manufacturieră și prelucrătoare; industriile culturale și creative; TIC, industria 4.0 și

automotive; sănătate și calitatea vieții, selectate prin prisma relevanței și a potențialului lor în economia Regiunii Vest.

În aproape toate domeniile de specializare inteligentă, activitățile se realizează în principal la nivelul inferior al lanțurilor valorice. Cu toate acestea, potențialul de dezvoltare al CDI la nivelul regiunii este unul ridicat.

Strategia de dezvoltare a județului Arad, pentru perioada 2014-2020

Prin Strategia de dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2014-2020, viziunea de dezvoltare a județului prevede ca județul Arad să fie un pol de specializare funcțională și inteligentă, susținut de o comunitate dinamică, cu un nivel de trai stabil și ridicat, o destinație atractivă în peisajul multicultural european.

Pentru atingerea acestei viziuni de dezvoltare, Strategia de dezvoltare a județului Arad, are la bază două obiective strategice.

Aceste două obiective strategice sunt susținute de alte două obiective asociate, iar pentru implementarea acestora au fost identificate o serie de obiective specifice și axe prioritare. Acestea sunt transpuse în măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a județului Arad.

Obiectivele strategice formulate prin Strategia de dezvoltare a județului Arad

Obiectiv strategic 1: Creșterea economică

Dezvoltarea județului prin creșterea economică vizează dezvoltarea mediului de afaceri, o atenție sporită asupra factorului de inovare și educației specializate. Se urmărește: dezvoltarea mediului de afaceri, creșterea factorului de inovare, educație specializată.

Obiectiv strategic 2: Creșterea calității locuirii

Obiectivul strategic de creștere a calității locuirii se bazează pe dezvoltarea și regenerarea comunităților locale, pe creșterea calității serviciilor publice și a celor de siguranță civilă, alături de dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber. Se urmărește: regenerarea comunităților; dezvoltarea serviciilor publice și de siguranță civilă; dezvoltarea infrastructurii culturale și de petrecere a timpului liber.

Obiectivele strategice ale județului Arad sunt intercorelate, ceea ce presupune că măsurile referitoare la calitatea locuirii vor avea condiționări asupra creșterii competitivității economice a județului și vor contribui pe de o parte la valorificarea potențialului turistic, dezvoltarea agriculturii și la protecția mediului înconjurător, iar pe de altă parte, la dezvoltarea administrației publice și la cooperarea transfrontalieră.

2.3. Programe și proiecte majore

La nivel de județ se constată un interes tot mai mare în atragerea investițiilor în economie. Atragerea investițiilor în economie este un proces îndelungat, care implică deopotrivă resurse umane, financiare, tehnologie, inițierea proiectelor și concomitent identificarea surselor și fondurilor investiționale prin care se implementează. Deși interesul pentru dezvoltarea și atragerea proiectelor investiționale este crescut în județ, se constată o implementare mai anevoioasă a acestora, existând însă un număr însemnat de proiecte de investiții ce se află încă în stadiul de propunere sau studiu de fezabilitate, neidentificându-se la nivel local o formă fiabilă de finanțare a acestor proiecte.

Din datele furnizate de autoritățile locale din județul Arad, prin consultarea autorităților publice locale din județul Arad, informații furnizate din anul 2021, se înregistrează un număr de peste 563 de proiecte investiționale ce sunt formulate pentru dezvoltarea economiei județului, acestea aflându-se în stadiu de propunere și/sau implementare.

Cele mai multe proiecte investiționale vizează dezvoltarea activităților de servicii și cele de administrație publică locală.

Serviciile de transport și infrastructură specifică acestora sunt servicii cu un grad mare de dezvoltare a proiectelor de investiții. În acest domeniu de activitate sunt realizate un număr de 127 de proiecte, reprezentând 22.6% din totalul proiectelor de investiții formulate la nivel de județ. Remarcabil este faptul că majoritatea proiectelor din segmentul serviciilor de transport și infrastructură de drumuri, sunt proiecte ce se află în stadiul de implementare. Un număr de 55 UATB-uri identifică o oportunitate în dezvoltarea acestui tip de proiecte la nivel teritorial.

Proiecte majore dezvoltate în domeniul serviciilor de transport, accesibilității și infrastructurii de drumuri, fac referire la:

- modernizarea infrastructurii de drumuri în zona centurii rutiere de est a municipiului Arad și a comunei Vladimirescu (com. Vladimirescu) și pod peste râul Mureș (com. Vladimirescu – mun. reșed. Arad);
- drum expres Oradea-Arad și modernizare aeroport din municipiul Arad (mun. reșed. Arad);
- modernizarea și extinderea infrastructurii de drumuri (buget național și local);
- creșterea accesibilității prin servicii de întreținere a infrastructurii de drumuri;
- construcția infrastructurii de transport în cartierele noi de locuințe (investiții finanțate prin programele FEADR-MADR-AFIR).

Sursele de finanțare prin care se pot implementa serviciile de transport și infrastructură de drumuri aferentă, sunt: PNDL 1, 2 și 3, CNI, PODD-AP2, buget local, bugetul CJ, buget național, AFIR, PNDR Măsura 7.2, finanțare GAL, FDI, finanțare UE,

Interes crescut în implementarea proiectelor investiționale și propunerea de noi proiecte se realizează în zona **serviciilor edilitare, servicii de utilitate publică și a rețelelor de transport resurse**. Sunt vizate proiecte de modernizare / extindere / construcție a rețelelor de apă potabilă, a rețelelor de canalizare, rețele de epurare a apelor uzate, rețelelor de gaze naturale, rețelelor de iluminat public și cele de energie electrică. În acest segment de servicii sunt implementate și propuse un număr de 121 proiecte de investiții, majoritatea fiind în stadiu de derulare. Aceste proiecte reprezintă 21.5% din totalul proiectelor propuse și/sau derulate la nivel de județ, în anul 2021. Un număr de 51 UATB-uri identifică o oportunitate în dezvoltarea acestui tip de proiecte la nivel teritorial.

Proiecte majore de investiții ce sunt derulate sau propuse în dezvoltarea acestui tip de servicii, fac referire la:

- extinderea/modernizarea rețelelor de gaze naturale (fonduri de mediu, buget de stat, buget local);
- implementarea / extinderea / modernizarea rețelelor de canalizare (fonduri de mediu, FEADR-MADR-AFIR, Compania de apă);
- extinderea / modernizarea rețelelor de canalizare și ape uzate (fonduri de mediu, CNI, MDRAP, PNDR-AFIR, PNDL, buget de stat, buget local);
- extinderea rețelei de apă-canal (PNDR Ms 7.2, PNDL);
- înființarea rețelei de gaze naturale, rețelei de canalizare și epurare ape uzate, înființarea stației de piroliză (fonduri UE, buget județ – CJ, buget local);
- înființare / alimentare / extinderea rețele de gaze naturale (POIM Măsura 8.2, fond UE, buget de stat, buget județ / CJ, buget local);

- extindere magistrală gaze naturale – comunele Ignești și Hășmaș;
- construcția / extinderea modernizarea rețelelor de alimentare cu apă (PNDL2, buget de stat, buget local);
- înființarea / reabilitarea / extinderea rețea de alimentare cu apă (fonduri UE, MLPDA, CNI, PNDL, bugetul local);
- înființarea rețea de canalizare și stații de epurare (fonduri de mediu, PNDL2);
- extindere rețea de canalizare (PNDR 2021-2027);
- extinderea rețelei de canalizare (AFIR);
- extindere / modernizare rețea iluminat public (buget local, buget județean, PNDL, AFM);
- modernizarea iluminatului public (fonduri norvegiene și buget local, fonduri UE prin POR);
- extindere rețea energie electrică (buget local);
- extinderea rețelei de Internet (fonduri UE);
- colectare deșeuri menajere și pomparea apelor uzate (buget local);
- modernizarea rețelei energetice în orașul Pecica (buget local și fonduri private).

Majoritatea proiectelor investiționale din segmentul serviciilor de utilitate publică, sunt dezvoltate prin instrumente financiare care provin din surse ca: bugetul de stat, bugetul județean, bugetul local, fonduri UE prin POR și alte programe, fonduri norvegiene, MLPDA, CNI, PNDL, fonduri de mediu, FEADR, MADR, AFIR, Compania de apă, etc.

Atragerea investițiilor se realizează în proiecte ce prevăd dezvoltarea și modernizarea serviciilor administrative la nivel local. Aceste investiții provin în cea mai mare parte de la bugetele locale. La nivel de județ, 12.1% (68 proiecte derulate / propuse) sunt proiecte care susțin dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciile din administrația locală. Un număr de 37 de UATB-uri din județ afirmă că dezvoltă și au identificat surse de finanțare pentru acest segment investițional.

Proiecte majore de investiții ce sunt derulate și/sau propuse a se realiza în domeniul administrației publice locale, fac referire la:

- amenajarea / modernizarea spațiilor publice (buget local);
- investiții ce vizează creșterea calității vieții prin amenajarea spațiilor verzi și locuri de petrecere a timpului liber și recreere (buget local, fonduri UE prin POR);
- regenerare urban – crearea spațiilor verzi la nivel local (buget local, POAT, PNDR);
- înființarea unui centru comunitar pentru documentare tehnica a populației din localitate (fond UE-POR);
- regularizare văii și râului Cleciova – Canalul Morilor (fond UE);
- înființarea platformelor de selecție a gunoiului (buget local);
- modernizarea / extinderea / reabilitarea sediu primărie (buget local, CNI);
- digitalizare serviciilor din administrația locală (buget local și alte surse de finanțare);
- alte servicii destinate modernizării serviciilor și infrastructurii administrației locale (AFIR, PNDL, fonduri UE, buget local, buget județean);
- construcția sediului de primărie pentru mediul rural (FEADR-AFIR);

- modernizarea infrastructurii locale (PNDR Ms7.2);
- construcția de platforme pentru depozitarea gunoii provenit din gospodării și din dejecția animalelor (fonduri BIRD);
- construcția infrastructurii necesare și înființarea centrelor sociale și de permanență, pentru persoanele cu nevoi speciale (bugetul local, bugetul județean, fonduri UE, ONG și mediul de afaceri, PNDR);
- dotare administrației locale cu utilaje mecanizate (AFIR);
- servicii de evacuare a apei pluviale (buget local, PODD);

Un număr însemnat de proiecte investiționale sunt focusate către serviciile de învățământ și sănătate, incluzând de cele mai multe ori și modernizarea sau construcția infrastructurii specifice.

La nivel de județ, sunt identificate un număr de 67 proiecte de investiții care se derulează sau sunt încă în stadiul de propunere proiect, acestea din urmă fără să identifice o sursă certă de finanțare. Aceste proiecte reprezintă aprox. 12% din totalul proiectelor investiționale analizate la nivel de județ (anul 2021). Aceste proiecte destinate dezvoltării serviciilor de învățământ, se află printre prioritățile de dezvoltare a unui număr de 33 administrații publice din județ.

Proiecte majore de investiții ce sunt derulate sau propuse a se realiza în domeniul serviciilor de învățământ, fac referire la:

- construcția și dotarea unei unități de tip creșă (buget de stat și fonduri norvegiene);
- construcția și dotarea unei unități de tip grădiniță (FEADR, alte fonduri UE, CNI);
- construcția și dotarea unităților de învățământ școlar și liceal (POR și PNDL, bugetul de stat);
- construcția și extinderea unităților de învățământ (MDRAPFE, MDRAP, PNDL, PNDR, MLPDA, buget local);
- înființarea serviciilor IT pentru învățământ la distanță / online (POC, fonduri UE);
- dotarea cu echipamente adecvate pentru dezvoltarea învățământului online (POC, buget județean, buget local);
- modernizarea infrastructurii de învățământ (fond PNDL1 și 2, fonduri UE);
- modernizarea / reabilitarea unităților de învățământ (bugetul local, CNI, PNDR Ms 7.2);
- reabilitarea unităților de învățământ (AFIR, buget de stat, buget local);
- modernizarea / extinderea unităților școlare (surse nerambursabile și POR 2014-2020);

Sunt identificate un număr de 13 proiecte de investiții care se derulează sau sunt încă în stadiul de propunere. Aceste proiecte reprezintă numai 2.3% din totalul proiectelor investiționale analizate la nivel de județ (anul 2021). Aceste proiecte destinate dezvoltării serviciilor de sănătate, se realizează în 13 UATB-uri din județul Arad.

Proiectele majore de investiții ce sunt derulate sau sunt propuse a se realiza în domeniul serviciilor sanitare, fac referire la:

- construcția și dotare unei unități de tip spital – oraș Chișineu-Criș (buget de stat, buget local, alte fonduri);

- investiții în servicii și infrastructură de sănătate, specifică pandemiei cu COVID-19 (fonduri UE prin POR);
- propunere de reabilitare a unității spitalicești din com. Gurahonț;
- propunere de construcție a unei unități sanitare în com. Hălmașiu (CNI);
- reabilitare / modernizare unitate sanitară în com. Seleuș - proiect în derulare (PNDL);
- modernizare dispensar în comuna Șicula (buget local);
- propunere de construcția unei unități sanitare de tip dispensar în localitatea Vărădia de Mureș;
- construcția unei clinici medicale în comuna Vladimirescu (buget local, POS);
- propunere pentru construcția și dotarea unității de tip creșă în com. Zimandu Nou (CNI) și în orașul Chișineu-Criș (buget național, fond norvegian);
- înființarea unui centru de sănătate publică în mediul rural (PNRR);
- modernizarea / reabilitarea unităților de sănătate publică la nivel de localitate / județ (buget stat, buget județ, buget local);
- construcția unității sanitare în com. Zărand (buget local)
- propunere de construcție a unei unități sanitare de tip dispensar uman, în com. Zădăreni;
- propunere pentru înființarea unui centru de sănătate în com. Zerind (PNRR).
- modernizare și dotare secții la Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad

Proiectele investiționale în servicii de agrement și petrecere a timpului liber sunt prioritare pentru un număr de 30 de UATB-uri, unde sunt propuse și derulate un număr de 49 de proiecte. Cele mai multe proiecte sunt în stadiu de propunere, neidentificând surse certe de finanțare.

Proiecte majore de investiții ce sunt derulate sau propuse a se realiza în activități recreative și de petrecere a timpului liber, fac referire la:

- construcția de baze sportive pentru agrement în mun. Arad (buget local, fond guvernamental), în com. Șeitin (fond GAL), în com. Șiria (BL, BN, POR)
- construcția și dotare bazinelor de înot, în orașe și comunele Seleuș, Semiclac, Zădăreni;
- construcție ștrand în mun. Arad (fonduri private, buget local);
- construcție complex sportiv, sală de sport, bazin înot – mun. Arad, orașele Nădlac, Pâncota, Pecica (CNI, fonduri UE). Proiect propus și de orașul Chișineu-Criș (fonduri private, buget local);
- modernizare bază sportivă și construcția pistelor de biciclete în com Bocsig (AFIR și buget local, AFM și buget local, GAL), comuna Ususău;
- construcția unei baze sportive în com. Cărand (CNI), com Vladimirescu (buget local);
- propunere de modernizare bază sportive și teren de sport în com. Buteni (fond UE);
- construcție sală de sport cu tribună în com. Zerind (CNI);

- propunere proiect pentru construcție sală de sport în com. Felnac, Vărădia de Mureș, Vinga, Zărand și Zimandu Nou (CNI);
- propuneri de amenajări pentru complex sportiv și baza sportive, în comuna Gurahonț și în zona Parcului Dendrologic;
- propunere pentru modernizarea / amenajarea / consolidarea unităților sportive din comunele Hălmațiu, Hășmaș, Moneasa, Petriș, Secusigiu, Seleuș, Semlac (CNI, buget stat, buget local).

Tot mai multe localități dezvoltă proiecte investiționale ce vizează factorul recreativ și de agrement. Se manifestă un interes tot mai crescut în implementarea proiectelor ce prevăd construcția pistelor de biciclete, amenajarea spațiilor de recreere și agrement, dar și în integrarea și promovarea resurselor culturale. Aceste proiecte se implementează sau sunt în stadiu de propunere, atât în zonele urbane ale județului Arad, cât și în zonele rurale ale acestuia.

Un număr de 30 UATB din județ, realizează sau au formulat aprox. 50 de proiecte investiționale ce vizează dezvoltarea serviciilor/activităților recreative și sportive. Majoritatea proiectelor sunt în stadiu de propunere, implementarea acestora realizându-se în prezent cu precădere în mediul urban.

Finanțarea acestui tip de proiecte se realizează din fonduri guvernamentale, bugetul județean, bugetul local, fonduri private, mediul de afaceri, fonduri UE prin POR, CNI.

În 26 de UATB-uri din județ sunt propuse și/sau se implementează 33 de proiecte culturale, care vizează:

- promovarea resurselor culturale, a patrimoniului cultural și integrarea acestora în programe specifice;
- organizarea de evenimente culturale și promovarea produselor locale (fonduri UE, buget județ și buget local);
- modernizarea căminelor culturale din mediul rural (CNI, AFM, fonduri GAL, fonduri UE, PNDR Ms 7.6., buget local, AFM);
- reabilitarea și dotare căminelor culturale din mediul rural (CNI, buget local);
- construcția căminelor culturale în mediul rural (fond MDRAP, CNI);
- modernizare, dotare cămin cultural (FEADR-MADR-AFIR);
- construcție centru cultural în com. Vladimirescu (buget național, buget local, POR-AP 6);
- conservarea cetăților din județ și integrarea acestora în circuite turistice culturale (buget de stat, buget județ, buget local).

Un număr de 28 de proiecte investiționale se implementează sau sunt în stadiu de implementare în. Un număr de 18 UATB-uri își propun să implementeze astfel de proiecte de investiții. În mediul urban sunt deja în stadiu de implementare proiecte de vizează:

- modernizarea sistemului de termoficare din mun. Arad;
- eficientizarea energetică a clădirilor rezidențiale – oraș Chișineu-Criș (fond UE, buget național, buget local); **domeniul energiilor verzi**
- eficientizarea energetică a unităților școlare – propunere proiect în orașul Chișineu-Criș (fonduri UE);
- producerea energiei termice cu biomasă (POR) și creșterea eficienței energetice pentru sistemul de iluminat public din orașul Ineu (POR)

- utilizarea energiei geotermale pentru termoficarea orașului Nădlac (fond POIM) și instalarea panourilor fotovoltaice în oraș (fonduri private);
- eficientizarea energetică a clădirilor publice (MDRAPFE), implementarea sistemului de producere a energiei termice din resurse geotermale (POIM) și eficientizarea energetică a unităților școlare și preșcolare din orașul Pecica;

În mediul rural proiectele sunt:

- Producerea de energie verde prin montarea panourilor fotovoltaice în com. Bocsig (fonduri străine Norvegia);
- eficientizarea energetică a unităților școlare (BN-AFM), eficientizarea energetică a clădirilor din administrația publică (fonduri norvegiene); construcția de hidrocentrale pe Canalul Morilor – propuneri de proiecte propuse de com. Buteni;
- construcția parc fotovoltaic Arad 1 (fonduri private), com. Grăniceri;
- producerea de energie verde, prin amplasarea panourilor fotovoltaice în com. Bocsig (fonduri străine Norvegia);
- propunere de proiect pentru eficientizarea sistemului de iluminat public din com. Dieci (AFM);
- proiecte propuse pentru creșterea eficienței energetice în localități rurale, ce vizează clădirile publice - com. Moneasa, Peregu Mare, Petriș, Șintea Mare, Socodor (fonduri de mediu AFM, buget local);
- implementarea sistemului integrat pentru producerea energiei termice în com. Seleuș;
- eficientizarea energetică pentru rețelele de iluminat public din com. Zerind (BN-AFM); propuneri de proiecte pentru eficientizarea energetică a clădirilor și amenajarea parcului fotovoltaic în teritoriul comunei (Fonduri Norvegiene);

În **domeniul industriei prelucrătoare**, sunt propuse spre dezvoltare un număr restrâns de proiecte de investiții. Se propune dezvoltarea unui proiect ce vizează extinderea și modernizarea zonei industriale din extravilanul municipiului Arad, alături de construcția unor hale industriale și de depozitare, unități amplasate pe teritoriul orașului Nădlac. Investiția halelor industriale urmează a se realiza din fonduri private. În mediul rural se propune a se dezvolta câte un parc industrial amplasat în comunele Gurahonț și Zerind, dar și un parc industrial de tip smart, amplasat pe raza comunei Vladimirescu.

În **activitățile sectorului primar** sunt propuse / derulate un număr foarte mic de proiecte investiționale, acestea fac referire la: modernizarea drumurilor agricole – mediul rural; dezvoltarea unei unități zootehnice pentru bovine – oraș Nădlac; propunere de investiție pentru modernizarea piețelor de desfacere a produselor agricole și zootehnice – mediul rural; propunere de investiție ce vizează construcția punctelor de colectare a materiilor prime provenite din activități agricole – comuna Vladimirescu (fonduri provenite din buget local și buget județean).

Prin distribuția teritorială a proiectelor de investiții ce se află în stadiul de derulare a proiectului și/sau implementarea acestuia, constatăm că cele mai multe proiecte sunt realizate în orașul Pecica (peste 30 proiecte), urmat de orașul Nădlac și comuna Buteni cu un număr de 16, respective 17 proiecte aflate în derulare.

Localitățile rurale și urbane înregistrează interes crescut pentru accesarea și implementarea proiectelor investiționale la nivel local. În anul 2021, UATB-urile care derulează un număr mai mare de 5 proiecte de investiții, sunt atât din mediul urban, cât și din mediul rural. Aceste teritorii sunt: Pecica, Nădlac, Ususău, Bocsig, Craiva, Fântânele, Lipova,

Gurahonț, Pleșcuța, Săvârșin, Secusgiu, Zerind, Arad, Beliu, Brazii, Semic, Pâncota, Dezna, Păuliș, Sinteia Mare, Vinga, Zărand, Zimandu Nou.

CAPITOLUL 4 – CONTEXTUL SUPRATERITORIAL

Scopul acestui capitol este de a completa și corela strategia de dezvoltare spațială a județului cu - Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad - politici publice teritoriale, programe și proiecte - în relație cu zonele înconjurătoare interjudețene, intra și interregionale, a zonei de cooperare transfrontalieră pe baza elementelor strategice prezentate la etapa anterioară (Etapa III - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad). Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad a cuprins direcțiile și prioritățile majore ale dezvoltării, viziunea de dezvoltare precum și obiectivul general, cel sectorial și obiectivele specifice necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pentru domeniul țintă contextul suprateritorial analizat în cele două faze ale situației existente.

Etapa actuală, își propune o corelare a planul de obiective aferent domeniului contextului teritorial cu un program de măsuri specifice ce punctează pe niveluri teritoriale de intervenție răspunsuri către îndeplinirea obiectivelor propuse. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor P.A.T.J. Arad prezentat în continuare reprezintă un set coerent și corelat de propuneri de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat, cu prezentarea nivelului de aplicare și a responsabilităților. Astfel, în cadrul acestei etape vom formula programul de măsuri etapizat, pe termen scurt (etapa I – 3-5 ani), mediu (etapa II – 5-10 ani) și lung, de perspectivă (etapa III – 10-20 ani), care va include măsurile de amenajare a teritoriului, relaționate cu obiectivul general, cel sectorial și cele specifice.

Așadar, fiecare măsură concretă propusă în etapa actuală, va răspunde obiectivului strategic general, apoi obiectivului sectorial și poate fi realizată prin materializarea efectivă a proiectului (proiectelor) pe care aceasta le presupune. Deci, planul de acțiune este în strânsă legătură cu obiectivele strategiei de dezvoltare spațială și de aceea, chiar dacă sunt etape separate, acestea vor fi reluate și corelate sub formă tabelară și vor fi prezentate în cadrul acestei etape a IV-a a PATJ Arad.

Planul de acțiune, politici publice teritoriale, precum și programele și proiectele specifice domeniului contextului teritorial vor avea la bază de asemenea, elemente preluate din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest România, din Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2021-2027, precum și din structura Programului Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest.

1. ELEMENTE STRATEGICE GENERALE CORELATE CU PLANUL DE ACȚIUNE A PATJ ARAD

1.1. Obiectivul strategic sectorial

Așa cum am văzut în etapa anterioară, cea care a cuprins strategia de dezvoltare spațială, obiectivul sectorial pentru teritoriul județului Arad propus a avut la bază o serie de linii strategice generale preluate și continuate din vechile documentații elaborate.

Una dintre aceste documentații, a fost vechiul PATJ Arad elaborat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT - București și aprobat prin H.C.J. nr. 28 / 24.02.2010 din care am prezentat obiectivul sectorial pentru domeniul context teritorial, formulat cu prilejul elaborării acelei documentații: "Integrarea armonioasă a teritoriului județean în spațiul regional și național, racordarea la rețeaua națională și europeană a poliilor și coridoarelor de dezvoltare spațială".

Astfel, pe baza documentelor și strategiilor anterioare elaborării PATJ Arad de față, am formulat obiectivul sectorial propus în cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad pentru domeniul contextului teritorial pentru orizontul anului 2030 care este²:

Obiectivul domeniului contextului teritorial (OCT) - Integrarea și conectarea Județului Arad – ca principală poartă de acces în țară dinspre Europa de Vest – la principalele coridoare de transport din rețeaua TEN-T și racordarea la centre urbane europene și regionale precum și creșterea mobilității durabile în interiorul acestuia.

Cooperarea între centrele urbane pentru dezvoltarea complementarității funcționale este singura posibilitate pentru asigurarea de piețe viabile și menținerea serviciilor și instituțiilor economice la standarde cât mai dezvoltate.

Așa cum am văzut și în etapa anterioară, "Orașele portal" care asigură accesul la teritoriul UE pot include de asemenea orașe mai mici (cum este și municipiul Arad), dar care sunt centre regionale active și care pot revitaliza regiunile rurale aflate în stagnare. "Orașele portal" pot include și regiunile metropolitane amplasate periferic care își pot valorifica unele avantaje specifice (ex. costul scăzut al forței de muncă, legături cu centre economice din afara Europei sau cu state ne-membre).

În zonele de graniță, așa cum este și cazul județului Arad, rețele de cooperare transfrontalieră între orașe pot asigura modalități de depășire a dezavantajelor de dezvoltare. Competitivitatea acestor zone transfrontaliere (județele Csongrád și Békés din partea maghiară, respectiv Arad și Timiș din partea română) depinde, deci de aplicarea politicilor de diversificare a bazei lor economice. În același timp, perspectivele zonelor rurale înconjurătoare se bazează pe competitivitatea orașelor. Bunăstarea materială și socială a orașelor este, de aceea, un factor important pentru dezvoltarea socială, de mediu și economică.

Perspectiva regională include parteneriatul dintre orașele de orice mărime și zonele înconjurătoare. Aceste două entități - ce formează zona de intrare în țară (Arad și Timișoara) - sunt responsabile în tandem pentru dezvoltarea viitoare a acestui areal de graniță. Orașele aflate în regiuni rurale (Ineu, Lipova, Sebiș) au o funcțiune importantă - ca motor al creșterii pentru dezvoltarea economiei județene. În zonele rurale cu puține localități, orașele pot oferi anumite standarde în asigurarea cu infrastructuri și servicii, ele pot atrage activități economice. În acest tip de zone, este foarte importantă prezervarea structurii (rețelei) de localități și a peisajului cultural.

Așadar, perspectiva supra-regională se referă la o posibilă separare marcată între zonele urbane și metropolitane (propunerea axei de polarizare Timișoara – Arad) pe de o parte, și regiunile rurale pe de altă parte. În acest caz parteneriatul urmărește obținerea unui echilibru între diversele interese la scară macro-teritorială, luându-se în considerație interesele economice și de mediu, precum și aspectele sociale ale întregului areal.

1.2. Obiective specifice

Obiectivele specifice pentru domeniul țintă – contextul teritorial – corespund problemelor și disfuncționalităților identificate (în etapele precedente ale PATJ Arad) și trebuie să se încadreze în obiectivele strategice generale. Totodată obiectivele specifice (ce au fost prezentate în etapa anterioară) au fost corelate cu strategiile naționale, regionale sau locale, precum și cu cele sectoriale.

Obiectivele specifice propuse în cadrul PATJ Arad în etapa a III-a au avut la bază o serie de documentații și strategii elaborate (Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014-2030, Studiul de potențial privind dezvoltarea la

² Obiectivul strategic sectorial al contextului teritorial a fost formulat și prezentat în cadrul Etapei a III-a - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad

nivelul municipiilor Timișoara și Arad - axa de polarizare Timișoara – Arad) și au fost – pentru domeniul contextului teritorial – următoarele opt:

- **OCT1.** Îmbunătățirea conectării județului Arad la rețelele TEN-T din România, Europa Centrală și de Est și la principalii poli urbani din regiune;
- **OCT2.** Consolidarea și confirmarea relațiilor de cooperare de tip transfrontalier a județului în cadrul asocierilor: Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT) și Programul Interreg VI-A România-Ungaria.
- **OCT3.** Creșterea conectivității teritoriului județului Arad la teritoriul național/regional și cu celelalte județe din regiune și întărirea legăturilor de transport dintre centrele urbane și zonele rurale polarizate;
- **OCT4.** Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile, inteligente și intermodale;
- **OCT5.** Asigurarea accesului facil la principalele obiective economice și turistice din județ;
- **OCT6.** Consolidarea ca aglomerație urbană a Sistemului urban Timișoara-Arad ca principală poartă de intrare în România și hub regional de transport;
- **OCT7.** Întărirea rolului regional și județean al orașelor mici și mijlocii prin zonele de cooperare și prin constituirea zonelor periurbane a acestor localități;
- **OCT8.** Constituirea zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad, ca parte a sistemului urban Timișoara-Arad.

2. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR PATJ ARAD

2.1. Evaluarea modului de implementare a prevederilor documentației PATJ Arad anterioare (obiective și măsuri de dezvoltare ce vor fi preluate în actuala documentație)

Așa cum am prezentat și în cadrul etapei anterioare, documentația anterioară celei aflate astăzi în elaborare, intitulată: Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, Proiect Nr. 6961/2007 a fost elaborată de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT - București și a avut colaborator pentru capitolele referitoare la cadrul natural și activitățile economice Institutul de Geografie al Academiei Române. De asemenea, Studiul istoric care a fundamentat analiza patrimoniul cultural a fost realizat de un colectiv al Muzeului de Istorie Arad. Această documentație a fost finalizată și aprobată de Consiliul Județean Arad, ca beneficiar al lucrării prin H.C.J. nr. 28 / 24.02.2010³.

În vederea evaluării modului de implementare a prevederilor acestei documentații pentru domeniul contextului teritorial a fost necesară o situație la zi a programului de măsuri din cadrul strategiei de dezvoltare spațială. Cu sprijinul Consiliului Județean Arad am primit această evidență care a fost transpusă sub formă tabelară, în etapa anterioară, și pe care o reluăm acum⁴:

³ O detaliere a acestei documentații a fost prezentată în etapa a III-a – Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad, unde au fost trecute în revistă etapele de elaborare, obiectivul fundamental cu privire la teritoriul județului Arad, precum și obiectivul sectorial pentru domeniul context teritorial care avea ca orizont de timp perioada anilor 2010.

⁴ Tabelul a fost prezentat și în cadrul etapei anterioare etapa a III-a – Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad

Tabel nr. 18: Tabelul cu obiectivele sectoriale și programul de măsuri pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad, anul 2010

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
1. Integrarea armonioasă a teritoriului județean în spațiul regional și național, racordarea la rețeaua națională și europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială.	Creșterea nivelului de dezvoltare socio-economică și a gradului de dotare cu servicii de tip urban a municipiului Arad pentru îndeplinirea rolului teritorial de Rang II, conform PATN Secțiunea IV Rețeaua de localități și a propunerii de pol de importanță supraregională	I- II- III	Consiliul Județean Consiliile locale
	Dezvoltarea parteneriatului dintre municipiul Arad și municipiul Timișoara în scopul realizării relațiilor de complementaritate economică- socială-mediu	I- II	Consiliul Județean Consiliile locale
	Echilibrarea rețelei de localități a județului și racordarea sa la rețeaua de localități a județelor Timiș și Bihor, prin creșterea rolului teritorial al orașelor Lipova, Ineu, Sebiș; Chișineu- Criș	I- II- III	Consiliul Județean Consiliile locale
	Susținerea dezvoltării economice și sociale a orașelor din zona de frontieră, și a relațiilor de cooperare cu localitățile din zona de frontieră a Ungariei (Nădlac, Curtici, Pecica)	I- II- III	Consiliul Județean Consiliile locale
	Realizarea arterelor majore de transport ca axe de dezvoltare-cooperare între localități : Autostrăzi- Constanța-Fetești-București-Pitești-Sibiu-Sebeș-Deva-Lugoj-Timișoara-Arad-Nădlac; axa prioritară 1 TEN-T nr.7; Arad-Deva; Oradea-Chișineu Criș-Arad; Vârșand-Chișineu Criș Drumuri expres sau cu 4 benzi: Timișoara-Nădlac; Chișineu Criș-Beiuș-Cluj Napoca; Arad-Oradea Căi feroviare: Coridorul IV European Curtici – Brașov – București – Constanța, cu ramura sudică Arad-Timișoara-Caransebeș-Strehaia-Craiova-Calafat -Lucrări de amenajare a căilor navigabile: pe râul Mureș de la frontieră până la Alba Iulia	I- II- III	Compania Națională de Transport Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A Compania Regională de Drumuri și Poduri Timișoara Direcția Generală de Transport Naval

Domeniul/ subdomeniul și obiectivele amenajării și dezvoltării teritoriului	Măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului	Etape de realizare	Propuneri de responsabilități
	-Port pe râul Mureș la Arad		
	Modernizare: PCTF Rutiere: Vârșand(Ro) / Gyula – Ungaria Nădlac (Ro) / Nagylak – Ungaria Turnu (Ro) / Battonya- Ungaria PCTF Feroviare: Curtici (Ro) / Lokoshaza – Ungaria	I	Direcția Generală de Transport
	Realizarea de proiecte în parteneriat cu localități aflate în zone montane (de mediu, culturale, dezvoltare rurală, turism)	I –II-III	Consiliul Județean Consiliile locale
	Realizarea de proiecte de dezvoltare rurală cu localități din județele vecine pe zone rurale cu caracteristici comune: zona Câmpia de Vest, Zona Munților Apuseni	I- II-III	Consiliul Județean Consiliile locale
	Realizarea de proiecte în cadrul Programului de cooperare teritorială europeană transfrontalieră Ungaria- România 2007-2013, privind cooperarea în regiunea de graniță dintre cele două țări, în domeniile infrastructura de transport și de comunicații, protecția mediului înconjurător, dezvoltarea economică și socială .	I	Consiliul Județean Consiliile locale

Măsuri și acțiuni prioritare preluate din documentația PATJ anterioară (anul 2010)

Sursa: C.J. Arad, preluare din Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, elaborat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT – București, 2010

Din cercetarea tabelului reluat aici, se poate observa că programul de măsuri a conținut doar câteva măsuri și acțiuni prioritare care au fost identificate ca fiind **permanente⁵**, **deci care ar putea avea continuitate și în actuala documentație PATJ Arad, pentru orizontul anilor 2030**. Dintre aceste măsuri și acțiuni prioritare pentru realizarea obiectivelor amenajării și dezvoltării teritoriului putem menționa:

⁵ În tabel, coloanele marcate cu culoarea gri reprezintă măsurile considerate ca fiind cele permanente

- Creșterea nivelului de dezvoltare socio-economică și a gradului de dotare cu servicii de tip urban a municipiului Arad pentru îndeplinirea rolului teritorial de Rang II, conform PATN Secțiunea IV Rețeaua de localități și a propunerii de pol de importanță supraregională;
- Dezvoltarea parteneriatului dintre municipiul Arad și municipiul Timișoara în scopul realizării relațiilor de complementaritate economică- socială-mediu,
- Realizarea de proiecte în parteneriat cu localități aflate în zone montane (de mediu, culturale, dezvoltare rurală, turism)
- Realizarea de proiecte de dezvoltare rurală cu localități din județele vecine pe zone rurale cu caracteristici comune: zona Câmpia de Vest, Zona Munților Apuseni
- Realizarea de proiecte în cadrul **Programului de cooperare teritorială europeană transfrontalieră Ungaria- România 2021-2027 INTERREG VI A⁶** , privind cooperarea în regiunea de graniță dintre cele două țări, în domeniile infrastructura de transport și de comunicații, protecția mediului înconjurător, dezvoltarea economică și socială

2.2. Planul de masuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective)

Strategia de dezvoltare propusă în etapa anterioară, formulează și programul de măsuri de dezvoltare teritorială, etapizat, pe termen scurt (etapa I – 3-5 ani), mediu (etapa II – 5-10 ani) și lung, de perspectivă (etapa III – 10-20 ani), care include măsurile de amenajare a teritoriului pentru domeniul țintă – contextul teritorial – relaționate cu setul de obiective ale PATJ Arad. De aceea planul de măsuri de dezvoltare teritorială va fi prezentat în continuare – pentru contextul teritorial – urmând ca, ulterior, să fie atașat și sub formă tabelară, incluzând și partea de obiective (obiectivul strategic sectorial plus obiectivele specifice).

Așadar, în etapa actuală, a IV-a a PATJ Arad⁷ va fi enunțat programul de măsuri, subordonate obiectivelor specifice amenajării teritoriului, care vor avea dimensiune spațială și caracter director, având implicații cu caracter economic, social și de protecția mediului, structurate pe etape. În funcție de tipul de intervenție, măsurile propuse vor putea fi localizate spațial⁸, pentru a se contura arii specifice de intervenție în afara teritoriului județului Arad. Pentru fiecare măsură sau set de măsuri se vor propune instituțiile cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea acestora.

Așadar, pentru cele opt obiective specifice propuse pentru domeniul contextului teritorial, în cadrul PATJ Arad, pe care le-am prezentat mai sus, în cadrul acestei etape, au fost formulate măsurile de dezvoltare după cum urmează:

Pentru **OCT1. Îmbunătățirea conectării județului Arad la rețelele TEN-T din România, Europa Centrală și de Est și la principalii poli urbani din regiune**, au fost formulate trei măsuri de dezvoltare:

- **MCT1.1** - Dezvoltarea rețelei de drumuri și căi ferate rapide care să asigure legătura la infrastructura majoră TEN-T la nivel trans-județean, trans-regional și trans-frontalier

⁶ Programul Interreg V-A România-Ungaria, va fi implementat (probabil și) în perioada de programare 2021-2027, acesta continuând finanțarea cooperării transfrontaliere în zona de graniță româno-ungară, realizată în perioada 2007-2013 prin intermediul Programului de cooperare transfrontalieră Ungaria-România, din Fondul European de Dezvoltare Regională, cu sprijinul Uniunii Europene și al guvernelor celor două state

⁷ Conform graficului de prestare fizic și valoric al serviciilor – Etape în elaborarea PATJ Arad și eşalonare plăți – Etapa IV – Elaborarea Planului de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ Arad – politici publice teritoriale, programe și proiecte

⁸ Prin intermediul pieselor desenate care vor fi planșe - hărți și planuri - întocmite la scările adecvate, scheme, cartograme, grafice.

- **MCT1.2** - Amplificarea direcțiilor de dezvoltare și a obiectivelor majore din Master Planul General de Transport al României
- **MCT1.3** - Extinderea și conectarea rețelelor de transport proprii cu cele trans-europene și transfrontaliere;

Pentru **OCT2. Consolidarea și confirmarea relațiilor de cooperare de tip transfrontalier a județului în cadrul asocierilor: Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT) și Programul Interreg VI-A România-Ungaria**, au fost formulate patru măsuri de dezvoltare:

- **MCT2.1** - Accentuarea și consolidarea conectivității și accesibilității transnaționale
- **MCT2.2** - Oportunități de dezvoltare accentuate prin participarea în cadrul asocierii de cooperare de tip transfrontalier Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT)
- **MCT2.3** - Oportunități de dezvoltare accentuate prin participarea în cadrul programului de cooperare de tip transfrontalier Programul Interreg VI-A România-Ungaria.
- **MCT2.4** - Realizarea de proiecte în cadrul Programului de cooperare teritorială europeană transfrontalieră Ungaria- România 2021-2027 , privind cooperarea în regiunea de graniță dintre cele două țări, în domeniile infrastructura de transport și de comunicații, protecția mediului înconjurător, dezvoltarea economică și socială⁹

Pentru **OCT3. Creșterea conectivității teritoriului județului Arad la teritoriul național/regional și cu celelalte județe din regiune și întărirea legăturilor de transport dintre centrele urbane și zonele rurale polarizate**, au fost formulate trei măsuri de dezvoltare:

- **MCT3.1** - Creșterea gradului de accesibilitate și îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor din zonele rurale a regiunii;
- **MCT3.2** - Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii majore a rețelei de transport de interes național și județean cu județele învecinate;
- **MCT3.3** - Îmbunătățirea și refacerea infrastructurilor rutiere pentru facilitarea legăturilor cu zonele rurale

Pentru **OCT4. Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile, inteligente și intermodale**, au fost formulate două măsuri de dezvoltare:

- **MCT4.1** - Îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere prin punctele de trecere a frontierei către vest (Ungaria)
- **MCT4.2** - Reabilitarea drumurilor din zona transfrontalieră de vest a României

Pentru **OCT5. Asigurarea accesului facil la principalele obiective economice și turistice din județ**, au fost formulate patru măsuri de dezvoltare:

- **MCT5.1** - Dezvoltarea mediului de afaceri, atât din zona municipiului Arad, cât și în zonele de cooperare periurbană/metropolitană ale centrelor urbane majore ale Regiunii Vest
- **MCT5.2** - Dezvoltarea unui mediu social, cultural și tehnic favorabil și stabil pentru atragerea unui mediu de afaceri propice dezvoltării

⁹ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030.

- **MCT5.3** - Realizarea de proiecte în parteneriat cu localități aflate în zone montane (de mediu, culturale, dezvoltare rurală, turism)¹⁰
- **MCT5.4** - Realizarea de proiecte de dezvoltare rurală cu localități din județele vecine pe zone rurale cu caracteristici comune: zona Câmpia de Vest, Zona Munților Apuseni¹¹

Pentru **OCT6. Consolidarea ca aglomerație urbană a Sistemului urban Timișoara-Arad ca principală poartă de intrare în România și hub regional de transport**, au fost formulate trei măsuri de dezvoltare:

- **MCT6.1** - Constituirea și legiferarea Sistemului urban Timișoara-Arad ca poarta de intrare în România
- **MCT6.2** - Relații de întărire a centralității în plan regional a sistemului urban Timișoara-Arad, prin asumarea rolului de coordonare în sistemele regionale transfrontaliere și naționale
- **MCT6.3** - Sistemul Urban Timișoara – Arad: metropolă europeană și hub regional de transport;

Pentru **OCT7. Întărirea rolului regional și județean al orașelor mici și mijlocii în rețeaua urbană națională și regională prin zone de cooperare și prin constituirea zonelor periurbane ale acestor localități**, au fost formulate patru măsuri de dezvoltare:

- **MCT7.1** - Asocierea voluntară pe baza limitelor administrative a principalilor poli urbani din regiune
- **MCT7.2** - Creșterea nivelului de urbanitate în centrele cu rol regional
- **MCT7.3** - Realizarea centurilor ocolitoare a orașelor, cu un impact cât mai puțin dăunător mediului înconjurător;
- **MCT7.4** - Creșterea confortului urban a tuturor localităților regiunii, printr-o eficiență sporită a dotărilor și echipamentelor acestora, importante la nivelul județului pentru a putea juca un rol important și la nivel transfrontalier;

Pentru **OCT8. Constituirea zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad, ca parte a sistemului urban Timișoara-Arad**, au fost formulate patru măsuri de dezvoltare:

- **MCT8.1** - Constituirea Zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad
- **MCT8.2** - Identificarea criteriilor și UAT-urilor care vor face parte din asocierea voluntară pentru zona periurbană/metropolitană a municipiului Arad
- **MCT8.3** - Creșterea nivelului de dezvoltare socio-economică și a gradului de dotare cu servicii de tip urban a municipiului Arad pentru îndeplinirea rolului teritorial de Rang II, conform PATN Secțiunea IV Rețeaua de localități și a propunerii de pol de importanță supraregională¹²
- **MCT8.4** - Dezvoltarea parteneriatului dintre municipiul Arad și municipiul Timișoara în scopul realizării relațiilor de complementaritate economică- socială-mediul¹³

¹⁰ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030.

¹¹ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030.

¹² Idem

¹³ Idem

2.3. Politici publice teritoriale

Termenul de politică publică a pătruns în studiile de specialitate și în limbajul profesioniștilor din România, destul de târziu (unde va în perioada de sfârșit a anilor 1990) și încă mai există anumite neclarități asupra acestei noțiuni. O posibilă explicație ar putea fi faptul că noțiunea de politică a fost preluată din limba engleză – policy – dar nu are o traducere specifică pentru limba română, ci exact ca și în engleză: politică. Or, în mod tradițional, politica înseamnă cu precădere activitatea partidelor politice, a instituțiilor statului reprezentate prin mecanisme democratice (Parlament, Guvern și aparatele proprii de lucru ale acestora), declarații politice, campanii electorale etc. De aici probabil apare și tentația de contaminare la nivel terminologic¹⁴.

Definițiile pot fi numeroase, în literatura de specialitate, folosite în contexte diferite. Nu este cazul și nici timpul aici a unor teorii exhaustive asupra politicilor publice teritoriale, ci foarte pe scurt aceste politici ar trebui să însemne un ansamblu de măsuri, decizii, hotărâri elaborate de către autoritate (centrală sau locală) pentru binele public. Politicile publice sunt așadar, totalitatea activităților desfășurate de administrația publică centrală de specialitate în scopul soluționării problemelor de politici publice identificate. O anumită soluție poate fi implementată prin intermediul unuia sau mai multor acte normative (Ex: Strategii, planuri de acțiune, propuneri de politici publice)¹⁵;

Abordarea instituțională a planificării politicilor publice este axată pe managementul și coordonarea problemelor la nivel instituțional, folosind ca instrumente: planificarea resurselor financiare, umane și administrative, și dezvoltarea de modele instituționale eficiente¹⁶.

Pentru România și pentru domeniul amenajării teritoriului și urbanism cele mai cunoscute exemple de politici publice, la nivel central sunt: Politica de Dezvoltare Regională, Politica de Cooperare Teritorială, Politica în domeniul lucrărilor publice, plus Planurile strategice instituționale 2021-2027. Pentru nivelul regional/județean/local putem aminti: Planul pentru Dezvoltare Regională (PDR) Vest 2021-2027, Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027, Strategiile de Dezvoltare ale județului Arad, Strategiile de dezvoltare ale tuturor localităților ale județului Arad.

La nivel mondial, **Agenda 2030** pentru dezvoltare durabilă inițiată de ONU în anul 2015 este un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal, care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Au fost stabilite 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD), numite și Obiective Globale, universal aplicabile și interconectate, care au drept scop eradicarea sărăciei extreme, combaterea inegalităților și a injustiției și protejarea planetei până în 2030.

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adevărată adeziunea acestor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă

¹⁴ Preluare după Adrian Moraru, Dr. Florin Bondar, Violeta Alexandru - Manual de politici publice, ediția a II-a, București 2019, link: <http://ina.gov.ro/wp-content/uploads/2020/02/IPP-Manual-de-Politici-Publice-Ed.2.pdf>

¹⁵ Conform Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, link: <https://www.mdlpa.ro/pages/politicipublicedetalii>

¹⁶ Conform Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației baza legală este: H.G. nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central; H.G. nr. 870/2006 privind aprobarea Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale; H.G. nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.

documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Așadar, prin **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă**, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Domeniul transporturilor este considerat prioritar în contextul planurilor de dezvoltare ale României (cât și din punct de vedere al domeniului contextului teritorial al județului Arad), date fiind relațiile sale de interdependență cu celelalte ramuri ale economiei naționale, valoarea serviciilor oferite pentru populație și impactul considerabil asupra mediului.

Așa cum am arătat și în etapa anterioară a PATJ Arad, **Acordul de parteneriat pentru perioada 2021-2027** este de asemenea un alt document important ce, alături de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă va contribui la susținerea și dezvoltarea României în viitor.

Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România¹⁷ (primul draft publicat de către Ministerul Fondurilor Europene) – a fost conturat în jurul obiectivelor de politică trasate de către Comisia Europeană și urmărește:

1. Creșterea gradului de integrare a sistemului Cercetare, Dezvoltare și Inovare din România în European Research Area prin întărirea cooperării dintre organizațiile CDI și întreprinderi, creșterea nivelului de investiții în CDI, digitalizarea serviciilor publice prin modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale și centrale, inclusiv Smart city, în ceea ce privește OP 1;

2. Adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic, prevenirea și gestionarea riscurilor, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului, decontaminarea siturilor poluate, regenerare urbană, mobilitate urbană, termoficare, pescuit și acvacultură, în ceea ce privește OP 2;

3. Creșterea conectivității transportului, dezvoltarea rețelelor TEN-T durabile, inteligente, sigure și intermodale, rezistente la schimbările climatice, durabile, inteligente și intermodale la nivel național, regional și local inclusiv printr-un acces mai bun la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră, în ceea ce privește OP 3;

4. Crearea pârgurilor fundamentale dezvoltării tuturor sectoarelor economice, respectiv investițiile în oameni. În acest context, intervențiile vizate au în vedere patru aspecte majore:

- asigurarea unei educații de calitate incluzive la toate nivelurile;
- adaptarea resursei umane la dinamica pieței muncii și la progresul tehnologic;
- combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin măsuri personalizate;
- asigurarea unor servicii de sănătate de calitate și accesibile tuturor.

5. Abordarea integrată a problemelor teritoriale și locale, prin implicarea autoritățile locale și parteneriatele, în scopul asigurării coeziunii economice și sociale, redresării tendinței

¹⁷ Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

<http://mfe.gov.ro/pentru-prima-data-de-cand-beneficiaza-de-fonduri-europene-romania-a-lansat-in-consultare-publica-acordul-de-parteneriat-si-programele-operationale-pentru-viitoarea-perioada-de-programare-la-termenul-a/>

de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Obiectivul este stimularea convergenței economice și sociale, sprijinind, în același timp, regiunile să valorifice pe deplin globalizarea și înzestrându-le cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă. Toate regiunile rămân eligibile pentru finanțare prin politica de coeziune, pe baza a trei categorii: regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate. În perioada 2021-2027, cinci obiective de politică vor stimula investițiile UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

1. O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

- consolidarea competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate;
- valorificarea avantajelor digitalizării pentru cetățeni, societăți comerciale și guverne;
- îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și internaționalizare;

2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

- promovarea măsurilor de eficiență energetică și energia din surse regenerabile;
- adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor;
- gestionarea durabilă a apelor;
- tranziția la o economie circulară;
- consolidarea biodiversității, infrastructuri verzi în mediul urban și a reducerii poluării;

3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

- dezvoltarea rețelelor transeuropene de transport durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv asigurarea unui acces îmbunătățit la rețelele transeuropene de transport, mobilitatea națională, regională și transfrontalieră;
- promovarea mobilității urbane multimodale;
- consolidarea conectivității digitale;

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

- îmbunătățirea accesului la piața muncii prin politici active în domeniul pieței forței de muncă, anticiparea nevoilor în materie de competențe și sprijinirea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii;
- îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței sistemelor de educație și formare, pentru piața forței de muncă;

- favorizarea incluziunii active, pentru a promova integrarea socioeconomică a comunității române, pentru a consolida accesul la servicii de calitate, pentru a aborda problema deprivării materiale și pentru a investi în locuințe, asistență medicală și infrastructura de îngrijire pe termen lung;
- 5. **O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.**
- promovarea dezvoltării integrate în zonele urbane, în principal în orașele reședință de județ;
- sprijinirea dezvoltării locale integrată socială, economică, culturală și de mediu și securitatea;

După cum am prezentat și în cadrul etapei anterioare a PATJ Arad, noul cadru privind Dezvoltarea regională și coeziunea după anul 2020 prevăd o serie de direcții din care vom prezenta aici, câteva care sunt în legătură directă cu România, precum și cu domeniul contextului suprateritorial al județului Arad¹⁸.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadru de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

O serie de alte strategii și documente strategice importante pot fi considerate ca făcând parte din categoria politicilor publice teritoriale, de nivel central, pot fi următoarele¹⁹:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
- Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030
- Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030

¹⁸ Conform site-ului oficial al Comisiei Europene; direcțiile de dezvoltare au mai fost prezentate și în cadrul etapei a III-a a PATJ Arad - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad, la capitolul context european

¹⁹ Strategiile și documentele strategice enumerate aici au fost prezentate (pe scurt) în cadrul etapei a III-a a PATJ Arad - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad, la capitolul context național

- Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027
- Strategia Națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030
- Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030.
- Document de politică industrială a României
- Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050
- Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030
- Strategia Națională a Locuirii

Strategiile și documentele strategice enumerate mai jos, pot fi considerate ca făcând parte din categoria politicilor publice teritoriale, de nivel regional/județean/local²⁰:

Planul pentru Dezvoltare Regională (PDR) Vest 2021-2027 cuprinde Analiza profilului socio-economic regional, Analiza SWOT și **Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027**.

Ulterior, plecând de la aceste analize, tot în cadrul PDR Vest 2021-2027, va fi elaborată Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027, care reprezintă viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe/europene, naționale, regionale și/ sau locale.

Strategia pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027 reprezintă principalul instrument care orientează dezvoltarea pe termen mediu și lung a Regiunii Vest și baza strategică pentru fundamentarea programelor cu finanțare din fonduri europene sau externe, naționale sau locale. În contextul în care, în perioada 2021-2027, pentru prima dată Regiunea Vest va avea propriul Programul Operațional Regional, elaborat la nivel regional de către ADR Vest în calitate de Autoritate de Management, Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest împreună cu Strategia Regională de Specializare Inteligentă RIS 3 Vest devin principalele instrumente care vor fundamenta accesul la fondurile europene alocate prin Politica de Coeziune la nivel regional²¹.

Pentru perioada viitoare 2021-2027 Strategia regională pentru Dezvoltare a Regiunii Vest propune o serie de trei ținte majore:

- Regiunea Vest - "hub de inovare", lider în ceea ce privește adoptarea tehnologiilor avansate și a promovării inovării la toate nivelurile societății;
- Referință pentru modelul de abordare a provocărilor climatice și demografice;
- Model de dezvoltare sustenabilă bazat nu doar pe creștere economică, ci pe plasarea culturii și creativității în centrul politicilor de dezvoltare.

2.4. Programe și proiecte majore

Strategia pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027 reprezintă principalul instrument care orientează dezvoltarea pe termen mediu și lung a Regiunii Vest și baza strategică pentru fundamentarea programelor cu finanțare din fonduri europene sau externe, naționale sau locale. Planul de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) reconfigurează și actualizează politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu

²⁰ Prezentarea pe scurt a unor elemente de conținut ale acestor Strategii și documente strategice au fost prezentate în cadrul etapei a III-a a PATJ Arad - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad, la capitolul context național și context regional

²¹ Conform Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest
<https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

nevoile și specificul regional. În contextul în care, în perioada 2021-2027, pentru prima dată Regiunea Vest va avea propriul Programul Operațional Regional, elaborat la nivel regional de către ADR Vest în calitate de Autoritate de Management, Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest împreună cu Strategia Regională de Specializare Inteligentă RIS 3 Vest devin principalele instrumente care vor fundamenta accesul la fondurile europene alocate prin Politica de Coeziune la nivel regional²².

Prin acestea, așa cum am mai arătat, România își asumă să implementeze atât cele 17 ODD ale Agendei 2030 cât și cele 5 Obiective de Politică ale viitoarei politici de coeziune a UE.

Dintre obiectivele și acțiunile propuse în cadrul Planului pentru Dezvoltare Regională (PDR) Vest 2021-2027 am prezentat, pe scurt, în etapa anterioară, câteva dintre cele care fac referire la elemente ce țin de contextul teritorial al județului Arad, cum ar fi **accesibilitatea, dezvoltare urbană durabilă, tradiție și diversificare în mediul rural**²³.

Pentru pilonul accesibilitate PDR prevede trei priorități, care au prevăzut câte un obiectiv specific:

Tabel nr. 19: Pilonul accesibilitate – priorități și obiective

Pilon	Priorități	Obiective
Accesibilitate	Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T	Îmbunătățirea conectivității și mobilității inter-regionale și transfrontaliere prin investiții la axele TEN-T
	Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T	Îmbunătățirea conectivității și mobilității intra-regionale, care să conducă la creșterea mobilității durabile și inteligente între localități
	Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale	Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, interoperabile și sigure

Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 REGIUNEA VEST, ADR Vest

În ansamblu, intervențiile specifice propuse la nivelul infrastructurii de transport în Regiunea Vest vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de interes **național și regional, cu prioritate pe axele TEN-T**. De asemenea se dorește un transfer mai eficient între modurile de transport precum și susținerea unui sistem de transport durabil, prin compensarea cererii de transport rutier cu modurile mai puțin poluante și cu un accent special, pe multimodalitate.

Accentul trebuie pus pe finalizarea construcției autostrăzilor din cadrul culoarelor TEN-T, a inelelor ocolitoare pentru orașele existente pe aceste relații de autostrăzi, modernizarea și construcția de drumuri expres (pe traseele drumurilor europene, cu prioritate) și modernizarea drumurilor naționale, mai ales a celor cu impact major asupra mobilității populației, în interiorul Regiunii Vest. De asemenea, se are în vedere modernizarea și

²² Conform Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 REGIUNEA VEST <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>

²³ Pentru perioada 2021-2027, au fost identificate 7 domenii majore de intervenție - PILONI în care trebuie să se concentreze investițiile. Pentru domeniile enumerate în text, au fost detaliate o serie de elemente ce vizează contextul teritorial al județului Arad, și în etapa a III-a a PATJ Arad - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad.

îmbunătățirea calității rețelelor de pe principalele axe feroviare cu trafic internațional (rețele electrice, dublare linii, prioritizării trafic etc).

Pentru **pilonul dezvoltare urbană durabilă** PDR prevede trei priorități, care au prevăzut câte un obiectiv specific:

Tabel nr. 20: Pilonul dezvoltare urbană durabilă – priorități și obiective

Pilon	Priorități	Obiective
Dezvoltare urbană durabilă	Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă	Reducerea poluării și congestiei în orașe, prin încurajarea modurilor ecologice de transport
	Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart	Creșterea calității vieții în orașele din regiune, prin susținerea utilizării tehnologiilor digitale și inovative
	Prioritate 3. Regenerare urbană	Revitalizarea orașelor și a cartierelor urbane din regiune, prin investiții integrate în spații publice și spații verzi

Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 REGIUNEA VEST, ADR Vest

O soluție pentru atenuarea problemelor actuale ale orașelor și a localităților din cadrul ZUF, ar fi implementarea unor tipuri de investiții care ar putea conduce, la transformarea lor în „smart cities” respectiv în „smart villages”, generând dezvoltare sustenabilă.

În anul 2017, ARSC (Asociația Română pentru Smart City) a lansat Harta Proiectelor Smart City³², un program pilot prin care fiecare primărie din România își prezintă stadiul de implementare a proiectelor Smart City. În Regiunea Vest erau în implementare sau deja funcționale 58 de proiecte „smart”. Dintre acestea 45% sunt localizate în Județul Timiș, 30% în județul Hunedoara, 20,5% în județul Arad și 4,5% în județul Caraș-Severin, în principal doar în municipiile reședință de județ²⁴.

Pentru **pilonul tradiție și diversificare în mediul rural** PDR prevede trei priorități, care au prevăzut câte un obiectiv specific:

Tabel nr. 21: Pilonul diversificare în mediul rural – priorități și obiective

Pilon	Priorități	Obiective
Tradiție și diversificare în mediul rural	Prioritate 1: Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural	Reducerea decalajelor sociale și economice față de mediul urban, prin susținerea activităților tradiționale și încurajarea diversificării economice

Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 REGIUNEA VEST, ADR Vest

Indicele dezvoltării umane locale (IDUL) reprezintă o sumă a unor indicatori precum educația, ocuparea și locuirea și măsoară de regulă gradul de dezvoltare sau sărăcia. Calculat pentru județele regiunii²⁵, indicele dezvoltării umane locale arată că județul Timiș cunoaște o

²⁴ Pentru perioada 2021-2027, au fost identificate 7 domenii majore de intervenție - PILONI în care trebuie să se concentreze investițiile. Pentru domeniile enumerate în text, au fost detaliate o serie de elemente ce vizează contextul teritorial al județului Arad, și în etapa a III-a a PATJ Arad - Strategia de dezvoltare teritorială a județului Arad.

²⁵ Conform Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România elaborat de Banca Mondială, 2016

valoare medie de 66, **Arad 64**, Hunedoara 61, în timp ce Caraș-Severin însumează doar un punctaj de 55.

Infrastructura tehnico-edilitară din mediul rural necesită investiții masive în vederea asigurării un standard și a unor condiții de trai minimale.

Programul Operațional Regional, elaborat la nivel regional de către ADR Vest în calitate de Autoritate de Management pentru perioada 2021-2027, prevede o **serie de obiective strategice specifice**, dintre care am ales să prezentăm doar pe cele care au relevanță în cadrul contextului teritorial.

- Obiectiv specific: O abordare verde și sănătoasă pentru regenerarea orașelor în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor;
- Obiectiv specific: Interoperabilitatea, diversificarea și creșterea capacității, calității și atractivității transportului public de călători, precum și a modurilor alternative de transport, prietenoase cu mediul, inclusiv la nivel intra și interjudețean
- Obiectiv specific: Creșterea conectivității și accesibilității în și din Regiunea Vest, a siguranței deplasărilor, precum și decongestionarea și fluidizarea traficului în marile aglomerări urbane;
- Obiectiv specific: Consolidarea rolului orașelor și municipiilor Regiunii Vest în rețeaua urbană națională și regională, precum și creșterea calității vieții populației urbane;

Tabel nr. 22: Planul de măsuri aferent domeniului Contextul suprateritorial

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Obiectivul domeniului contextului teritorial (OCT): Integrarea și conectarea Județului Arad – ca principală poartă de acces în țară dinspre Europa de Vest – la principalele coridoare de transport din rețeaua TEN-T și racordarea la centre urbane europene și regionale precum și creșterea mobilității durabile în interiorul acestuia.		
Obiectiv specific (OCT1): Îmbunătățirea conectării județului Arad la rețelele TEN-T din România, Europa Centrală și de Est și la principalii poli urbani din regiune;		
Măsura MCT1.1 - Dezvoltarea rețelei de drumuri și căi ferate rapide care să asigure legătura la infrastructura majoră TEN-T la nivel trans-județean, trans-regional și trans-frontalier Etapa I-II, termen scurt - mediu	Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România: Creșterea conectivității transportului, dezvoltarea rețelelor TEN-T durabile, inteligente, sigure și intermodale, rezistente la schimbările climatice, durabile, inteligente și intermodale la nivel național, regional și local inclusiv printr-un acces mai bun la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră, în ceea ce privește OP 3; Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030; Master Planul General de Transport al României; Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 3 – Accesibilitate:	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. ADR Vest Consiliul Județean Consiliile locale
Măsura MCT1.2 - Amplificarea direcțiilor de dezvoltare și a obiectivelor majore din Master Planul General de Transport al României Etapa I-II, termen scurt - mediu	Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T, Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. ADR Vest Consiliul Județean Consiliile locale Promotori/investitori privați
Măsura MCT1.3 - Extinderea și conectarea rețelelor de transport proprii cu cele trans-europene și transfrontaliere; Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă		Consiliul Județean Primăriile UAT-urilor din zona transfrontalieră
Obiectiv specific (OCT2): Consolidarea și confirmarea relațiilor de cooperare de tip transfrontalier a județului în cadrul asocierilor: Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT) și Programul Interreg VI-A România-Ungaria.		
Măsura MCT2.1 - Accentuarea și consolidarea conectivității și accesibilității transnaționale	Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România;	ADR Vest Consiliul Județean

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Etapa I-II, termen scurt - mediu	Noul cadru privind Dezvoltarea regională și coeziunea după anul 2020, Direcția de dezvoltare - Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare; Asocierea de cooperare transfrontalieră Euroregiunea "Dunăre-Criș-Mureș-Tisa" (DKMT); Programul Interreg VI-A România-Ungaria. Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	Consiliile locale
Măsura MCT2.2 - Oportunități de dezvoltare accentuate prin participarea în cadrul asocierii de cooperare de tip transfrontalier Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT) Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă		ADR Vest Consiliul Județean Consiliile locale
Măsura MCT2.3 - Oportunități de dezvoltare accentuate prin participarea în cadrul programului de cooperare de tip transfrontalier Programul Interreg VI-A România-Ungaria. Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă		ADR Vest Consiliul Județean Consiliile locale
Măsura MCT2.4 - Realizarea de proiecte în cadrul Programului de cooperare teritorială europeană transfrontalieră Ungaria- România 2021-2027 , privind cooperarea în regiunea de graniță dintre cele două țări, în domeniile infrastructura de transport și de comunicații, protecția mediului înconjurător, dezvoltarea economică și socială ²⁶ Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România; Noul cadru privind Dezvoltarea regională și coeziunea după anul 2020, Direcția de dezvoltare - Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare; Programul Interreg VI-A România-Ungaria; Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	ADR Vest, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri Consiliul Județean Consiliile locale
Obiectiv specific OCT3: Creșterea conectivității teritoriului județului Arad la teritoriul național/regional și cu celelalte județe din regiune și întărirea legăturilor de transport dintre centrele urbane și zonele rurale polarizate		
Măsura MCT3.1 - Creșterea gradului de accesibilitate și îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor din zonele rurale a regiunii; Etapa I-II, termen scurt - mediu	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă; Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 7 – Tradiție și diversificare în mediul rural:	CNADNR împreună cu Administrația Locală; ADR Vest Consiliul Județean Consiliile locale

²⁶ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	Prioritate 1. Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030; Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	parteneri economici, sociali
Măsura MCT3.2 - Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii majore a rețelei de transport de interes național și județean cu județele învecinate; Etapa I-II, termen scurt - mediu	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 3 – Accesibilitate: Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T, Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A.; CNADNR împreună cu Administrația Locală; ADR Vest Consiliul Județean; Consiliile locale.
Măsura MCT3.3 - Îmbunătățirea și refacerea infrastructurilor rutiere pentru facilitarea legăturilor cu zonele rurale; Etapa I-II, termen scurt - mediu	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 3 – Accesibilitate: Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T, Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	CNADNR împreună cu Administrația Locală; Direcția Tehnică Investiții, Serviciul Administrare Drumuri și Poduri- Consiliul Județean Arad; ADR Vest Consiliul Județean; Consiliile locale.

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Obiectiv specific OCT4: Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile, inteligente și intermodale;		
Măsura MCT4.1 - Îmbunătățirea conexiunilor transfrontaliere prin punctele de trecere a frontierei către vest (Ungaria) Etapa I-II, termen scurt - mediu	Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România; Noul cadru privind Dezvoltarea regională și coeziunea după anul 2020, Direcția de dezvoltare - Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare; Programul Interreg VI-A România-Ungaria; Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030; Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030. Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	Administrația Locală Direcția Generală de Transport; ADR Vest Consiliul Județean; Consiliile locale.
Măsura MCT4.2 - Reabilitarea drumurilor din zona transfrontalieră de vest a României Etapa I-II, termen scurt - mediu		Administrația Locală Direcția Generală de Transport; ADR Vest Consiliul Județean; Consiliile locale.
Obiectiv specific OCT5: Asigurarea accesului facil la principalele obiective economice și turistice din județ;		
Măsura MCT5.1 - Dezvoltarea mediului de afaceri, atât din zona municipiului Arad, cât și în zonele de cooperare periurbană/metropolitană ale centrelor urbane majore ale Regiunii Vest Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 1 – Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare; Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă: Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030;	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; ADR Vest Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Măsura MCT5.2 - Dezvoltarea unui mediu social, cultural și tehnic favorabil și stabil pentru atragerea unui mediu de afaceri propice dezvoltării Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad Actori economici
Măsura MCT5.3 - Realizarea de proiecte în parteneriat cu localități aflate în zone montane (de mediu, culturale, dezvoltare rurală, turism) ²⁷ Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă; Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 7 – Tradiție și diversificare în mediul rural; Prioritate 1. Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural; Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 5 – Sustenabilitate prin turism și cultură; Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030;	CNADNR împreună cu Administrația Locală; Direcția Tehnică Investiții, Serviciul Administrare Drumuri și Poduri- Consiliul Județean Arad; ADR Vest; Parteneri economici, sociali Consiliul Județean; Consiliile locale.
Măsura MCT5.4 - Realizarea de proiecte de dezvoltare rurală cu localități din județele vecine pe zone rurale cu caracteristici comune: zona Câmpia de Vest, Zona Munților Apuseni ²⁸ Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	CNADNR împreună cu Administrația Locală; Direcția Tehnică Investiții, Serviciul Administrare Drumuri și Poduri- Consiliul Județean Arad; ADR Vest; Parteneri economici, sociali;

²⁷ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030

²⁸ Idem

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
		Consiliul Județean; Consiliile locale.
Obiectiv specific OCT6: Consolidarea ca aglomerație urbană a Sistemului urban Timișoara-Arad ca principală poartă de intrare în România și hub regional de transport;		
Măsura MCT6.1 - Constituirea și legiferarea Sistemului urban Timișoara-Arad ca poarta de intrare în România Etapa II-III, termen mediu și de perspectivă	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă: Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027; Proiect de tip Plan de amenajarea teritoriului zonal interorășenesc (P.A.T.Z.I.) pentru delimitarea și constituirea sistemului urban Timișoara – Arad.	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici
Măsura MCT6.2 - Relații de întărire a centralității în plan regional a sistemului urban Timișoara-Arad, prin asumarea rolului de coordonare în sistemele regionale transfrontaliere și naționale Etapa II-III, termen mediu și de perspectivă		Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici
Măsura MCT6.3 - Sistemul Urban Timișoara – Arad: metropolă europeană și hub regional de transport; Etapa II-III, termen mediu și de perspectivă	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 3 – Accesibilitate: Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T, Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027; Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030;	
Obiectiv specific OCT7: Întărirea rolului regional și județean al orașelor mici și mijlocii în rețeaua urbană națională și regională prin zone de cooperare și prin constituirea zonelor periurbane ale acestor localități;		
Măsura MCT7.1 - Asocierea voluntară pe baza limitelor administrative a principalilor poli urbani din regiune Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă: Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030; Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	ADR Vest; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici
Măsura MCT7.2 - Creșterea nivelului de urbanitate în centrele cu rol regional Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă		ADR Vest; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
Măsura MCT7.3 - Realizarea centurilor ocolitoare a orașelor, cu un impact cat mai puțin dăunător mediului înconjurător; Etapa I-II, termen scurt - mediu	Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 3 – Accesibilitate: Prioritate 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T, Prioritate 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale. Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă:	ADR Vest; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Ministerul Mediului; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici
Măsura MCT7.4 - Creșterea confortului urban a tuturor localităților regiunii, printr-o eficiență sporită a dotărilor și echipamentelor acestora, importante la nivelul județului pentru a putea juca un rol important și la nivel transfrontalier; Etapa I-II, termen scurt - mediu	Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030; Strategia de Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027	ADR Vest; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; Consiliul Județean; Consiliile locale, AJOFM Arad actori economici
Obiectiv specific OCT8: Constituirea zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad, ca parte a sistemului urban Timișoara-Arad.		
Măsura MCT8.1 - Constituirea Zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad Etapa I-II, termen scurt - mediu	Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030; Prioritate 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale. Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă: Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, actori economici

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
	Proiect de amenajarea teritoriului de tip Plan de amenajarea teritoriului zonal periurban/metropolitan (P.A.T.Z.) pentru delimitarea și constituirea zonei periurbane/metropolitane a municipiului Arad	
Măsura MCT8.2 - Identificarea criteriilor și UAT-urilor care vor face parte din asocierea voluntară pentru zona periurbană/metropolitană a municipiului Arad Etapa I-II, termen scurt - mediu		Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; ADR Vest; Consiliul Județean; Consiliile locale, actori economici
Măsura MCT8.3 . Creșterea nivelului de dezvoltare socio-economică și a gradului de dotare cu servicii de tip urban a municipiului Arad pentru îndeplinirea rolului teritorial de Rang II, conform PATN Secțiunea IV Rețeaua de localități și a propunerii de pol de importanță supraregională ²⁹ Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă	Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030; Prioritate 3.Dezvoltarea infrastructurii digitale. Plan de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027 (PDR Vest) - Pilonul 6 – Dezvoltare urbană durabilă: Prioritate 1. Mobilitate urbană durabilă Prioritate 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart Prioritate 3. Regenerare urbană PATN Secțiunea IV Rețeaua de localități	ADR Vest; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; Consiliul Județean; Consiliile locale, actori economici
Măsura MCT8.4 - Dezvoltarea parteneriatului dintre municipiul Arad și municipiul Timișoara în		ADR Vest;

²⁹ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Planul de măsuri de dezvoltare teritorială (corelat cu setul de obiective) PATJ actual (anul 2021)	Programe și proiecte majore	Nivelul de aplicare (județean, local), Propuneri responsabilitate (CJ, CL, altele)
scopul realizării relațiilor de complementaritate economică- socială-mediu. ³⁰ Etapa I-II-III, termen scurt, mediu și de perspectivă		Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Ministerul Mediului; Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; Consiliul Județean; Consiliile locale, actori economici

³⁰ Măsură care a fost identificată ca fiind permanentă pentru domeniul contextului teritorial – PATJ Arad anul 2010, pe care actuala documentație PATJ Arad o preia pentru continuitate până la orizontul anilor 2030

SURSE DOCUMENTARE

- “Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale (cutremure, alunecări de teren, inundații) - Hărți de hazard la nivelul teritoriului județean- Județul Arad” - S.C. PRIMUL MERIDIAN SRL
- Strategia de dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2014 – 2020
- Normativul seismic P 100/1 – 2013
- Regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021-2027, Pachetul de relansare economică Next Generation EU (NGEU).- Parlamentul European, 16 decembrie 2020, adoptat de Consiliul UE la 17 decembrie 2020
- „Master Plan pentru Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor Județul Arad, 2007 (Technical Assistance for the Pipeline of Projects Preparation PHARE 2005 / 017–553.04.03/08.01 Rambøll/Ficthner/PM/Interdevelopment)”
- Studiu de fundamentare pentru organizarea procedurii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului de colectare și transport a deșeurilor pentru proiectul “Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului și Supervizarea Lucrărilor Sistemului Integrat de gestionare a deșeurilor în județul Arad”
- SMID Arad - “Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Arad”
- Strategia serviciului de salubritate în județul Arad 2015-2020 – Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
- Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest pentru perioada 2014-2020
- Regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021-2027, Pachetul de relansare economică Next Generation EU (NGEU).- Parlamentul European, 16 decembrie 2020, adoptat de Consiliul UE la 17 decembrie 2020
- ”Situția funcționabilității amenajărilor hidroameliorative pe amenajări”, februarie 2020, ANIF - Filiala Teritorială de IF Arad
- Studiul privind planul de amenajare complexă a teritoriului național – Harta României, scara 1:75.000 cu lucrările de îmbunătățiri funciare (irigații și desecări – drenaje) - ISPIF SA - Institutul de Studii și Proiecte pentru Îmbunătățiri Funciare, 1995
- Institutul Național de Statistică - <http://statistici.insse.ro>
- Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest pentru perioada 2014-2020
- Regulamentul privind noul Cadru Financiar Multianual (CFM) 2021-2027, Pachetul de relansare economică Next Generation EU (NGEU).- Parlamentul European, 16 decembrie 2020, adoptat de Consiliul UE la 17 decembrie 2020
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR) - Studii de fundamentare, Studiul 15: Rețeaua de localități după rang și importanță, Asociat responsabil: Quattro Design – Arhitecți și urbanști asociați, Raport de sinteză. 2014
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni, versiunea 2, februarie 2015
- Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Arad, elaborat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT – București, 2010
- Adrian Moraru, Dr. Florin Bondar, Violeta Alexandru - Manual de politici publice, ediția a II-a, București 2019,
- <http://ina.gov.ro/wp-content/uploads/2020/02/IPP-Manual-de-Politici-Publice-Ed.2.pdf>

- Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030
- http://www.mdrap.gov.ro/_documente/publicatii/2008/Brosura%20Conc_strat_dez_v_teritoriala.pdf
- Consiliul Județean Arad - <http://www.cjarad.ro/>
- Master Planul General de Transport al României 2030 (variantă finală revizuită a Raportului privind Master Planul pe termen scurt, mediu și lung);
- http://www.mt.gov.ro/web14/documente/strategie/mpgt/23072015/Master%20Planul%20General%20de%20Transport_iulie_2015_vol%20I.pdf
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, link: <https://www.mdmpa.ro/pages/politicipublicedetalii>
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- <http://mfe.gov.ro/pentru-prima-data-de-cand-beneficiaza-de-fonduri-europene-romania-a-lansat-in-consultare-publica-acordul-de-parteneriat-si-programele-operationale-pentru-viitoarea-perioada-de-programare-la-termenul-a/>
- Planul pentru dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2021 - 2027
- <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/07/Analiza-socio-economica-si-SWOT-Planul-de-Dezvoltare-Regionala-PDR-Vest-2021-2027.pdf>
- Programul Operațional Regional Vest 2021-2027_draft 0_16.07.2020
- <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/07/ANNEX-V-POR-Vest-Draft-0.pdf>
- Programul Interreg VI-A România-Ungaria - <https://interreg-rohu.eu/ro/despre-program/>
- Regiunea DKMT - <http://www.dkmt.net/ro/index.php?page=euroregio>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Euroregiunea_DKMT
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni
- <https://www.mdmpa.ro/pages/sdtr>
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest - Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2021-2027,
- <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/04/Analiza-socio-economica-si-SWOT-PDR-Vest-2021-2027-prima-versiune.pdf>.
- Strategia pentru dezvoltare a regiunii Vest pentru perioada 2021-2027
- <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategie-PDR-Regiunea-Vest.pdf>
- Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014 –2030
- <http://www.primariaarad.ro/files/proiecte/p960.pdf>
- Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor - PJGD, 2020-2025, elaborat la nivelul județului Arad, elaborator: S.C. Synesis Partners S.R.L, Aprilie 2021
- Raportul privind starea factorilor de mediu în județul Arad, 2017
- Raportul privind starea factorilor de mediu în județul Arad, 2018
- Raportul privind starea factorilor de mediu în județul Arad, 2020

ANEXE

ANEXA NR. 1 – TABEL CU CODIFICAREA OBIECTIVELOR ȘI A MĂSURILOR

Nr. crt.	Obiectiv general	Obiective domenii țintă	Obiective sectoriale domenii țintă	Sub-obiective sectoriale domenii țintă	Măsurile specifice ale obiectivelor
1.	OG	OT Structura teritoriului	OTN (1...z) Cadrul natural		MN1.1.....MNzx
2.			OTM mediu	OTMr (1...y) riscuri OTMa (1...y) aer OTMh (1...y) apă OTMs (1...y) sol OTMb (1...y) biodiversitate	MMr1.1.....MMryx MMa1.1.....MMayx MMh1.1.....MMhyx MMs1.1.....MMsyx MMb1.1.....MMbyx
3.			OTP patrimoniu	OTPN (1...y) natural OTPC (1...y) construit OTPI (1...y) imaterial OTPP (1...y) peisaj	MPn1.1.....MPnyx MPc1.1.....MPcyx MPi1.1.....MPiyx MPp1.1.....MPpyx
4.			OTR (1...z) Rețea localități		MR1.1.....MRzx
5.			OTT Infrastructura tehnică	OTTa (1...y) gospodărire ape OTTf (1...y) îmb. funciare OTTm (1...y) căi comunicații (mobilitate) OTTg (1...y) gaze, fluide OTTt (1...y) termice OTTe (1...y) Electrice OTTc (1...y) telecomunicații OTTd (1...y) gestiune deșeuri	MTa1.1.....MTayx MTf1.1.....MTfyx MTm1.1.....MTmyx MTg1.1.....MTgyx MTt1.1.....MTtyx MTe1.1.....MTeyx MTc1.1.....MTcyx MTd1.1.....MTdyx
6.			OTZ (1...z) Zonificare		MZ1.1.....MZzx
7.			OD	ODD (1...z)	

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Obiectiv general	Obiective domeniului țintă	Obiective sectoriale domeniului țintă	Sub-obiective sectoriale domeniului țintă	Măsuri specifice ale obiectivelor
8.		Socio-demografie	demografie		
			ODM (1...z) forța de muncă		MM1.1.....MMzx
9.			ODS (1...z) infrastructura socială	ODSs (1...y) sănătate ODSe (1...y) educație ODSc (1...y) cultură ODSr (1...y) loisir, sport (recreere) ODSI (1...y) locuire	MSs1.1.....MSsyx MSe1.1.....MSeyx MSc1.1.....MScyx MSr1.1.....MSryx MSI1.1.....MSlyx
10.		OE Activități economice	OEP Primar	OEPa (1...y) agricultură	MPa1.1.....MPayx
				OEPs (1...y) silvicultură	MPs1.1.....MPsyx
				OEPp (1...y) piscicultură	MPp1.1.....MPpyx
11.			OES secundar	OESm (1...y) Extractivă (minerit) OESp (1...y) prelucrătoare OESc (1...y) construcții OESe (1...y) energie	MSm1.1.....MSmyx MSp1.1.....MSpyx MSc1.1.....MScyx MSe1.1.....MSeyx
12.		OET terțiar	OETc (1...y) comerț	MTc1.1.....MTcyx	
			OETt (1...y) turism OETs (1...y) alte servicii pop	MTt1.1.....MTtyx MTs1.1.....MTsyx	
13.		OEMm IMM-uri		MMm1.1....MMmzx	
14.	OCT Context teritorial			MCT1.1.....MCTx	

* **se citește:** OT = obiectiv domeniul țintă (DT) teritoriu; OTM = Obiectiv sectorial mediu al DT teritoriu; OTMh (de la 1 la y) = Sub-obiectiv sectorial al DT teritoriu - mediu – calitatea apei; MMA1.1 .... MMayx = măsură mediu calitatea apei aferentă sub-obiectivelor

ANEXA NR. 2 – TABEL CU OBIECTIVE ȘI MĂSURI PE DOMENII ȚINTĂ

CADRUL NATURAL ȘI MEDIU (ALUNECĂRI DE TEREN, CUTREMURE ȘI INUNDAȚII)

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALUNECĂRI DE TEREN ȘI CUTREMURE						SUBTOTAL
			OTMr1			OTMr 2		OTMr3	
			MMr1.1	MMr1.2	MMr1.3	MMr2.1	MMr2.2	MMr3.1	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD						X	1
2.	9459	ORAȘ CHISINEU-CRIȘ							0
3.	9495	ORAȘ CURTICI						X	1
4.	9538	ORAȘ INEU	X			X	X		3
5.	9574	ORAȘ LIPOVA		X	X			X	3
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC						X	1
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA							0
8.	11584	ORAȘ PECICA					X	X	2
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA							0
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X			X	X		3
11.	9743	ALMAȘ	X			X	X		3
12.	9798	APATEU							0
13.	9832	ARCHIȘ	X	X	X	X	X		5
14.	10051	BÂRSA	X			X	X		3
15.	10104	BÂRZAVA	X			X	X		3
16.	9887	BATA							0

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALUNECĂRI DE TEREN ȘI CUTREMURE						SUBTOTAL
			OTMr1			OTMr 2		OTMr3	
			MMr1.1	MMr1.2	MMr1.3	MMr2.1	MMr2.2	MMr3.1	
17.	9930	BELIU	X			X	X		3
18.	10006	BIRCHIȘ							0
19.	10195	BOCSIG	X			X	X		3
20.	10239	BRAZII							0
21.	10293	BUTENI	X	X	X	X	X		5
22.	10346	CĂRAND	X			X	X		3
23.	10373	CERMEI							0
24.	10417	CHISINDIA							0
25.	10453	CONOP							0
26.	10514	COVĂȘANȚ							0
27.	10532	CRAIVA	X			X	X		3
28.	10649	DEZNA	X			X	X		3
29.	10701	DIECI	X	X	X	X	X		5
30.	12912	DOROBANȚI							0
31.	9280	FÂNTÂNELE							0
32.	10827	FELNAC							0
33.	12920	FRUMUȘENI							0
34.	10872	GHIOROC							0
35.	10916	GRĂNICERI							0
36.	10943	GURAHONȚ	X			X	X		3
37.	11174	HĂLMĂGEL	X			X	X		3
38.	11058	HĂLMAGIU		X	X				2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALUNECĂRI DE TEREN ȘI CUTREMURE						SUBTOTAL
			OTMr1			OTMr2		OTMr3	
			MMr1.1	MMr1.2	MMr1.3	MMr2.1	MMr2.2	MMr3.1	
39.	11236	HĂȘMAȘ	X	X	X	X	X		5
40.	11307	IGNEȘTI							0
41.	11352	IRATOȘU							0
42.	9333	LIVADA							0
43.	11398	MACEA							0
44.	11423	MIȘCA							0
45.	11478	MONEASA	X			X	X		3
46.	11502	OLARI							0
47.	11539	PĂULIȘ							0
48.	11637	PEREGU MARE							0
49.	11664	PETRIȘ	X			X	X		3
50.	11735	PILU							0
51.	11762	PLEȘCUȚA							0
52.	12144	ȘAGU							0
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X			X	X		3
54.	11940	SECUSIGIU							0
55.	12206	ȘEITIN							0
56.	11995	SELEUȘ							0
57.	12037	SEMLAC							0
58.	12224	ȘEPREUȘ							0
59.	12242	ȘICULA							0
60.	12288	ȘILINDIA		X	X				2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALUNECĂRI DE TEREN ȘI CUTREMURE						SUBTOTAL
			OTMr1			OTMr 2		OTMr3	
			MMr1.1	MMr1.2	MMr1.3	MMr2.1	MMr2.2	MMr3.1	
61.	12340	ȘIMAND							0
62.	12055	SINTEA MARE							0
63.	12368	ȘIRIA		X	X				2
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ		X	X				2
65.	12126	SOCODOR							0
66.	9360	ȘOFRONEA							0
67.	12509	TÂRNOVA							0
68.	12457	TAUȚ		X	X				2
69.	10765	USUSĂU		X	X				2
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X			X	X		3
71.	12689	VÂRFURILE	X	X	X	X	X		5
72.	12643	VINGA							0
73.	9397	VLADIMIRESCU							0
74.	12778	ZĂBRANI							0
75.	12938	ZĂDĂRENI							0
76.	12812	ZĂRAND							0
77.	12849	ZERIND							0
78.	12876	ZIMANDU NOU							0
TOTAL			21	12	12	21	22	5	93

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA APELOR				SUBTOTAL
			OTTa1				
			MTa1.1	MTa1.2	MTa 1.3	MTa1.4	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD		X		X	2
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X		X	3
3.	9495	ORAȘ CURTICI				X	1
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X		X	3
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X		X	3
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC		X		X	2
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA				X	1
8.	11584	ORAȘ PECICA				X	1
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA				X	1
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ			X	X	2
11.	9743	ALMAȘ				X	1
12.	9798	APATEU				X	1
13.	9832	ARCHIȘ		X	X	X	3
14.	10051	BÂRSA	X			X	2
15.	10104	BÂRZAVA		X		X	2
16.	9887	BATA				X	1
17.	9930	BELIU	X	X	X	X	4
18.	10006	BIRCHIȘ				X	1
19.	10195	BOCSIG		X		X	2
20.	10239	BRAZII	X			X	2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA APELOR				SUBTOTAL
			OTTa1				
			MTa1.1	MTa1.2	MTa 1.3	MTa1.4	
21.	10293	BUTENI	X			X	2
22.	10346	CĂRAND				X	1
23.	10373	CERMEI		X		X	2
24.	10417	CHISINDIA				X	1
25.	10453	CONOP	X	X		X	3
26.	10514	COVĂȘĂNȚ				X	1
27.	10532	CRAIVA		X		X	2
28.	10649	DEZNA	X	X	X	X	4
29.	10701	DIECI		X		X	2
30.	12912	DOROBANȚI				X	1
31.	9280	FĂNTÂNELE				X	1
32.	10827	FELNAC				X	1
33.	12920	FRUMUȘENI				X	1
34.	10872	GHIOROC				X	1
35.	10916	GRĂNICERI				X	1
36.	10943	GURAHONȚ	X	X		X	3
37.	11174	HĂLMĂGEL	X		X	X	3
38.	11058	HĂLMAGIU	X			X	2
39.	11236	HĂȘMAȘ	X	X	X	X	4
40.	11307	IGNEȘTI			X	X	2
41.	11352	IRATOȘU				X	1
42.	9333	LIVADA				X	1

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA APELOR				SUBTOTAL
			OTTa1				
			MTa1.1	MTa1.2	MTa 1.3	MTa1.4	
43.	11398	MACEA				X	1
44.	11423	MIȘCA			X	X	2
45.	11478	MONEASA	X		X	X	3
46.	11502	OLARI				X	1
47.	11539	PĂULIȘ				X	1
48.	11637	PEREGU MARE				X	1
49.	11664	PETRIȘ			X	X	2
50.	11735	PILU	X	X	X	X	4
51.	11762	PLEȘCUȚA	X			X	2
52.	12144	ȘAGU				X	1
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X	X	X	X	4
54.	11940	SECUSIGIU				X	1
55.	12206	ȘEITIN				X	1
56.	11995	SELEUȘ				X	1
57.	12037	SEMLAC				X	1
58.	12224	ȘEPREUȘ		X		X	2
59.	12242	ȘICULA		X		X	2
60.	12288	ȘILINDIA				X	1
61.	12340	ȘIMAND				X	1
62.	12055	SINTEA MARE				X	1
63.	12368	ȘIRIA				X	1
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ				X	1

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA APELOR				SUBTOTAL
			OTTa1				
			MTa1.1	MTa1.2	MTa 1.3	MTa1.4	
65.	12126	SOCODOR				X	1
66.	9360	ȘOFRONEA				X	1
67.	12509	TÂRNOVA	X	X		X	3
68.	12457	TAUȚ		X		X	2
69.	10765	USUSĂU		X		X	2
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ				X	1
71.	12689	VÂRFURILE	X	X		X	3
72.	12643	VINGA				X	1
73.	9397	VLADIMIRESCU		X		X	2
74.	12778	ZĂBRANI		X		X	2
75.	12938	ZĂDĂRENI				X	1
76.	12812	ZĂRAND				X	1
77.	12849	ZERIND		X		X	2
78.	12876	ZIMANDU NOU				X	1
TOTAL			19	27	12	78	136

RISCURI TEHNOLOGICE

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CADRU NATURAL ȘI MEDIU										SUBTOTAL
			OTMr4	OTMr5			OTMa				OTMb		
			MMr4.1	MMr5.1	MMr5.2	MMr5.3	MMa1.1.	MMa1.2.	MMa1.3.	MMa1.4.	MMb1.1	MMb1.2	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	10
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	x		x	x	x	x	x	x	x	x	9
3.	9495	ORAȘ CURTICI	x			x		x		x			4
4.	9538	ORAȘ INEU	x		x	x	x	x	x	x	x	x	9
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	x			x		x		x	x	x	6
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	x			x	x	x		x			5
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	x			x		x		x			4
8.	11584	ORAȘ PECICA	x		x	x	x	x	x	x	x	x	9
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	x		x	x	x	x	x	x			7
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	x			x		x		x			4
11.	9743	ALMAȘ	x							x			2
12.	9798	APATEU	x	x	x		x		x	x	x	x	8
13.	9832	ARCHIȘ	x							x			2
14.	10051	BÂRSA	x		x		x		x	x	x	x	7
15.	10104	BÂRZAVA	x			x				x			3
16.	9887	BATA	x			x				x	x	x	5
17.	9930	BELIU	x							x	x	x	4
18.	10006	BIRCHIȘ	x							x			2

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CADRU NATURAL ȘI MEDIU										SUBTOTAL
			OTMr4	OTMr5			OTMa				OTMb		
			MMr4.1	MMr5.1	MMr5.2	MMr5.3	MMa1.1.	MMa1.2.	MMa1.3.	MMa1.4.	MMb1.1.	MMb1.2.	
19.	10195	BOCSIG	x		x		x		x	x	x	x	7
20.	10239	BRAZII	x							x	x	x	4
21.	10293	BUTENI	x							x			2
22.	10346	CĂRAND	x							x	x	x	4
23.	10373	CERMEI	x		x		x		x	x			5
24.	10417	CHISINDIA	x							x	x	x	4
25.	10453	CONOP	x			x				x	x	x	5
26.	10514	COVĂSÂNȚ	x							x			2
27.	10532	CRAIVA	x							x			2
28.	10649	DEZNA	x							x			2
29.	10701	DIECI	x							x			2
30.	12912	DOROBANȚI	x							x			2
31.	9280	FÂNTÂNELE	x							x			2
32.	10827	FELNAC	x							x	x	x	4
33.	12920	FRUMUȘENI	x							x			2
34.	10872	GHIOROC	x		x	x	x		x	x			6
35.	10916	GRĂNICERI	x							x	x	x	4
36.	10943	GURAHONȚ	x							x	x	x	4
37.	11174	HĂLMĂGEL	x							x			2
38.	11058	HĂLMAGIU	x							x			2
39.	11236	HĂȘMAȘ	x							x			2
40.	11307	IGNEȘTI	x							x			2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CADRU NATURAL ȘI MEDIU										SUBTOTAL
			OTMr4	OTMr5			OTMa				OTMb		
			MMr4.1	MMr5.1	MMr5.2	MMr5.3	MMa1.1.	MMa1.2.	MMa1.3.	MMa1.4.	MMb1.1	MMb1.2	
41.	11352	IRATOȘU	x		x		x		x	x			5
42.	9333	LIVADA	x							x			2
43.	11398	MACEA	x		x		x		x	x	x	x	7
44.	11423	MIȘCA	x		x		x		x	x			5
45.	11478	MONEASA	x							x	x	x	4
46.	11502	OLARI	x		x		x		x	x			5
47.	11539	PĂULIȘ	x			x				x			3
48.	11637	PEREGU MARE	x							x			2
49.	11664	PETRIȘ	x							x	x	x	4
50.	11735	PILU	x							x			2
51.	11762	PLEȘCUȚA	x							x	x	x	4
52.	12144	ȘAGU	x							x			2
53.	11842	SĂVÂRȘIN	x			x				x			3
54.	11940	SECUSIGIU	x							x	x	x	4
55.	12206	ȘEITIN	x							x			2
56.	11995	SELEUȘ	x							x			2
57.	12037	SEMLAC	x							x			2
58.	12224	ȘEPREUȘ	x							x	x	x	4
59.	12242	ȘICULA	x		x		x		x	x			5
60.	12288	ȘILINDIA	x							x			2
61.	12340	ȘIMAND	x							x	x	x	4
62.	12055	SINTEA MARE	x		x		x		x	x	x	x	7

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CADRU NATURAL ȘI MEDIU										SUBTOTAL	
			OTMr4	OTMr5			OTMa				OTMb			
			MMr4.1	MMr5.1	MMr5.2	MMr5.3	MMa1.1.	MMa1.2.	MMa1.3.	MMa1.4.	MMb1.1	MMb1.2		
63.	12368	ȘIRIA	x								x			2
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	x								x			2
65.	12126	SOCODOR	x								x	x	x	4
66.	9360	ȘOFRONEA	x	x			x				x			4
67.	12509	TÂRNOVA	x								x			2
68.	12457	TAUȚ	x								x	x	x	4
69.	10765	USUSĂU	x								x			2
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	x			x					x	x	x	5
71.	12689	VÂRFURILE	x								x			2
72.	12643	VINGA	x		x		x		x	x				5
73.	9397	VLADIMIRESCU	x	x	x		x		x	x				6
74.	12778	ZĂBRANI	x								x	x	x	4
75.	12938	ZĂDĂRENI	x	x	x		x		x	x				6
76.	12812	ZĂRAND	x								x			2
77.	12849	ZERIND	x								x	x	x	4
78.	12876	ZIMANDU NOU	x								x			2
TOTAL			78	5	19	17	21	10	19	78	30	30	307	

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

PATRIMONIUL NATURAL

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL NATURAL													SUBTOTAL	
			OTPN1				OTPN2						OTPN3				
			MPn1.1	MPn1.2	MPn1.3	MPn1.4	MPn2.1	MPn2.2	MPn2.3	MPn2.4	MPn2.5	MPn2.6	MPn3.1	MPn3.2	MPn3.3		
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	x	x	x			x	x				x				6
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	x	x			x	x	x							x	6
3.	9495	ORAȘ CURTICI						x	x								2
4.	9538	ORAȘ INEU	x	x		x	x	x									6
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	x	x	x	x		x	x			x					7
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	x	x	x			x	x				x				6
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA					x	x	x							x	4
8.	11584	ORAȘ PECICA	x	x	x			x	x				x			x	7
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA						x	x								2
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ						x	x							x	3
11.	9743	ALMAȘ	x	x				x	x	x						x	6
12.	9798	APATEU						x	x	x						x	4
13.	9832	ARCHIȘ					x	x	x	x						x	5
14.	10051	BÂRSA						x	x	x							3
15.	10104	BÂRZAVA	x	x		x		x	x	x							6
16.	9887	BATA	x	x		x		x	x	x							6
17.	9930	BELIU						x	x	x						x	4

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL NATURAL															
			OTPn1				OTPn2						OTPn3			SUBTOTAL		
			MPn1.1	MPn1.2	MPn1.3	MPn1.4	MPn2.1	MPn2.2	MPn2.3	MPn2.4	MPn2.5	MPn2.6	MPn3.1	MPn3.2	MPn3.3			
18.	10006	BIRCHIȘ	x	x		x		x	x	x								6
19.	10195	BOCSIG						x	x	x								3
20.	10239	BRAZII	x	x				x	x	x							x	6
21.	10293	BUTENI	x	x			x	x	x	x							x	7
22.	10346	CĂRAND						x	x	x								3
23.	10373	CERMEI						x	x	x							x	4
24.	10417	CHISINDIA	x	x				x	x	x							x	6
25.	10453	CONOP	x	x				x	x	x								5
26.	10514	COVĂȘANȚ						x	x	x							x	4
27.	10532	CRAIVA						x	x	x							x	4
28.	10649	DEZNA						x	x	x								3
29.	10701	DIECI					x	x	x	x							x	5
30.	12912	DOROBANȚI						x	x	x							x	4
31.	9280	FÂNTÂNELE						x	x	x								3
32.	10827	FELNAC						x	x	x		x						4
33.	12920	FRUMUȘENI						x	x	x							x	4
34.	10872	GHIOROC					x	x	x	x							x	5
35.	10916	GRĂNICERI						x	x	x							x	4
36.	10943	GURAHONȚ	x	x		x		x	x	x								6
37.	11174	HĂLMĂGEL					x	x	x	x							x	5

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL NATURAL													
			OTPn1				OTPn2						OTPn3			SUBTOTAL
			MPn1.1	MPn1.2	MPn1.3	MPn1.4	MPn2.1	MPn2.2	MPn2.3	MPn2.4	MPn2.5	MPn2.6	MPn3.1	MPn3.2	MPn3.3	
38.	11058	HĂLMAGIU					x	x	x	x					x	5
39.	11236	HĂȘMAȘ					x	x	x	x					x	5
40.	11307	IGNEȘTI						x	x	x						3
41.	11352	IRATOȘU						x	x	x						3
42.	9333	LIVADA						x	x	x						3
43.	11398	MACEA			x			x	x	x						4
44.	11423	MIȘCA	x	x			x	x	x	x					x	7
45.	11478	MONEASA				x	x	x	x	x	x					6
46.	11502	OLARI						x	x	x					x	4
47.	11539	PĂULIȘ						x	x	x						3
48.	11637	PEREGU MARE						x	x	x						3
49.	11664	PETRIȘ	x	x		x		x	x	x						6
50.	11735	PILU	x	x			x	x	x	x					x	7
51.	11762	PLEȘCUȚA						x	x	x						3
52.	12144	ȘAGU						x	x	x						3
53.	11842	SĂVÂRȘIN	x	x		x		x	x	x						6
54.	11940	SECUSIGIU	x	x	x			x	x	x		x				7
55.	12206	ȘEITIN	x	x	x			x	x	x		x				7
56.	11995	SELEUȘ						x	x	x					x	4
57.	12037	SEMLAC	x	x	x			x	x	x					x	7

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL NATURAL														
			OTPn1				OTPn2						OTPn3			SUBTOTAL	
			MPn1.1	MPn1.2	MPn1.3	MPn1.4	MPn2.1	MPn2.2	MPn2.3	MPn2.4	MPn2.5	MPn2.6	MPn3.1	MPn3.2	MPn3.3		
58.	12224	ȘEPREUȘ						x	x	x			x				5
59.	12242	ȘICULA						x	x	x							3
60.	12288	ȘILINDIA					x	x	x	x							4
61.	12340	ȘIMAND						x	x	x						x	4
62.	12055	SINTEA MARE						x	x	x						x	4
63.	12368	SIRIA					x	x	x	x						x	5
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ					x	x	x	x							4
65.	12126	SOCODOR	x	x	x	x		x	x	x							7
66.	9360	ȘOFRONEA						x	x	x							3
67.	12509	TÂRNOVA						x	x	x							3
68.	12457	TAUȚ						x	x	x						x	4
69.	10765	USUSĂU	x	x				x	x	x							5
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	x	x				x	x	x							5
71.	12689	VÂRFURILE	x	x				x	x	x						x	6
72.	12643	VINGA	x	x		x	x	x	x	x						x	8
73.	9397	VLADIMIRESCU						x	x	x						x	4
74.	12778	ZĂBRANI						x	x	x							3
75.	12938	ZĂDĂRENI			x	x		x	x	x						x	6
76.	12812	ZĂRAND						x	x	x							3

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL NATURAL													SUBTOTAL				
			OTPN1				OTPN2						OTPN3							
			MPn1.1	MPn1.2	MPn1.3	MPn1.4	MPn2.1	MPn2.2	MPn2.3	MPn2.4	MPn2.5	MPn2.6	MPn3.1	MPn3.2	MPn3.3					
77.	x	12849	ZERIND	x	x						x	x	x						x	6
78.		12876	ZIMANDU NOU						x	x	x	x								4
TOTAL				28	28	10	12	18	78	78	68	2	7	0	0	37	366			

PATRIMONIUL CONSTRUIT ȘI PEISAJE

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL CONSTRUIT																	SUBTOTAL	
			OTPC1			OTPC2					OTPC3				OTPC4						
			MPc1.1	MPc1.2	MPc1.3	MPc2.1	MPc2.2	MPc2.3	MPc2.4	MPc2.5	MPc3.1	MPc3.2	MPc3.3	MPc3.4	MPc4.1	MPc4.2	MPc4.3	MPc4.4	MPc4.5		MPc4.6
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x	x				x	12
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	x	x			x			x					x				x		6
3.	9495	ORAȘ CURTICI	x								x				x				x		4

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL CONSTRUIT																	SUBTOTAL	
			OTPC1			OTPC2					OTPC3				OTPC4						
			MPc1.1	MPc1.2	MPc1.3	MPc2.1	MPc2.2	MPc2.3	MPc2.4	MPc2.5	MPc3.1	MPc3.2	MPc3.3	MPc3.4	MPc4.1	MPc4.2	MPc4.3	MPc4.4	MPc4.5		MPc4.6
4.	9538	ORAȘ INEU				x	x	x		x					x					5	
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	x	x	x	x	x	x		x	x			x	x	x		x		x	13
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC			x					x	x			x	x					x	6
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA		x	x			x						x	x				x		6
8.	11584	ORAȘ PECICA	x	x	x			x	x					x	x					x	8
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA		x											x						2
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ													x						1
11.	9743	ALMAȘ													x	x					2
12.	9798	APATEU													x				x		2
13.	9832	ARCHIȘ													x						1
14.	10051	BÂRSA						x							x				x		3
15.	10104	BÂRZAVA											x		x				x	x	5
16.	9887	BATA		x	x								x		x				x	x	7
17.	9930	BELIU		x											x				x		3
18.	10006	BIRCHIȘ	x			x								x	x				x	x	6
19.	10195	BOCSIG						x					x		x						5
20.	10239	BRAZII			x								x								3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL CONSTRUIT																SUBTOTAL	
			OTPC1			OTPC2					OTPC3				OTPC4					
			MPc1.1	MPc1.2	MPc1.3	MPc2.1	MPc2.2	MPc2.3	MPc2.4	MPc2.5	MPc3.1	MPc3.2	MPc3.3	MPc3.4	MPc4.1	MPc4.2	MPc4.3	MPc4.4		MPc4.5
21.	10293	BUTENI		x			x							x	x					4
22.	10346	CĂRAND													x			x		2
23.	10373	CERMEI	x												x					2
24.	10417	CHISINDIA				x								x	x					3
25.	10453	CONOP	x	x										x	x				x	5
26.	10514	COVĂȘANȚ	x	x						x				x	x					5
27.	10532	CRAIVA													x			x		2
28.	10649	DEZNA				x								x	x			x		4
29.	10701	DIECI													x					1
30.	12912	DOROBANȚI													x			x		2
31.	9280	FÂNTÂNELE	x		x									x	x			x	x	6
32.	10827	FELNAC	x	x										x	x				x	5
33.	12920	FRUMUȘENI	x	x						x				x	x				x	6
34.	10872	GHIOROC					x	x		x					x			x		5
35.	10916	GRĂNICERI		x						x					x					3
36.	10943	GURAHONȚ			x									x	x			x		4
37.	11174	HĂLMĂGEL													x			x		2
38.	11058	HĂLMAGIU	x	x	x	x			x					x	x					8
39.	11236	HĂȘMAȘ	x												x			x		3
40.	11307	IGNEȘTI													x					1

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL CONSTRUIT																SUBTOTAL		
			OTPC1			OTPC2					OTPC3				OTPC4						
			MPc1.1	MPc1.2	MPc1.3	MPc2.1	MPc2.2	MPc2.3	MPc2.4	MPc2.5	MPc3.1	MPc3.2	MPc3.3	MPc3.4	MPc4.1	MPc4.2	MPc4.3	MPc4.4		MPc4.5	MPc4.6
41.	11352	IRATOȘU																			1
42.	9333	LIVADA																			1
43.	11398	MACEA		x																	2
44.	11423	MIȘCA		x															x		3
45.	11478	MONEASA	x	x																	3
46.	11502	OLARI					x														3
47.	11539	PĂULIȘ	x	x			x	x			x										6
48.	11637	PEREGU MARE																			2
49.	11664	PETRIȘ						x													3
50.	11735	PILU					x				x										3
51.	11762	PLEȘCUȚA			x																4
52.	12144	ȘAGU		x											x	x					4
53.	11842	SĂVÂRȘIN	x					x			x				x	x					7
54.	11940	SECUSIGIU		x							x				x	x					5
55.	12206	ȘEITIN		x	x						x				x	x					6
56.	11995	SELEUȘ					x	x			x										4
57.	12037	SEMLAC									x										2
58.	12224	ȘEPREUȘ																			1
59.	12242	ȘICULA						x													2
60.	12288	ȘILINDIA													x	x					2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL CONSTRUIT																	SUBTOTAL	
			OTPC1			OTPC2					OTPC3				OTPC4						
			MPc1.1	MPc1.2	MPc1.3	MPc2.1	MPc2.2	MPc2.3	MPc2.4	MPc2.5	MPc3.1	MPc3.2	MPc3.3	MPc3.4	MPc4.1	MPc4.2	MPc4.3	MPc4.4	MPc4.5		MPc4.6
61.	12340	ȘIMAND		x											x					2	
62.	12055	SINTEA MARE													x			x		2	
63.	12368	SIRIA	x	x		x	x	x			x				x					7	
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ									x				x					2	
65.	12126	SOCODOR	x	x			x								x					4	
66.	9360	ȘOFRONEA						x							x					2	
67.	12509	TÂRNOVA													x					1	
68.	12457	TAUȚ	x	x										x	x					4	
69.	10765	USUSĂU							x		x				x					3	
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ		x					x		x			x	x				x	6	
71.	12689	VÂRFURILE								x					x					2	
72.	12643	VINGA									x			x	x				x	4	
73.	9397	VLADIMIRESCU	x	x			x				x			x	x				x	7	
74.	12778	ZĂBRANI	x	x	x	x					x			x	x			x	x	9	
75.	12938	ZĂDĂRENI	x	x										x	x			x	x	6	
76.	12812	ZĂRAND					x								x					2	
77.	x	12849	ZERIND												x			x		2	
78.	12876	ZIMANDU NOU	x												x					2	
TOTAL			24	30	13	10	18	11	4	6	27	0	1	3	30	78	0	1	27	21	304

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL IMATERIAL													
			OTPi1					OTPi2					OTPi3			SUBTOTAL
			MPI1.1	MPI1.2	MPI1.3	MPI1.4	MPI1.5	MPI2.1	MPI2.2	MPI2.3	MPI2.4	MPI2.5	MPI3.1	MPI3.2	MPI3.3	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD		x				x		x		x		x	x	6
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ							x	x	x			x		4
3.	9495	ORAȘ CURTICI														0
4.	9538	ORAȘ INEU						x	x	x	x	x			x	6
5.	9574	ORAȘ LIPOVA							x	x	x			x		4
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC		x						x				x	x	4
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA														0
8.	11584	ORAȘ PECICA														0
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA														0
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ														0
11.	9743	ALMAȘ														0
12.	9798	APATEU		x											x	2
13.	9832	ARCHIȘ														0
14.	10051	BÂRSA														0
15.	10104	BÂRZAVA														0
16.	9887	BATA							x		x					2
17.	9930	BELIU		x					x		x				x	4
18.	10006	BIRCHIȘ		x											x	2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL IMATERIAL													SUBTOTAL	
			OTPi1					OTPi2					OTPi3				
			MPi1.1	MPi1.2	Mpi1.3	MPi1.4	MPi1.5	MPi2.1	MPi2.2	MPi2.3	MPi2.4	MPi2.5	MPi3.1	MPi3.2	Mpi3.3		
19.	10195	BOCSIG														x	1
20.	10239	BRAZII															0
21.	10293	BUTENI		x													1
22.	10346	CĂRAND															0
23.	10373	CERMEI		x													1
24.	10417	CHISINDIA															0
25.	10453	CONOP															0
26.	10514	COVĂȘĂNȚ		x													1
27.	10532	CRAIVA														x	1
28.	10649	DEZNA															0
29.	10701	DIECI											x				1
30.	12912	DOROBANȚI														x	1
31.	9280	FÂNTÂNELE															0
32.	10827	FELNAC		x										x			2
33.	12920	FRUMUȘENI															0
34.	10872	GHIOROC		x												x	2
35.	10916	GRĂNICERI											x		x		2
36.	10943	GURAHONȚ						x									1
37.	11174	HĂLMĂGEL											x				1
38.	11058	HĂLMAGIU		x				x	x		x	x	x				6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL IMATERIAL														
			OTPi1					OTPi2					OTPi3			SUBTOTAL	
			MPi1.1	MPi1.2	Mpi1.3	MPi1.4	MPi1.5	MPi2.1	MPi2.2	MPi2.3	MPi2.4	MPi2.5	MPi3.1	MPi3.2	Mpi3.3		
39.	11236	HĂȘMAȘ												x			1
40.	11307	IGNEȘTI															0
41.	11352	IRATOȘU															0
42.	9333	LIVADA															0
43.	11398	MACEA		x													1
44.	11423	MIȘCA		x													1
45.	11478	MONEASA		x													1
46.	11502	OLARI															0
47.	11539	PĂULIȘ		x												x	2
48.	11637	PEREGU MARE															0
49.	11664	PETRIȘ														x	1
50.	11735	PILU														x	1
51.	11762	PLEȘCUȚA															0
52.	12144	ȘAGU															0
53.	11842	SĂVÂRȘIN		x													1
54.	11940	SECUSIGIU		x										x			2
55.	12206	ȘEITIN															0
56.	11995	SELEUȘ															0
57.	12037	SEMLAC						x					x				2
58.	12224	ȘEPREUȘ															0

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL IMATERIAL														
			OTPi1					OTPi2					OTPi3			SUBTOTAL	
			MPi1.1	MPi1.2	Mpi1.3	MPi1.4	MPi1.5	MPi2.1	MPi2.2	MPi2.3	MPi2.4	MPi2.5	MPi3.1	MPi3.2	Mpi3.3		
59.	12242	ȘICULA		x					x					x			4
60.	12288	ȘILINDIA															0
61.	12340	ȘIMAND		x											x		2
62.	12055	SINTEA MARE															0
63.	12368	SIRIA		x													1
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ															0
65.	12126	SOCODOR							x		x				x		3
66.	9360	ȘOFRONEA															0
67.	12509	TÂRNOVA		x													1
68.	12457	TAUȚ															0
69.	10765	USUSĂU															0
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ															0
71.	12689	VÂRFURILE		x					x						x		3
72.	12643	VINGA									x						1
73.	9397	VLADIMIRESCU		x													1
74.	12778	ZĂBRANI		x													1
75.	12938	ZĂDĂRENI															0
76.	12812	ZĂRAND															0
77.	x 12849	ZERIND		x				x					x				3

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PATRIMONIUL IMATERIAL													SUBTOTAL	
			OTPi1					OTPi2					OTPi3				
			MPi1.1	MPi1.2	Mpi1.3	MPi1.4	MPi1.5	MPi2.1	MPi2.2	MPi2.3	MPi2.4	MPi2.5	MPi3.1	MPi3.2	Mpi3.3		
78.	12876	ZIMANDU NOU															0
TOTAL			0	25	0	0	0	7	8	5	8	6	7	4	18	88	

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PEISAJ										SUBTOTAL
			OTPp1				OTPp2						
			MPp1.1	MPp1.2	MPp1.3	MPp1.4	MPp2.1	MPp2.2	Mpp2.3	MPP2.4	MPp2.5		
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD		x	x						x	x	4
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	x	x	x							x	4
3.	9495	ORAȘ CURTICI	x		x						x	x	4
4.	9538	ORAȘ INEU	x	x	x				x				4
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	x		x				x				3
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	x		x							x	3

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PEISAJ										
			OTpp1				OTpp2					SUBTOTAL	
			MPp1.1	MPp1.2	MPp1.3	MPp1.4	MPp2.1	MPp2.2	Mpp2.3	MPP2.4	MPp2.5		
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	x	x	x				x		x	x	6
8.	11584	ORAȘ PECICA	x	x	x								3
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	x		x								2
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	x		x								2
11.	9743	ALMAȘ	x		x					x			3
12.	9798	APATEU	x		x					x			3
13.	9832	ARCHIȘ	x	x	x					x			4
14.	10051	BÂRSA	x		x				x	x			4
15.	10104	BÂRZAVA	x		x					x			3
16.	9887	BATA	x		x					x			3
17.	9930	BELIU	x		x					x			3
18.	10006	BIRCHIȘ	x		x					x			3
19.	10195	BOCSIG	x		x					x			3
20.	10239	BRAZII	x		x					x			3
21.	10293	BUTENI	x	x	x				x	x			5
22.	10346	CĂRAND	x		x					x			3
23.	10373	CERMEI	x		x					x			3
24.	10417	CHISINDIA	x		x					x			3
25.	10453	CONOP	x		x					x			3
26.	10514	COVĂSÂNT	x		x					x			3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PEISAJ								SUBTOTAL		
			OTpp1				OTpp2						
			MPp1.1	MPp1.2	MPp1.3	MPp1.4	MPp2.1	MPp2.2	Mpp2.3	MPP2.4		MPp2.5	
27.	10532	CRAIVA	x		x					x			3
28.	10649	DEZNA	x	x	x					x			4
29.	10701	DIECI	x		x					x			3
30.	12912	DOROBANȚI	x		x					x		x	4
31.	9280	FÂNTÂNELE	x		x					x	x		4
32.	10827	FELNAC	x	x	x					x			4
33.	12920	FRUMUȘENI	x		x					x			3
34.	10872	GHIOROC	x	x	x					x	x		5
35.	10916	GRĂNICERI	x	x	x					x	x	x	6
36.	10943	GURAHONȚ	x		x					x			3
37.	11174	HĂLMĂGEL	x	x	x					x			4
38.	11058	HĂLMAGIU	x	x	x					x			4
39.	11236	HĂȘMAȘ	x	x	x					x			4
40.	11307	IGNEȘTI	x		x					x			3
41.	11352	IRATOȘU	x		x					x		x	4
42.	9333	LIVADA	x		x					x			3
43.	11398	MACEA	x		x					x	x		4
44.	11423	MIȘCA	x	x	x					x			4
45.	11478	MONEASA	x	x	x					x			4
46.	11502	OLARI	x		x					x			3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PEISAJ								SUBTOTAL	
			OTpp1				OTpp2					
			MPp1.1	MPp1.2	MPp1.3	MPp1.4	MPp2.1	MPp2.2	Mpp2.3	MPP2.4		MPp2.5
47.	11539	PĂULIȘ	x		x				x			3
48.	11637	PEREGU MARE	x		x				x	x	x	5
49.	11664	PETRIȘ	x		x				x			3
50.	11735	PILU	x	x	x				x		x	5
51.	11762	PLEȘCUȚA	x		x				x			3
52.	12144	ȘAGU	x		x				x			3
53.	11842	SĂVÂRȘIN	x		x				x			3
54.	11940	SECUSIGIU	x		x			x	x			4
55.	12206	ȘEITIN	x	x	x				x			4
56.	11995	SELEUȘ	x		x				x			3
57.	12037	SEMLAC	x		x				x			3
58.	12224	ȘEPREUȘ	x		x				x			3
59.	12242	ȘICULA	x		x				x			3
60.	12288	ȘILINDIA	x	x	x				x			4
61.	12340	ȘIMAND	x		x				x			3
62.	12055	SINTEA MARE	x		x				x			3
63.	12368	SIRIA	x	x	x			x	x	x		6
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	x	x	x				x			4
65.	12126	SOCODOR	x		x				x		x	4
66.	9360	ȘOFRONEA	x		x				x			3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	PEISAJ								SUBTOTAL	
			OTpp1				OTpp2					
			MPp1.1	MPp1.2	MPp1.3	MPp1.4	MPp2.1	MPp2.2	Mpp2.3	MPP2.4		MPp2.5
67.	12509	TÂRNOVA	x		x				x	x		4
68.	12457	TAUȚ	x		x				x			3
69.	10765	USUSĂU	x		x				x			3
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	x		x				x			3
71.	12689	VÂRFURILE	x	x	x				x			4
72.	12643	VINGA	x		x				x	x		4
73.	9397	VLADIMIRESCU	x		x				x			3
74.	12778	ZĂBRANI	x		x			x	x			4
75.	12938	ZĂDĂRENI	x		x				x			3
76.	12812	ZĂRAND	x		x				x			3
77.	x	12849	ZERIND	x	x	x			x	x	x	6
78.		12876	ZIMANDU NOU	x		x			x	x		4
TOTAL			77	23	78	0	0	8	68	13	12	279

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																			SUBTOTAL	
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5			OTR6		OTR7
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2	MR5.3	MR6.1		MR7.1
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	19	
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	18	
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	20	
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	18	
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	18	
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	20	
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	19	
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	20	
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	18	
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	18	
11.	9743	ALMAȘ			X	X					X		X					X		X		6	
12.	9798	APATEU			X	X					X		X					X		X		6	

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																	SUBTOTAL			
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5			OTR6	OTR7	
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2		MR5.3	MR6.1	MR7.1
13.	9832	ARCHIȘ			X	X					X		X					X		X		6	
14.	10051	BÂRSA			X	X					X		X					X		X		6	
15.	10104	BÂRZAVA	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X		X	X	X	X		15	
16.	9887	BATA			X	X					X		X					X		X		6	
17.	9930	BELIU	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		17	
18.	10006	BIRCHIȘ			X	X	X						X					X		X		6	
19.	10195	BOCSIG			X	X	X				X		X					X		X		7	
20.	10239	BRAZII			X	X	X				X		X					X		X		7	
21.	10293	BUTENI			X	X					X		X					X		X		6	
22.	10346	CĂRAND			X	X					X		X					X		X		6	
23.	10373	CERMEI			X	X	X		X	X	X		X					X		X		9	
24.	10417	CHISINDIA			X	X	X				X		X					X		X		7	
25.	10453	CONOP			X	X	X				X		X					X		X		7	

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																		SUBTOTAL		
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5				OTR6	OTR7
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2	MR5.3		MR6.1	MR7.1
26.	10514	COVĂȘANȚ			X	X					X		X					X		X		6	
27.	10532	CRAIVA			X	X					X		X					X		X		6	
28.	10649	DEZNA			X	X	X						X					X		X		6	
29.	10701	DIECI			X	X					X		X					X		X		6	
30.	12912	DOROBANȚI			X	X	X				X		X					X		X		7	
31.	9280	FÂNTÂNELE			X	X					X		X					X		X		6	
32.	10827	FELNAC			X	X					X		X					X		X		6	
33.	12920	FRUMUȘENI			X	X					X		X					X		X		6	
34.	10872	GHIOROC			X	X			X	X	X		X					X		X		8	
35.	10916	GRĂNICERI			X	X					X		X					X		X		6	
36.	10943	GURAHONȚ	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		17	
37.	11174	HĂLMĂGEL			X	X	X				X		X					X		X		7	
38.	11058	HĂLMAGIU			X	X	X		X	X	X		X					X		X		9	

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																		SUBTOTAL		
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5				OTR6	OTR7
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2	MR5.3		MR6.1	MR7.1
39.	11236	HĂȘMAȘ			X	X	X						X		X				X		X		7
40.	11307	IGNEȘTI			X	X	X						X		X				X		X		7
41.	11352	IRATOȘU			X	X							X		X				X		X		6
42.	9333	LIVADA			X	X							X		X				X		X		6
43.	11398	MACEA			X	X							X		X				X		X		6
44.	11423	MIȘCA			X	X							X		X				X		X		6
45.	11478	MONEASA			X	X	X								X			X	X	X	X		8
46.	11502	OLARI			X	X	X						X		X				X		X		7
47.	11539	PĂULIȘ			X	X							X		X				X		X		6
48.	11637	PEREGU MARE			X	X	X						X		X				X		X		7
49.	11664	PETRIȘ			X	X							X		X				X		X		6
50.	11735	PILU			X	X							X		X				X		X		6
51.	11762	PLEȘCUȚA			X	X	X						X		X				X		X		7

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																			SUBTOTAL	
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5			OTR6		OTR7
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2	MR5.3	MR6.1		MR7.1
52.	12144	ȘAGU			X	X					X		X					X		X		6	
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		18	
54.	11940	SECUSIGIU			X	X	X				X		X					X		X		7	
55.	12206	ȘEITIN			X	X	X				X		X					X		X		7	
56.	11995	SELEUȘ			X	X					X		X					X		X		6	
57.	12037	SEMLAC			X	X					X		X					X		X		6	
58.	12224	ȘEPREUȘ			X	X	X				X		X					X		X		7	
59.	12242	ȘICULA			X	X					X		X					X		X		6	
60.	12288	ȘILINDIA			X	X					X		X					X		X		6	
61.	12340	ȘIMAND			X	X	X				X		X					X		X		7	
62.	12055	SINTEA MARE			X	X					X		X					X		X		6	
63.	12368	ȘIRIA			X	X					X		X					X		X		6	
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ			X	X	X				X		X					X		X		7	

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																	SUBTOTAL				
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5			OTR6	OTR7		
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2		MR5.3	MR6.1	MR7.1	
65.	12126	SOCODOR			X	X	X						X		X				X		X			7
66.	9360	ȘOFRONEA			X	X							X		X				X		X			6
67.	12509	TÂRNOVA			X	X							X		X				X		X			6
68.	12457	TAUȚ			X	X	X						X		X				X		X			7
69.	10765	USUSĂU			X	X							X		X				X		X			6
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ			X	X							X		X				X		X			6
71.	12689	VÂRFURILE			X	X							X		X				X		X			6
72.	12643	VINGA			X	X			X	X			X		X				X		X			8
73.	9397	VLADIMIRESCU			X	X	X						X		X				X		X			7
74.	12778	ZĂBRANI			X	X							X		X				X		X			6
75.	12938	ZĂDĂRENI			X	X	X						X		X				X		X			7
76.	12812	ZĂRAND			X	X							X		X				X		X			6
77.	12849	ZERIND			X	X							X		X				X		X			6

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	REȚEAUA DE LOCALITĂȚI																		SUBTOTAL		
			OTR1				OTR2				OTR3				OTR4			OTR5				OTR6	OTR7
			MR1.1	MR1.2	MR1.3	MR1.4	MR2.1	MR2.2	MR2.3	MR2.4	MR3.1	MR3.2	MR3.3	MR3.4	MR4.1	MR4.2	MR4.3	MR5.1	MR5.2	MR5.3		MR6.1	MR7.1
78.	12876	ZIMANDU NOU			X	X					X		X					X		X		6	
TOTAL			14	14	78	78	35	14	17	17	69	9	78	14	14	14	10	15	78	15	78	10	671

GOSPODĂRIREA APELOR

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE			
			OTTa2			SUBTOTAL
			MTa2.1	MTa2.2	MTa2.3	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X	3
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ		X	X	2
3.	9495	ORAȘ CURTICI			X	1
4.	9538	ORAȘ INEU			X	1
5.	9574	ORAȘ LIPOVA			X	1

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE			SUBTOTAL
			OTTa2			
			MTa2.1	MTa2.2	MTa2.3	
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC		X	X	2
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X	X	3
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X	X	3
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X	X	3
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X		X	2
11.	9743	ALMAȘ	X	X	X	3
12.	9798	APATEU	X		X	2
13.	9832	ARCHIȘ			X	1
14.	10051	BÂRSA			X	1
15.	10104	BÂRZAVA	X		X	2
16.	9887	BATA	X		X	2
17.	9930	BELIU	X	X	X	3
18.	10006	BIRCHIȘ	X		X	2
19.	10195	BOCSIG	X	X	X	3
20.	10239	BRAZII	X		X	2
21.	10293	BUTENI	X		X	2
22.	10346	CĂRAND	X		X	2
23.	10373	CERMEI	X	X	X	3
24.	10417	CHISINDIA	X	X	X	3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE			SUBTOTAL
			OTTa2			
			MTa2.1	MTa2.2	MTa2.3	
25.	10453	CONOP	X		X	2
26.	10514	COVĂȘĂNȚ	X	X	X	3
27.	10532	CRAIVA	X		X	2
28.	10649	DEZNA	X	X	X	3
29.	10701	DIECI	X	X	X	3
30.	12912	DOROBANȚI			X	1
31.	9280	FĂNTÂNELE	X	X	X	3
32.	10827	FELNAC	X		X	2
33.	12920	FRUMUȘENI	X		X	2
34.	10872	GHIOROC		X	X	2
35.	10916	GRĂNICERI	X		X	2
36.	10943	GURAHONȚ	X	X	X	3
37.	11174	HĂLMĂGEL	X		X	2
38.	11058	HĂLMAGIU	X	X	X	3
39.	11236	HĂȘMAȘ	X		X	2
40.	11307	IGNEȘTI	X		X	2
41.	11352	IRATOȘU	X		X	2
42.	9333	LIVADA			X	1
43.	11398	MACEA		X	X	2
44.	11423	MIȘCA	X		X	2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE			
			OTTa2			SUBTOTAL
			MTa2.1	MTa2.2	MTa2.3	
45.	11478	MONEASA	X	X	X	3
46.	11502	OLARI	X		X	2
47.	11539	PĂULIȘ	X	X	X	3
48.	11637	PEREGU MARE	X		X	2
49.	11664	PETRIȘ	X		X	2
50.	11735	PILU	X		X	2
51.	11762	PLEȘCUȚA	X		X	2
52.	12144	ȘAGU	X	X	X	3
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X	X	X	3
54.	11940	SECUSIGIU	X		X	2
55.	12206	ȘEITIN	X	X	X	3
56.	11995	SELEUȘ	X		X	2
57.	12037	SEMLAC	X	X	X	3
58.	12224	ȘEPREUȘ	X		X	2
59.	12242	ȘICULA	X	X	X	3
60.	12288	ȘILINDIA	X		X	2
61.	12340	ȘIMAND	X		X	2
62.	12055	SINTEA MARE	X		X	2
63.	12368	SIRIA			X	1
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	X		X	2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE			SUBTOTAL
			OTTa2			
			MTa2.1	MTa2.2	MTa2.3	
65.	12126	SOCODOR	X	X	X	3
66.	9360	ȘOFRONEA	X	X	X	3
67.	12509	TÂRNOVA	X	X	X	3
68.	12457	TAUȚ	X		X	2
69.	10765	USUSĂU	X		X	2
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X	X	X	3
71.	12689	VÂRFURILE	X		X	2
72.	12643	VINGA	X		X	2
73.	9397	VLADIMIRESCU	X	X	X	3
74.	12778	ZĂBRANI	X		X	2
75.	12938	ZĂDĂRENI	X	X	X	3
76.	12812	ZĂRAND	X		X	2
77.	12849	ZERIND	X	X	X	3
78.	12876	ZIMANDU NOU		X	X	2
TOTAL			65	34	78	177

ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare										SUBTOTAL
			OTTf1								OTTf2		
			MTf1.1	MTf1.2	MTf1.3	MTf1.4	MTf1.5	MTf1.6	MTf1.7	MTf1.8	MTf2.1	MTf2.2	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X			X				X	X	5
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X			X	X	X		X	X	X	7
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X								X	X	3
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X		X		X	X	X	X	X	8
5.	9574	ORAȘ LIPOVA				X					X	X	3
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X	X							X	X	4
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X								X	X	3
8.	11584	ORAȘ PECICA	X				X				X	X	4
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X				X				X	X	4
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X		X	X	X				X	X	6
11.	9743	ALMAȘ			X	X					X	X	4
12.	9798	APATEU	X		X						X	X	4
13.	9832	ARCHIȘ									X	X	2
14.	10051	BÂRSA						X		X	X	X	4
15.	10104	BÂRZAVA									X	X	2
16.	9887	BATA			X						X	X	3

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare											
			OTTf1								OTTf2		SUBTOTAL	
			MTf1.1	MTf1.2	MTf1.3	MTf1.4	MTf1.5	MTf1.6	MTf1.7	MTf1.8	MTf2.1	MTf2.2		
17.	9930	BELIU	X		X							X	X	4
18.	10006	BIRCHIȘ			X							X	X	3
19.	10195	BOCSIG	X	X	X			X		X	X	X	X	7
20.	10239	BRAZII			X						X	X		3
21.	10293	BUTENI			X			X		X	X	X		5
22.	10346	CĂRAND	X		X						X	X		4
23.	10373	CERMEI	X		X	X	X	X	X		X	X		8
24.	10417	CHISINDIA			X	X		X			X	X		5
25.	10453	CONOP									X	X		2
26.	10514	COVĂȘĂNȚ	X								X	X		3
27.	10532	CRAIVA	X		X		X				X	X		5
28.	10649	DEZNA			X						X	X		3
29.	10701	DIECI			X	X	X				X	X		5
30.	12912	DOROBANȚI	X								X	X		3
31.	9280	FĂNTÂNELE					X	X			X	X		4
32.	10827	FELNAC	X				X				X	X		4
33.	12920	FRUMUȘENI					X				X	X		3
34.	10872	GHIOROC	X								X	X		3
35.	10916	GRĂNICERI	X								X	X		3
36.	10943	GURAHONȚ			X	X					X	X		4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare										
			OTTf1								OTTf2		SUBTOTAL
			MTf1.1	MTf1.2	MTf1.3	MTf1.4	MTf1.5	MTf1.6	MTf1.7	MTf1.8	MTf2.1	MTf2.2	
37.	11174	HĂLMĂGEL									X	X	2
38.	11058	HĂLMAGIU				X					X	X	3
39.	11236	HĂȘMAȘ									X	X	2
40.	11307	IGNEȘTI	X		X						X	X	4
41.	11352	IRATOȘU	X								X	X	3
42.	9333	LIVADA	X				X	X			X	X	5
43.	11398	MACEA	X								X	X	3
44.	11423	MIȘCA	X		X						X	X	4
45.	11478	MONEASA									X	X	2
46.	11502	OLARI	X				X				X	X	4
47.	11539	PĂULIȘ					X				X	X	3
48.	11637	PEREGU MARE									X	X	2
49.	11664	PETRIȘ									X	X	2
50.	11735	PILU	X			X		X		X	X	X	6
51.	11762	PLEȘCUȚA			X	X					X	X	4
52.	12144	ȘAGU					X				X	X	3
53.	11842	SĂVÂRȘIN									X	X	2
54.	11940	SECUSIGIU	X	X							X	X	4
55.	12206	ȘEITIN	X								X	X	3
56.	11995	SELEUȘ						X		X	X	X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare										
			OTTf1								OTTf2		SUBTOTAL
			MTf1.1	MTf1.2	MTf1.3	MTf1.4	MTf1.5	MTf1.6	MTf1.7	MTf1.8	MTf2.1	MTf2.2	
57.	12037	SEMLAC	X								X	X	3
58.	12224	ȘEPREUȘ			X						X	X	3
59.	12242	ȘICULA	X		X	X					X	X	5
60.	12288	ȘILINDIA	X						X		X	X	4
61.	12340	ȘIMAND	X								X	X	3
62.	12055	SINTEA MARE	X		X						X	X	4
63.	12368	SIRIA	X								X	X	3
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ			X						X	X	3
65.	12126	SOCODOR	X								X	X	3
66.	9360	ȘOFRONEA	X								X	X	3
67.	12509	TÂRNOVA	X								X	X	3
68.	12457	TAUȚ							X		X	X	3
69.	10765	USUSĂU			X		X				X	X	4
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ									X	X	2
71.	12689	VÂRFURILE									X	X	2
72.	12643	VINGA	X	X							X	X	4
73.	9397	VLADIMIRESCU	X				X				X	X	4
74.	12778	ZĂBRANI						X	X		X	X	4
75.	12938	ZĂDĂRENI									X	X	2

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare										SUBTOTAL
			OTTf1								OTTf2		
			MTf1.1	MTf1.2	MTf1.3	MTf1.4	MTf1.5	MTf1.6	MTf1.7	MTf1.8	MTf2.1	MTf2.2	
76.	12812	ZĂRAND	X				X	X	X	X	X	X	7
77.	12849	ZERIND	X								X	X	3
78.	12876	ZIMANDU NOU	X				X				X	X	4
TOTAL			43	6	24	13	19	13	6	8	78	78	288

CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT															SUBTOTAL		
			OTTm1.1							OTTm 1.2										
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3.	MTm -R1.2.4.	MTm -R1.2.5.	MTm -R1.2.6.	MTm -R1.2.7.	MTm -F1.2.1.		MTm -F1.2.2.	MTm -F1.2.3.
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	x	x	x	x	x	x		x	x		x		x	x	x	x	x	14

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT															SUBTOTAL		
			OTTm1.1							OTTm 1.2										
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3	MTm -R1.2.4	MTm -R1.2.5	MTm -R1.2.6	MTm -R1.2.7	MTm -F1.2.1		MTm -F1.2.2	MTm -F1.2.3.
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	x	x	x	x				x	x			x		x		x	x	10
3.	9495	ORAȘ CURTICI		x						x				x	x	x				5
4.	9538	ORAȘ INEU		x						x		x		x	x	x	x	x	x	9
5.	9574	ORAȘ LIPOVA			x	x		x				x		x	x	x	x	x		9
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC		x	x			x							x	x	x			6
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA									x	x		x	x	x	x	x		7
8.	11584	ORAȘ PECICA		x	x			x					x		x	x	x	x	x	9
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA			x	x				x	x					x	x	x	x	8
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ			x							x			x	x	x	x	x	7
11.	9743	ALMAȘ		x										x		x	x	x		5
12.	9798	APATEU			x							x	x		x	x				5
13.	9832	ARCHIȘ										x		x		x				3
14.	10051	BÂRSA		x									x			x	x			4
15.	10104	BÂRZAVA			x	x							x		x	x	x		x	7
16.	9887	BATA			x	x		x					x		x					6
17.	9930	BELIU											x			x	x			3
18.	10006	BIRCHIȘ			x											x				3
19.	10195	BOCSIG		x										x		x	x	x	x	7

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT															SUBTOTAL		
			OTTm1.1							OTTm 1.2										
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3	MTm -R1.2.4	MTm -R1.2.5	MTm -R1.2.6	MTm -R1.2.7	MTm -F1.2.1		MTm -F1.2.2	MTm -F1.2.3.
20.	10239	BRAZII									x			x	x					3
21.	10293	BUTENI		x							x		x		x	x	x			6
22.	10346	CĂRAND									x				x					2
23.	10373	CERMEI			x						x		x		x	x	x			6
24.	10417	CHIȘINDIA									x				x					2
25.	10453	CONOP			x	x		x			x		x	x	x		x			8
26.	10514	COVĂȘANȚ													x					1
27.	10532	CRAIVA									x		x	x	x					4
28.	10649	DEZNA			x						x		x		x					4
29.	10701	DIECI									x		x	x	x	x	x			6
30.	12912	DOROBANȚI		x											x					2
31.	9280	FÂNTÂNELE			x					x		x			x					4
32.	10827	FELNAC			x							x	x		x	x	x			6
33.	12920	FRUMUȘENI													x					1
34.	10872	GHIOROC				x						x	x		x		x			5
35.	10916	GRĂNICERI		x										x	x					3
36.	10943	GURAHONȚ		x							x		x	x	x	x	x	x		8
37.	11174	HĂLMĂGEL			x						x		x	x	x					5
38.	11058	HĂLMAGIU		x							x		x		x	x	x			6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT														SUBTOTAL		
			OTTm1.1							OTTm 1.2									
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3	MTm -R1.2.4	MTm -R1.2.5	MTm -R1.2.6	MTm -R1.2.7		MTm -F1.2.1	MTm -F1.2.2
39.	11236	HĂȘMAȘ											x	x	x				3
40.	11307	IGNEȘTI													x				1
41.	11352	IRATOȘU											x			x			2
42.	9333	LIVADA			x						x					x			3
43.	11398	MACEA		x							x					x			3
44.	11423	MIȘCA									x	x			x	x			4
45.	11478	MONEASA			x											x			2
46.	11502	OLARI									x				x	x			3
47.	11539	PĂULIȘ			x	x		x					x	x		x		x	7
48.	11637	PEREGU MARE		x									x			x			3
49.	11664	PETRIȘ			x	x									x		x		5
50.	11735	PILU		x												x			2
51.	11762	PLEȘCUȚA		x										x		x	x	x	5
52.	12144	ȘAGU			x	x							x	x		x		x	6
53.	11842	SĂVÂRȘIN			x	x		x					x	x	x	x		x	8
54.	11940	SECUSIGIU			x									x	x		x	x	6
55.	12206	ȘEITIN			x										x		x	x	5
56.	11995	SELEUȘ			x											x			4
57.	12037	SEMLAC			x											x	x	x	6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT															SUBTOTAL	
			OTTm1.1							OTTm 1.2									
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3.	MTm -R1.2.4.	MTm -R1.2.5.	MTm -R1.2.6.	MTm -R1.2.7.	MTm -F1.2.1.		MTm -F1.2.2.
58	12224	ȘEPREUȘ									x				x				2
59	12242	ȘICULA		x	x						x	x			x				5
60	12288	ȘILINDIA									x		x		x				3
61	12340	ȘIMAND	x		x	x					x			x	x		x		7
62	12055	SINTEA MARE		x							x	x		x	x	x			6
63	12368	ȘIRIA									x	x		x		x	x		6
64	12402	ȘIȘTAROVĂȚ			x									x		x			3
65	12126	SOCODOR	x	x											x				3
66	9360	ȘOFRONEA	x											x	x		x		4
67	12509	TÂRNOVA										x		x	x	x	x	x	6
68	12457	TAUȚ												x		x			3
69	10765	USUSĂU			x									x	x	x			5
70	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ			x	x								x	x	x		x	7
71	12689	VÂRFURILE		x	x									x	x	x	x	x	8
72	12643	VINGA			x	x								x	x		x		6
73	9397	VLADIMIRESCU			x	x						x				x		x	7
74	12778	ZĂBRANI			x									x	x		x	x	6
75	12938	ZĂDĂRENI			x									x	x		x	x	6

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT															SUBTOTAL		
			OTTm1.1							OTTm 1.2										
			MTm -R1.1.1.	MTm -R1.1.2.	MTm -R1.1.3.	MTm -F1.1.1.	MTm -A1.1.1.	MTm -N1.1.1.	MTm -I1.1.1.	MTm -R1.2.1.	MTm -R1.2.2.	MTm -R1.2.3	MTm -R1.2.4	MTm -R1.2.5	MTm -R1.2.6	MTm -R1.2.7	MTm -F1.2.1		MTm -F1.2.2	MTm -F1.2.3.
76	12812	ZĂRAND								x						x				2
77	12849	ZERIND	x		x	x					x		x		x		x	x		8
78	12876	ZIMANDU NOU	x		x	x				x			x		x		x	x		8
TOTAL			7	22	39	18	1	8	1	6	18	39	14	45	27	78	26	40	9	398

ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII							SUBTOTAL				
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1							
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2	MTc1.3					
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	x	x			x		x					4

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII						SUBTOTAL	
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1			
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2		MTc1.3
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X			X		X	4
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X	X			X		X	4
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X	X		X		X	5
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X			X		X	4
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X	X			X		X	4
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X			X		X	4
8.	11584	ORAȘ PECICA	X				X		X	3
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X				X		X	3
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X	X			X		X	4
11.	9743	ALMAȘ	X			X	X	X		4
12.	9798	APATEU	X				X			2
13.	9832	ARCHIȘ	X				X	X		3
14.	10051	BÂRSA	X				X			2
15.	10104	BÂRZAVA	X		X		X			3
16.	9887	BATA	X				X			2
17.	9930	BELIU	X				X	X		3
18.	10006	BIRCHIȘ	X				X			2
19.	10195	BOCSIG	X				X			2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII							
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1			SUBTOTAL
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2	MTc1.3	
20.	10239	BRAZII	X				X	X		3
21.	10293	BUTENI	X				X	X		3
22.	10346	CĂRAND	X				X			2
23.	10373	CERMEI	X				X			2
24.	10417	CHISINDIA	X		X		X	X		4
25.	10453	CONOP	X		X		X			3
26.	10514	COVĂȘANȚ	X				X			2
27.	10532	CRAIVA	X				X	X		3
28.	10649	DEZNA	X				X	X		3
29.	10701	DIECI	X		X		X	X		4
30.	12912	DOROBANȚI	X		X		X			3
31.	9280	FÂNTÂNELE	X		X		X			3
32.	10827	FELNAC	X				X			2
33.	12920	FRUMUȘENI	X				X			2
34.	10872	GHIOROC	X				X			2
35.	10916	GRĂNICERI	X			X	X	X		4
36.	10943	GURAHONȚ	X				X	X		3
37.	11174	HĂLMĂGEL	X				X	X		3
38.	11058	HĂLMAGIU	X				X	X		3
39.	11236	HĂȘMAȘ	X				X	X		3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII							
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1			SUBTOTAL
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2	MTc1.3	
40.	11307	IGNEȘTI	X				X	X		3
41.	11352	IRATOȘU	X				X			2
42.	9333	LIVADA	X				X			2
43.	11398	MACEA	X				X			2
44.	11423	MIȘCA	X				X			2
45.	11478	MONEASA	X	X			X			3
46.	11502	OLARI	X				X			2
47.	11539	PĂULIȘ	X				X	X		3
48.	11637	PEREGU MARE	X			X	X			3
49.	11664	PETRIȘ	X				X	X		3
50.	11735	PILU	X			X	X			3
51.	11762	PLEȘCUȚA	X				X	X		3
52.	12144	ȘAGU	X		X		X	X		4
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X				X			2
54.	11940	SECUSIGIU	X				X			2
55.	12206	ȘEITIN	X				X			2
56.	11995	SELEUȘ	X				X	X		3
57.	12037	SEMLAC	X				X			2
58.	12224	ȘEPREUȘ	X				X			2
59.	12242	ȘICULA	X				X			2

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII						SUBTOTAL	
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1			
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2		MTc1.3
60.	12288	ȘILINDIA	X				X			2
61.	12340	ȘIMAND	X				X			2
62.	12055	SINTEA MARE	X				X			2
63.	12368	SIRIA	X				X			2
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	X				X			2
65.	12126	SOCODOR	X				X			2
66.	9360	ȘOFRONEA	X		X		X			3
67.	12509	TÂRNOVA	X				X			2
68.	12457	TAUȚ	X				X	X		3
69.	10765	USUSĂU	X				X	X		3
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X		X		X	X		4
71.	12689	VÂRFURILE	X				X	X		3
72.	12643	VINGA	X				X			2
73.	9397	VLADIMIRESCU	X				X			2
74.	12778	ZĂBRANI	X				X			2
75.	12938	ZĂDĂRENI	X				X			2
76.	12812	ZĂRAND	X				X			2
77.	12849	ZERIND	X			X	X			3
78.	12876	ZIMANDU NOU	X		X		X			3

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII							
			OTTe 1			OTTe 2	OTTc 1			SUBTOTAL
			MTe1.1	MTe1.2	MTe1.3	MTe2.1	MTc1.1	MTc1.2	MTc1.3	
TOTAL			78	9	11	5	78	24	10	215

ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ																	SUBTOTAL				
			OTTt 1			OTTt 2			OTTt 3							OTTt4	OTTt5	OTTt6	OTTt7		OTTt8	OTTt9	OTTt10	OTTt11
			MTt1.1	MTt2.1	MTt2.2	MTt3.1	MTt3.2	MTt3.3	MTt3.4	MTt3.5	MTt3.6	MTt3.7	MTt3.8	MTt3.9	MTt4.1	MTt5.1	MTt6.1	MTt7.1	MTt8.1		MTt9.1	MTt10.1	MTt11.1	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X			X	X	X	17	
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X												X	X			X	X	X	7	
3.	9495	ORAȘ CURȚICI	X	X												X	X			X	X	X	7	
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X												X	X			X	X	X	7	

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ																SUBTOTAL				
			OTTt 1	OTTt 2		OTTt 3									OTTt 4	OTTt 5	OTTt 6	OTTt 7		OTTt 8	OTTt 9	OTTt 10	OTTt 11
			MTt1.1	MTt2.1	MTt2.2	MTt3.1	MTt3.2	MTt3.3	MTt3.4	MTt3.5	MTt3.6	MTt3.7	MTt3.8	MTt3.9	MTt4.1	MTt5.1	MTt6.1	MTt7.1		MTt8.1	MTt9.1	MTt10.1	MTt11.1
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X											X		X		X	X	X	7	
6.	9627	ORAȘ NÂDLAC	X	X										X	X	X			X	X	X	8	
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X											X	X			X	X	X	7	
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X											X	X			X	X	X	7	
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X											X	X			X	X	X	7	
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X	X											X		X		X	X	X	7	
11.	9743	ALMAȘ	X												X		X		X	X	X	6	
12.	9798	APATEU	X												X		X		X	X	X	6	
13.	9832	ARCHIȘ	X												X		X		X	X	X	6	
14.	10051	BÂRSA	X												X		X		X	X	X	6	
15.	10104	BÂRZAVA	X												X		X		X	X	X	6	
16.	9887	BATA	X												X		X		X	X	X	6	
17.	9930	BELIU	X												X		X		X	X	X	6	
18.	10006	BIRCHIȘ	X												X		X		X	X	X	6	
19.	10195	BOCSIG	X												X		X		X	X	X	6	
20.	10239	BRAZII	X												X		X		X	X	X	6	
21.	10293	BUTENI	X												X		X		X	X	X	6	

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ														SUBTOTAL				
			OTT1	OTT2		OTT3						OTT4	OTT5	OTT6	OTT7	OTT8		OTT9	OTT10	OTT11	
			MT1.1	MT2.1	MT2.2	MT3.1	MT3.2	MT3.3	MT3.4	MT3.5	MT3.6	MT3.7	MT3.8	MT3.9	MT4.1	MT5.1		MT6.1	MT7.1	MT8.1	MT9.1
22.	10346	CĂRAND	X											X		X		X	X	X	6
23.	10373	CERMEI	X											X		X		X	X	X	6
24.	10417	CHISINDIA	X											X		X		X	X	X	6
25.	10453	CONOP	X											X		X		X	X	X	6
26.	10514	COVĂȘANȚ	X											X		X		X	X	X	6
27.	10532	CRAIVA	X											X		X		X	X	X	6
28.	10649	DEZNA	X											X		X		X	X	X	6
29.	10701	DIECI	X											X		X		X	X	X	6
30.	12912	DOROBANȚI	X											X		X		X	X	X	6
31.	9280	FÂNTÂNELE	X											X	X			X	X	X	6
32.	10827	FELNAC	X											X		X		X	X	X	6
33.	12920	FRUMUȘENI	X											X		X		X	X	X	6
34.	10872	GHIOROC	X											X		X		X	X	X	6
35.	10916	GRĂNICERI	X											X		X		X	X	X	6
36.	10943	GURAHONȚ	X											X		X		X	X	X	6
37.	11174	HĂLMĂGEL	X											X		X		X	X	X	6
38.	11058	HĂLMAGIU	X											X		X		X	X	X	6
39.	11236	HĂȘMAȘ	X											X		X		X	X	X	6
40.	11307	IGNEȘTI	X											X		X		X	X	X	6
41.	11352	IRATOȘU	X											X		X		X	X	X	6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ														SUBTOTAL				
			OTTt 1	OTTt 2		OTTt 3						OTTt 4	OTTt 5	OTTt 6	OTTt 7	OTTt 8		OTTt 9	OTTt 10	OTTt 11	
			MTt1.1	MTt2.1	MTt2.2	MTt3.1	MTt3.2	MTt3.3	MTt3.4	MTt3.5	MTt3.6	MTt3.7	MTt3.8	MTt3.9	MTt4.1	MTt5.1		MTt6.1	MTt7.1	MTt8.1	MTt9.1
42.	9333	LIVADA	X											X	X			X	X	X	6
43.	11398	MACEA	X											X	X		X	X	X	X	7
44.	11423	MIȘCA	X											X		X		X	X	X	6
45.	11478	MONEASA	X											X		X		X	X	X	6
46.	11502	OLARI	X											X		X		X	X	X	6
47.	11539	PĂULIȘ	X											X		X		X	X	X	6
48.	11637	PEREGU MARE	X											X		X		X	X	X	6
49.	11664	PETRIȘ	X											X		X		X	X	X	6
50.	11735	PILU	X											X		X		X	X	X	6
51.	11762	PLEȘCUȚA	X											X		X		X	X	X	6
52.	12144	ȘAGU	X											X		X		X	X	X	6
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X											X		X		X	X	X	6
54.	11940	SECUSIGIU	X											X		X		X	X	X	6
55.	12206	ȘEITIN	X											X	X			X	X	X	6
56.	11995	SELEUȘ	X											X		X	X	X	X	X	7
57.	12037	SEMLAC	X											X	X			X	X	X	6
58.	12224	ȘEPREUȘ	X											X		X		X	X	X	6
59.	12242	ȘICULA	X											X		X		X	X	X	6
60.	12288	ȘILINDIA	X											X		X		X	X	X	6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ														SUBTOTAL				
			OTT1	OTT2		OTT3						OTT4	OTT5	OTT6	OTT7	OTT8		OTT9	OTT10	OTT11	
			MT1.1	MT2.1	MT2.2	MT3.1	MT3.2	MT3.3	MT3.4	MT3.5	MT3.6	MT3.7	MT3.8	MT3.9	MT4.1	MT5.1		MT6.1	MT7.1	MT8.1	MT9.1
61.	12340	ȘIMAND	X											X	X			X	X	X	6
62.	12055	SINTEA MARE	X											X		X		X	X	X	6
63.	12368	SIRIA	X											X	X			X	X	X	6
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	X											X		X		X	X	X	6
65.	12126	SOCODOR	X											X		X		X	X	X	6
66.	9360	ȘOFRONEA	X											X	X			X	X	X	6
67.	12509	TÂRNOVA	X											X		X		X	X	X	6
68.	12457	TAUȚ	X											X		X		X	X	X	6
69.	10765	USUSĂU	X											X		X		X	X	X	6
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X											X		X		X	X	X	6
71.	12689	VÂRFURILE	X											X		X		X	X	X	6
72.	12643	VINGA	X											X	X			X	X	X	6
73.	9397	VLADIMIRESCU	X											X	X			X	X	X	6
74.	12778	ZĂBRANI	X											X		X		X	X	X	6
75.	12938	ZĂDĂRENI	X											X	X			X	X	X	6
76.	12812	ZĂRAND	X											X		X		X	X	X	6
77.	12849	ZERIND	X											X	X			X	X	X	6
78.	12876	ZIMANDU NOU	X											X	X			X	X	X	6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE ENERGIE TERMICĂ																	SUBTOTAL			
			OTTt 1			OTTt 2			OTTt 3						OTTt 4	OTTt 5	OTTt 6	OTTt 7	OTTt 8		OTTt 9	OTTt 10	OTTt 11
			MTt1.1	MTt2.1	MTt2.2	MTt3.1	MTt3.2	MTt3.3	MTt3.4	MTt3.5	MTt3.6	MTt3.7	MTt3.8	MTt3.9	MTt4.1	MTt5.1	MTt6.1	MTt7.1	MTt8.1		MTt9.1	MTt10.1	MTt11.1
TOTAL			78	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	78	21	57	2	78	78	78	491	

ALIMENTARE CU GAZE NATURALE

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE															SUBTOTAL							
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9		OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12	OTTg 13	OTTg 14	OTTg 15	
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1		MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1	MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD						X	X	X						X							X	5	
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ					X		X			X				X								X	5
3.	9495	ORAȘ CURTICI							X							X								X	3
4.	9538	ORAȘ INEU						X								X								X	3

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																			SUBTOTAL		
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9	OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12	OTTg 13		OTTg 14	OTTg 15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1	MTg13.1		MTg14.1	MTg15.1
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X			X		X											X			X	5	
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC						X	X	X		X	X			X							X	7
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA						X								X							X	3
8.	11584	ORAȘ PECICA						X	X			X	X	X	X	X							X	8
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA						X			X	X	X			X							X	6
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ		X				X												X			X	4
11.	9743	ALMAȘ		X				X												X			X	4
12.	9798	APATEU						X										X					X	3
13.	9832	ARCHIȘ		X				X												X			X	4
14.	10051	BÂRSA		X				X												X			X	4
15.	10104	BÂRZAVA	X					X											X				X	4
16.	9887	BATA	X					X											X				X	4
17.	9930	BELIU		X				X												X			X	4
18.	10006	BIRCHIȘ	X					X											X				X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																		SUBTOTAL			
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9	OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12		OTTg 13	OTTg 14	OTTg 15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1		MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1
19.	10195	BOCSIG		X																X		X	4	
20.	10239	BRAZII																				X	2	
21.	10293	BUTENI		X																X		X	4	
22.	10346	CĂRAND																				X	2	
23.	10373	CERMEI																	X			X	3	
24.	10417	CHISINDIA		X																X		X	4	
25.	10453	CONOP	X																	X		X	4	
26.	10514	COVĂȘANȚ	X																	X		X	4	
27.	10532	CRAIVA																				X	2	
28.	10649	DEZNA		X																	X	X	4	
29.	10701	DIECI		X																	X	X	4	
30.	12912	DOROBANȚI																		X		X	3	
31.	9280	FÂNTÂNELE																				X	3	
32.	10827	FELNAC																				X	X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																		SUBTOTAL			
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9	OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12		OTTg 13	OTTg 14	OTTg 15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1		MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1
33.	12920	FRUMUȘENI	X					X											X			X	4	
34.	10872	GHIOROC	X			X		X											X			X	5	
35.	10916	GRĂNICERI						X										X				X	3	
36.	10943	GURAHONȚ		X				X												X		X	4	
37.	11174	HĂLMĂGEL						X														X	2	
38.	11058	HĂLMAGIU						X														X	2	
39.	11236	HĂȘMAȘ		X				X												X		X	4	
40.	11307	IGNEȘTI		X				X												X		X	4	
41.	11352	IRATOȘU						X	X													X	3	
42.	9333	LIVADA						X	X								X					X	4	
43.	11398	MACEA						X			X	X			X							X	5	
44.	11423	MIȘCA						X										X				X	3	
45.	11478	MONEASA		X				X												X		X	4	
46.	11502	OLARI						X									X					X	3	

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																		SUBTOTAL			
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9	OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12		OTTg 13	OTTg 14	OTTg 15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1		MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1
47.	11539	PĂULIȘ	X			X		X											X			X	5	
48.	11637	PEREGU MARE						X									X					X	3	
49.	11664	PETRIȘ						X														X	2	
50.	11735	PILU						X														X	2	
51.	11762	PLEȘCUȚA		X				X												X		X	4	
52.	12144	ȘAGU						X														X	2	
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X					X										X				X	4	
54.	11940	SECUSIGIU					X	X														X	3	
55.	12206	ȘEITIN						X	X													X	3	
56.	11995	SELEUȘ						X										X				X	3	
57.	12037	SEMLAC						X	X							X						X	4	
58.	12224	ȘEPREUȘ						X										X				X	3	
59.	12242	ȘICULA						X								X						X	3	
60.	12288	ȘILINDIA						X											X			X	3	

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																		SUBTOTAL			
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg 5	OTTg 6	OTTg 7	OTTg 8	OTTg 9	OTTg 10	OTTg 11	OTTg 12		OTTg 13	OTTg 14	OTTg 15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1		MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1
61.	12340	ȘIMAND						X			X												X	3
62.	12055	SINTEA MARE						X									X						X	3
63.	12368	SIRIA						X															X	2
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	X					X											X				X	4
65.	12126	SOCODOR						X										X					X	3
66.	9360	ȘOFRONEA						X	X														X	3
67.	12509	TÂRNOVA						X															X	2
68.	12457	TAUȚ						X															X	2
69.	10765	USUSĂU	X					X											X				X	4
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X					X											X				X	4
71.	12689	VÂRFURILE						X															X	2
72.	12643	VINGA					X	X								X						X	4	
73.	9397	VLADIMIRESCU			X	X		X	X		X												X	6
74.	12778	ZĂBRANI	X			X		X											X				X	5

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUT A	DENUMIRE UATB	ALIMENTARE GAZE NATURALE																		SUBTOTAL			
			OTTg 1					OTTg 2	OTTg 3	OTTg 4			OTTg5	OTTg6	OTTg7	OTTg8	OTTg9	OTTg10	OTTg11	OTTg12		OTTg13	OTTg14	OTTg15
			MTg1.1	MTg1.2	MTg1.3	MTg1.4	MTg1.5	MTg2.1	MTg3.1	MTg4.1	MTg4.2	MTg4.3	MTg5.1	MTg6.1	MTg7.1	MTg8.1	MTg9.1	MTg10.1	MTg11.1	MTg12.1		MTg13.1	MTg14.1	MTg15.1
75.	12938	ZĂDĂRENI						X	X						X	X							X	6
76.	12812	ZĂRAND							X														X	3
77.	12849	ZERIND							X			X											X	3
78.	12876	ZIMANDU NOU							X			X											X	3
TOTAL			14	1	1	5	1	5	78	9	1	6	5	5	1	1	14	3	11	1	1	1	7	283

GESTIONAREA DEȘEURILOR

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR											SUBTOTAL
			OTTd.1					OTTd.2			OTTd.3			
			MTd1.1	MTd1.2	MTd1.3	MTd1.4	MTd1.5	MTd2.1	MTd2.2	MTd2.3	MTd3.1	MTd3.2		
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X		X	X	X		X	X	X	X		8
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X			X	X					X	X	5

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR										
			OTTd.1					OTTd.2			OTTd.3.		SUBTOTAL
			MTd1.1	MTd1.2	MTd1.3	MTd1.4	MTd1.5	MTd2.1	MTd2.2	MTd2.3	MTd3.1	MTd3.2	
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X		X	X	X				X	X	6
4.	9538	ORAȘ INEU	X		X	X	X				X	X	6
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X		X	X				X	X	6
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X		X	X	X				X	X	6
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X		X	X	X				X	X	6
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X	X	X	X	X			X	X	8
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X	X	X	X				X	X	7
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X			X	X				X	X	5
11.	9743	ALMAȘ				X	X				X	X	4
12.	9798	APATEU				X	X				X	X	4
13.	9832	ARCHIȘ				X	X				X	X	4
14.	10051	BÂRSA				X	X				X	X	4
15.	10104	BÂRZAVA				X	X	X		X	X	X	6
16.	9887	BATA				X	X				X	X	4
17.	9930	BELIU				X	X				X	X	4
18.	10006	BIRCHIȘ				X	X				X	X	4
19.	10195	BOCSIG				X	X				X	X	4
20.	10239	BRAZII				X	X				X	X	4
21.	10293	BUTENI				X	X				X	X	4
22.	10346	CĂRAND				X	X				X	X	4
23.	10373	CERMEI				X	X				X	X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR										SUBTOTAL
			OTTd.1					OTTd.2			OTTd.3.		
			MTd1.1	MTd1.2	MTd1.3	MTd1.4	MTd1.5	MTd2.1	MTd2.2	MTd2.3	MTd3.1	MTd3.2	
24.	10417	CHISINDIA				X	X				X	X	4
25.	10453	CONOP				X	X	X			X	X	5
26.	10514	COVĂȘĂNȚ				X	X				X	X	4
27.	10532	CRAIVA				X	X				X	X	4
28.	10649	DEZNA				X	X				X	X	4
29.	10701	DIECI				X	X				X	X	4
30.	12912	DOROBANȚI				X	X				X	X	4
31.	9280	FĂNTÂNELE				X	X				X	X	4
32.	10827	FELNAC				X	X				X	X	4
33.	12920	FRUMUȘENI				X	X				X	X	4
34.	10872	GHIOROC				X	X				X	X	4
35.	10916	GRĂNICERI				X	X				X	X	4
36.	10943	GURAHONȚ				X	X				X	X	4
37.	11174	HĂLMĂGEL				X	X				X	X	4
38.	11058	HĂLMAGIU				X	X	X			X	X	5
39.	11236	HĂȘMAȘ				X	X				X	X	4
40.	11307	IGNEȘTI				X	X				X	X	4
41.	11352	IRATOȘU				X	X				X	X	4
42.	9333	LIVADA				X	X				X	X	4
43.	11398	MACEA			X	X	X				X	X	5
44.	11423	MIȘCA				X	X				X	X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR										
			OTTd.1					OTTd.2			OTTd.3.		SUBTOTAL
			MTd1.1	MTd1.2	MTd1.3	MTd1.4	MTd1.5	MTd2.1	MTd2.2	MTd2.3	MTd3.1	MTd3.2	
45.	11478	MONEASA				X	X	X		X	X	X	6
46.	11502	OLARI				X	X				X	X	4
47.	11539	PĂULIȘ				X	X			X	X	X	5
48.	11637	PEREGU MARE				X	X				X	X	4
49.	11664	PETRIȘ				X	X				X	X	4
50.	11735	PILU				X	X				X	X	4
51.	11762	PLEȘCUȚA				X	X				X	X	4
52.	12144	ȘAGU				X	X				X	X	4
53.	11842	SĂVÂRȘIN				X	X			X	X	X	5
54.	11940	SECUSIGIU				X	X	X			X	X	5
55.	12206	ȘEITIN				X	X	X			X	X	5
56.	11995	SELEUȘ			X	X	X				X	X	5
57.	12037	SEMLAC				X	X				X	X	4
58.	12224	ȘEPREUȘ				X	X				X	X	4
59.	12242	ȘICULA				X	X				X	X	4
60.	12288	ȘILINDIA				X	X				X	X	4
61.	12340	ȘIMAND				X	X	X			X	X	5
62.	12055	SINTEA MARE				X	X				X	X	4
63.	12368	SIRIA				X	X				X	X	4
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ				X	X				X	X	4
65.	12126	SOCODOR				X	X				X	X	4

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR										SUBTOTAL
			OTTd.1					OTTd.2			OTTd.3.		
			MTd1.1	MTd1.2	MTd1.3	MTd1.4	MTd1.5	MTd2.1	MTd2.2	MTd2.3	MTd3.1	MTd3.2	
66.	9360	ȘOFRONEA				X	X				X	X	4
67.	12509	TÂRNOVA				X	X				X	X	4
68.	12457	TAUȚ				X	X				X	X	4
69.	10765	USUSĂU				X	X				X	X	4
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ				X	X				X	X	4
71.	12689	VÂRFURILE				X	X				X	X	4
72.	12643	VINGA				X	X				X	X	4
73.	9397	VLADIMIRESCU				X	X				X	X	4
74.	12778	ZĂBRANI				X	X				X	X	4
75.	12938	ZĂDĂRENI				X	X	X			X	X	5
76.	12812	ZĂRAND				X	X				X	X	4
77.	12849	ZERIND				X	X				X	X	4
78.	12876	ZIMANDU NOU				X	X	X			X	X	5
TOTAL			10	3	9	78	78	10	1	5	78	78	350

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ													SUBTOTAL
			ODD1			ODD2			ODM1			ODM2				
			MD1.1	MD1.2	MD1.3	MD2.1	MD2.2	MD2.3	MM1.1	MM1.2	MM1.3	MM2.1	MM2.2	MM2.3	MM2.4	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
11.	9743	ALMAȘ	X	X	X		X				X					5
12.	9798	APATEU	X	X	X		X				X		X			6
13.	9832	ARCHIȘ	X	X	X		X	X			X					6
14.	10051	BÂRSA	X	X	X		X	X			X					6
15.	10104	BÂRZAVA	X	X	X		X	X			X					6
16.	9887	BATA	X	X	X		X	X			X					6
17.	9930	BELIU	X	X	X		X	X			X					6

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ												SUBTOTAL	
			ODD1			ODD2			ODM1			ODM2				
			MD1.1	MD1.2	MD1.3	MD2.1	MD2.2	MD2.3	MM1.1	MM1.2	MM1.3	MM2.1	MM2.2	MM2.3		MM2.4
18.	10006	BIRCHIȘ	X	X	X		X	X			X					6
19.	10195	BOCSIG	X	X	X		X			X		X				6
20.	10239	BRAZII	X	X	X		X	X			X					6
21.	10293	BUTENI	X	X	X		X	X			X		X			7
22.	10346	CĂRAND	X	X	X		X	X			X					6
23.	10373	CERMEI	X	X	X		X				X					5
24.	10417	CHISINDIA	X	X	X		X	X			X					6
25.	10453	CONOP	X	X	X		X				X					5
26.	10514	COVĂȘĂNȚ	X	X	X		X	X			X		X			7
27.	10532	CRAIVA	X	X	X		X	X			X		X			7
28.	10649	DEZNA	X	X	X		X	X			X					6
29.	10701	DIECI	X	X	X		X	X			X					6
30.	12912	DOROBANȚI	X	X	X		X	X			X					6
31.	9280	FÂNTÂNELE	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
32.	10827	FELNAC	X	X	X		X				X		X			6
33.	12920	FRUMUȘENI	X	X	X		X				X					5
34.	10872	GHIOROC	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	12
35.	10916	GRĂNICERI	X	X	X		X				X					5
36.	10943	GURAHONȚ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
37.	11174	HĂLMĂGEL	X	X	X		X	X			X					6
38.	11058	HĂLMAGIU	X	X	X		X	X			X					6

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ												SUBTOTAL	
			ODD1			ODD2			ODM1			ODM2				
			MD1.1	MD1.2	MD1.3	MD2.1	MD2.2	MD2.3	MM1.1	MM1.2	MM1.3	MM2.1	MM2.2	MM2.3		MM2.4
39.	11236	HĂȘMAȘ	X	X	X		X	X			X					6
40.	11307	IGNEȘTI	X	X	X		X	X			X					6
41.	11352	IRATOȘU	X	X	X		X				X					5
42.	9333	LIVADA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
43.	11398	MACEA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
44.	11423	MIȘCA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
45.	11478	MONEASA	X	X	X		X	X			X					6
46.	11502	OLARI	X	X	X		X				X					5
47.	11539	PĂULIȘ	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
48.	11637	PEREGU MARE	X	X	X		X	X			X					6
49.	11664	PETRIȘ	X	X	X		X	X			X					6
50.	11735	PILU	X	X	X		X				X					5
51.	11762	PLEȘCUȚA	X	X	X		X	X			X					6
52.	12144	ȘAGU	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X	X	X		X	X			X					6
54.	11940	SECUSIGIU	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
55.	12206	ȘEITIN	X	X	X		X				X		X			6
56.	11995	SELEUȘ	X	X	X		X				X					5
57.	12037	SEMLAC	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
58.	12224	ȘEPREUȘ	X	X	X		X				X		X			6
59.	12242	ȘICULA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ													SUBTOTAL
			ODD1			ODD2			ODM1			ODM2				
			MD1.1	MD1.2	MD1.3	MD2.1	MD2.2	MD2.3	MM1.1	MM1.2	MM1.3	MM2.1	MM2.2	MM2.3	MM2.4	
60.	12288	ȘILINDIA	X	X	X		X				X					5
61.	12340	ȘIMAND	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
62.	12055	SINTEA MARE	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
63.	12368	ȘIRIA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ	X	X	X		X	X			X					6
65.	12126	SOCODOR	X	X	X		X				X					5
66.	9360	ȘOFRONEA	X	X	X		X				X					5
67.	12509	TÂRNOVA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	13
68.	12457	TAUȚ	X	X	X		X	X			X					6
69.	10765	USUSĂU	X	X	X		X				X					5
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ	X	X	X		X	X			X					6
71.	12689	VÂRFURILE	X	X	X		X	X			X					6
72.	12643	VINGA	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
73.	9397	VLADIMIRESCU	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
74.	12778	ZĂBRANI	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
75.	12938	ZĂDĂRENI	X	X	X		X				X		X			6
76.	12812	ZĂRAND	X	X	X		X				X		X			6
77.	12849	ZERIND	X	X	X		X				X					5
78.	12876	ZIMANDU NOU	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	12
TOTAL			78	78	78	29	78	36	29	29	78	29	38	29	29	638

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM													
			OEP								OES					
			OEPa					OEPs	OEPp	OEPv		OESm	OESp		OESe	OESc
			MPa1	MPa2	MPa3	MPa4	MPa5	MPS1	MPP1	MPV1	MPV2	MSm1	MSP1	MSP2	MSe1	MSc1
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X			X	X			X	X	X	X	X
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ	X	X		X		X	X				X	X	X	X
3.	9495	ORAȘ CURTICI	X	X	X							X	X		X	X
4.	9538	ORAȘ INEU	X	X					X	X	X				X	X
5.	9574	ORAȘ LIPOVA	X	X			X	X	X			X	X	X	X	X
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC	X	X	X				X			X		X	X	X
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X											X	X
8.	11584	ORAȘ PECICA	X	X	X	X			X			X	X		X	X
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA	X	X	X		X					X	X		X	X
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ					X	X	X				X		X	X
11.	9743	ALMAȘ												X		
12.	9798	APATEU						X								
13.	9832	ARCHIȘ														
14.	10051	BÂRSA					X	X	X							
15.	10104	BÂRZAVA					X					X				

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM														
			OEP							OES							
			OEPa					OEPs	OEPp	OEPv		OESm	OESp		OESe	OESc	
			MPa1	MPa2	MPa3	MPa4	MPa5	MPs1	MPp1	MPv1	MPv2	MSm1	MSp1	MSp2	MSe1	MSc1	
16.	9887	BATA						X					X				
17.	9930	BELIU						X									
18.	10006	BIRCHIȘ							X								
19.	10195	BOCSIG				X		X						X			
20.	10239	BRAZII															
21.	10293	BUTENI				X	X	X						X			
22.	10346	CĂRAND						X									
23.	10373	CERMEI	X	X	X				X								
24.	10417	CHISINDIA				X	X										
25.	10453	CONOP	X		X							X					
26.	10514	COVĂȘĂNȚ															
27.	10532	CRAIVA					X										
28.	10649	DEZNA						X	X	X	X						
29.	10701	DIECI						X						X			
30.	12912	DOROBANȚI	X	X	X							X					X
31.	9280	FÂNTÂNELE	X	X								X					
32.	10827	FELNAC	X	X													
33.	12920	FRUMUȘENI	X	X	X	X											
34.	10872	GHIOROC	X	X				X				X					

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM														
			OEP							OES							
			OEPa					OEPs	OEPp	OEPv		OESm	OESp		OESe	OESc	
			MPa1	MPa2	MPa3	MPa4	MPa5	MPs1	MPp1	MPv1	MPv2	MSm1	MSp1	MSp2	MSe1	MSc1	
35.	10916	GRĂNICERI	X	X	X						X						
36.	10943	GURAHONȚ	X		X	X	X										
37.	11174	HĂLMĂGEL						X									
38.	11058	HĂLMAGIU										X					
39.	11236	HĂȘMAȘ															
40.	11307	IGNEȘTI															
41.	11352	IRATOȘU	X	X		X				X							
42.	9333	LIVADA	X	X													
43.	11398	MACEA	X	X	X							X					
44.	11423	MIȘCA				X											
45.	11478	MONEASA										X		X			
46.	11502	OLARI	X	X		X				X							
47.	11539	PĂULIȘ	X	X			X			X	X	X					
48.	11637	PEREGU MARE	X	X	X									X			
49.	11664	PETRIȘ												X			
50.	11735	PILU	X	X													
51.	11762	PLEȘCUȚA						X				X					
52.	12144	ȘAGU	X	X	X												
53.	11842	SĂVÂRȘIN	X		X	X		X	X			X					

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM													
			OEP							OES						
			OEPa					OEps	OEpp	OEPv		OESm	OESp		OESe	OESc
			MPa1	MPa2	MPa3	MPa4	MPa5	MPs1	MPp1	MPv1	MPv2	Msm1	Msp1	Msp2	Mse1	Msc1
54.	11940	SECUSIGIU	X	X		X										
55.	12206	ȘEITIN	X	X	X											
56.	11995	SELEUȘ	X	X						X				X		
57.	12037	SEMLAC	X	X								X				
58.	12224	ȘEPREUȘ	X	X						X						
59.	12242	ȘICULA	X	X												
60.	12288	ȘILINDIA					X	X								
61.	12340	ȘIMAND	X	X	X											
62.	12055	SINTEA MARE	X	X										X		
63.	12368	SIRIA	X	X				X		X	X	X				
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ					X									
65.	12126	SOCODOR	X	X								X		X		
66.	9360	ȘOFRONEA	X	X												
67.	12509	TÂRNOVA	X		X		X	X	X	X						
68.	12457	TAUȚ	X		X	X	X		X			X				
69.	10765	USUSĂU					X					X				
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ					X					X				
71.	12689	VÂRFURILE			X			X								
72.	12643	VINGA	X	X	X											

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM														
			OEP								OES						
			OEPa					OEPs	OEPp	OEPv		OESm	OESp		OESe	OESc	
			MPa1	MPa2	MPa3	MPa4	MPa5	MPs1	MPp1	MPv1	MPv2	MSm1	MSp1	MSp2	MSe1	MSc1	
73.	9397	VLADIMIRESCU	X	X									X		X		X
74.	12778	ZĂBRANI	X	X			X			X	X	X					
75.	12938	ZĂDĂRENI	X	X					X			X					
76.	12812	ZĂRAND	X	X	X												
77.	12849	ZERIND	X	X	X									X			
78.	12876	ZIMANDU NOU	X	X	X	X						X		X			X
TOTAL			47	42	24	14	17	21	20	6	6	28	7	18	10	13	

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL		
			OET								OEM					
			OET- OEt	OETc	OETs			OETt				OEMm				
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3	
1.	9262	MUNICIPIUL ARAD	X	X	X		X	X				X	X		X	18

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL	
			OET								OEM				
			OET-CR	OETc	OETs			OETt				OEMm			
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3
2.	9459	ORAȘ CHIȘINEU-CRIȘ		X	X		X				X	X		X	15
3.	9495	ORAȘ CURTICI		X	X		X	X			X	X		X	14
4.	9538	ORAȘ INEU		X	X		X	X		X	X	X		X	15
5.	9574	ORAȘ LIPOVA		X	X		X	X	X	X	X	X		X	19
6.	9627	ORAȘ NĂDLAC		X	X		X	X			X			X	14
7.	9654	ORAȘ PÂNCOTA	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	14
8.	11584	ORAȘ PECICA		X	X		X	X			X	X	X	X	17
9.	12091	ORAȘ SÂNTANA		X	X		X	X		X	X	X		X	16
10.	9690	ORAȘ SEBIȘ		X	X		X	X	X		X			X	13
11.	9743	ALMAȘ		X		X	X							X	5
12.	9798	APATEU		X		X	X						X		5
13.	9832	ARCHIȘ		X		X	X								3
14.	10051	BÂRSA		X		X	X	X			X		X		9
15.	10104	BÂRZAVA		X		X	X	X	X		X		X		9
16.	9887	BATA		X		X	X	X			X	X	X	X	10
17.	9930	BELIU		X		X	X						X		5

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL	
			OET								OEM				
			OET-CR	OETc	OETs			OETt				OEMm			
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3
18.	10006	BIRCHIȘ		X		X	X	X					X		6
19.	10195	BOCSIG		X		X	X	X					X	X	9
20.	10239	BRAZII		X		X	X		X				X	X	6
21.	10293	BUTENI		X		X	X	X	X		X	X	X	X	13
22.	10346	CĂRAND		X		X	X					X	X	X	7
23.	10373	CERMEI		X		X	X	X				X	X		10
24.	10417	CHISINDIA		X		X	X		X		X		X	X	9
25.	10453	CONOP		X		X	X		X				X		8
26.	10514	COVĂȘANȚ		X		X	X	X		X	X		X	X	8
27.	10532	CRAIVA		X		X	X						X	X	6
28.	10649	DEZNA		X		X	X			X		X	X		10
29.	10701	DIECI		X		X	X		X			X	X		8
30.	12912	DOROBANȚI		X		X	X	X					X	X	11
31.	9280	FÂNTÂNELE		X		X	X	X					X	X	9
32.	10827	FELNAC		X		X	X							X	6
33.	12920	FRUMUȘENI		X		X	X	X		X	X	X		X	12
34.	10872	GHIOROC		X		X	X	X		X	X	X		X	12
35.	10916	GRĂNICERI		X		X	X						X		9

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL		
			OET								OEM					
			OET-CB	OETc	OETs			OETt				OEMm				
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3	
36.	10943	GURAHONȚ		X		X	X	X	X	X			X			10
37.	11174	HĂLMĂGEL		X		X	X	X	X							6
38.	11058	HĂLMAGIU		X		X	X	X	X		X		X	X		9
39.	11236	HĂȘMAȘ		X		X	X	X					X			5
40.	11307	IGNEȘTI		X		X	X		X							4
41.	11352	IRATOȘU		X		X	X							X		8
42.	9333	LIVADA		X		X	X					X		X		7
43.	11398	MACEA		X		X	X					X	X	X		10
44.	11423	MIȘCA		X		X	X					X	X	X		7
45.	11478	MONEASA		X		X	X	X	X		X			X		9
46.	11502	OLARI		X		X	X						X			8
47.	11539	PĂULIȘ		X		X	X	X	X	X	X	X		X		15
48.	11637	PEREGU MARE		X		X	X							X		8
49.	11664	PETRIȘ		X		X	X	X	X		X			X		8
50.	11735	PILU		X		X	X	X								6
51.	11762	PLEȘCUȚA		X		X	X	X	X				X			8
52.	12144	ȘAGU		X		X	X	X			X	X	X	X		11
53.	11842	SĂVÂRȘIN		X		X	X	X	X		X			X		13

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL	
			OET								OEM				
			OET-CB	OETc	OETs			OETt				OEMm			
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3
54.	11940	SECUSIGIU		X		X	X						X	X	8
55.	12206	ȘEITIN		X		X	X				X	X	X	X	10
56.	11995	SELEUȘ		X		X	X								7
57.	12037	SEMLAC		X		X	X	X				X	X	X	10
58.	12224	ȘEPREUȘ		X		X	X								6
59.	12242	ȘICULA		X		X	X					X	X		7
60.	12288	ȘILINDIA		X		X	X	X		X		X		X	9
61.	12340	ȘIMAND		X		X	X					X	X	X	9
62.	12055	SINTEA MARE		X		X	X					X	X	X	9
63.	12368	SIRIA		X		X	X	X		X	X	X	X	X	15
64.	12402	ȘIȘTAROVĂȚ		X		X	X		X		X	X	X	X	9
65.	12126	SOCODOR		X		X	X	X			X		X		10
66.	9360	ȘOFRONEA		X		X	X				X			X	7
67.	12509	TÂRNOVA		X		X	X	X		X		X	X	X	15
68.	12457	TAUȚ		X		X	X		X			X		X	12
69.	10765	USUSĂU		X		X	X	X	X			X	X		9
70.	12572	VĂRĂDIA DE MUREȘ		X		X	X	X	X			X	X		9

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARAD

Etapa a IV-a – Planul de acțiune al județului Arad
urban team s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

Nr. crt.	Cod SIRUTA	DENUMIRE UATB	ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI TURISM											SUBTOTAL	
			OET								OEM				
			OET-CB	OETC	OETs			OETt				OEMm			
			MTcdi1	MTc1	MTs1	MTs2	MTs3	MTt1	MTt2	MTt3	MTt4	MMm1	MMm2		MMm3
71.	12689	VÂRFURILE		X		X	X	X	X	X		X		X	9
72.	12643	VINGA		X		X	X	X				X	X	X	10
73.	9397	VLADIMIRESCU		X		X	X	X		X		X		X	12
74.	12778	ZĂBRANI		X		X	X	X	X	X			X	X	14
75.	12938	ZĂDĂRENI		X		X	X						X	X	9
76.	12812	ZĂRAND		X		X	X	X					X		8
77.	12849	ZERIND		X		X	X	X				X	X		10
78.	12876	ZIMANDU NOU		X		X	X	X				X		X	13
TOTAL			2	78	10	68	78	46	23	14	30	38	46	52	758